

ଜୁଆଙ୍ଗ ଲୋକସାହିତ୍ୟ

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ

ଜୁଆଁ ଲୋକସାହିତ୍ୟ

ସଂକଳନ
ଡ. ଚମ୍ପକ ସାହୁ

ସଂପାଦନା
ଡ. ପରମାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟେଲ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ପ୍ରଫେସର (ଡ.) ଅଶ୍ୱଳ ବିହାରୀ ଓତା

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଜୁଆଙ୍ଗ ଲୋକସାହିତ୍ୟ

ସଂକଳନ : ଡ. ଚମ୍ପକ ସାହୁ

ସମ୍ପାଦନା : ଡ. ପରମାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟେଲ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ : ପ୍ରଫେସର (ଡ.) ଅଖିଳ ବିହାରୀ ଓଡ଼ା

© ପ୍ରକାଶକ

ସଦସ୍ୟ-ସଚିବ,

ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଏକାଡେମୀ,

ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ

ଆଦିବାସୀ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପଢ଼ିଆ

ୟୁନିଟ୍-୧, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୯

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ-୨୦୧୪

ମୁଦ୍ରଣ :

ଭୋଳାନାଥ ପ୍ରେସ୍

୧୨୦୧/୧୬୦୧, ବମିଖାଲ

ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୭୫୧୦୧୦

JUANGA LOKA SAHITYA

Compilation : Champak Sahoo

Editor : Dr. Paramananda Patel

Supervisor : Prof. (Dr.) Akhila Bihari Ota

© Publisher :

Member Secretary

Academy of Tribal Languages & Culture

Adivasi Exhibition Ground

Unit-I, Bhubaneswar-751009

1st Edition : 2014

Printed at :

Bholanath Press

1201/1601, Bomikhal,

Bhubaneswar-751010

ମୁଖବନ୍ଧ

ସଭ୍ୟତାର ଉନ୍ନେଷ ସମୟରୁ ଯେତେବେଳେ ମନୁଷ୍ୟ ପାଖରେ ଆଜିପରି ଲିଖିତ ପରମ୍ପରା ଓ ମନୋରଞ୍ଜନ ସାମଗ୍ରୀର ଅଭାବ ଥିଲା, ସେତେବେଳେ ତତ୍କାଳୀନ ମଣିଷ ନିଜ ସୃଜନଶୀଳତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲା, ପ୍ରସ୍ତର ଗାତ୍ରରେ, କାଠ ବାଉଁଶରେ, କିଛି ପରିମାଣରେ ନିଜ ଆସବାବ ପତ୍ରରେ ଧ୍ୱନୀ ସମୂହକୁ ନାମ ଦେଇ ସେ ଗୁଣ୍ଡଗୁଣାଉଥିଲା ଓ ଉଲ୍ଲସିତ ହେଉଥିଲା, ଯାହା ସୁମଧୁର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରୁଥିଲା, ଅନ୍ୟମାନେ ତାକୁ ଅନୁକରଣ କରୁଥିଲେ । ନିଜ ଅଭିଜ୍ଞତା, ଅନୁଭୂତି ଓ ବିସ୍ମୟଭାବକୁ ସେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଥିଲା । ନୂତନ ପିଢ଼ି ପାଖରେ କାଳକ୍ରମେ ତାହା କଥାର ରୂପ ନେଉଥିଲା । ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେଉଥିଲା ଲୋକକାହାଣୀ, କିମ୍ବଦନ୍ତୀ, ଆଖ୍ୟାୟିକା, ପୁରାଣରୂପରେ । ବାସ୍ତବ ସହିତ କଳ୍ପନା ଓ ଅନୁସୃଜନ, ସେହିସବୁ ବାସ୍ତବତାକୁ ଭିନ୍ନ ରୂପରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରୁଥିଲା । ପିଢ଼ି ପରେ ପିଢ଼ି ଏହି ସବୁ ଗୀତ, କାହାଣୀ, ଅନୁଭୂତି ସମୂହ ସଂଚରିତ ହେଉଥିଲା । ବିନିଦ୍ର ରଜନୀ କରୁଥିଲା, ଅବସାଦ ମେଣ୍ଟୁଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାଣରେ ସ୍ୱୟନ ଆସୁଥିଲା, ନୂଆ କିଛି ଦେଖାଇବାକୁ, କରିବାକୁ ।

ଭାରତୀୟ ପରମ୍ପରାରେ ଯେଉଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଦିବାସୀ ବୋଲି କଥିତ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଲେଖି ସାଇତି ରଖିବାର ସାଧନ ନଥିଲା ବା ସେମାନେ ସାଇତି ରଖିବାର ପକ୍ଷରେ ନଥିଲେ ତେଣୁ ଅନେକ ଲୋକ ବାଚନିକ ପରମ୍ପରା କାଳକ୍ରମେ ଲୋପ ପାଇବାରେ ଲାଗିଲା ।

ସଭ୍ୟତାର କ୍ରମବିକାଶ ସହ ଏହି ପରମ୍ପରାରେ ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଲା । ଜନପଦର ମଣିଷ ଯେତେବେଳେ ଅନୁଭବ କଲା ଯେ ଆଜି ମଣିଷର ଏହି ସବୁ ଚିନ୍ତନ ଭିତରେ ବିଜ୍ଞାନର ମହାମନ୍ତ୍ର ରହିଛି ସେତେବେଳେ ସେ ତାକୁ ଖୋଜି ଲିଖିତ ରୂପ ଦେବାରେ ଆଗଭର ହେଲା । ତଥାପି ଅନେକ ଲୋକବାଚିକ ପରମ୍ପରା ଅଦ୍ୟାବଧି ଲୋକଲୋଚନ ଆଡୁଆଳରେ ରହିଯାଇଛି । ଅନେକ ମଧ୍ୟରେ ଆକାଶ ପାତାଳ ପ୍ରଭେଦ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି ।

ଏଇ ସବୁ ଅସଜଡ଼ା ଲୋକ ପରମ୍ପରାକୁ ସାଇତିବାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ଏକାଡେମୀ ତାର ସିମାତ ସମ୍ବଳ ମଧ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ କରିଛି ଲୋକ ପରମ୍ପରାର ସଂକଳନ । ପ୍ରକାଶିତ ଅନେକ ସଂକଳନ ମଧ୍ୟରୁ ଜୁଆଙ୍ଗ ଲୋକସାହିତ୍ୟ ଅନ୍ୟତମ । ଆଜିର ସମାଜରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ ସମୟରେ ଲୋକପରମ୍ପରାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଏହି ସବୁ ଉପାଦାନ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି । ଶିକ୍ଷାବିଦ୍, ବିକାଶ ପାଇଁ ଲୋକ ପରମ୍ପରାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥିବା ତତ୍ତ୍ୱବିଦ୍ମାନଙ୍କୁ ଏହା କିଛି ଖୋରାକ ଯୋଗାଇବ ବୋଲି ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ।

ଡ. ଅଶୁଳ ବିହାରୀ ଓତା

ସୂଚୀପତ୍ର

କ୍ର.ସଂ.	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
---------	------	--------

୦୧. ଜୁଆଳାର ଉତ୍ପତ୍ତି ୧

୦୨. ଲୋକକଥା ୨୧

୦୩. ଲୋକଗୀତ ୧୪୭

୦୪. ପହଲି ୧୯୮

***

ଜୁଆଙ୍ଗର ଉତ୍ପତ୍ତି

ଜୁଆଙ୍ଗମାନଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଲୋକମୁଖରୁ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିଥାଏ ।

ବହୁତ ଦିନ ତଳର କଥା । ପ୍ରଥମେ ଧର୍ମ ଦେବତା ପୃଥିବୀର ସୃଷ୍ଟି ସର୍ଜନା କଲେ । ସେ ସେଥିପାଇଁ ଜଣେ ରକ୍ଷି ତାଙ୍କ ଧର୍ମପତ୍ନୀଙ୍କ ସହିତ ରକ୍ଷିଚାଙ୍ଗର (ଗୋସାନିକା ଓ ଗୁପ୍ତଗଙ୍ଗାର ମଧ୍ୟ ଭାଗ) ଅଞ୍ଚଳକୁ ବାସ କରିବାକୁ ପଠାଇଲେ । ଏହି ଚାଙ୍ଗର ଛତା ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ସବୁ ଜଳମଗ୍ନ ହୋଇ ରହିଥିଲା । କିଛିଦିନ ପରେ ସେମାନଙ୍କର ଔରସରୁ ଗୋଟିଏ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ଜାତହେଲା । ଧର୍ମ ଦେବତା ପୃଥିବୀର ଜଳମଗ୍ନ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ସେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ କେମିତି ପୃଥିବୀରେ ସ୍ଥିରତା ଆସିବ ? କେମିତି ଏଠି ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ ବସବାସ କରି ରହିପାରିବେ ? ଏହାପରେ ଧର୍ମଦେବତା ଗୋଟିଏ ବାଘ ସୃଷ୍ଟି କଲେ । ସେହି ବାଘ ଦେବତା ସହ ଧର୍ମଦେବତା ଚାଙ୍ଗରରେ ଥିବା ରକ୍ଷିଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲେ । ସେମାନେ ଛଳନା କରି ତାଙ୍କ ଘରେଥିବା ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ା ମାଗିଲେ । ରକ୍ଷି ଏହାର ଅର୍ଥ ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ ଓ ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଗଲେ । ମାତ୍ର ରକ୍ଷିପତ୍ନୀ ବୁଝାଇ ଦେଲେ ଯେ ସେମାନେ ଆମର ପୁଅକୁ ନେବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ପରେ ରକ୍ଷି ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ କୁକୁଡ଼ା ଦେବାକୁ ମନା କରିବାରୁ ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ପୁଅକୁ ମାଗିଲେ ଏବଂ କହିଲେ “ତା ବଦଳରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଯୁବକ କରିଦେବି ଓ ଦୁଇଟି ପୁତ୍ର ଦେବି ।” ରକ୍ଷି ରାଜି ହୋଇଗଲେ ମାତ୍ର ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ତାଙ୍କର ଧର୍ମପତ୍ନୀ ରାଜି ହେଲେନାହିଁ । ସେ ନିଜ ପୁଅକୁ ଲୁହାର ବାରହାତର ଧନୁ ଓ ବାରହାତର ତୀର ଧରାଇଦେଲେ । ସେ ବଡ଼ ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ହୋଇଥାଏ । ଧର୍ମଦେବତା ବାଘକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ରକ୍ଷିପୁତ୍ରକୁ ମାରିବା ପାଇଁ । ମାତ୍ର ରକ୍ଷିପୁତ୍ର ସବୁବେଳେ ଧନୁତୀର ଧରି ବୁଲୁଥିବାରୁ ବାଘ ତା ପାଖ ପଶିପାରେ ନାହିଁ କି ଖାଇପାରେ ନାହିଁ । ଧର୍ମଦେବତା ଏହା ଦେଖି ରକ୍ଷିପୁତ୍ରକୁ ହସି ହସି କହିଲେ “ତୁମେ କେତେ କଦର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛ । କଣ ପାଇଁ ଗାଧୋଉନାହିଁ ?” ଏହାପରେ ରକ୍ଷି ପୁତ୍ର ନାଳକୁ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ଧନୁ ଧରି ଗୋଧୋଇବାରୁ ଧର୍ମଦେବତା କହିଲେ, “ସେମିତି ଗାଧୋଇଲେ ପୁରା ପରିଷ୍କାର ହୋଇପାରିବୁ ନାହିଁ । ଧନୁତୀର ପଥର ଉପରେ ରଖି ଦୁଇହାତରେ ଘଷି ହୋଇ ଗାଧୋଇଲେ ପରିଷ୍କାର ହେବୁ । ଏହାପରେ ରକ୍ଷିପୁତ୍ର ଧନୁତୀର ରଖି ନାଳକୁ ପଶିବା ମାତ୍ରେ ଆଦେଶ ପାଇଥିବା ବାଘ ରକ୍ଷିପୁତ୍ରକୁ କାମୁଡ଼ି ମାରିଦେଲା । ସେହି ରକ୍ଷିପୁତ୍ରର ରକ୍ତ ପଡ଼ିବାକୁ ବାସୁକି ମାତାର ସ୍ଥିରତା ଆସିଲା । ଏହାର ହାତଗୋଡ଼ରୁ ବିଭିନ୍ନ

ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ଏହାର ଜଙ୍ଗଲ କୁଆଁଙ୍କ ଲୋକମାନଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ । ଗୋତରୁ ଗଣ୍ଡ ଓ ନଖରୁ ବାଦୁଡ଼ିମାନଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି ବୋଲି ଶୁଣାଯାଏ । ଏହାର ରୋମରୁ ବିଭିନ୍ନ ଗଛଲତାଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ।

ଧର୍ମୀୟ ଭାବନା-

କୁଆଁଙ୍କମାନେ ଯଦିଓ ନିଜକୁ ରକ୍ଷିପୁତ୍ର ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି ତଥାପି ସେମାନେ ତାଙ୍କର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଦେବତା ଆକାରରେ ଉପରେ ଧର୍ମଦେବତା କହି ପ୍ରଥମେ ଯେକୌଣସି ପୂଜାପାଠ ଆରମ୍ଭ କରିଥାନ୍ତି । ଏହାପରେ ସେମାନେ ତଳେ ବାସୁକୀ ମାତାଙ୍କର ନାମ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ଯେକୌଣସି ପୂଜାରେ ସେମାନଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରିଥାନ୍ତି ।

ଗାଁ ପାଖରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ କୌଣସି ଏକ ଶିଆଳିଲତା ତଳେ ଏହି କୁଆଁଙ୍କମାନଙ୍କର ଗ୍ରାମଦେବତା ଠାକୁରାଣୀ ଥାଆନ୍ତି । ଗ୍ରାମର ଯେକୌଣସି ପୂଜା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେମାନେ ସେଠାରେ ଆଗ ଭୋଗ ଲଗାଇ ଅନ୍ୟଠାରେ ପୂଜାପାଠ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥାନ୍ତି । ସେ ତାଙ୍କର ଥାନପତିଙ୍କୁ ସେହିଠାରେ ପୂଜାକରି ଘରକୁ ଫେରିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ସବୁ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି; ଯଥା :

ପୀତ୍ତ ଶାସନ -

ସାଧାରଣତଃ କେନ୍ଦୁଝରରେ ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ପରିମାଣରେ କୁଆଁଙ୍କ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି । ତାଛଡା ୧୨୦୦୦ ଭାଗୁଡ଼ିଆ ଜେଙ୍କାନାଳ ଓ ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ରହିଛନ୍ତି ।

କେନ୍ଦୁଝରର କୁଆଁଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳକୁ ରାଜାଙ୍କର ଶାସନ ସମୟରେ ଶାସନଗତ ସୁବିଧା ଦୃଷ୍ଟିରୁ କିଛି ପିତରେ ବିଭକ୍ତ କରିଥିଲେ । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା, ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ, ସାତଖଣ୍ଡ, କାଠୁଆ, ହୁଣ୍ଡା, ରେବେଶା ଏବଂ ଚାରିଗଡ । ଏହି ପୀତ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପୀତ୍ତ ସର୍ଦ୍ଦାର ନିଯୁକ୍ତ ରହିଥିଲେ । ଗାଁର ଖଜଣା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଧାନ ଖଜଣା ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣି ପୀତ୍ତ ସର୍ଦ୍ଦାରଙ୍କୁ ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ ପୀତ୍ତ ସର୍ଦ୍ଦାର ରାଜାଙ୍କର ଉତ୍ତରରେ ତାହା ଦାଖଲ କରୁଥିଲେ ।

ଗାଁର ପୂଜା କରିବା ପାଇଁ ଗାଁର ଜଣେ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ 'କୁଇତା' କୁହାଯାଏ । ସେ ଗାଁର ସମସ୍ତ ପୂଜାରେ ବଳି ଦେଇ ଗାଁର

ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରିଥାନ୍ତି । ଗାଁର ପ୍ରଧାନମାନେ ଜୁଆଙ୍ଗକୁ ପୂଜାପାଠରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି ।

ପିତିଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ କେନ୍ଦୁଝରର ଦକ୍ଷିଣ ଓ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଅବସ୍ଥିତ । ରେବେଣା ପିତ ସମକାଳ ଦମ୍ଭୀ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟ ପିତଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ରହିଅଛି । ପିତ ମଝିରେ ଗୋନାସିକା ପର୍ବତ ରହିଅଛି ଏବଂ ଏହାର ପାଖରେ ଗୁପ୍ତ ଗଂଗା ପାତାହରୁ ବୈତରଣୀ ନଦୀ ବହି ଆସିଅଛି । କାଠୁଆ ପିତର ଜୁଆଙ୍ଗ ବସତି ଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ ପାହାଡ଼ ତଳେ ଅବସ୍ଥିତ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ହିନ୍ଦୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନଙ୍କ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଥାନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ପାଲଲହଡ଼ା, କାମାକ୍ଷାନଗର, ଯାଜପୁର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥିବା ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ହିନ୍ଦୁଜାତିର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଥାନ୍ତି ।

ଜୁଆଙ୍ଗ ଲୋକମାନେ ନିଜକୁ ଆନିୟା ଓ ଭାଗୁଡ଼ିଆ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରିଥାନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନଙ୍କର ବସତିରେ ରହିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆନିୟା ବୋଲି କୁହାଗଲା ଓ ଯେଉଁମାନେ ନିଜର ବାସସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଚାଲିଗଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭାଗୁଡ଼ିଆ ବୋଲି କୁହାଗଲା । ତେଣୁ ଢେଙ୍କାନାଳ ଓ ପାଲଲହଡ଼ା ଅଞ୍ଚଳର ଜୁଆଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଭାଗୁଡ଼ିଆ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ ପୂର୍ବରୁ କେନ୍ଦୁଝରର ରାଜା ଦୁର୍ଗାପୂଜା ସମୟରେ ନରବଳୀ ଦେଉଥିଲେ । ରାଜା ସେଥିପାଇଁ ଜୁଆଙ୍ଗ ଅଞ୍ଚଳରୁ ପିଲା ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲେ । ଜୁଆଙ୍ଗ ଲୋକମାନେ ଭୟରେ ରାଜାଙ୍କୁ କିଛି କହି ପାରୁନଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଅନେକ ଶିଶୁଙ୍କୁ ବଳି ଦିଆଯାଉଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଜୁଆଙ୍ଗ ଲୋକମାନେ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଲୁଚି ପଳାଇ ଯାଉଥିଲେ । ଯାହା ଫଳରେ ସେମାନେ ନିଜର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବଳିରୁ ମୁକ୍ତକରି ପାରୁଥିଲେ । ତା ଛଡ଼ା ରାଜ୍ୟରେ ୧୮୬୮ ମସିହା ବେଳକୁ ରତନା ମେଳି ସମୟରେ ରାଜାଙ୍କର ଦମ୍ଭନ ଲୀଳା ଚରମ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିଥିଲା । ତା ଛଡ଼ା କର, ଖଜଣା ଓ ବେଠି ପ୍ରଥା ଜୁଆଙ୍ଗ ଅଞ୍ଚଳରେ ଚରମ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିଥିଲା । ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ଅତିରିକ୍ତ କର, ଖଜଣା ଦେଇ ସର୍ବସ୍ଵାନ୍ତ ହେଉଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ପୁଣିଥରେ ୧୮୯୧ ମସିହାରେ ମେଳି ବାନ୍ଧିଥିଲେ । ଯାହାକୁ କି ଧରଣାଧର ଭୂୟାଁ ମେଳି ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହାକୁ ଦମ୍ଭନ କରିବା ପାଇଁ ଇଂରେଜ ସୈନ୍ୟ ଗାଁ ଗାଁରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଖୋଜି ମାଡ଼ ଦେଉଥିଲେ । ଫଳରେ ଜୁଆଙ୍ଗ ଲୋକମାନେ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ପଳେଇ ଗଲେ ।

ସାଧାରଣତଃ କୁଆଙ୍ଗ ଗାଁ ମାନଙ୍କରେ ଗଉଡ଼ ଲୋକମାନେ ବାସ କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାଁରେ ୩/୪ଟି ଗଉଡ଼ ପରିବାର ରହିଥାଏ । ସେମାନେ ଗାଁର ଗାଈ ଚରାଇ ଓ କ୍ଷିର ବିକ୍ରି କରି ଚଳିଥାନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ପୂଜା ପର୍ବ ସମୟରେ ସେମାନେ କୁଆଙ୍ଗ ଲୋକଙ୍କୁ କ୍ଷୀର ପୂଜା ପାଇଁ ଦେଇଥାନ୍ତି ।

କୁଆଙ୍ଗ ବସତି -

କୁଆଙ୍ଗ ଗାଁ ଗୁଡ଼ିକ ପାହାଡ଼ର ତଳ, ଉପର ଏବଂ ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସେହି ଗାଁ ଗୁଡ଼ିକର ଘର ସଂଖ୍ୟା ୩୦ ରୁ ୫୦ ମଧ୍ୟରେ ଅଟେ । କେନ୍ଦୁଝର ଓ ହରିଚନ୍ଦନପୁର ବ୍ଲକର ଗାଁ ଗୁଡ଼ିକ ପାହାଡ଼ର ଉପର ଅଂଶରେ ଥିବା ବେଳେ ପାଲଲହଡ଼ା ଓ ଢେଙ୍କାନାଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଘରଗୁଡ଼ିକ ପାହାଡ଼ର ତଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

କୁଆଙ୍ଗ ଲୋକମାନେ ନିଜ ଗାଁରୁ ଯଦି ବିଛିନ୍ନ ହୋଇ ପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହନ୍ତି ତାହେଲେ ସେହି ପୁରୁଣା ଗାଁର ନାମ ଅନୁସାରେ ସେହି ସାହିର ନାମ ମଧ୍ୟ ରଖାଯାଇଥାଏ ।

ସୁମଟର ଲୋକମାନେ ଦୁଇ ଭାଗରେ ହୋଇଛନ୍ତି, ଯଥା : ତଳ ସୁମଟ ଓ ଉପର ସୁମଟ । ଜନ୍ତାରୀର୍ ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ଯଥା : ତଳ ଜନ୍ତାରୀ ଓ ଉପର ଜନ୍ତାରୀ ।

କୁଆଙ୍ଗମାନେ ନିଜ ଗାଁର ପରିସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଜମିର ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଗଛ କାଟିବା, ପକ୍ଷୀ ଶାକାର କରିବାରେ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନଥାଏ । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ଗାଁର ସୀମାରେ ଚାଷ କଲେ ସେହି ଗାଁର ଅନୁମତି ଲୋଡ଼ା ଯାଇଥାଏ । ପୂର୍ବରୁ ରାଜାଙ୍କ ସମୟରେ ଗାଁ ଗୁଡ଼ିକର ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଅମଳରେ ହୋଇଥିବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଗାଁ ଗୁଡ଼ିକର ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଅଛି ।

ପୂର୍ବରୁ ଗାଁ ଗୁଡ଼ିକରେ ଗୋଟିଏ ବଂଶର କୁଆଙ୍ଗମାନେ ବସତି ସବୁ ରହିଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କର ବଂଶଟି ନିଜ ଗାଁର ନାମ ହିସାବରେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରାଯାଉଥିଲା ।

ଗାଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ -

ପୂର୍ବରୁ କୁଆଙ୍ଗମାନେ ଗାଁ ଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଷ ଅନ୍ତରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ବେଶୀ ସମୟ ରହିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁ ନଥିଲେ ।

ସେଥିପାଇଁ କିଛି ବର୍ଷ ପରେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରୁ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇ ସାରିବା ପରଠାରୁ କୁଆଁରମାନେ ଆଉ ଅନ୍ୟ ଗାଁକୁ ଯାଇ ନାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଗାଁର ପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜାଗା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ରହିଛି ।

ଯଦି ଗାଁରେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟେ, ତାହେଲେ କୁଆଁର ଲୋକମାନେ ଆଉ ସେହି ଜାଗାରେ ରହିବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ମଣି ନଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ସେମାନେ ଜାଗା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥାନ୍ତି । ପୂର୍ବରୁ ପୋଡୁ ଚାଷର ଜମି ଖୋଜି ଖୋଜି ମଧ୍ୟ ଜାଗା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥାନ୍ତି । ପୂର୍ବରୁ ପୋଡୁ ଚାଷର ଜମି ଖୋଜି ଖୋଜି ମଧ୍ୟ ଜାଗା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିଲେ । ବେଳେବେଳେ ଗୁଣି ଗାରେଡ଼ି ବିଦ୍ୟା ନେଇ ଲୋକମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ହୋଇ ଘର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ଦେଖାଯାଉଥିଲା ।

ସେମାନେ ଘର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହିବେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଆଗ ତାର ଲକ୍ଷଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନ ବୁଲତା ପୂଜା କରିବାକୁ ଆସିଥାଏ । ସେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜାଗାକୁ ଗୋବରରେ ଲିପି ଦେଇଥାଏ । ସେ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ଦୁଇଟି ଚାଉଳ ଏକା ପାଖାପାଖି ରଖେ ଓ ଅନ୍ୟ ଚାଉଳକୁ ତା ଉପରେ ରଖି ଦେଇଥାଏ । ସେହିପରି ତିନୋଟି ଜାଗାରେ ରଖାଯାଏ । ଗୋଟିଏ ଗାଁର ଲୋକମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଖାଯାଇଥାଏ । ଅନ୍ୟଟି ଗାଁର ଗାଈ, ବାହୁରୀ, ଛେଳି, ମେଣ୍ଟା ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ଶେଷଟି ଗାଁର ଅମଳ ହେବା ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥାଏ । ଏସବୁକୁ ଗୋଟିଏ ପାଇରେ ଘୋଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ଗୋଟିଏ ବାଉଁଶର ଠେକି ଘୋଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହାପରେ ଏହି ବାଉଁଶ ଠେକିର ବାହାର ଅଂଶକୁ ଗୋବରରେ ତଳ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଲିପି ଦିଆଯାଇଥାଏ । ତା ପରଦିନ ବୁଲତା ସକାଳୁ ଆସି ସେହି ଚାଉଳଗୁଡ଼ିକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ଯଦି ସେହି ଚାଉଳଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଥାଏ ତାହେଲେ ସେଇଠି ବସତି କରିବାର ଯୋଜନା କରାଯାଏ । ନଚେତ୍ ସେମାନେ ସେ ଜାଗା ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଜାଗାରେ ଏହି ପରୀକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି ।

ସାମାଜିକ ପଦ୍ଧତି -

କୁଆଁରମାନଙ୍କର ନିଜର ବଂଶର ନାମ ଅନୁଯାୟୀ ଗାଁ ଗୁଡ଼ିକ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ଯେଉଁ ଗାଁର ଲୋକ ସେହି ଗାଁର 'ବକ୍' ଆକାରରେ ପରିଗଣିତ ହୋଇଥାଏ । ସେହି ଗାଁର ଝିଅମାନେ ରାଇ ବା ଭାଇ ଆକାରରେ ପରିଗଣିତ

କୁଆଙ୍ଗର ଉତ୍ପତ୍ତି

ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ସବୁବେଳେ ବନ୍ଧୁ ଗାଁର ଝିଅମାନଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥାନ୍ତି । କୁଆଙ୍ଗ ଗାଁ ଗୁଡ଼ିକୁ ସାଧାରଣତଃ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଏ, ଯଥା : କୁଚୁମ୍ପ ଗାଁ ଓ ବନ୍ଧୁ ଗାଁ ।

ଘର -

କୁଆଙ୍ଗ ମାନଙ୍କର ନିଜର ଘରଗୁଡ଼ିକ ଝାଟିମାଟିରେ ତିଆରି ହୋଇ ଉପରେ ଛଣ ଛପର ଦିଆଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ ଘର ମିଳିବା ପରେ ଏହି ଘର ସଂଖ୍ୟା ଅନ୍ୟ ଘର ଅପେକ୍ଷା ଯଥେଷ୍ଟ ବେଶୀ ପରିମାଣରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ପ୍ରତିବର୍ଷ କିଛି କିଛି ନୁଆ ଘର ତିଆରି ଚାଲିଛି । ଘରର ରୋଷେଇ ହେଉଥିବା ସ୍ଥାନକୁ 'ଉକୁସଙ୍ଗ' ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି । ଏହା ଉପରେ ଧାନ ଶୁଖାଇବା ପାଇଁ ଥିବା ଜାଗାକୁ 'କେଳାଙ୍ଗ' କୁହାଯାଏ । ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଧାନ ପୁତ୍ର ସବୁ ରଖାଯାଏ ତାକୁ 'ଦଳ' ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି ।

ପାଣିର ଉତ୍ସ -

ସାଧାରଣତଃ ଗାଁ ପାଖରେ କୌଣସି ଝରଣା ବା ନାଳ ରହିଥାଏ । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ସେହି ଝରଣା ବା ନାଳରୁ ପାଣି ଆଣି ପିଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ଗାଁରେ ନଳକୂଆମାନ ଖୋଳା ହେବା ପରେ ଲୋକମାନେ ସେଇ ନଳକୂଅର ପାଣି ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ।

ମଣ୍ଡଘର -

ଗାଁ ମଝିରେ ସାଧାରଣତଃ ମଣ୍ଡଘରଟି ରହିଥାଏ । ଏହାକୁ 'ମଜାଙ୍ଗ' କୁହାଯାଏ । ଏହି ଘରଟି ପ୍ରାୟ ଅନ୍ୟ ଘର ଅପେକ୍ଷା ବଡ଼ ହୋଇଥାଏ । ଗାଁର ଲୋକମାନେ ସକାଳ ଓ ସଞ୍ଜ ସମୟରେ ଏହି ଘରେ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇ ଗାଁର ଭଲମନ୍ଦ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏହି ମଣ୍ଡଘରର କାନ୍ଥରେ ଆୟନୁଆ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଚିତ୍ର ସବୁ ଅଙ୍କା ଯାଇଥାଏ । ମଣ୍ଡଘରଟିରେ ରାତିରେ ପିଲାମାନେ ଆସି ଶୋଇଥାନ୍ତି । ସେଇ ଘର ମଝିରେ ନିଆଁ ସବୁବେଳେ ଜଳୁଥାଏ । ସେହି ଜଳୁଥିବା କାଠଗୁଡ଼ିକୁ ଗାଁର ଅବିବାହିତା ପିଲାମାନେ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି । ପୂଜା ପର୍ବପର୍ବାଣୀରେ ଗାଁ ଝିଅମାନେ ସେଇ ମଣ୍ଡଘର ଲିପିପୋଛି ପରିଷ୍କାର କରିଥାନ୍ତି । ଗାଁର ନ୍ୟାୟ ନିଶାପ ଏହି ମଣ୍ଡଘରେ ହୋଇଥାଏ । ମଣ୍ଡଘରର କାନ୍ଥରେ ହରିଣ ଶିଳାରେ ଚାଙ୍ଗୁଗୁଡ଼ିକୁ ଝୁଲାଇ ରଖାଯାଇଥାଏ । ମଣ୍ଡଘରଟିରେ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ

ପର୍ବପର୍ବାଣୀ, ବାହାଘର ଓ ଉତ୍ସବ ସମୟରେ ଏହି ମଣ୍ଡପର ସମ୍ମୁଖରେ ନାଚ, ଗୀତ ହୋଇଥାଏ ।

ମଣ୍ଡପରେ ଆଗନ୍ତୁକ, ଅତିଥି, ଅଭ୍ୟାଗତମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଗାଁର କୋଠରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ଚାଉଳ, ଡାଲି ଓ ରନ୍ଧାରଣି କରିବା ପାଇଁ କତାଡେକଟି ଗାଁର ପିଲାମାନେ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଏହାର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ଛୋଟ ଭାଡି ଉପରେ ଗ୍ରାମ କୋଠ ନିମନ୍ତେ ସଂଗୃହିତ ଧାନ, ଚାଉଳ, ଶସ୍ୟ ଆଦି ପୁରୁଳା ବନ୍ଧା ହୋଇ ରହିଥାଏ ।

ମଜାଜା ଘରଟି ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ, ଯଥା : ଅନ୍ତଃଭାଗ ଓ ବହିଃଭାଗ । ବହିଃଭାଗର ତିନିଦିଗ ଆବୃତ୍ତ ଥାଏ । ପିଲାମାନେ ଏହାକୁ ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ସବୁ ଉପକରଣ, ଛାଉଣି ଆଦି ଯୋଗାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଧୁନି କାଠ ଜଳାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଗ୍ନିକୁ ସର୍ବଦା ଜଳାଇ ରଖନ୍ତି । ଗ୍ରାମର ଅବିବାହିତ ଯୁବକ ବା କଙ୍ଗୋରମାନେ ଏହି ଘର ଭିତରେ ଅଗ୍ନିକୁ ଘେରି ଶୋଇଥାନ୍ତି ।

ମଜାଜାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଯୁବ-ଜୁଆଁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗଢି ଉଠିଛି । ଉଭୟ କଙ୍ଗୋର ଓ ସେଲାନ ଯୁବକ ଓ ଯୁବତୀ ଏହାର ସଭ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

ଝିଅମାନେ ଘରଟିକୁ ସଫା କରିବା ଛଡା କୋଠ ଶସ୍ୟକୁ କୁଟି କାଣ୍ଡି ଓ ପାଛୋଡି ସଫା କରିଥାନ୍ତି ।

ଯୁବକ ଓ ଯୁବତୀମାନେ ସାମୁହିକ ଭାବରେ କିଛି ଜମି ଚାଷକରି, ଫଳମୂଳ ସଂଗ୍ରହ କରି, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଜମିରେ ମୂଳ ଲାଗି ଏହାର ପାଣି ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି ।

ଉଭୟ ଯୁବକ ଓ ଯୁବତୀମାନଙ୍କର ଜଣେ ପରାମର୍ଶଦାତା ଭାବରେ କାମ କରନ୍ତି । ନିୟମ ପାଳନ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଅବହେଳା ଦେଖିଲେ ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଜୁଆଁ ସମାଜରେ ନାରୀ ସ୍ୱାଧୀନତା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯୌନ ବ୍ୟଭିଚାରକୁ ଘୃଣା କରାଯାଏ । ଗୁପ୍ତ ପ୍ରେମ, ଯୌନ ବ୍ୟଭିଚାର ଭଳି ଅନେକ ଗାଁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଅପରାଧ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ଲୋକ ଏକତ୍ର ବସି ବିଚାର କରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥାନ୍ତି । ଗାଁର ବିଭିନ୍ନ ସଭାସମିତିର ଅଧିବେଶନ ବସି ସେହି ସ୍ୱାର୍ଥ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରାଯାଏ ।

ଗ୍ରାମ ଶିରି -

ଗାଁର ମଣ୍ଡପରକୁ ଲାଗି ଗୋଟିଏ ଠାକୁରାଣୀ ଶାଳ ଅଛି । ଏହି ଠାକୁରାଣୀ ଶାଳରେ ଗୋଟିଏ କରାଟ ଗଛ ରହିଥାଏ । ସେହି ଗଛ ତଳେ ଖଣ୍ଡିଏ ପଥରକୁ ସ୍ଥାପନ କରି ତାକୁ ଠାକୁରାଣୀ ଭାବରେ ପୂଜା କରିଥାନ୍ତି । ଯଦି ଗାଁରେ କୌଣସି କଳିକଜିଆ ହୁଏ ଏହି ଠାକୁରାଣୀ ଶାଳକୁ ଆସି ଜୁରି ପକାଇ ନିୟମ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଗାଁ ଠାକୁରାଣୀ ଦୋଷୀକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଏହା ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଖୁଣ୍ଟାଥାଏ । ସେହି ଖୁଣ୍ଟାରେ ବାନ୍ଧି ଛେଳି ବୋଦାକୁ ବଳି ଦେଇଥାନ୍ତି ।

ଭାଷା -

ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ମୁଣ୍ଡାରି ପରିବାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ ମୁଣ୍ଡାରି ଭାଷାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ଜୁଆଙ୍ଗ ଭାଷା ରହିଛି ତା'ର ଅକ୍ଷର ହୋଇପାରିନାହିଁ । ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଭାଷାରେ ଓ ବାହାର ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଓଡ଼ିଆରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିଥାନ୍ତି ।

ଖାଦ୍ୟପେୟେ -

ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ଘରେ ପନିପରିବା ଛତା ମାଛ, ମାସ ମଧ୍ୟ ଖାଇଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ ହେଲା ଭାତ, ଯାହାକୁ ସେମାନେ 'ତଣ' ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଭାତ ସହିତ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଶାଗ (ଶାଙ୍କଣା) ଖାଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ଲୁଣ ଓ ଲଙ୍କା ଦେଇ ମଧ୍ୟ ଭାତ ଖାଇଥାନ୍ତି. ଯଦି ବଜାରରେ ପରିବା ଶସ୍ତାରେ ମିଳେ ତାହେଲେ ଏହି ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକରେ ତରକାରୀ ହୋଇଥାଏ । ନଚେତ୍ ନିଜ ଉତ୍ପାଦିତ ବିରି, ହରଡ଼, କୋଳଥ ଆଦି ଡାଳି କରି ଖାଇଥାନ୍ତି । ବର୍ଷର ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ବଣର ଫଳମୂଳ ଯଥା : ବାସନ ବା ପିତା ଆଳୁ ବା ବଇଗା ଆଳୁ (ଚୁଙ୍ଗା), ଜରଇ ବା ପାଣିଆଳୁ (ତାମଳିଆ) କାଳକୁ ବା କଣ୍ଟାଆଳୁ, ସଇତାଳ ବା ସଇଣ୍ଡା ଆଳୁ, ମିଠାଆଳୁ, ଓଲ ଓ ସାରୁ ପ୍ରଭୃତି ଆଳୁ ଖାଇ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରନ୍ତି । ଆମ୍ବ, ପଣସ, କେନ୍ଦୁ, କୁଣ୍ଡୁଇଫଳ, ଜାମୁକୋଳି, ତାରକୋଳି, ବଇଁଞ୍ଚ କୋଳି, କୁସୁମ କୋଳି, କୁସାଇତାଣା ବା ଦୁଧକୋଳି ଓ ଲାଙ୍ଗକୋଳି ଏମାନଙ୍କର ଖାଦ୍ୟ ଅଟେ । ବଣର ଶାକସବଜି ମଧ୍ୟରେ କୁଲିଆରି ଶାଗ, ପିତାବାଲି ବା ପିତାଶାଗ, ଚାକୁଣ୍ଡା ଶାଗ, କୁରକୁଣ୍ଡା ଶାଗ, ଶାଙ୍କନ ବା ଶଙ୍ଖୁଆ ଶାଗ, ଲଇଙ୍ଗା ଶାଗ, ବଇତାଳୁ, ଲଟାକ ବା ଖଟାଶାଗ,

ସୋରିଷ ଶାଗ, ଶିମିମଫୁଲକୁ ସେମାନେ ପାକ କରି ଖାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ମାଛ ଖାଆନ୍ତି । ଜାଲ, ବନସୀ ଓ ମୁଗୁରା ବସାଇ ମାଛମାରି ଭୋଜନ କରନ୍ତି । ମାଂସ ଖାଇବା ପାଇଁ ସେମାନେ କୁକୁଡ଼ା, ବତକ, ହେଲି, ମେଣ୍ଟା, ଘୁଷୁରି ପ୍ରଭୃତି ଗୃହପାଳିତ ପଶୁପକ୍ଷୀ ପାଳନ କରନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ଖରାଦିନେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ମୂଳ ସଂଗ୍ରହ କରି ଖାଇଥାନ୍ତି । ବର୍ଷାଦିନେ ଜଙ୍ଗଲରେ ମିଳୁଥିବା ଛତୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ଖାଇଥାନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ସମୟରେ ମାଂସ ରାନ୍ଧି ଖାଇଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ପୂର୍ବରୁ ଗୋ- ମାଂସ ଖାଉଥିଲେ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେଣି । ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଇ (କୁକୁକୁଟି) ସଂଗ୍ରହ କରି ଘରକୁ ଆଣି ଭାତ ସହିତ କିମ୍ବା ହାଣ୍ଡିଆ ସହିତ ଖାଇଥାନ୍ତି । ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଶସ୍ୟ ଖଜୁରୀ ଓ ସଲପ ରସ ତିଆରି କରି ମଦ୍ୟପାନ କରିଥାନ୍ତି । ହାଣ୍ଡିଆ ଧୀରେ ଧୀରେ ଜୁଆଙ୍ଗ ଚଳଣୀ ଭିତରେ ପଶିଗଲାଣି । ପୂର୍ବରୁ ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ହାଣ୍ଡିଆ ପିଉ ନଥିଲେ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ନିଜେ ତିଆରି କରିବା ଶିଖି ତାହା ପିଉଛନ୍ତି । ଚାଉଳରୁ ତିଆରି ହାଣ୍ଡିଆ ଏମାନଙ୍କର ଅତି ପ୍ରିୟ ।

ସେମାନେ ଧୂଆଁପତ୍ର ଓ ଶାଳପତ୍ରରେ ତିଆରି ଏହି ପ୍ରକାର ବିଡି ତିଆରି କରି ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ମଣ୍ଡଘର ମଝିରେ ବିଡି ପିଇ ଆଲୋଚନା କରିବାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଏହାକୁ ‘କାଡିଆ’ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ଓ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ସେମାନେ ଏହାକୁ ଅଣ୍ଟାରେ ଖୋସିଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ମହୁଳ ଫୁଲ ମିଳିଥାଏ । ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ଏହି ଫୁଲକୁ ଚୈତ୍ର ବୈଶାଖ ମାସରେ ସଂଗ୍ରହ କରି ରଖିଥାନ୍ତି । ପରେ ଏଥିରୁ ମହୁଳି ମଦ ତିଆରି କରି ପିଇଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଦେବାଦେବୀ ପୂଜାରେ ମହୁଳି ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ ।

ଆମ୍ଭ ସମୟରେ ଅନେକ ଲୋକ ଆମ୍ଭ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ଚାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଫଳ ସଂଗ୍ରହକରି ଅଳ୍ପ ପରିମାଣରେ ଖାଇଥାନ୍ତି ।

ପୋଷାକ ପରିଚ୍ଛଦ -

ପୂର୍ବରୁ ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ପତ୍ର ପିନ୍ଧୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଆଧୁନିକ ଲୋକଙ୍କ ପରି ସାର୍ଟ, ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପିନ୍ଧିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେଣି । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ଶାଢ଼ୀ, ଶାଝା, ବ୍ଲୁଜ ପିନ୍ଧୁଛନ୍ତି । ସାଧାରଣତଃ ଛୋଟ ଝିଅମାନେ ଫୁକ୍ ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି ଓ ବୟସ୍କ

ଲୋକମାନେ ଧୋତି, କୁର୍ତ୍ତା ପିନ୍ଧିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେଣି । ବାହାରକୁ ଗଲେ ବା ବିବାହ ଉତ୍ସବାଦି ଅଥବା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଇତ୍ୟାଦିରେ ପୁରୁଷମାନେ ପ୍ୟାଣ୍ଟ, ସାର୍ଟ ଆଦି ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି । ପୂର୍ବରୁ ଜୁଆଙ୍ଗ ଲୋକମାନେ କାନରେ କୁଣ୍ଡଳ ପିନ୍ଧୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ପିନ୍ଧୁନାହାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ବଜାରରୁ ମିଳୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିଲେଣି । ପୂର୍ବରୁ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ଅନେକ ପ୍ରକାରର ଅଳଙ୍କାର ମଧ୍ୟ ପରିଧାନ କରିଥାନ୍ତି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ନାନା ଜାତିର ପଥର ଓ ପୋହଳା ଆଦି ପ୍ରଧାନ ଅଟେ । ସେମାନେ ଗୋଡରେ ବାଙ୍କିଆ ବା ଗୋଡଖଡୁ ପାଦ ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ଝୁଣ୍ଟିଆ, ମୁଦି, ହାତରେ କାଚ ଓବା କାଚଖଡୁ, ପିତଳ କାଚ, ବାହୁରେ କଉଡିମାଳ ଓ କଳାସୁତା, ନାକରେ ଫୁଲି ଓ କାନରେ ଜଳକ ବା ଫିରିଫିରା ନାମକ କାନଫୁଲ, ବେକରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର କଣ୍ଠିମାଳ ପିନ୍ଧୁଥିଲେ । ସେମାନେ ହାତ, ଗୋଡ ଓ ମୁଣ୍ଡରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଚିତା କୁଟାଉଥିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ମଥାରେ କେଶ ରଖନ୍ତି ଓ ମଥା କୁଣ୍ଡାଇବା ପାଇଁ କାଠ ଓ ବାଉଁଶରେ ନିର୍ମିତ ପାନିଆ, କୁସୁମ ତେଲ ଓ ରାଶିତେଲ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ।

ଘର ଚୟନ -

ପୂର୍ବରୁ ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ଗୋଟିଏ ଗାଁରୁ ଅନ୍ୟ ଜାଗାକୁ ପଳାଇ ଯାଉଥିଲେ । ସେହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସେମାନେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ପାଣି ଓ ଜଙ୍ଗଲ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ କୌଣସି ଏକ ଜାଗାରେ ଘର କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ କୌଣସି ଏକ ଦିନ ବୁଜତା ଆସି ଗୋଟିଏ ଜାଗା ଗୋବରରେ ଲିପିଥାଏ । ଏହାପରେ ଗୋଟିଏ କଳା କୁକୁଡାକୁ ଗୋଟିଏ ହାଣ୍ଡିରେ ଘୋଡାଇ ରଖି ଦିଆଯାଏ । ତା ପରଦିନ ସେମାନେ ସେ ଜାଗା ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ଯଦି କୁକୁଡାଟି ବଞ୍ଚିଥାଏ ତାହେଲେ ସେହି ଜାଗାଟି ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଧରି ନିଆଯାଇ ସେଠି ଘର ତିଆରି କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି କୁକୁଡାଟି ମରିଯାଇଥାଏ ତାହେଲେ ସେମାନେ ସେଠାରେ ଆଉ ଘର ତିଆରି କରି ନଥାନ୍ତି । ଯଦି ଭୂଇଁ ସନ୍ତସନ୍ତିଆ ରହେ ତେବେ କୁକୁଡାଟି ଉପଯୁକ୍ତ ପବନ ନପାଇ ମରିଯାଏ । ତେଣୁ ସେମାନେ ସେଠାରେ ବାସ କରିବାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ମଣି ନଥାନ୍ତି ।

ଚାଷବାସ -

ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ପୂର୍ବରୁ ପୋଡୁଗୁଣ୍ଡ ବା ତଜଲା ଚାଷ କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ଗାଁରେ ଏହି ପ୍ରକାର ଚାଷ କରୁଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ସେମାନେ

ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନ ଗୋଟିଏ ଜାଗାକୁ ଚୟନ କରି ଜଙ୍ଗଲ କାଟି ସଫା କରିଥାନ୍ତି । ଖାରାଦିନେ ଜଙ୍ଗଲକଟା ତାଳ ସବୁ ଶୁଖିଗଲା ପରେ ସେଥିରେ ନିଆ ଲଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ଏହାପରେ ସେମାନେ ସେଇ ଜମିରେ ରାଶି, ବିରି, ସୁତରି, ରୁହ୍ନା, ବୋଇତାକୁ ଆଦି ଫସଲ କରିଥାନ୍ତି । ଏହାର ପର ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଏହି ଜମିରେ ଧାନ ଚାଷ କରାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ତଇଲାକୁ ‘ଏକାନ’ କୁହାଯାଉଥିବାବେଳେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ତଇଲାକୁ ‘ବୁଆଲୋକ’ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥାଏ । ଏହାପରେ ସେମାନେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଜାଗାରେ ଚାଷ କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜାଗା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଅଧିକାଂଶ ଜଙ୍ଗଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଚାଲିଛି । ଏହାଛଡ଼ା ତଳ ଅଞ୍ଚଳ ମାନଙ୍କରେ ଅଧିକାଂଶ ଗାଁରେ ବିଲ ଜମି ଏବଂ ଗୋଡ଼ା ଜମି ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ସେମାନେ ବିଲ ଜମିରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଧାନ ଫସଲ କରିଥାନ୍ତି, ମାତ୍ର ଗୋଡ଼ା ଜମିରେ ୨/୩ ବର୍ଷ ଅନ୍ତରରେ ଥରେ ଲେଖାଏଁ ଧାନ ଚାଷ କରିଥାନ୍ତି । ତିନି ବର୍ଷ ପରେ ସେମାନେ ପୁରୁଣା ତଇଲାକୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟତ୍ର ତଇଲା ନିର୍ମାଣ କରି ଚାଷ କରିଥାନ୍ତି ।

ଜୁଆଁମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଘରବାଡ଼ି କୃଷି ଜମି ଉପରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମାଲିକାନା ନ ଥିଲା । ସମସ୍ତ ଭୂମି ଗ୍ରାମର କୋଠା ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା । ଗ୍ରାମର ପୁରୋହିତ ବା ବୁଢ଼ତା ମାଘ ପୋଡ଼ି ସମୟରେ ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାମର ଜମିକୁ ବଣ୍ଟନ କରୁଥିଲେ । ଗ୍ରାମର ବସତି ଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଥିଲା । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁନାହାନ୍ତି । ବସତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିବା ଜମିବାଡ଼ି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବାର ଅଧିନରେ ରହୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭୂମିଗୁଡ଼ିକ ବସ୍ତୁତଃ ଗ୍ରାମର ଇଜିମାଲି ସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ରହୁଥିଲା । ରାଜାଙ୍କ ଶାସନ କାଳରେ ଗ୍ରାମର ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ପଟ୍ଟା ଦିଆଯାଇ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ରାଜସ୍ୱ ଆକାରରେ ରାଜ ଉଆସରେ ଜମା କରୁଥିଲେ ।

ଜୁଆଁ ଲୋକମାନେ ଅମଳ ଶେଷ ହେବା ପରେ ଆଣିଥିବା ଧାର ସବୁ ଶୁଢ଼ିଥାନ୍ତି ଏବଂ କିଛି ଲୋକ ଧାର ଶୁଢ଼ିବା ପାଇଁ ଜିନିଷ ସବୁ ବିକ୍ରି କରି ଧାର ଶୁଢ଼ିଥାନ୍ତି । ବଳକା ଅମଳ ସବୁ ଘରର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ପୁଡ଼ା ବାନ୍ଧି ରଖି ଦେଇଥାନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ଜୁଆଁମାନଙ୍କର ଅମଳ ସବୁ ବିହନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ବାନ୍ଧି ରଖି ଦେଇଥାନ୍ତି ।

ଘର ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଜୁଆଁ ଘର ଗୁଡ଼ିକରେ ୨/୩ ଖଣ୍ଡ ପଟିଆ, ୨/୩ଟି ପିଢ଼ା, ୨ଟି ମାଟିହାଣ୍ଡି, ୨ଟି ଆଲୁମିନିୟମର କଳସୀ, ଗୋଟିଏ ଡେକଡ଼ି ଓ

କରେଇ ଥାଏ । ଘରର ଉପରେ ଭାଗରେ ୨/୩ଟି ଦାଆ, ବୁଡ଼ିଆ (କୁରାଡ଼ି), ଗୋଟିଏ କୋଦାଳ, ୨ଟି ମାଟି ଖୋଳିବା ଗଇଁତି, ଗୋଟିଏ ଧାନ କୁଟିବା ବାଡ଼ି ଏବଂ କିଛି ଲୁଗାପଟା ଥାଏ । ଘରର ବାହାରେ କିଛି ମାଛ ମାରିବା (ଘୁରି) ରହିଥାଏ । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ଅବସର ସମୟରେ ପାଳରୁ ପଟିଆ ତିଆରି କରିଥାନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ପଟିଆକୁ ବଜାରକୁ ନେଇ ବିକିବା ବ୍ୟତୀତ କିଛି ପଟିଆ ନିଜେ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି ।

ବଜାରକୁ କୁମ୍ଭୀରମାନେ ଆଣିଥିବା ମାଠିଆଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜର ଚାହିଦା ମୁତାବକ କୁଆଙ୍ଗମାନେ କିଣି ଘରକୁ ନେଇଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଲାଉକୁ ପାଟିଗଲା ପରେ ତାକୁ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ପାଣି ନେବାର ପାତ୍ର ଆକାରରେ ତିଆରି କରିଥାନ୍ତି ।

କାଟ ଲଙ୍ଗଳ, କୁଆଳି, ଧନୁ, ଶର ଆଦି ଜିନିଷ କୁଆଙ୍ଗ ଲୋକମାନେ ନିଜେ ତିଆରି କରି ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି । ଗରଣ୍ଡା ବାଡ଼ିଟି ପାହାଡ଼ିଆ କୁଆଙ୍ଗମାନଙ୍କର ବେଶୀ କାମରେ ଆସିଥାଏ । ସେମାନେ ମଦାରି ସାହାଯ୍ୟରେ ଚାଷ କରିଥାନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା 'ବୁଲୁକ' ବାଡ଼ି ଯାହାକି ଖେଳିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ଏହାକୁ ଧରି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ପୁରୁଷମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ବୁଡ଼ିଆ ଧରି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ସେ ଯେତେବେଳେ ଜଙ୍ଗଲରେ ତଇଲା ଚାଷକରେ ସେହି ସମୟରେ 'ବୁଡ଼ିଆ'ର ଉପଦେୟତା ଅନୁଭବ କରାଯାଇଥାଏ ।

ସେମାନେ ଶାକାରକୁ ଯିବା ସମୟରେ କାନ୍ଧରେ ଧନୁତୀର ଧରି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି ।

ଘର ଭିତରେ ଯେଉଁ ଅଂଶଟି ଧାନକୁଟିବା ପାଇଁ ତିଆରି ହୋଇଥାଏ କୁଆଙ୍ଗ ସ୍ତ୍ରୀ ସକାଳୁ ଉଠି ସେଠି ଧାନ କୁଟି ସେହିଦିନ ଚାଉଳ ସଫା କରିଥାଏ ।

କୁଆଙ୍ଗମାନେ ବସତି ସ୍ଥାପନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ପାଣିର ସୁବିଧା ଦେଖି ଘର ତିଆରି କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ଗାଁ ପାଖ ଦେଇ ଛୋଟ ନାଳ କିମ୍ବା ଝରଣା ବହି ଯାଇଥାଏ । ସେମାନେ ଏହି ଝରଣା ଜଳକୁ ପବିତ୍ର ଜଳ ଭାବି ପିଇଥାନ୍ତି ।

ସେମାନଙ୍କର ଗୁରୁଗୁଣି ପତାଟି ସାଧାରଣତଃ ନାଳପାଖରେ ଥାଏ । ଶବକୁ ପୋଡ଼ି ସାରିବା ପରେ ସେଇ ନାଳ ପାଣିରେ ଖାରକୁ ଧୋଇ ଦେଇଥାନ୍ତି ।

ଜୁଆଁଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ସକାଳୁ ଉଠି ଘରଦ୍ୱାର ସଫା କରିଥାଏ । ନିଜର ଗୁହାଳ ସବୁ ସଫା କରିସାରିବା ପରେ ଖତ ଓ ଆବର୍ଜନା ସବୁ ଘରର ପଛପାଖ ବାଡ଼ିରେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇଥାନ୍ତି ।

ଜୁଆଁଙ୍କ ପୁରୁଷମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଗାଧୋଇଥାନ୍ତି । ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କର କମ୍ ଲୁଗାପଟା ଥାଏ, ତଥାପି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଦିନ ଗାଧୋଇଥାନ୍ତି । ପୁରୁଷ ଲୋକମାନେ ବେଳେବେଳେ ଦିନକୁ ଦୁଇବେଳା ଗାଧୋଇଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଲୁଗାଗୁଡ଼ିକୁ ସାବୁନୁ କିମ୍ବା ସୋଜାରେ ଶିଖାଇ ସଫା କରିଥାନ୍ତି ।

ସାଧାରଣତଃ ଜୁଆଁଙ୍କ ପିଲାମାନେ କ୍ଷୀର ଛାଡ଼ିବା ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ କାଠି ଘସିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥାନ୍ତି । ପୁରୁଷ ଲୋକମାନେ ସକାଳୁ ଦାନ୍ତ ଘଷି ସାରି ଖାଇବା ପରେ କାମ କରିବାକୁ ବାହାରକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ଘରକାମ ଶେଷ ହେଲା ପରେ ଗାଧୋଇ ଯିବା ସମୟରେ ଦାନ୍ତ ଘଷିଥାନ୍ତି । ଏହି ଦାନ୍ତକାଠି ଗୁଡ଼ିକ ପୁରୁଷ କିମ୍ବା ସ୍ତ୍ରୀ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇଥିବା ସମୟରେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ଘରକୁ ପ୍ରତିଦିନ ସଫା କରିଥାନ୍ତି । ୨/୪ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଘର ଭିତର ଅଂଶଟିକୁ ଗୋବରରେ ଲିପିଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ସମସ୍ତ ଜୁଆଁଙ୍କ ଲୋକମାନେ ଘରଗୁଡ଼ିକୁ ସଫା କରିଥାନ୍ତି ।

ଜୁଆଁଙ୍କ ଧନୀ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକରେ ବେଶୀ ପରିମାଣରେ ବଳଦ ଏବଂ ଛେଳି ଥାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜର ଅଭାବ ସମୟରେ ବିକ୍ରି କରି ନିଜର ଗୁଜରାଣ ମେଣ୍ଟାଇଥାନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୁଆଁଙ୍କ ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟ ହିନ୍ଦୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ଧୀରେ ଧୀରେ ହିନ୍ଦୁ ଦେବାଦେବୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି । ଜୁଆଁଙ୍କ ଘର ସାମ୍ନାରେ ତୁଳସୀ ଚଉରା ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ।

ଜୁଆଁଙ୍କମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଘରବାଡ଼ି ଓ କୃଷିଜମି ଉପରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମାଲିକାନା ନଥିଲା । ସମସ୍ତ ଭୂମି ଗ୍ରାମର କୋଠ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା । ଗ୍ରାମର ବୁଢ଼ତା ଓ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ମାଘପୋଡ଼ି ପର୍ବରେ ଏକତ୍ର ବସି ଆପଣା ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାମର ଭୂମିକୁ ବଣ୍ଟନ କରିଥାନ୍ତି । ପୂର୍ବରୁ ଗ୍ରାମର ବସତି ଗୁଡ଼ିକ ୧୦/୧୫ ବର୍ଷ ପରେ ବଦଳି ହେଉଥିଲା । କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉତ୍ସବ କରାଯାଇ ଗ୍ରାମବାସୀଗଣ ନିଜର

ପୁରୁଣା ଘରକୁ ଭାଙ୍ଗି କାଠ ବାଉଁଶ ବୋହି ନେଇ ନୂତନ ବସତି ସ୍ଥାପନ କରୁଥିଲେ । ବସତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧନ କରାଯାଇଥିବା ଜମିବାଡ଼ି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବାର ଅଧୀନରେ ରହୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭୂମିଗୁଡ଼ିକ ବସ୍ତୁତଃ ଗ୍ରାମର ଇଜିମାଲି ସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ରହିଲା । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରମ୍ପରା କ୍ରମେ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇ ରହିଆସିଅଛି । ରାଜା ଶାସନ କାଳରେ ପ୍ରଧାନ ମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଜମିର ପଟ୍ଟା କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ଯେଉଁ ଶସ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ରାଜସ୍ୱ ଆକାରରେ ତହବିଲରେ ପଇଠ ଦେବେ ତାହା ପଟ୍ଟାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହୁଥିଲା ।

ଜୀବନ ଧାରଣ ପାଇଁ ଯେତିକି ଆବଶ୍ୟକ ସେମାନେ ସେତିକି ମାତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ପରିଶ୍ରମ କରନ୍ତି । ଜୁଆଙ୍ଗ ଗୃହରେ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଗଚ୍ଛିତ ଥିବାର ଖୁବ କମ୍ ଦେଖାଯାଏ । ସେମାନଙ୍କର ମନରେ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟର ମନୋଭାବ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇନାହିଁ । ଅବସର ସମୟରେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ମଶିଣା ବୁଣନ୍ତି ଓ ପୁରୁଷମାନେ ମହୁଳ ଓ କେନ୍ଦୁପତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି ।

ଜନ୍ମଉତ୍ସବ -

ଜୁଆଙ୍ଗ ଜାତିର ପୁତ୍ର ବା କନ୍ୟା ଜନ୍ମ ଉତ୍ସବକୁ ଅତି ଆନନ୍ଦର ସହିତ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଘରେ ସୂତିକା ହେଲେ ସ୍ତ୍ରୀ ସାତଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଶୁଦ୍ଧି ରହେ । ପୁରୁଷ ଓ ତା'ର ମାଆ ସ୍ତ୍ରୀର ସବୁପ୍ରକାର ସେବାଶୁସ୍ତୁଣା କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରସବ ପୂର୍ବରୁ ଓ ପରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାର ନିଷେଧ କରିଥାନ୍ତି । ଶିଶୁ ଜନ୍ମର ଏକୋଶିଇ ଦିନ ପରେ ଜାମକରଣ ଉତ୍ସବ ପାଳିତ ହୁଏ । ସାଧାରଣତଃ ସେଦିନ ହାଣ୍ଡିଆରେ ବଡ଼ଲୋକ ମାନଙ୍କୁ ଆପ୍ୟାୟିତ କରାଯାଇ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କର ନାମ ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ଶିଶୁର ନାମକରଣ କରାଯାଇଥାଏ ।

ବିବାହ -

ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମରେ ବାସକରୁଥିବା ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ଏକ ବଂଶୋତ୍ତର ହୋଇଥାନ୍ତି । ଜୁଆଙ୍ଗ ସମାଜରେ ଅନେକ ବକ ବା ବଂଶ ଅଛି । କୌଣସି ଫଳ ପଶୁପକ୍ଷୀ ବଂଶର ପ୍ରତୀକରୂପେ ନିରୂପଣ କରାଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ଏ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷେଧ ଅଟେ । ଅପର ଗ୍ରାମରେ ବାସ କରୁଥିବା ଜୁଆଙ୍ଗ ପରିବାର ସହିତ ବୈବାହିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ ।

ସାଧାରଣତଃ କମତରା ବା ଭଦ୍ରଲୋକ ଦ୍ୱାରା ବିବାହ ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ । ଗ୍ରାମର ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପ୍ରଥମେ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ

ଆଲୋଚନା କରି ସ୍ଥିର କରିଥାନ୍ତି । ତାପରେ କେତେଜଣ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି କନ୍ୟାର ଗ୍ରାମକୁ ଯାଇ କନ୍ୟା ଗୃହର ଦ୍ଵାରରେ ଗୋଟିଏ ଠେଙ୍ଗା ଡେରି ଦେଇ ଆସନ୍ତି । ସେମାନେ ଫେରିବା ସମୟରେ ପଥ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖୁଥିବା ଶକ୍ତ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତି । ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥିର ହେବା ପରେ କୌଣସି ଏକ ଦିନ ପରପକ୍ଷର ଦୁଇ ତିନି ଜଣ ଯାଇ କନ୍ୟା ଗ୍ରାମରେ କନ୍ୟା ମୂଲ ପହଞ୍ଚାଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ସେଠାରେ ଜୁରି ପକାଯାଇଥାଏ । (ମଦ ଭାଳି ପିତୃପୁରୁଷକୁ ଦିଆଯାଏ) । ସେହିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ କନ୍ୟାକୁ ଧରି ବରର ଗ୍ରାମକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । କନ୍ୟାକୁ ଛାଡ଼ିବା ପାଇଁ ଗାଁର ସମସ୍ତ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ଲୋକ ଆସନ୍ତି । ବର ପକ୍ଷରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵାଗତ କରାଯାଇ ଘରର ଦ୍ଵାରଦେଶରେ କନ୍ୟାକୁ ବନ୍ଦାପନା କରି ଘରକୁ ନିଆଯାଏ । ଗାଁ ଲୋକମାନେ ଭୋଜି ଖାଇ ନାଚ ଗୀତ କରିଥାନ୍ତି । ଗାଁର ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପାଖରେ ଜୁରି ପଡ଼ିବାପରେ ବୁଢ଼ତା ଚାଙ୍ଗୁ ନାଚ ଘୋଷଣା କରିଥାନ୍ତି ।

ଏହାଛଡ଼ା କନ୍ୟାକୁ ଚୋରିକରିଆଣି, ଝିଙ୍କିଆଣି, ପ୍ରେମକରିଆଣି ବିବାହ କରିବା ପଦ୍ଧତି ଜୁଆଙ୍ଗ ସମାଜରେ ରହିଛି । ଏ ପ୍ରକାର ବିବାହରେ ଗୁରୁଜନ ସମ୍ମତି ନ ଥିବାରୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଗଣ୍ଡଗୋଳର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇ ନ ପାରେ । ଏପ୍ରକାର ବିବାହ ଖୁବ କମ୍ ପରିମାଣରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ପରିବାରର ବିବାହ ଓ ଛାଡ଼ପତ୍ର ଉଭୟ ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତିରେ ବନ୍ଧୁ ଗ୍ରାମରେ ସମାଧାନ କରାଯାଇଥାଏ । ବିବାହ ସାଧାରଣତଃ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳରେ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ବିବାହରେ ବରପକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥାଏ ।

ପୂଜା -

ଜୁଆଙ୍ଗମାନଙ୍କର ଧର୍ମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବଡ଼ ସରଳ । ସେମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଦେବତା ହେଉଛନ୍ତି ଧର୍ମଦେବତା ବା ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବତା ଓ ବାସୁକୀ ମାତା । ସେମାନେ ଏହି ଦୁଇ ଦେବତାର ପୂଜା ଆରାଧନା କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରତି ଗ୍ରାମରେ ଗ୍ରାମଶିରି ବା ଗ୍ରାମଦେବତା ରହନ୍ତି । ଏକ ଲମ୍ବ ପଥରକୁ ଗ୍ରାମଦେବତା ରୂପେ କଳ୍ପନା କରାଯାଇ ତାହାକୁ ମଜାଙ୍ଗ ପାଖରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ପୂଜା କରାଯାଏ । ଏହାଛଡ଼ା ଗ୍ରାମ ନିକଟରେ ଥାନପତି ବାସ କରୁଥିବା ବିଶ୍ଵାସ କରି ତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ । ପୂଜା ସାମଗ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ ଅରୁଆ ଚାଉଳ, ଧାନଫୁଲ, ଦଳଦୀ, ସିନ୍ଦୂର, ଧୂପ, ଗୁଡ଼ ପ୍ରଭୃତି ନୈବେଦ୍ୟ ଦରକାର ହୁଏ । ଜୁଆଙ୍ଗ ପୂଜାପଦ୍ଧତିରେ ଜୀବ ବଳି ପ୍ରଥା ଏକ ଅଙ୍ଗ ଅଟେ ।

ଗ୍ରାମର ମୁଖ୍ୟ ପୁରୋହିତ ବୁଢ଼ତା ଅଟନ୍ତି । ସେ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥାନ୍ତି । ସେ ଗ୍ରାମର ସବୁ ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୌରହିତ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସବର ଶୁଭଦିନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରନ୍ତି । ଧାର୍ମିକ ରୀତି ନୀତି ସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଚୁର ଆଧିପତ୍ୟ ଥାଏ । ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ତାଙ୍କର ଜମିରେ ବିନା ମଜୁରୀରେ ଗୋଟିଏ ଦିନ କାମ କରିଦେଇଥାନ୍ତି ।

ମଜାଙ୍ଗ ଭିତରେ ରଖାଯାଇଥିବା ଚାଙ୍ଗୁକୁ ଆୟୁନୁଆ ସମୟରେ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ପ୍ରତି ସାମାଜିକ ଉତ୍ସବରେ ପିତୃଗଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୂଜା ଓ ନୈବେଦ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । କୌଣସି ନୂତନ ଶସ୍ୟ ଓ ଫଳରୁ ଭୋଜନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେମାନେ ଦେବତା ଓ ପିତୃଗଣଙ୍କୁ ଆଗ ଅର୍ପଣ କରି ପରେ ନିଜେ ଖାଇଥାନ୍ତି ।

ସେମାନେ ମୃତବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦାହ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ପୋତି ଦେଇଥାନ୍ତି । ମରିବାର ଛଅରୁ ଆଠ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଏକ ଦିନ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ଶୁଦ୍ଧକ୍ରିୟା କରାଯାଏ । ଶୁଦ୍ଧ ବେଳକୁ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ଗାଁରୁ ଲୋକ ଆସିଥାନ୍ତି ।

ପର୍ବପର୍ବାଣୀ -

ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ ବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣୀମାନ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । ବାର୍ଷିକ କୃଷିଚକ୍ର ସହିତ ଏହାର ସମ୍ପର୍କ ରହିଅଛି । କୃଷିର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏହି ପର୍ବ ସବୁ ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ମାଘପୋତି -

ଏହାକୁ ପୁଷ୍ପପୁନେଇ ବା ମାଘମୋତି ପର୍ବ ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି । ଏହି ଉତ୍ସବ ତିନିଦିନ ଧରି ଚାଲିଥାଏ । ପ୍ରଥମ ଦିନ ‘ବାର ରୁହା’ ହୁଏ । ବୁଢ଼ତା ଦେବତା ମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସବ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ କରାଇଥାନ୍ତି ବା ବାରଣ କରିଥାନ୍ତି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ଭାତ ଖିଆ ଓ ତୃତୀୟ ଦିନ ପିଠା ଖିଆ ହୋଇଥାଏ । ଉତ୍ସବ ଦିନ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ପରିବାର ବୁଢ଼ତା ଘରକୁ ଯାଇ ଧାନ, ମାଣ୍ଡିଆ, ଚାହା, ଡାଲି, ହରଡ଼, କାଙ୍ଗୁ ପ୍ରଭୃତି ଶସ୍ୟ ଏକତ୍ର କରନ୍ତି । ସଂଗୃହିତ ଶସ୍ୟ ଚାରିଭାଗ ହୋଇଥାଏ । ବୁଢ଼ତା, ଗାଁ ବାରଭାଇ, ଗାଁର ପିଲାମାନେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଭାଗ ପୂଜା ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥାଏ । ପିଠାଖିଆ ଦିନ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ପରିବାର ପିଠା ତିଆରି କରି ଖାଇଥାନ୍ତି । ତୃତୀୟଦିନ ପୂଜାରେ ବୋଦା ବଳି ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହି ଉତ୍ସବନରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଡାଲି ଜାତୀୟ ଶସ୍ୟ ରାନ୍ଧିକରି ଖାଇଥାନ୍ତି ଓ ଘରର ଛାଉଣୀ କାମ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହିଦିନ ସାନ ସାନ

କାଠ ପାଳକୁ ୨ ପାଳ କରି ଚିରି ଦେବତାମାନଙ୍କର ନାମରେ ଭୂମିରେ ପକାଯାଏ । ଏହାକୁ ଭୂମିବନ୍ଧା କୁହାଯାଏ । ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ଲୋକ ଏହି ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଉତ୍ସବ ଶେଷରେ ତଇଲା ଜମିର ବଣ୍ଟନ ହୋଇଥାଏ । ଗୃହସ୍ଥମାନେ ଭୋଜନ ସାରି ଘରକୁ ଫେରି ଆସନ୍ତି ।

ଆୟୁନୁଆଖୁଆ -

ଏହି ଉତ୍ସବ ଚୈତ୍ର କିମ୍ବା ବୈଶାଖ ମାସରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦିବସରେ ଆୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ତାହା ନୈବେଦ୍ୟ ଦେଇ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ବିତରଣ କରାଯାଏ । ଏହି ପର୍ବ ମଧ୍ୟ ତିନିଦିନ ଧରି ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରଥମ ଦିନ ବାର ରହା, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ଭାତ ଖୁଆ ଓ ତୃତୀୟ ଦିନ ଆୟୁନୁଆଖୁଆ ପର୍ବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଦିନଟି କଙ୍ଗୋର ଓ ସେଲାନ ମାନଙ୍କର ଏକ ସ୍ମରଣୀୟ ଦିନ ଅଟେ । ଏହିଦିନ ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନେ ମଜାଜୀର ନୂତନ ସଭ୍ୟ ହୋଇ ଯୁବ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଜାଜୀର ସଭ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । ନବ ବିବାହିତ ଯୁବତୀମାନେ ସଭ୍ୟ ପଦରୁ ବିଦାୟ ନିଅନ୍ତି । ଏହିଦିନ ଯୁବକ ଓ ଯୁବତୀମାନେ ସ୍ୱୟଂ ବୁଇତା ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ ଦେବତା ବତାମ ବୁଜା ଓ ବୁଜାକୁ କୁକୁଡ଼ା ଓ କୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଟା ଦେଇ ପୂଜା କରିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ହାତୀ ନାଚ, ଘୋଡ଼ା ନାଚ କରି ଗାଁକୁ ଉତ୍ସବ ମୁଖରିତ କରିଥାନ୍ତି ।

ଏହି ପର୍ବ ଶେଷରେ ସାମୁହିକ ଶୀକାର ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ । ଗାଁର ସମସ୍ତ ବୟସ୍କ ଲୋକମାନେ ଏହିଦିନ ଶୀକାର କରିବାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି ।

ଆଷାଢ଼ି -

ଆଷାଢ଼ ମାସରେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଦିନ ଏହି ପର୍ବ ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଦିନ କୁସୁମ କୋଳି ଦେବତାଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରାଯାଏ । ଏହି ପର୍ବ ପରେ ଜୁଆଙ୍ଗମାନେ କୁସୁମ, ଆୟଲ ଆଦି ଭୋଜନ କରିଥାନ୍ତି । ଆଷାଢ଼ି ଉତ୍ସବ ପରେ ଜମିରେ ବିଦୁଡ଼ା ହୁଏ ।

ଧାନନୁଆଖୁଆ -

ଏହି ପର୍ବଟି ଚୈତ୍ର କିମ୍ବା ବୈଶାଖ ମାସରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦିବସରେ ଆୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ତାହା ନୈବେଦ୍ୟ ଦେଇ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ବିତରଣ କରାଯାଏ । ଏହି ପର୍ବ ମଧ୍ୟ ତିନିଦିନ ଧରି ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରଥମ ଦିନ ବାର ରହା, ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ଭାତ ଖୁଆ ଓ ତୃତୀୟ ଦିନ ଆୟୁନୁଆଖୁଆ ପର୍ବ

ଜୁଆଁଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି

ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଦିନଟି କଙ୍ଗୋର ଓ ସେଲାନ ମାନଙ୍କର ଏକ ସ୍ମୃତୀକାନ୍ତ ଦିନ ଅଟେ । ଏହି ଦିନ ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନେ ମଜାଜୀର ନୂତନ ସଭ୍ୟ ହୋଇ ଯୁବ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଜାଜୀର ସଭ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ନବ ବିବାହିତ ଯୁବତୀମାନେ ସଭ୍ୟ ପଦରୁ ବିଦାୟ ନିଅନ୍ତି । ଏହିଦିନ ଯୁବକ ଓ ଯୁବତୀମାନେ ସ୍ୱୟଂ ବୁଝତା ଦ୍ୱାରା ଚାଙ୍ଗୁ ଦେବତା ବତାମ ବୁଝା ଓ ବୁଝାକୁ କୁକୁଡ଼ା ଓ କୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଡା ଦେଇ ପୂଜା କରିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ହାତୀ, ନାଚ, ଘୋଡ଼ା ନାଚ କରି ଗାଁକୁ ଉତ୍ସବ ମୁଖରିତ କରିଥାନ୍ତି ।

ଏହି ପର୍ବ ଶେଷରେ ସାମୁହିକ ଶାକାର ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ । ଗାଁର ସମସ୍ତ ବୟସ୍କ ଲୋକମାନେ ଏହିଦିନ ଶାକାର କରିବାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି ।

ଆଷାଢ଼ି :

ଆଷାଢ଼ ମାସରେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଦିନ ଏହି ପର୍ବ ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହିଦିନ କୁସୁମ କୋଳି ଦେବତାଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରାଯାଏ । ଏହି ପର୍ବ ପରେ ଜୁଆଁମାନେ କୁସୁମ, ଆମ୍ବଲ ଆଦି ଭୋଜନ କରିଥାନ୍ତି । ଆଷାଢ଼ି ଉତ୍ସବ ପରେ ଜମିରେ ବିଦୁଡ଼ା ହୁଏ ।

ଧାନନୁଆଖିଆ -

ଏହି ପର୍ବଟି ଆଶ୍ୱିନ ମାସରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ନୂତନ ଧାନ ପ୍ରତି ପରିବାରରୁ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଏ ଓ ଦେବଦେବୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବା ପରେ ପୁରୁଲି କରି ମଜାଜୀରେ ରଖାହୁଏ । ଗ୍ରାମର ସାମୁହିକ ପର୍ବ ପାଳିତ ହେବା ପରେ ପ୍ରତି ପରିବାର ନିଜ ନିଜ ପିତୃଗଣଙ୍କୁ ପୂଜା କରି ନିଜ ନିଜ ହସ୍ତରେ ନିଜ ଗୃହରେ ନୂତନ ଧାନ ସଂରକ୍ଷଣ କରନ୍ତି । ନୂଆ ଭାତ ପିତୃଗଣଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇ ନିଜେ ଉତ୍ସବ ମନାଇଥାନ୍ତି ।

ଗୁଳଦିନୁଆ -

ଏହା ଶ୍ରାବଣ ମାସରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ପର୍ବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବାପରେ ନୂଆ ଶାଗ, ବୋଇତାଳୁ, ପନିପରିବା, ଗୁଳଦି, ସୁଧା ଭୋଜନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା -

ଏହାଛଡ଼ା ଜୁଆଁମାନେ ହିନ୍ଦୁ ବଂଶଧରର ନିଦର୍ଶନ ସ୍ୱରୂପ ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା ବା ଶୁଭଧାନ ମୁଠି ଗହ୍ମା ପର୍ବ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ନଦୀକୁ ପାଟ ଆକାରରେ ପୂଜା କରି ଭଲ ଫସଲ ହେବାର କାମନା କରିଥାନ୍ତି ।

ଗୁଣି, ଗାରେଡ଼ି -

ସେମାନେ କୌଣସି ବ୍ୟାଧିଗ୍ରସ୍ତ ହେଲେ ତାହାକୁ ଭୂତପ୍ରେତାଦି ଉପଦ୍ରବ ବୋଲି ମନେକରନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ମନ୍ଦ ଲୋକର କୁର ଦୃଷ୍ଟି ଗୁଣିଆର ତନ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ ଓ କାମୁଡ଼ା ବିଦ୍ୟା, ଦେବତା ପିତୃଗଣଙ୍କର କୋପରୁ ଶସ୍ୟ ନାଶ, ରୋଗ ବ୍ୟାଧି, ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପ୍ରଭୃତି ହେଉଥିବାର ସେମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି । ତେଣୁ ପୂଜାପାଠ ମନ୍ତ୍ର ତନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ଦୁଷ୍ଟ ଶକ୍ତିର ପ୍ରକୋପ ଓ ରୋଗ ବ୍ୟାଧିରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇଁ ଯତ୍ନବାନ ହୁଅନ୍ତି ।

ଚାଙ୍ଗୁ ନୃତ୍ୟ -

କୁଆଁମାନେ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରିୟ ଅଟନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ତଥା ସାମାଜିକ ଉତ୍ସବରେ ନୃତ୍ୟ ଗୀତରେ ଲହରୀ ଛୁଟେ । ସେମାନେ ସ୍ୱଭାବତଃ ଆମୋଦ ପ୍ରିୟ ହେବାରୁ କୁଆଁଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ସଂସ୍କୃତିର ବିକାଶ ହୋଇପାରିଛି । ତାଳଟନ କୁଆଁମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା ପଶୁପକ୍ଷୀ ନୃତ୍ୟ ଅବଲୋକନ କରି ପୁସ୍ତକରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଅଛନ୍ତି । ଭେନିଅର ଏଲଡ୍ରିନ କୁଆଁଙ୍କ ମାନଙ୍କର ହରିଣ ନୃତ୍ୟ, ମୟୂର ନୃତ୍ୟ, ଶ୍ୱେନପକ୍ଷୀ ନୃତ୍ୟ, ଉଲକ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ତାହା ତାଙ୍କର ସଂସ୍କୃତିର ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ଧରି ନେଇଛନ୍ତି ।

କୁଆଁଙ୍କ ନୃତ୍ୟ ସମୟରେ ପୁରୁଷମାନେ ବାଦ୍ୟ ବଜାନ୍ତି ଓ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏହି ବାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟମରେ ଚାଙ୍ଗୁ ବାଦ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ଅଟେ । ଚାଙ୍ଗୁ ବାଦ୍ୟ ଦେଉଫୁଟ ରୁ ଦୁଇଫୁଟ ବ୍ୟାସ ବିଶିଷ୍ଟ ଗେଲାକାର ବାଦ୍ୟ ଅଟେ । ଏହାର 'ବନ୍ଧଗ' କାଠର ନିର୍ମିତ ହୋଇଥାଏ । ବାଦ୍ୟଟି ଛେଳି କିମ୍ବା ମାଙ୍କଡ଼ ଚମଡ଼ାରେ ତିଆରି ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ପୃଷ୍ଠ ଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ଲୁହାଛତ ଲଗାହୋଇ ଏହାର ଦେହରେ ପାଞ୍ଚ ଛଅ ଗୋଟି ଲୁହା ବଳା ମଧ୍ୟ ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଏହାଫଳରେ ଚାଙ୍ଗୁ ବାଦ୍ୟ ବଜାଇବା ସମୟରେ ତାଳ ଅନୁସାରେ ରୁଣୁଝୁଣୁ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ନୃତ୍ୟ ସମୟରେ 'ଝୁମୁକି' ନାମକ ଏକ ବାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ବଜାଇଥାନ୍ତି । ବାଦକ ଚାଙ୍ଗୁ ବାଜାକୁ ବାଁ ହାତରେ ମୁହଁ ପାଖରେ ଧରିଥାଏ । ଡାହାଣ ହାତରେ ଚାଙ୍ଗୁ ବଜାଯାଇଥାଏ ।

ଚାଙ୍ଗୁ ନାଚ କରିବା ସମୟରେ ପୁରୁଷମାନେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ରହନ୍ତି ଓ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ନୃତ୍ୟକରି ଚାରି ଦିଗକୁ ଗତି କରୁଥାନ୍ତି । ନୃତ୍ୟ କରିବା କାଳରେ ସେମାନେ

ଧାତିବାଣି ରହିଥାନ୍ତି ଓ ପରସ୍ପର ହାତ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦି ହୋଇ ନାଚ କରିଥାନ୍ତି । ଶରୀରର ପଛ ଭାଗରେ ଅଣ୍ଟାପାଖରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ତର ତାହାଣ ହାତ ସହିତ ତୃତୀୟ ସ୍ତରର ବାମ ହାତ ଓ ତାହାର ତାହାଣ ହାତ ସହିତ ପଞ୍ଚମର ବାମହାତ ଏହି କ୍ରମରେ ଛନ୍ଦା ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରଥମ ଯୁବତୀର ବାମହାତ ଖାଲିଥାଏ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୁବତୀର ବାମହାତ ତାର ଅଣ୍ଟାରେ ଥାଏ । ନୃତ୍ୟ ସମୟରେ ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ହାତକୁ ତାଳ ଅନୁକ୍ରମେ ଚାଟିଥାନ୍ତି ଓ ଆଗକୁ ପଛକୁ ପାଦ ପକାଉଥାନ୍ତି । ହାତର ଛତି ଓ ଗୋଡର ଝୁମୁକା ସାହାଯ୍ୟରେ ବାଦ୍ୟଧ୍ୱନି ସହିତ ତାଳ ଖାଇ ବାଜିଥାଏ । ଏହି କ୍ରମରେ ସେମାନେ ଏହି ଦିଗକୁ ଅନ୍ୟଦିଗକୁ ଘୁରି ଯାଉଥାନ୍ତି । ନୃତ୍ୟ ସମୟରେ ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ପରସ୍ପରର ପାଦକୁ ଅବଲୋକନ କରୁଥାନ୍ତି ।

ତାଙ୍କୁ ନାଚ ଅବସରରେ ପୁରୁଷମାନେ ଗୀତ ଗାଇ ତାଙ୍କୁ ବାଦ୍ୟ ବଜାଇଥାନ୍ତି । ତାଳ କ୍ରମ ଅନୁସାରେ ମସ୍ତକ ଓ ପାଦତାଳନା କରି ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ଗୀତ ଗାଇ ନଥାନ୍ତି । ବନ୍ଧୁ ଗ୍ରାମର ଯୁବକମାନଙ୍କର କୌତୁକ ସେହି ଗାଁର ଯୁବତୀ ମାନଙ୍କର ସହିତ ନାଚରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ । ଯୁବତୀମାନେ ପିଲାମାନଙ୍କର ପାଦକୁ ଚଢ଼ିଯିବା ଓ ତାଙ୍କର ତାଙ୍କୁରେ ନିଜର ହାତ ପିଟିଦେଇ ପିଲାଙ୍କ ସହିତ କୌତୁକ କରିଥାନ୍ତି ।

କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ସମୟରେ କୁଆଁର ଯୁବକ ବନ୍ଧୁ ଗ୍ରାମର ଯୁବତୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୀତ ମାଧ୍ୟମରେ ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି । କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଗୀତ ଗାଇ କାମ କରିଥାନ୍ତି ।

ତାଙ୍କୁ ନାଚ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଗ୍ରାମର ଯୁବତୀମାନେ ଦଳବନ୍ଧ ହୋଇ କୌଣସି ଏକ ବନ୍ଧୁ ଗ୍ରାମକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ସେହି ଗ୍ରାମର ଯୁବକମାନେ ତାଙ୍କୁ ଖୁଆଇ ପିଆଇ ରାତିରେ ନାଚ କରାଇଥାନ୍ତି । ଏହି ତାଙ୍କୁ ନାଚ ପ୍ରତିଯୋଗୀତାମୂଳକ ହୋଇଥାଏ । ଅଧରାତିରେ ଗାଁର ଅଗୋଚରରେ ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟରୁ କିଛି ଯୁବତୀଙ୍କୁ ପିଲାମାନେ ଗାଁର ଏକ ନିଛାଟିଆ ନେଇ ନିଜର ଦେହଘଷା କରାଇଥାନ୍ତି ।

ବିବାହ ଉତ୍ସବ ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ନାଚର ବେଶ୍ ଆସର ଜମେ । ଏହତ ଅବସରରେ ଯୁବତୀମାନେ ଯୁବକଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କୁ ନାଚ କରିବା ସମୟରେ ବୃଷ ଓ ବୟସ୍କ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ତାଙ୍କୁ ନାଚ କରିଥାନ୍ତି ।

ଜୁଆଁ ଲୋକକଥା

ଗୁରୁପବ ଓ ଗାଫଟେଲାର ଦୁଇ ସେକାମ

ଆରକିଆ ଅନକିଆ, ଆରବ ବୁଲିୟ କିୟାୟୁ କିଛି ମାକୁୟ କିୟା, ଉରୁଳି ବାଶା କୁୟଃକିୟା ସୁସୁତେର ସାତଗଟା ଆସିକେ । ଦୁଇ ସେକାମ୍ ବେଚାରଆନ୍ କିୟା ମାଣ୍ଡାକୁୟୁ କୁଲାଲାୟ ଆସିକିୟୁ ସୁମୁସିଞ୍ଜତେ ଶାଆଞ୍ଚା ମାଣ୍ଡା ଆସିକେ ସେକାମ୍ ମାଟା ବତାହିଆ ଲାଲାପେ କୁଆକେକେ ସେକାମ୍ ତାରା, ମାଣ୍ଡା ଆସିକେୟୁୟର୍ । ଆରା ସେକାମଣ୍ଡ ଅକେୟାନ ଗୁଲୁଟାବ ଗାମ ଆଇଁ ଅଣ୍ଡେ ଗଗ୍ତେ, ଯୁବୁଟାବୁ ଅନ୍ ଅଲୁଣ୍ଡିଶୁନ୍ ତାହାଗା ଆଉଛିଆନ୍ ତାହାଗ୍ ତେନେ ଗାମ ଗୁଲୁଟାବତେ ଗାପ ତାହାଗା ଅନକୁଲେବାନ୍ ଗାଫଟେଲାର୍ ଭତିଆନ୍ ଲାଲାୟଁତେ ଅନ ଲାଲାୟା ଶାମୁରା ଆଉଛିଆନ୍ ଲାଲାୟଁତେଗାମ ଅଉ ତା ଅଣ୍ଡେ ଗାଁଣ୍ଡେ ନୀତା ଅଣ୍ଡେ ଗାଁଣ୍ଡେ ଲାଲାୟ ଶେଖେ ଶେନା, ଗାମ୍ ଲାଲାୟା ରାବତମାନ୍ ସୁଗରୁତେତେ ରୟାନ୍ ମାସମିଞ୍ଚବ ତେବ, ଏରେ ସଶୁତେତା ମୁଶୁଷ ମଇଁଟ ତେବ, ନାଆଁହର ବିଦଶି, ଭଣ୍ଡିଆ ମୁଇଁଟ ତେବ । କଲେଂଗଂ ମୁଁଇଟେ ତେବ । ଆରମୁଞ୍ଜିଟ୍ କଡେର ଡେବ ନି ସୁଶୁତେତା ସାତ ବାଇ ଯନମ ଇୟାନ୍କୀ । ଆରକୀ ବେଚାରଆନଖକୀ କୁସେଙ୍ଗ୍ଆଁ କାଆ ଗାମକୀ ତିଶିକୀ ଡାଜିଙ୍ଗ୍ ଡଂକି ଅନକୀୟୁ ଅନକୀୟୁ ଯିଂଆରୀ ବାଲିଆ ରୟାନ୍ ଉରୁଳୀ ଗାମ ଆଞ୍ଚ ରଏରେ ଗାମ ଆଞ୍ଚ ରଏରେ ନାଆଁତେ, ତେ ବଲ ଦାନାତ୍ ମିକୁୟାନକୁ ନିବତାଙ୍ଗ ମାଣ୍ଡିଆତେନ ଅନା ମେରଏରେ ଆପଦ ବିପଦତେ କାକାମ ଆଏତେ ମେଛେତାଏ । ଆରବି ତୁଙ୍ଗବି ବନାଏ ଯୟ ଜୁଆଁଶିବାଳି ଆଂଞ୍ଚ ନାଆତେ ରଏରେ କାଆ ନାଆତେ ତେଶୁକୁ ଲାତା ଯାୟ, ବିରି ତୁଙ୍ଗ୍ ତେଶୁକୁ ଗାମ ଆପଦ ବିପଦ ମେଛେତାଏଲେ କାଆ ଏରେତା । ତୁଙ୍ଗକୀୟୁ ବାବୁଗଂ ମୁଇଁଟ ଗାତର ଯୟ ଅଗଂନା ରଏରେ ଆଞ୍ଚ ନାତେ ରଏରେ କାଆକି ରଏରେ ବିପଦ୍ ଆପଦତେ ମେଛେତା ଏଲେ କାଆ । ଏରେତା କିଲଗ୍ଗରା ମଇଁଟ ବଶୟୟ ଏରାରୟାନ୍ ଆହେଁ ରଏରେ କାଆ ଆମ ଆବଦ ବିପଦ୍ ମେଛେତାଏ । କଲେଙ୍ଗ୍ ବିଲ ଯୟୟ ରଏଆନ୍ ବୁଆ କକ୍ବତେ ରଏଆନ୍ ବିପଦ

ଆପଦତେ ମେଲେତାଏ । ଆରକିୟା ଉଷ୍ଣିଆବ ବିଚାରକିବାନକାୟା ଆମାମନମ୍ତେ
 ବରା ଇକୁଡିଆରା ବାରଧନା ବେଗଳରା । ଭୂଷିଆ ଗାମ ଆମ୍ ମୁଆତେ କାଆ ଆଞ୍ଚ
 ସିଆଡେ ତାଆଲେକୁ ବାଆଡୁଙ୍ଗେ ଯୟକାୟାୟୁ ରାଜାରା ମାଟାର ବଣ, ଆଲୁଙ୍ଗା
 ପତିଆ ଆସିକେ ଭୂଷିଆ ଗାମ ନାଆଁନେ ବାରଧନା ପାଲା ତାମାତା ମୁଇଁଟ ଶିରାକାୟା ।
 ଚିଶିକା ବିଦଶି ରଧୟାନା । ଏରେ ପାଲାରାତାସୁନ୍ ଯୟକୁ ମୁଇଁଟ କୁପରା ଆସିକେ,
 ବିଦଶିତେ ଗାମ କାଆଲେ ଆଡିଆ କୁପୁରାରାତେ ତାଏଲେ ବକ ଶରେ ଏରାତେ
 ତାର୍ ମୁରେ ଘାସ ମିଯିମେ ମେଖଭେ ନାଆତେ ମେଜେନାଆଁ ସାତ ଦିନ ବିତାରେ
 ସାତ ବଣାକାତେ ଯୟଏତେ ଅଣ୍ଡେ ଭୂଷିଆରେ ଯୟ ସାତ ବୁଣାକୀ ଉଆଗଡ଼ି ବାରି
 ତୁଞ୍ଜୁକୀ ଭୂଷିଆରେ ବି ତୁଞ୍ଜୁ ଏଞ୍ଚାଏ । କାଆଲେ ସାତ ଗଟା ଆସିକି ଆଳିନାନ୍
 ତିୟର ମାଣ୍ଡାତେ ମେଯଏ ଉଆତାର୍ ଶ୍ରେତେରକି ଆଏଁ କୁ ଆବ୍‌ବୟେ ଅନୟ ଯୟକୁ
 ଇତାନ୍ ବୁତ୍ୟ ତାଆ ଏଲେ ମିଶିଏଁ ମନର ଅରସ । ଆଉ ଦିନମିଞ୍ଚିତା ଅଣ୍ଡେ ଦିନି
 ଯଦି ଯଏ ଗାହାତାମ୍ । ତାହାଲେ ସୁଇଁଷ୍ଟ ଇନାବିରିଅନା ହେଲେ ଭଲୁ ମାଆଁ ଯଉମାଣ୍ଡ
 ଆଏଁ ଯଉ ବୁଦି ଗାତାଶେନମ୍ ନା ବୁଧା ମଣସେନା । ଭୂଷିଆ ଗାମ୍ ଗୁଣିନ୍ ରପ ଗିନା
 ବିରା ମେଣ୍ଡଂଣ୍ଡଂ ଏଁ ରଗା ତେନକାୟ ସାତ ଭଣାକୀ ଭୂଷିଆ ସହକେ ଇଲଆ ଗୁଣିନ୍
 ଉପରେ ଇୟାନ୍ ବିଦଶି ଯୟବୁ । ସାତ ବଣିବି ସାଶାଂଙ୍ ତାଜାନକୀ ମୁହଁ ବାଗତା
 ବଲେହ, ମିଶିଏଁ ସୁଏଣ୍ଡ କଲେହ । ସଧାଏତ ଆବଲେକେ କୁହୁଲା ଭଳିଇଁଷ୍ଟ ନୁଆଁଗାଁ
 ହଆଶାକିବିରା ତୁଙ୍ଗାକୀ ଆଉ ଦିନମିଇଁଟା ତେନକୀ ଆଏଁ ଆତାଲେକେ ଯେନା ମିଶିଇଁ
 ଯେଏଲେ ତାୟେପେତେ ବୁଭା ଆଝିର କ । ସାନରେତେ ଗାମଜୀ ମିଶିଇଁ ଆମ୍
 ଥାୟେ ଆଇଁଟ ଥାହାୟକୁ ବଲେୟ ଲଲଙ୍ଗପା ଆଡିକେ ଅଅସିକେୟୁ । କଗାମନ୍‌କି
 ମିନତା ତାଇଁଆ ତେଏଲା ବଲେହରୟୁ । ମଜିୟାଶିରେ ତାହାୟ ଏରେବି ବଲେହ
 ସମଧାଏତ ନେତାୟ ବଲେକେ ମୁଇଁଷ୍ଟ । ଭୂଷିଆ ଗାମ ସୁମୁସିଇଁତେ ତାଆ ତାଏ
 ଯେତେ ତାକେୟମକିୟ ମଲେହାଣ୍ଡ ଆରଣ୍ଡ ଯୟକି ହଆ ଅଲେନ । ନେବତମା
 ତାଗତେ ଲରାନ୍ ଆସନିକୁୟିମା ଯଦି ନିକୁଇମ୍ ଆମ୍ ମାରେନା । ସାତ ବଣିକି
 ଗାମକି ବିଦଶିତେ ସିଇଁତେ ଯଦି ମେକୁଏ ନିଞ୍ଚାତା ମୁଇଁଟ ମେଗ ଘାଁ । ବିଦା
 ଆଗିଲା ଲରାନ୍ ଆଇଁ ଲେତେ ହେଁ । ଆଉ ଲରାନ୍ ଆରେତେ ମାକୁୟଳା ତା ଗୁଣାଇଁ
 ହୁପରେ ଇଆନ୍ ଭୂଷିଆ ମତେଏତା ତୁଇନାନ୍ । ମେକୟାମ ମୁଇଁଷ୍ଟ କାନିଂରାୟ
 ସୁଖରେ ଆରଇଲା ।

(୧)

ଟେକା ଏବଂ ପତ୍ର ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଦିନେ ଦୁଇ ସଙ୍ଗାତ ଗଲେ ବଣକୁ ଶାକାର କରି । ବୁଲି ବୁଲି କିଛି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଚଢ଼େଇ ବସା ବାନ୍ଧି ରହିଥିଲା । ସେହି ବସାରେ ଦେଖିଲେ ସାତୋଟି ଅଣ୍ଟା ଅଛି । ଦୁଇ ସଙ୍ଗାତ ବିଚାର କଲେ କୋଉଠି ନିଆଁ ଅଛି । ଗଛ ଉପରକୁ ଉଠି ଦେଖିଲେ କୋଉଠି ନିଆଁ ଅଛି ଦେଖିଲେ ଯେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଜଙ୍ଗଲରେ ନିଆଁ ଜଳୁଛି । ପାଣି କୋଉ ଝରଣାରେ ଅଛି ଦେଖିଲେ ସଙ୍ଗାତ ଗଛ ଉପରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲା । ଟେକାକୁ କହୁଛି ମୁଁ ପାଣି ଯାଉଛି । ତାପରେ ଗଢ଼ିଗଲା । ପାଣି ଭିତରକୁ ପଶିଲା । ଟେକା ପାଣିରେ ପଶି ମିଳେଇ ଗଲା ତାକୁ ପତ୍ର କହିଲା, ମୁଁ ନିଆଁ ପାଇଁ ଯାଉଛି ସେମାନେତ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଧା ଆସି ନାହାନ୍ତି । ତା ପରେ ପତ୍ର ଉପରକୁ ଉଠି ଉଠି ଗଲା । ନିଆଁ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ନିଆଁ କହିଲା ସେପଟେ ଯାଉଛି କାଟୁଛି ଏପଟେ ଯାଉଛି କାଟୁଛି । ଏପରି ନିଆଁକୁ କଣ ଧରନ୍ତା । ସିଏ ମଧ୍ୟ ନିଆଁ ପୁଡ଼େଇ ହେଲା । ଅଣ୍ଟା ଯୋଡ଼ିକ ରହିଲେ । ଗୋଟିଏ ମାସରେ ଫୁଟିଲା । ସେ ଅଣ୍ଟା ଭିତରୁ ମଣିଷ ଗୋଟେ ଫୁଟେଇଲା । ତାହାର ନାଆଁ ବିଦଗ । ତାପରେ ଗୋଟିଏ ଷଷ୍ଠ ହେଲା । ଫୁଟି ବାହାରିଲା ଆଉ ଗୋଟିଏ ବାଘ ହେଲା । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଭାଲୁ ହେଲା । ତାପରେ ସାପ ହେଲା ଗୋଟିଏ । ତାପରେ ମୁଷା ଗୋଟିଏ ହେଲା ଓ ଶେଷରେ ଚଢ଼େଇଟିଏ ହେଲା । ଏହି ଅଣ୍ଟା ସାତଟିରୁ ସାତ ଭାଇ ଜନ୍ମ ହେଲେ । ସେମାନେ ସାତଭାଇଯାକ ଏକାଠି ରହି ବିଚାର କଲେ । ଚାଲ ଆଗରେ । ବଡ଼ଭାଇ ତେଣୁକରି ଚାଲିଲେ । ଗୋଟିଏ ଶୁଙ୍ଗାର ବାଡ଼ିରେ ପଶିଲେ । କହୁଛି ଚଢ଼େଇ ମୁଁ । ଏଇଠି ରହିବି ଭାଇ ବୋଲି କହୁଛି । ହଁ, ଭଲ । ଚାଲ ଆମେ ବି ଯିବା । କେଉଁଠି ରହିବା । ବିପଦ ଆପଦରେ ଭାଇକୁ ଜଣାଇବ । ଅନ୍ୟ ଛଅ ଜଣ ଚାଲିଲେ । ଭାଲୁ ମକାବାଡ଼ି ଦେଖିଲା । ମୁଁ ଏଠି ରହିବି ବୋଲି କହିଲା ଓ ପାଖ ପଥର ଖୋଲରେ ରହିଲା । ବିପଦ ଆପଦରେ ଭାଇକୁ ଜଣାଇବ । ଅନ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଚାଲିଲେ । ସାପ ପଥର ଖୋଲ ଦେଖି ରହିବ ବୋଲି କହିଲା । ବିପଦ ଆପଦରେ ଜଣାଇବ ଭାଇ । ଅନ୍ୟ ଚାରି ଜଣ ଚାଲିଲେ । ତାପରେ ବାଘ ଜଙ୍ଗଲରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେଠାରେ ସେ ରହିଲା । ଆପଦ ବିପଦରେ ଜଣାଇବ ଭାଇ ବୋଲି କହିଲା । ମୁଷା (କଲେଙ୍ଗ)

ବିଲ ଦେଖୁ ରହିଲା । ଆପଦ ବିପଦଦରେ ଜଣେଇବ କହିଲା । ଆଉ ରହିଲେ ଷଷ୍ଠ ଏବଂ ମଣିଷ । ସେମାନେ ଦୁଇଜଣ ବିଚାର କଲେ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ରହିବା ନା ଅଲଗା ରହିବା । ଷଷ୍ଠ କହିଲା ତୁ ଯୁଆଡେ ମୁଁ ସିଆଡେ । ଦୁଇଜଣ ଚାଲିଲେ । ଦେଖିଲେ ରାଜାର ଗୋଟିଏ ପତିଆ ରହିଛି । ଏଇଠି ଆମେ ଛାମୁଣ୍ଡା ତିଆରି କରି ରହିବା । ସେଠାରେ ଷଷ୍ଠ ଆଉ ବିଦେଶୀ ରହିଗଲେ ସେଇ ଘର ପାଖରୁ ଷଷ୍ଠ ଦେଖିଲା ଗୋଟିଏ ପୋଖରି ଅଛି । ଷଷ୍ଠ ବିଦେଶୀ ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲା ଭାଇ ସେଇ ପୋଖରୀରେ ପାଣି ପିଇବୁ ମୁଁ ଘାସ ଖାଇବି । ଦୁଇଦିନ ଭିତରେ ୭ ଭଉଣୀ ସେଇ ପୋଖରୀକୁ ଗାଧୋଇବାକୁ ଗଲେ । ଷଷ୍ଠ ଦେଖିଲା ଏହାପରେ ସମସ୍ତେ ଫେରିଗଲେ ।

ଆଉ ଦିନେ ଷଷ୍ଠ କହିଲା । ୭ ଜଣ ଅଛନ୍ତି । ତୁମ୍ଭାଇ ଭଲରେ ଦେଖୁ ମୁଁ ଗଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା, ବିଦେଶୀ କହିଲା । ମୋର ମନ ଆଦି ହରଷ । ଷଷ୍ଠ କହିଲା ଯଦି ଆସିଥିବେ ମୁଁ ତୋତେ କହିଦେବି । ବିଦେଶୀ କହିଲା ଆଉ ଥରେ ଦେଖୁ ମା ମାତ୍ର ଦେଖେଇ ହେବୁ ନାହିଁ । ଷଷ୍ଠ କହିଲା ମୁଁ ତୋତେ ଗୋଟେ ବୁଦ୍ଧି ଦେଉଛି । ଷଷ୍ଠ କହିଲା ମାଛି ରୂପରେ ଶବ୍ଦ କରୁଥିବୁ ।

ଅନ୍ୟ ଦିନେ ୭ ଭଉଣୀ ଗାଧୋଇବାକୁ ଆସିଲେ । ଷଷ୍ଠ ଚରୁଛି ହୁଡ଼ାରେ । ବିଦେଶୀ ମାଛି ରୂପରେ ଦେଖିଲା ୭ ଭଉଣୀ ହଳଦୀ ଭାଗ କରୁଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଭାଗ ବଳି ପଡ଼ୁଛି । ସେମାନେ ବିଚାର କଲେ ଆଜି କେମିତି ବଳିଲା । ଚାଲ ଏମିତି ଗାଧୋଇବା ହଳଦୀ ଲଗାଇବା ନାହିଁ । ଫେରିଗଲେ । ଆଉ ଦିନେ ଆସିଲେ । ଆଉ ଜଣକୁ ବାଣିବାକୁ ଦିଆଗଲା । (ସାନ ଭଉଣୀକୁ) । ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ବଳିଲା । ତେଣୁ କହିଲେ ଖୋଜ ଅନ୍ୟ କେହି ଅଛନ୍ତି କି । ମଣିଆଣି ବି ବାଣିବାରୁ ବଳିଲା । ସମସ୍ତ ଭାଗ ସରିଲା ଗୋଟିଏ ଭାଗ ବଳିଲା । ଷଷ୍ଠ କହିଲା ଗଛ ଉପରକୁ ଉଠି ଯା । ବିଦେଶୀ ଉପରେ ଥିଲା । ତାକୁ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଡାକି ଆଣିଲେ । କହିଲେ ଆମେ ପାଣିରେ ଲୁଚକାଳି ଖେଳ ଖେଳିବା । ଆମକୁ ପାଇବୁ ନା ନାହିଁ । ଯଦି ଦେଖୁ ତୁ ଓ ଜଣକୁ ବାହାହେବୁ । ଯଦି ହାରିବୁ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମେ ଝିଅମାନେ ପାଣିରେ ଲୁଚିଲେ ସେ ପାଣିକୁ ପଶିଲା । ସେମାନେ ବିଦେଶୀକୁ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ବିଦେଶୀ ଷଷ୍ଠ ପାଖରେ ମାଛି ରୂପରେ ରହିଗଲା । ଏହାପରେ ଖୋଜି ନ ପାଇବାରୁ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବଡ଼ ଝିଅକୁ ବାହାହେଲା ଓ ସୁଖରେ ରହିଲା ।

(୨)

ଇକୁସି ରାଜା ମିଳତେ ମୁଇଁଟ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ଆରା ଅମାତ୍ୟମନଶ୍ଚିଆ ଦିନମିଳବ ବୁଢ଼ାତେ ଭୂତ ସପନ କୟାନ୍ । ଭୂତ ଗାମ ଆମତ ବୁଢ଼ା ସବୁ ବର୍ଷ ଚାଷ ମିଳିବିତେ ଆମା ଚାଷ ଆଇରେ । ଆମା ପଶୁଆ କନ୍ଦମତେ ମିଡ଼ିଞ୍ଜ ଯଦି ଆମା ଚାଷ ମିଳନା । ବୁଢ଼ା ଗାମ ଅଜହେ ଡିଜ୍‌ସୁନ୍ ।

ବୁଢ଼ା ପଶୁଆଁ ଜନନଶ୍ଚ ବିଲବ ଅଳଗଗ । ମୁଣିଷ କନନଶ୍ଚେ ପେଟେକେ ପଣ୍ଡା ରିକିଆତେ । ପଣ୍ଡା ଗାମ୍‌କେ ଆମ ମେପେଟେଅର । ଆମ୍ ସିସିଂଜ୍ ମେଗଜେ । ସତ ସତ ମଶୁଷ କନନଶ୍ଚେ ଅନୟ ଜୟକୁ ନୈବେଦ୍ୟ ଜିନିଷରେ କି ମଣିଷ କନନଗାମ ବିରିକିବେଜ ବସେ । ପଣ୍ଡାଗାମ ଆମ୍ ଲାଲାଜ୍ ବେଣ୍ଟି ମୁଇଁଟ । ତାର୍ ମଇଁଟ ଲୁଟା, ଆଳ ମୁଇଁଟ । ମୁଣୁଷ କନନ ପଣ୍ଡା କୁଆଳିରାତେ ଆଗୁଳିଆଁ ଇଗାନ୍ ବିରିଡିନ । ବୁଢ଼ା ବିଲବ ଅନ ଜୟକୁ ଜଅତେ । ଭୂତ ଗାମ ମାଆଣ୍ଡା କନନମ ବୁଢ଼ା ଗାମ ଡାଏ ଆମ୍ ଯଉଠି ମିକୁଇଏ ଏରାତେ ମିଜିମେ । ଭୂତ ଅନକୁ ଅନକୁ ମୁଇଁଟ ରାଜା ପାଖା ପାଖୁ କୁଇଅ । ମୁଣିଷ କନନ୍ ଗାମ୍ ଆଉରେକ ବିରିଡେଶ୍ଚେ ପଣ୍ଡାକିଆ ଗାମକିଆ ତେଆଳରେ ପିଜେ । ଆଳରେ ପିଜ ଆଳନେ ଆଳ । ଆଳଲୁଟିଅ ଭୂତ କେତେ କଷଟବ ପୁଣି ଆଉ ତରମିଇଞ୍ଜିତା ବେଅନ୍ । ମୁଣୁଷ କନନ୍ ଗାମ ଆରିଆନା ଆଉରେକ ବିରି ଆଲୁଅ ତେଗାନ୍, ଟେଲାବସୁନଜେଶ୍ଚେ । ପଣ୍ଡାକିଆ ଗାମ୍ କିଆ ତାଗତେ ରଗେତୁ । ତାଗରଗ ତାଗତେ ତାର୍ ସମୁଦ୍ର ତେଗାନ୍ କୁଉରୁ ତାର୍ ଭୂତ କେତେ କେତେବ ଗଲେଅ । ତରବିଇଞ୍ଜିତା ବେଅନ ମୁଣୁଷ କନନ୍ ଗାମ ଆଉରେକ ବିରି ଆଲୁଅ ତେଗାନ୍, ଟେଲାବସୁନତେଶ୍ଚେ । ପଣ୍ଡାକିଆ ଗାମକିଆ ଲାଲାଜତେ ପିଜେତୁ ଲାଲାଜ ପିଜ । ଲାଲାଜଜେ ଲାଲାଜ୍ ଭୂତ ଆଉ ଅଙ୍ଗ୍ ଆରିମାନ୍ ପେରେଅ । ମୁଣୁଷ କନନ ମୁଇଁଟ ବନସ୍ତ ରାଜାଆ ବାସାକିବାନ୍ ।

ଦିନମିଇଞ୍ଜି ରାଜା କଟୁଆଳକି ଆରିଦି କିକିବେଡେନ୍‌ଞ୍ଚେରକି ପାଇକୁରେକି ଜୟଅ କିଜ ଗାମକି ଆଡିକ, ନିଇଞ୍ଜା ରାଜଆ ବାସାକିବାନ୍ ଆରକି ଅନକିଜ ରାଜାତେ ଗାତାଅକି । ରାଜା ନିଆଞ୍ଜା ରାଜାଆ ମୁଇଁଟ ସାଧବ ଜନନତେନଜ ଇଞ୍ଜା । ରାଜାମାମ ଆରା ପଣ୍ଡା ନିଆଞ୍ଜା ପଣ୍ଡା ଲଡେଇ ନିକିବେ ଯଦି ମାରେନା ତେବେ ଆର ତୁମୁଁୟେଁ ଆର ଯଦି ଜିମିଡିନା ରମଏନା ।

ପଣ୍ଡାଟେ ପଣ୍ଡା ଲତେଇ ଇଆନ୍ । ରାଜା ପଣ୍ଡାର ଆରେଆନ୍ ଆଉତର ମିଇଞ୍ଜିତା ରାଜାଗାମ ଆରା ପଣ୍ଡା ଆଞ୍ଜା ମେଣ୍ଡା ଲତେଇ ନିକିବ୍ ଯଦି ମାରେନା ତେବେ ଆରାକୁରୁମରତେ ଅରେନା ଆର ଜିମିତିନା ଯଦି ଯାଜା ଉଆଁସ ପାଲିପିଇଷି ଦିଆମିଇନା ପଣ୍ଡାକିଆ ଗାମସିକିଆତେକୁ ନିଇଞ୍ଜିବା ବାରେନା ବାରେଆନଜ ଆଲେଞ୍ଜିବାରେ ଆଟିକାତେ ମେସେସେଜେ ବିରି ମିତୁଡାନ୍ । ଆରା ମେଣ୍ଡା ବଳତେ ଏତାନ୍ ପଣ୍ଡା ପଣ୍ଡା ଆରେଆନ୍ କରୁଆଲକିଗାମକି ତାଏ ଅରେନପେ । କରୁଆକି ଅନେକି ଏରେବେଲା ସାଧବ କନନ୍ ଆଟିକାରେ କୁଲିଅ ବଳତେ କରୁଆଲକିତେ ଉଆଁର ତିଅଇଆନ୍ କିଜ କେତାବସୁନ ତିନକି । ରାଜା ଆରିମାନ୍ ଗଗ୍ ମଣିଷ କନନ ରଏଆନ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜାଜରେ ସାଧବ ବୁଢ଼ାଟିଏ ଥିଲା । ତାର ଦୁଇ ପୁଅ ଥିଲେ । ଦିନେ ବୁଢ଼ାକୁ ଭୂତ ସପନ ହେଲା । ଭୂତ କହିଲା ବୁଢ଼ା ତୁ ତ ସବୁ ବଣ ଚାଷ କରୁଛୁ । ଚାଷ ହେଉନାହିଁ । ଭୂତ କହିଲା ତୋର ଯଦି ବଡ଼ପୁଅକୁ ଦେବୁ ହେଲେ ତୋର ଭଲ ଚାଷ ହେବ । ବୁଢ଼ା କହିଲା “ହଁ, ମୁଁ ଦେବି ।”

ବୁଢ଼ାର ପଶୁଆ ପୁଅଟି ବିଲକୁ ହଳ ନେଲା । ପିଲାଟି ପଣ୍ଡାମାନଙ୍କୁ ମାରେ । ପଣ୍ଡାମାନେ କହନ୍ତି ତୁ ମାରେନା । ତୁ ଆଜି ମରିବୁ । ସତେ ସତେ ପିଲାଟି ଯାଇକି ଦେଖିଲା । ସବୁ ପୂଜା ନୈବେଦ୍ୟ ଜିନିଷ ସଜାଡ଼ିକି ରଖିଛନ୍ତି । ପିଲାଟି ପଣ୍ଡାମାନଙ୍କୁ ପଚାରିଲା । “ମୁଁ କେମିତି କଲେ ବଞ୍ଚିବି ?” ପଣ୍ଡାମାନେ କହିଲେ, “ତୁ, ଯା, ନିଆବେଣ୍ଡି, ଭାଲେ ପାଣି, ବାଉଁଶ ଗୋଟେ ଆଣି ଆସ ।” ପିଲାଟି ସେ ସବୁ ନେଇ ଆସିଲା । ପଣ୍ଡା କୁଆଳି ଉପରେ ଓହଲେଇ ପଣ୍ଡାଙ୍କୁ ଓଡ଼େଇଲା ।

ବୁଢ଼ା ବିଲକୁ ଗଲା । ଦେଖିଲା ପୁଅ ନାହିଁ । ଭୂତ କହିଲା କାହିଁ ତୋର ପୁଅ । ବୁଢ଼ା କହିଲା ତୁ ଯା ତାକୁ ଯେଉଁଠି ପାଇବୁ ସେଇଠି ଖାଇବୁ । ଭୂତ ଗଲା । ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ପାଖାପାଖି ତାକୁ ପାଇଲା । ପିଲାଟି ଦୂରରୁ ଦେଖିଲା ଆଲୁଅପରି କଣ ଗୋଟେ ତା ଆଡ଼କୁ ଆସୁଛି । ପଣ୍ଡାମାନଙ୍କୁ କହିଲା ଏଇଟା କ’ଣ ଆସୁଛି ? ପଣ୍ଡାମାନେ କହିଲେ ବାଉଁଶଟି ତଳେ ପକେଇଦେ । ବାଉଁଶଟି ପକେଇଦେଲେ ତାହା ଲୋଟି ହୋଇ ରହିଲା । ଭୂତ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଗଳି ଚାଲି ଆସିଲା । ପିଲାଟି ପୁଣି ଦେଖିଲା କ’ଣ ଆଲୁଅ ପରି ଜଳି ଜଳି ଆସୁଛି । ପଣ୍ଡାମାନେ କହିଲେ ପାଣି ତଳେ ଭାଲି ଦେ ।

ପାଣିରେ ସବୁଆଡ଼ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ଭୂତ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ପାଣି ପାରି ହୋଇ ପିଲାଟି ପାଖକୁ ଆସିଲା । ପିଲାଟି ଦେଖିଲା ପୁଣି ଆଲୁଅ ପରି କ'ଣ ଗୋଟେ ଆସୁଛି । ପିଲାମାନେ କହିଲେ ନିଆଁ କୁଣ୍ଡଳି ତଳେ ପକେଇଦିଅ । ନିଆଁ କୁଣ୍ଡଳି ତଳେ ପକେଇଦେଲେ । ନିଆଁକୁ ନିଆଁ ଲାଗି ରହିଲା । ଭୂତ ଜମା ଗଳି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ପିଲାଟି ଗୋଟିଏ ବନସ୍ତରରେ ବାସକଲା । ଦିନେ ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରଜାମାନେ ପାରିଧି କରି ଆସିଥିଲେ । ଦିନେ ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରଜାମାନେ ପାରିଧି କରି ଆସିଥିଲେ । ଦେଖିଲେ ଆମ ଜଙ୍ଗଲରେ କିଏ ଆସି ବାସ କରିଛି । ପ୍ରଜାମାନେ ଯାଇ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଆମ ଜଙ୍ଗଲରେ କିଏ ଜଣେ ଆସି ଦୁଇଟି ପଶୁଙ୍କ ସହିତ ବାସ କରିଛି ।” ରାଜା କହିଲେ- “ତାଙ୍କର ପଶୁକୁ ଆମର ପଶୁ ଲଢେଇ ହେବ । ଜିତିଲେ ସେ ରହିବ, ନ ଜିତିଲେ ଜଙ୍ଗଲ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବ ।”

ପଶୁକୁ ପଶୁ ଲଢେଇ ହେଲା । ରାଜାଙ୍କ ପଶୁ ହାରିଗଲେ । ପ୍ରଜାମାନେ ରାଜାଙ୍କ ପଶୁ ହାରିଯିବାର ଖବର ରାଜାଙ୍କ ଜଣାଇଦେଲେ ।

ଆଉଥରେ ରାଜା କହିଲେ, “ତାଙ୍କର ପଶୁକୁ ଆମର ମେଣ୍ଟା ଲଢେଇ ହେବ ।” ପଶୁମାନେ କହିଲେ, “ଆମେ ହାରିଲେ ଆମ ମାଂସ କାଟିକି ହାଣ୍ଡିରେ ପୁରେଇ ରଖିବ ।” ପଶୁ ଓ ମେଣ୍ଟା ଲଢେଇ ହେଲା । ପଶୁମାନେ ହାରିଲେ । ରାଜା କହିଲେ । ତାପରେ ରାଜା ଆଦେଶ ଦେଲେ ଯେ ସେ ପିଲାର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଆଣିବାକୁ । ପ୍ରଜାମାନେ ଆଣିବା ପାଇଁ ଗଲେ । ସେହି ସମୟରେ ସାଧବ ପିଲାଟି ହାଣ୍ଡିଟି ଖୋଲିଦେଲା । ହାଣ୍ଡି ଭିତରୁ ଭଅଁର ପୋକ ବାହାରି ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ମାରି ଗୋଡେଇଲେ । ତେଣୁ ପ୍ରଜାମାନେ ଆଉ ନେଇ ନ ପାରି ଫେରିଗଲେ । ପିଲାଟି ସେହି ବଣରେ ଆନନ୍ଦରେ ବାସକଲା ।

(୩)

ଇକୁସି ରାଇଜ ମିଇଞ୍ଜିତେ ଦୁଇ ଭଉଣୀ ଆସିଆନ୍ କିଆ । ଦିନ ମିଇଞ୍ଜି ଜାମୁ କକବ୍ ଅନକିଆ ଜାମୁ କକବ କକବ ତାଗ ଏଜେଲାଜଆନ୍ କିଆ । ଏତେ ଆଜିର ବକରା ଆତି ତାଗ୍ ମାଣ୍ଡିଆ ବାଉରେ । ବକରାରେ ଗାମ୍ ଆଜି ଗିମାତେ ବାଡ଼ା କେ । ଆଟିକା ଗାମ୍ ତେ ସେହି ସମୟରେ ଆଲିଙ୍ଗତ କେଲେଏଙ୍ଗ କନ୍ତେରେ ତାକେଅ କଲେଏଙ୍ଗ ଗିମା ରୁକିଆକୁ । ଏକାତରମିଇଞ୍ଜି ନଦୀବତା ଆଟିକା ପୁଲୁ ଇଆନା । ବକରା ଆରିମାନ୍ତର ବକାରା ଗାମ୍ ଆଜି ବାଡୁଜିକୁ । ନଦୀ ବଡେସେରେ ।

ବକରା ଆର ପାହାରି ଇଆନ୍ ଆଟିକା ଏରା ବୁଡିଆନ । ବିକାରା ଉଆଗ ଅମାନ୍ ଏରେ ବେଲା ରାଜାକୁ କରୁଆଳରକି ଉଆତାଗ ଅନକି । ଜୟକିଜୁ ଏତେ ବଡିଆର ମୁଇଁଟ ଜୁଆଙ୍ଗତାଏର ଉଅଗତେ । ଅନନ୍ ଅନକି ରାଜାତେ ଗାତାଏ । ରାଜା ଆମାତା ମୁଇଁଟ ବଡିଆଁ ଜୁଆଙ୍ଗତାଏ ଆସିକେ । ରାଜା ଗାମ ସତୁକୁରିଇଞ୍ଜି । ରାଜାତେନଜ ଜୟକୁ ସୁରୁକୁରିଅଞ୍ଜି ରାଜାତେ ଗଗକି । ରାଜା କାନିଆଁ ଉନ ।

ରାଜା ଆଗିଲା କୁରୁମର ମୁଇଁଞ୍ଜି କଚନନ୍‌ଶୁକିଆ ଡେନା । ଅଚତା ରାଣୀ ମୁଇଁଟ କନନଶୁଆନ୍ ବଳତେ । ଆଗିଲା କୁରୁମର ସାରାକା କନନଶୁତେ ପୁଖରିବଆ ଚିଅଗ । କୁରୁମର ଗାମ ରାଜା ତାଏତ ତାଏ ଜଜୟେ ନିଉଣିଇଞ୍ଜିତୁ ମୁଇଁଟ ମୁଣିଷ କଞ୍ଚେଲାନ । ଜେନର୍ ଯାଇ ଜନମ କିବସେରେ । ରାଜା ତେନେଜ ଜୟ ଆଉ ତରମିଇଞ୍ଜିତା ଜନମ କିବାନ୍ । ଏରେବେଲା ବେଅଜେ ସାନ କନନଶୁତେ ଚିଅଗା ରାଜା ଏ ରାଜା ତାଏ ତାଏ ଜୟେ ଏରେ ମୁଇଁଟ ବିରି କଞ୍ଚେଲା ଜେନର୍ ଯାଇ ଜନମ କିବିଡେ । ରାଜା ଏରେବେଲା ଦିନରା ଛଲେ ଆନଜ । ଆରତେ ମୁଇଁଟ ଚାଲିଆ ଇଞ୍ଜାବ ତିନ । ଆର ଏରେବେଲା ଆଗିଲା କୁରୁମରା ସାଙ୍ଗେର ହେଆନ୍ ।

ଦିନମିଇଞ୍ଜି ରାଜା କରୁଆଳର କି ଉଆତାଗ ଅଙ୍ଗମାନ୍‌କି । ଜୟକିଜୁ ଅସାଟ କଇଁ ରାଶିଂ ପୁଟି ଅଜ ଆସିକେ ରାଜା କରୁଆଳରକି ଗାମକି ଆଡିମାଣ୍ଡି ରାସିଂତେ କେମେଞ୍ଜା ନିଗାମକେ ଆଞ୍ଜି ନିଗାମକେ ଆଞ୍ଜି ସସବ୍‌ତେ ଅଣ୍ଡିକି ବଳତେ ମୁଟି ଡୁକକିଆ ।

ଆତିରାଏ ଆତିରାଏ ରାଜାଗା କରୁଆଳ ରାସିଂ ଗାତେକି ବେନାଲେ ବୁବୁ ଜେନା, ବୁଜନମ୍ ତେନଜ ଲାଗ ଆନା ରାଜା ଅଆନିଞ୍ଜି ପୁଖୁରିଆ ଆଡିକୁଗାତଏ କେ, ରାଜା ଗାମ୍ ଆଡିମିନ୍‌ହି । କରୁଆଳକ ଗାମକେକି ରାଜା ନିଇଞ୍ଜିରେ ରାସିଂତେତେ ନେକେଜତେ ବଳତେ ଗାତକେ । ରାଜାଗାମ ତାଏ କେଜେଜ୍‌ତେ ଦେଖୁକିଆ । ପୁଣି ବିଇଜ ଡୁଡୁକିଆ । ରାଜା କୁରୁମର ଅଣ୍ଡେଜୁ ଆରତେ ଆଅବସବ୍‌ତମଣ୍ଡେ । ରାଜା ଗାମ ତାଏ, ଅଚତା କୁରୁମ ଞ୍ଜିତେ ତାକେସେ, ଆରଗାମ ଜେନା ଜେନା ଆଞ୍ଜି ଆମା ଅଣ୍ଡେଜେନା । ମିସିଇଞ୍ଜିବ ସାତଦିନ ଇଆନଡେ ତଣ ଜେନା କିଛି ଜେନା ଅଣ୍ଡାବି କତେ ଜେନା ଆଞ୍ଜି ଆମା ଅଣ୍ଡେଜେନା, ରାଜାଗାମ ଅଆ ଆଞ୍ଜି ସବୁ ତିଞ୍ଜେଁ ତଣ ଗଲାଅ ସେକଏ ମଲେଅ ତଣ ଉର, ଜିମ ବିରିଅନ ।

ଆତିରାଏ ଆତିରାଏ ଭୁଲଣ ରାସିଂଗାତେ ନିଜଞ୍ଜବା । ବାଅଣ୍ଡେ, ତାଏ ବାବୁ ତାଏ ଆପାରେ ଅନାପାତାଏ ।

ଏରେବେଳା ବୁଲରାତ ଅଳକିଆ । ଏରେ ବଲୋ ଚାଟୁଆରା ଜିଆତେ ତକଆନ କିଆ ବିରି ଦୁଧ ଉର କିଆ । ଏରେବେଳେ ରାଜା ଆଗିଲା କୁଟୁମରତେ ଗେଅ ଛିଅଗୋ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଦୁଇ ଭଉଣୀ ଥିଲେ । ସେମାନେ ଦିନେ ଜାମୁ ଖାଇବାକୁ ଗଲେ । ଜାମୁ ଖାଉ ଖାଉ ଦୁଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ ଶୋଷ ଲାଗିଲା । ପରେ ନାନି କହୁଛି ନାନିଲୋ ପାଣି କୋଉଠି ପିଇବା । ପହଁର କହୁଛି ନାନି ଦେ ବର୍ଷା ତାକିବା । ହାଣ୍ଡି କହିଲା ଦେ । ସେହି ସମୟରେ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ବାଜପକ୍ଷୀ ବର୍ଷାକୁ ଡାକୁଛି । ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ହେଲା ଏବଂ ନଦୀରେ ପାଣି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା । ହାଣ୍ଡିଟି ପାଣି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଲା । ପହଁରା ପିଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ପହଁରା କହିଲା ଚାଲ ଯିବା । ନଦୀ ବଜିଛି । ଦୁଇଜଣ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ଗଲେ । ପହଁରା ପାର ହେଲା । ହାଣ୍ଡି ପାରି ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ତଳେ ବୁଡ଼ି ମରିଲା । ପହଁରା ଯେତେବେଳେ ଗାଧୋଉଥିଲା, ସେତେବେଳେ ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରଜାମାନେ ଗାଧୋଇ ଗଲେ । ଦେଖିଲେ ରାଜାଙ୍କ ପୋଖରୀରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଝିଅ ଗାଧୋଉଛି । ପ୍ରଜାମାନେ ରାଜାଙ୍କ ଆଗରେ ଆସି କହିଲେ ସେ ଆପଣ ସେ ଝିଅଟିକୁ ଆଣିଲେ ଭଲ ହେବ । ଝିଅଟି ଆପଣଙ୍କୁ ବଢ଼ିଆ ଅଛି । ରାଜା ଆସି ଦେଖିଲେ ସତକୁ ସତ । ରାଜା ସେ ଝିଅଟିକୁ ରାଜ ଉଆସକୁ ନେଇଗଲେ ଓ ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀ କରି ରଖିଲେ ।

ରାଜାଙ୍କ ଆଗ ସ୍ତ୍ରୀଟିର କୌଣସି ପିଲାପିଲି ନଥିଲା । ପରେ ପହଁରା ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଜନ୍ମ କଲା । ଆଗ ସ୍ତ୍ରୀ ପହଁରାର ପୁଅକୁ ନେଇ ପୋଖରୀ ଭିତରକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ । ଆଗ ସ୍ତ୍ରୀ ରାଜାଙ୍କୁ ଯାଇ କହିଲେ ରାଜା ଚାଲନ୍ତୁ ଦେଖିବେ ଆପଣଙ୍କ ସାନରାଣୀ ଗୋଟିଏ ବାଣୀ ଜନମ କରିଛି । ଏହିପରି କିଛିଦିନ ପରେ ରାଜାଙ୍କ ପଛ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଆଉ ଗୋଟିଏ ପୁଅ ହେଲା । ଏଥରକ ବି ଆଗ ସ୍ତ୍ରୀ ସେହି ପୁଅକୁ ନେଇ ପୋଖରୀରେ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ ଏବଂ ରାଜାଙ୍କୁ ଡାକି ଦେଖାଇଲେ ଯେ ସାନରାଣୀ ପୂର୍ବପରି ପୁଣି ବାଣୀଟିଏ ଜନ୍ମ କରିଛନ୍ତି ।

ଏଥର ରାଜା ରାଗିଯାଇ ସାନରାଣୀକୁ ଉଆସରୁ ବାହାର କରି ଗୋଟିଏ କୁଡ଼ିଆରେ ରଖିଲେ ଓ ଆଗ ରାଣୀଙ୍କ ସହିତ ରହିଲେ ।

ଦିନେ ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରଜାମାନେ ପୋଖରୀକୁ ଗାଧୋଇ ଗଲେ । ଦେଖିଲେ ପୋଖରୀରେ ଦୁଇଟି କଇଁଫୁଲ ଫୁଟିଛି । ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ହେଲା ଯେ କିଏ ଫୁଲଟି ତୋଳିବ ? ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ତୋଳିବା ପାଇଁ ଯାଉଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ପୋଖରୀ ମଝିକୁ ଚାଲିଯାଇ ଗୀତ ବୋଲୁଛନ୍ତି ।

ବୁଡ଼ାଇମା ବୁଡ଼ାଇମା ରଜାଜୁଳି ପାଏକ ଫୁଲ ମାଗୁଛି

ନଯାଏ ବୁଡୁ ନ ଯା ତୋର ମା ଆସିଲେ ଯିବୁନି

ପ୍ରଜାମାନେ ଯାଇ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ମଣିମା, ଆସନ୍ତୁ ଦେଖିବେ ଆମ ପୋଖରୀରେ କିଏ ସୁନ୍ଦର ଗୀତ ବୋଲୁଛି ।” ରାଜା ପଚାରିଲେ, “କିଏ ଗୀତ ବୋଲୁଛି ? ପ୍ରଜାଏ କହିଲେ, “ଆମେ ଯେତେବେଳେ ସେହି ଫୁଲ ତୋଳିବାକୁ ଯାଉ ସେତେବେଳେ ଆମକୁ ସେହି ଗୀତ ଶୁଣାଯାଏ ।”

ରାଜା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସହିତ ପୋଖରୀ ପାଖକୁ ଗଲେ ଏବଂ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ କହିଲେ ଫୁଲ ତୋଳିବାକୁ ଯିବା ପାଇଁ । ରାଜାଙ୍କ ଆଗ ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଗଲେ । ରାଜା ପଛ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଡାକି ଆଣିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ପଛ ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ସେ ସାତ ଦିନ ହେଲା ଉପାସରେ ଅଛନ୍ତି । ଦେହରେ ଖଣ୍ଡେ ପରିଷ୍କାର ଲୁଗା ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ଆସିବେ ନାହିଁ । ରାଜା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁସ୍ୱାଦୁ ଖାଦ୍ୟ ଓ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ବସ୍ତ୍ର ପଠାଇଲେ । ତାପରେ ପଛ ସ୍ତ୍ରୀ ଆସିଲେ । ଏଥର ଫୁଲମାନେ ପୁଣି ଗୀତ ବୋଲିଲେ ।

ବୁଡ଼ାଇମା ବୁଡ଼ାଇମା ମାଆ ଆସିଲେ, ଫୁଲ ମାଗୁଛନ୍ତି

ଯାଆରେ ବୁଡୁ ତ ତୋର ମାଆ ଆସିଲା ଯା

ଏଥର ଫୁଲ ଦୁଇଟି କୁଳକୁ ଆସି ପିଲା ଦୁଇଟିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ନିଜ ମାଆ କୋଳରେ ବସି କ୍ଷୀର ପିଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଯେତେବେଳେ ରାଜା ଏକଥା ଦେଖିଲେ, ସେତେବେଳେ ରାଜା ରାଗରେ ଆଗ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ମାରିଦେଲେ ।

(୪)

ଆରକିଆ ମୁଇଁଅଁ କନନଶୁକିଆ ଜଅଡେ । ଆରକିଆ କଲ୍ୟାଣୁଡେ ତାକେ ମୁଇଁଅଁ ଏଷେଡ କନନ କୁଇଆନ୍ କିଆ । ତାକେ ଆରା ନାଅଁର ଚିକିରିଟମ୍ ଡିଂଅ କିଆ ।

ଦିନମିଇଜ ଅବାରତ ବୁଇରବ ବାତା ଡେଡେଜ ଅନକିଆ ଚିକିରିଟମ୍ ଗାମ ବାଲେ ଗଲାରେ କିଆଡେ ତରବିରି ଅନା, ଅବାରଦ ବୁଇରବ ଆଗିଲା ଅନକିଆ ଚିକିରିଟମ୍ ଅଚତା ଶଗଡ଼-ଗାଡିରେ ଗଗ । ଚିକିରିଟମ୍ ଗାମକେ ଏଟାଦ ତାଦିଶି ଆଉବ ତାବିଞ୍ଜ ଏରେବେଲା ବେପାରିକିଆ ଗାମକିଆ ଆଡିମିହି ନୁଶିଷ୍ଟ ଗାମକେ ବେପାରିକିଆ ଗାମକିଆ କୁଉବାଆନା, ଚିକିରିଟମ୍ ଗଲା ଲୁତୁରତା ଆସିକେ । ଗାମକେ ବାଲେ ଆଁଜିଡେ ଅବଲେ ନିଇଜ୍ । ଅବଲେଅବିରି ବାତାରେ ଶଗଲ ଗାଡିଆ ଲଦେଅକି, ବେପାରିକିଆ ଗାମକିଆ । ଏ ବୁଡା ଏରେ କନନମତେ ନିଇଞ୍ଜାବାଡେ ଆନେ, ବୁଡାଗାମକେ ଜେନା ଆଞ୍ଜ୍ ଆମା ଡିଇଞ୍ଜକେ ଚେନା କେଡେ କଷବ ମୁଇଁଅଁ କନନ କୁଇସେରେ । ବେପାରି କିଆ ଗାମକିଆ ସୁନା, ରୁପା, ପଇସା ବାଡ଼ଞ୍ଜିମ୍ । ଏରେବେଲା ଚିକିରିଟମ୍ ଗାମ୍ ବାଲେ ଡିଞ୍ଜେଗାଡୁ ଆଜଡୁଗେସୁନ୍ ଅଗରା ଆଶୁତାସୁଆଶ୍ଵାବ, ଅଶ୍ଵାତାସୁନ ତାରମତବ ଡେଗେଅ, ଏରେବେଲା ଗାତାଅ । ସମଦାୟେ ଡିଞ୍ଜକିଆବରି ଚିକିରିଟମ୍‌ଡେ ଡିଞ୍ଜକିଆ, ଚିକିରିଟମ୍ ଗାମ୍ ଏ ଶାଉ ଆଞ୍ଜାଡେ ତାରମପାଡେ ତବକଏପା ଆଞ୍ଜକୁଟିଜ୍ ଗାହଁରିକି ଜଏ । ତବକଏଅକିଆ, ଗଗାନ୍ କିଆ ଇଞ୍ଜାରବ, ବୁଉଲୁଆ, ଅଚତା ଗାମ ଶାଉଲେ କୁ ଆଞ୍ଜଡେ ଆଦାବ ଆଶ୍ଵାଳାଏପା, ଅଚତା ଗାମ୍ ତାଏ ତୁଇଁପା ଆଞ୍ଜରଏନା, ତଗରାଏ ତଗରାଏ ଆକୁୟକିଆ, ତାରଦିନ ସେଡନଡେ ଅଙ୍ଗନମାକି ଏରେବେଲା ଚିକିରିଟମ୍ ଗାମ୍ ଏ ସେଡବାଲାକି ଆଞ୍ଜଡେ କୁଟିଃ ଗଞ୍ଜିପେ ଆପେଆତୁଲଙ୍ଗ୍ ଅଷ୍ଟେ, ମାଣ୍ଡିଆ ମାସିକେ, ଆଜଗେଷ୍ଟା ଖୁଲଆ ଆସିକେ । ଆରକା ତୁଲଙ୍ଗ୍ ଅନ ଚିକିରିଟମ୍ ମୁଇଁଅଁ ଅନିବାଲିଆ ଇଜାରା ତୁଇରାନ୍ ତାଳାଇ , ଲୁଟା, ବାଲାଟି, ଏରେକି ରୁକୁଟୁଲିଂବେ, ଗାମକେ ଆଡିନି ଇଜାରେବ ତୁଇରେସେରେ । ଚିକିରିଟମ୍ ଗାମନେ ଆଞ୍ଜ୍ ଲେ ଆଞ୍ଜ୍ ଏରେବେଲା ଚିକିରିଟମ୍ ଆରିଆନ୍‌ବିରି ତୁଙ୍ଗ ଲେବେର, ଏରେବେଲା ଆଲେଜଡେ କିଅଜିମକିଆ । ଏରେବେଲା ଅନିବାଲା ଅଲେଜ୍‌ସରାଡେ ଅନ ଗାମକେ, ଏଅଲେଜ୍ ସୁଗାଈ ମିଜିମର ଆମା ଇଡିମମା ଜାଗା ଜଡେ । ମାଲିକ ଗାମକେ ଏଟା ଅଲେଜ୍‌ଡେଏ ଭୁତ ଲାଗେସେରେ, କୁନମୁରଡେ

ଗାତାଅ ବୁଡ଼ି ଅଲେକତେ ଭୂତ ଲାଗେ ସେରେ, ବୁଡ଼ାଗାମ ସୁତୁକୁରିଈଞ୍ଜି ଆବସତ୍ କିଆ ତମକିତେ । ତମକି ଅଲେକ୍ ଗେଅ କି ବି ଜିମକି ଇତିବତ ଚିଅଗକି ଏରେବେଳା ମୁହଁଟ ଶିଆଳ ତେନ ବିରି ଇତିବତ ଜିମ ଚିକିରଟମ୍ ଗାମ । ଏ ଶିଆଳ ଆଞ୍ଜିତେ । ଈଞ୍ଜାବ ଆଣ୍ଡାଲାଏକୁ ଆର ଅଣ୍ଡାଲାଏ ଗାମ ଏ ବା ଆଞ୍ଜାତେ ଶିଆଳ ଆଇଡ଼ିବିତା ଆସିକେ ଆରିଆପେ, ଅବାରକି ଗେଅକିବିରି ସେସେଜକି ଚିକିରଟମ୍ ଆରିଆନ୍ ଅବାରା ଇଞ୍ଜରା ରହେଆନ୍ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଦୁଇଜଣ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର କିଛି ପିଲାପିଲି ନ ଥିଲା । ପିଲାଟିଏ ପାଇଁ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦିନରାତି ଡାକୁଥିଲେ । ଦିନେ ଠାକୁର ତାଙ୍କ ଡାକ ଶୁଣିଲେ । ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପିଲା ପାଇଲେ । ତା'ର ନାମ ରଖିଲେ ଚିକିରିଟମ୍ ।

ଦିନେ ବାପା ମାଆ କାଠ କଟିଗଲେ । ଚିକିରିଟମ୍ କହିଲେ, “ବାପାରେ, ଘୋଡ଼ାକୁ ବାନ୍ଧି ଆଗରେ ଚାଲ ।” ଚିକିରିଟମ୍ ପରେ ଶଗଡ ଗାଡ଼ି ନେଲା । ଚିକିରିଟମ୍ ଶଗଡ ଓପେଇଲାବେଳେ କହୁଛି ଏପଟେ ଚାଲ, ସେପଟେ ଚାଲ, ସେତେବେଳେ ବେପାରୀମାନେ କହିଲେ କିଏ ଏମିତି କହୁଛି । ତାପରେ ବେପାରୀମାନେ ତାଙ୍କ ବାଟରେ ଚାଲିଗଲେ । ଚିକିରିଟମ୍ ଘୋଡ଼ା କାନରେ ବସିଥାଏ । ବାପାଙ୍କୁ ଓହ୍ଲାଇଦେବା ପାଇଁ କହିଲା । ବାପା ତାକୁ ଓହ୍ଲାଇଦେଲେ । ପରେ ବାପା ଶଗଡ ଗାଡ଼ିରେ ଜିନିଷ ବୋଝେଇ କଲେ । ବେପାରୀମାନେ ବୁଢ଼ାକୁ କହିଲେ, “ତୋର ପୁଅକୁ ଆମକୁ ଦେ ।” ବୁଢ଼ା କହିଲା, “ନାହିଁ, ମୁଁ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ପୁଅ ପାଇଛି ।” ବେପାରୀମାନେ କହିଲେ, ସୁନା, ରୁପା, ଟଙ୍କା ସବୁ ଆମେ ଦେବୁ । ଫେରି ଆସିବି । ତାପରେ ସେ ବାପାଙ୍କ ଆଶୁରୁ ଅଣ୍ଟାକୁ କାନ୍ଧକୁ ଡେଇଁଲା । ବେପାରୀମାନେ ଟଙ୍କାପଇସା ସବୁଦେଲା ପରେ ଚିକିରିଟମ୍‌କୁ ଦେଲେ । ଚିକିରିଟମ୍ କହିଲା, ହେ ସାହୁ, ମୋତେ ତୁମେ ତୁମ କାନ୍ଧରେ ବସେଇ କରି ନିଅ । ମୁଁ ଗାଁ ସବୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଯିବି । ତାଙ୍କୁ କାନ୍ଧରେ ବସେଇ ଘରକୁ ଗଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା । ଚିକିରିଟମ୍ କହିଲା, ସାହୁ, କାନ୍ଧରେ ବସେଇ ଘରକୁ ଗଲେ । ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା । ଚିକିରିଟମ୍ କହିଲା, ତୁମେ ଆଗରେ ଚାଲ । ମୁଁ ପଛରେ ଯାଉଛି । ସେ ଏହା କହି ସେଠାରୁ କେଉଁଆଡେ ଚାଲିଗଲା ଯେ ତାକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ତା ପରିଦିନ କାଠୁଆଳମାନେ ଯାଉଥିଲେ । ଚିକିରିଟମ୍ ତାଙ୍କୁ କହିଲା ମୋତେ ଚିକିଏ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯାଅ । ମୁଁ ତୁମ ସହିତ ଯିବି ।

କାଠୁଆଳମାନେ ପଚାରିଲେ ତୁ କେଉଁଠୁ ଅଛୁ । ସେ କହିଲା, ମୁଁ ଗେଣ୍ଡା ଖୋଳ ଭିତରେ ଅଛି । ତାପରେ ସେମାନେ ତାକୁ ନେଲେ । ଟିକିରିଟମ୍ ଗୋଟିଏ ଧନୀ ଘରେ ପଶିଲା । ତାଙ୍କ ଲୋଟା, ବାଲଟି ସବୁ ଖତ ଖତ କଲା । ଧନୀ ଲୋକ ପଚାରିଲେ, କିଏ ଏ ଘରେ ପଶିଛି ? ସେତେବେଳେ ଟିକିରିଟମ୍ କହୁଛି ମୁଁ । ତା ପରେ ଟିକିରିଟମ୍ ଗାଈକୁ କହୁଛି, ଗାଈ, ତୋ ପେଟରେ ଜାଗା ନାହିଁ, ତୁ ବେଶୀ ଖାଆ ନାହିଁ । ମାଲିକ ଏକଥା ଶୁଣି କହୁଛି ଗାଈକୁ କଣ ଭୂତ ଲାଗିଛି କି ? ସେ ଘରେ ଆସି ତା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ପଚାରିଲା, ଆମ ଗାଈକୁ କଣ ଭୂତ ଲାଗିଛି କି ? ବୁଢ଼ୀ ଏକଥା ଶୁଣି ମଧ୍ୟ ସତ ବୋଲି ଭାବିଲା । ସେମାନେ ଗାଈଟିକୁ ଡମ୍ପାମାନଙ୍କୁ ବିକିଦେଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଟିକିରିଟମ୍ ଗାଈର ପୁଟା ଭିତରେ ପଶିଯାଇଥାଏ । ଡମ୍ପାମାନେ ଗାଈକୁ ମାରି ଖାଇଦେଲେ ଓ ପୁଟାଟିକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଶିଆଳ ସେହି ପୁଟାଟିକୁ ଖାଇଦେଲା । ଟିକିରିଟମ୍ ଶିଆଳ ପେଟରେ ଥାଇ କହିଲା, ମୋତେ ଟିକେ ଆମ ଘରେ ଛାଡ଼ିଦିଅ । ଶିଆଳ ତାକୁ ତାଙ୍କ ଘର ପାଖକୁ ନେଲା । ଟିକିରିଟମ୍ ଶିଆଳ ପେଟରେ ଥାଇ ତା ବାପାକୁ ଡାକି କହିଲା, ବାପା, ମୋତେ ଶିଆଳ ପେଟରୁ ବାହାର କର । ତା' ବାପା ଶିଆଳକୁ ମାରି ଟିକିରିଟମ୍ ଶିଆଳ ପେଟରୁ ବାହାର କଲେ । ଟିକିରିଟମ୍ ବାପା ମାଆଙ୍କ ସହିତ ଖୁସିରେ ରହିଲା ।

(୫)

ଇକୁସି ରାଜ ମିତେ ସାଧବ କଣ୍ଠାଇ କମଡର କିଆ ଆରା ମୁଇଁଟ କଞ୍ଜେଲାନଶ୍ଚ ଆରତେ କାନିଆଁ ଡିଂଆଁ, କିଆ ତା'ପରେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ କିଆ ଗାମ କିଆ ଜିଇଁବାତ ବୁଢ଼ୀ ମୁଣ୍ଡୁଷ କଞ୍ଜେଲାନ ଜନ୍ମ ବାକିସେରାନପର ଘରବ ତୁଂଅ ବୁଂଦୁ ଗଡେଅ ବଳତେ ବୁଂଦୁ ଘର ବତୁଂଅ, ତାପରେ ବୁଢ଼ା ମୁଢ଼ୀ କିଆ ବିରି ଗାମକିଆ ନିଇଁବାତ କଞ୍ଜେଲାନ ଜନ୍ମ ତାକିସେରାନ ପର ଘରବ ତୁଂଅ ଅକଳଂତ ନିଇଁବା ଆଡିତେ ବାଡାକେ ତାପରେ ମୁଇଁଟା କଞ୍ଜେଇ ବାପୁସିନା, ଯେତେବେଳେ ଇନ୍ବାତେ ବୁଇଁନ, ବା, ଗାମାମେ ତାପରେ ଇନିକନ୍ତେଷ୍ଟେ ବାପୁସିନା ମୁଣ୍ଡୁଷ କଞ୍ଜେଲାନ ସେନା ଆକ ଜାଣିକରି କନ୍ତେଭତା ନା ଅର ତେରାସିଂ ନିଇଁବା ନାଅ ବାଡିଞ୍ଜେ ତେରାସିଂ ଆରତ ଅବୁରି ଆସିକେ ଏରା ବିରେ ନିଇବା ବାଡିଞ୍ଜେ ନାଅ ଡଡରାସିଂ ତା'ପରେ ତେରାସିଂ ବିରି ଗାମକେ ଆଞ୍ଜାତେ ସବୁଦିନ ଅଏଲା ତଣ, ମିଡିଂନ୍ ତେବେ ଯାଇ କରି ବା ଗାମ ଜାଲେ ବା ଆମା ଗାମ୍ କମ୍ଡେଜା, ସବୁଦିନ କେତେବେଳ ନିପୁଂଶ୍ଚ ଆମା

ଉରକେଜେନା ଆଞ୍ଜ ପଲା ଅଛୁରି ଆସିକେ ଆଏଲା, ତନା ଆମାରତିଂଜ ଆଞ୍ଜ ଆମତେ ବା ଆମା ଗାମ୍ବକେ ଜେନା ଯେତେ ନାସିନା ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ସେକଂୟ ନାସିନା ଡେଲାଅଜ ମେରମ୍ ମୁଇଁଟା ମେଗଅଜ ମିତିଂ ଇନ୍ ତରେ ବୁଡାରେ ଆଏଲା ତଣ ମେରମ୍ ଯେତେ ଆସିକେ ବୁଡାରେ ଜିମିଂମକେ ବିରି କଡେର ତେତେ ଲିଲଦା କିବକେ ଏରେ ତଣରିକି ବୁଡା ଉନିନକେ ତେଣୁ କରି ବୁଡା ଚଲେଆନା ତେବେବି ଡଡରାସିଂତେ ମିସିଂ ଜୟ ।

ବୁଡା ଦିନମିଂତେ ଦିନ ସିଜ୍ ଭାବେଅ ଭୁଲୁଂନ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚ ଆଇନ୍ ତେବେବି ଆଞ୍ଜ ଡଡରାସିଂତେ ଆମାଞ୍ଜକେ ତାପରେ ଯେତେବେଲେ ସେଂକଏ ଅଏଲା ତମ ମୁଇଁଟା ଅଲାଇ ରାକା ଗର୍ବକେ ଅଏଲାବ ଉଆ ଡେରାସିଂ ଉରେ ତେବେ ଆଞ୍ଜତେ ଯଦି ମିତିସେକେ ଆଞ୍ଜକ ମେଲନର ଆମ୍ ଅଲଗା ହୁଂଗେ ଆଞ୍ଜ ତଣ ଉରେ ଆମ୍ଲାଂକାତାଂସୁ ତାକ ମିତିଏୟ ତଣ ଉରେ ଉଆ ଡେରାସିଂ ଆଞ୍ଜ ଉରକେ ଆଞ୍ଜା ଯେତେକର୍ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ଜେଲାଅ ତେବେ ଆଉଥର ମିନତା ମେରମ୍ ଗେଆ ତେବେ ବି ଆମାଞ୍ଜ ତକ ତିଏଏ ଅଧା ଗଟାଜ୍ ଛାପେନା ଗାମ୍ବକେ ବୁଡାରେ ଆଞ୍ଜ ଅଧା ମିସଂ ଛାପେଜେନା ତେବେବି ମିସିଂ ଜୟ ଆତି ଉରତେ କିତିକାଉ ଡଡରାସିଂ ତେ କୁବାଅତେ ମିସିଂତର ଗାମ୍ ଦେଖୁ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ସାଧବ ବୁଡା ଓ ବୁଡା ବାସ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଝିଅ ଥିଲା । ତାକୁ ବାହା କରିଦେଲେ । ବୁଡା ବୁଡା ବିଚାର କଲେ ଆମେ ତ ବୁଡା ହେଲେଣି । ଝିଅ ତ ପରଘରକୁ ଗଲା । ଆମେ ଏଥର କ'ଣ କରିବା ? କାହାକୁ ଡାକିବା ? ଗୋଟିଏ ଚଢେଇ ପୋଷିବା । ସେ ମାଆ ବାପା ଡାକିବ । ଚଢେଇ ଗୋଟିଏ ପାଳିଲେ । ତାର ନାମ ଦେଲେ ଜତିରା ସିଂ । ତାକୁ ପଞ୍ଚୁରୀରେ ରଖିଲେ । ଚଢେଇ କହିଲା ମୋତେ ଯଦି ତୁମେ ସବୁଦିନ ଭାତ ଓ ମାଂସ ଦେବ ତାହେଲେ ତୁମକୁ ମାଆ ବାପା ଡାକିବି, ନହେଲେ ଡାକିବି ନାହିଁ । ମୁଁ କେତେବେଲେ ଡାଲି ଭାତ ଖାଇବି ନାହିଁ । ବୁଡା ସବୁ ଧନ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ଚଢେଇକୁ ଛେଳି କୁକୁଡା ମାଂସ ଖୁଆଇଲା । ବୁଡା ଜାଣି ନଥାଏ ଯେ ବୁଡା ଗୋଟିଏ ଚଢେଇ ପୋଷି ସବୁଦିନ ଖାଇବାକୁ ଦେଉଛି ।

ବୁଡା ଦିନେ ଭାବିଲା ମୁଁ ଡଡରା ସିଂ ଚଢେଇକୁ କେମିତି ଦେଖିବି । ତାର ସବୁ ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ସବୁ ସରିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ସେଦିନ ଗୋଟିଏ ଛେଳି ମାରି ତାର

ମାଂସ ଓ ଭାତ ନେଇ ଓ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇଲା । ଏହାପରେ ସେ ଛପିକରି ଚଢ଼େଇର ଖାଇବାର ଦେଖିବ ବୋଲି ଭାବିଲା । ଛପିକରି ଦେଖିଲା ଯେ ବୁଢ଼ା ଆସି ଭାତ ଓ ମାଂସ ଖାଉଛି । ସେ ରାଗିକରି ଆସି ଚଢ଼େଇକୁ ପଞ୍ଜରାରୁ ବାହାରକରି ଉତାଇ ଦେଲା ।

(୨)

ଶାଆଳା ସୁନ୍ଦରୀ

ଇକୁସି ରାଜଜମିତେ ମୁଇଁଟ ଶାହାଳାବତୀ ଆସିଆନ୍ ଓ ସାଧବ ଇଞ୍ଜା ମୁଇଁଟ ଚେଳିଆ ଟୋକା ଆସିଆନ୍ ମେରମ୍ ସରାଏ ସରାଏ ଦିନମିଇଞ୍ଜିତ ପୋଖରୀ କୂଳବ ଗଗ । ଏରା ମୁଇଁଟ ସାହାଳ ସୁମୁସିଞ୍ଜି ଆସିକେ । ଏରା ଅନଜ ମେରତେକି ଗଣୁଣାହୁଁକ ଲେବେର. ସାହାଳାବତୀ ଆରିଆନଜ ଛେଳିଆ ଟୋକାତେ ବିଡି, ଦିଆସିଲି ଡିଞ୍ଜା ଜୟକୁ ଆତି ଇନି ଜିନିଷରେ କି ଡିଞ୍ଜା, ଅଣି ଆଉ ଦିନତେ ଜୟେ । ଦିନମିଇଞ୍ଜି ଚେଳିଆ ମେରମ ଗଗଜ ଲେବେର । ଏରେକୁ ଚେଳିଆ କଲେଇ ଲଙ୍କସେକେ । ସାଆଳାବତୀ ଆରିଆନ୍ ଚେଳିଆତେ ବିଡି, ଦିଆସିଲି ଡିଞ୍ଜା । ଚେଳିଆ ଜୟକୁ । ଅ ଅ ଆଆଳାବତୀ ଡିଞ୍ଜି ଚେଳିଆ ଟୋକା ଅନଜ ଅବାର, ଇର କିତେ ଗାତାଅ । ବା ବା ଆଞ୍ଜା କାନିଆଁ ଉନେ । ଅବାରକି ଚେଳିଆତେ କାନିଆଁ ତଗରାଏ ଅନକି । ତଗରାଏ ତଗରାଏ ଆକୁୟକି ଚେଳିଆ ଗାମ ବା ଆଞ୍ଜା ମୁଇଁଟ କୁଇସେରେ ମୁଇଁଟ ମୁଣିଷ କଞ୍ଚେଲାନ । ଆରତେ ଅରେନା ଅବାର ଗାମ ମାଣ୍ଡିଆ ମରେନା । ଚେଳିଆ ଗାମ ବା ଆଞ୍ଜା ଏରେ ସୁମୁଣିଂ ତେତେ ଅରେନା । ଅବାରକି ଅନକି ଏରେ ସୁମୁସିଞ୍ଜିତେ ।

ସୁମୁସିଞ୍ଜିତେ ତେଜକି

ଆଲିଂତେ ମେତେଜେ କୁଇକାଂର୍ ତୁଲିତେ ମେତେଜେ

ମୁଜି ଗୁଣ୍ଡିରେ ମେଗଗୋଜ ଟଙ୍କାଏତେ ମୁରନେ ।

ଚେଳିଆ କାନିଆଁ ଉନ ସମଦାୟ ଗାମକି ଛେଳିଆତେ ଏ.... ଚି..... ସୁମୁସିଞ୍ଜିତେ ଯାଇ କାନିଆ ଗଗାନ୍ ମୁଲିଷ ଆକୁଇଆନକୁ ଆରତେ ଅରେନାନ୍ । ଦିନମିଇଞ୍ଜିତେ ଦିନମିଇଞ୍ଜି ସମନାଏଆ ତଣ ଗଲା ଏବାପାଲି ଅଲଗାନ୍ ଅବାରା, ବୁଇରା ବକରା ଏରା ଇନିଷ୍ଟ ସମଦାଏ ଦିନମିଞ୍ଜି ପାଲି କିବଡିକି । ସମଦାଆ ପାଲି ଅଲଡ଼େଗ ବଲତେ ସାଆଳାବତୀ ତେନଶ୍ଚେତଣ ଗନଲାଏ ଗଲାଏକେ ବିରି ଗୁଣ୍ଡିବ

ତୁଳତେ ଅଚତା ଗାମକି ଆତିନି ତଣ ଗଳାଏକେ । ଚେଲିଆ ପାଳି ଅଳଗାନ୍ ।
ଚେଲିଆ ବିରିକିବ ନା ତଣ ଆଟିକାରେ ତବକଏଅ ଗୁଟଗାନା ସାଆଳାବତୀ ଆରିଆନ୍ତ
ତଣ ଗଳାଏଅ । ଚେଲିଆ ଗୁଟିଆ ସବାନ୍ତ ଅନବିରି ଗୁଣ୍ଡିରେତେ ପାଗ । ସାଆଳାବତୀ
ଗାମ ଆଇ୍ ମାଣ୍ଡିଆତେ ରଏନା ।

ଚେଲିଆ ଗାମ ଇଞ୍ଜା ଜଅତେ ବିରି ଏରାତେ ମେରଏନାକୁ ଇଞ୍ଜାରାକିବ
ସମଦାଏ ତେନକି ବିରି ଜୟକି ବଳତେ ବେଲେକା ଇନିଞ୍ଜାନାକି ଦିନମିଇଞ୍ଜିତେ
ଦିନମିଇଞ୍ଜି ଛେଲିଆ ଟୋକା ଇରାକୁଳି କତେତେ ଅନ ।

ବୈଶାଖ ମାସ ଟାଣ କାରା କୁଳି ଆସେନ୍ତବ, କୁଳିରବ ଉଆଡାଗ୍ ଅନକିଆ ।
ଉଆଗ୍ ଉଆଗ୍ ସାହାଳାବତୀ ଆ ଜୁଣ୍ଡାର ମୁଇଁଟ ଜଲେଅ । ସାହାଳାବତୀ ଗାମ
ଜୁଣ୍ଡାତେ ମାଣ୍ଡିବ ଛିଅଗେ । ତାଗ୍ତେ ତମଜ କାରକ୍ ତମତମାକି । ପାଦାବ ତମଜ
ତୁବଡିରି ଜିମିମିକି । ଏରେ ସମୟରା ମୁଇଁଟ ତୁମ୍ପୁରି ଗୁର । ଏରେ ତୁମ୍ପୁରିତେ ପାଗ
ବିରି ମୁଜିତେ ଉନ । ତୁମ୍ପୁରିତେ ଉତୁଅ ତୁମ୍ପୁରି ତୁଇସୁନ୍ ଅନ । ଏରେବେଳା ରାଜାକି
ପାରିକି ତେନଚେରବି ରାଜାକି ତାଗ୍ ଉର ଭୁର ତେନକି । ଜୟକିକୁ ମୁଇଁଟ ତୁମ୍ପୁରି
ତୁଇସୁନ୍ ତେଣ୍ଡେ, ଜୟପେ ଜୟପେ ବିରି ତୁଇସୁନ୍ ତେଣ୍ଡେ । ଜୟକିକୁ ତୁମ୍ପୁରି
ପାଗକି ବିରି ଜୟକେ କୁ ମୁଜିଆ ବାର ହାତ ଜୁଣ୍ଡା କୁତ ନେଜୟେ ଆତି ଆଗିଲାତା
ଉଆଗତେ । ତେନକି ତୁ ମୁଇଁଟ ବଡି ଆଁ ସେଲାନ । ପରଜାକି ଗାତାଅକି ରାଜାତେ ।
ରାଜା ଆମାତା କେତେ ବଡିଆର କୁଆଙ୍ଗ୍ତାଏ ମୁଇଁଟ ଆସିକେ । ରାଜା ଗାମ ସତେ
ସତେ ଆମ ଆରତେ ମରେନ୍ ନାନଜ ବଡିଆଁ ମିଇନା ରାଜା ଅନଜ ଜୟକୁ ବଡିଆଁ
ଆସିକେ । ରାଜା ଗାମ ତାଏ ଅରେନ୍ ଯେ ପରଜାକି ଅନକି ବିରି ଅରେନ୍କେକି ।

ଗଟାଆଙ୍ଗ ପିଞ୍ଜିପେ ତୁଲେ ଆଞ୍ଜି ତୁଲେ
ମତେଜା ପୁଲିରେ ତଲେ ଆଞ୍ଜି ତୁଲେ
ଲୁତୁରା ପୁଲିରେ ତଲେ ଆଞ୍ଜି ତୁଲେ
ଇଜିଗାଁ ପାଜାଲା ତଲେ ଆଞ୍ଜି ତୁଲେ
ଆଜତେ ଜାଣିଇଞ୍ଜି ଗନାପେଲେ ଆଜି ଅଣ୍ଡେ
ସାହାଳାବତୀତେ ଗଗାନ୍କି କୁଲାଏ ସେନତ ତୁତ୍ତ

ବକରାଏର ଫେରେଅଜ କାକାରତେ ଗାତାଅ କାଲେ ତଣ ଉରେତେ ଆଞ୍ଜାତା
ଗାନାତମ୍ । ବିରିଗାତା ଜେନା ଆଗିଲା ଗାତାଏ ।

ବକାରାଏର ତେଗାମ୍ ଜେନା ଉରେତା ତେ । କାକାର ତଣ ଉର । ବିରି ଗାତାଅ ।
 ବକାରାଏର ଗାମ୍ତେ :- କାଳେ କୁଲିଙ୍ଗଞ୍ଜତେ କାନିଆଁ ଗଗାନକି ରାଜାକି ଛେଲିଆ
 ଶାଜା କତେରେ ରାରାଜବିରି ଶାରିଜି ବନାଏ ଆନ,

ଇରାଜୁଳି ତବଲ କାନିଆ ମଥୁରାବ ଅନ
 ଆମଲାଗି ସାଳାବତୀ ଯୁଗିବେସ ଇଆନ,

ରାଣୀ ଅନଞ୍ଜ ଗାମ ରାଜାତେ । ରାଜା ତାଏ ଏରେ ଯୁଗିତେ କୁଟିଜ ତାକେପେ ଆଞ୍ଜ
 ଗାତ ଅହଞ୍ଜେ, ଅନକି ପରଜା ଯୁଗିତେ ତାକେତେ । ଗାମକି ଯୁଗି ଉଆ ରାଜା,
 ରାଣୀ ତାକେକି ଏରାତେ ମିଗିତଏ ଯୁଗି ଗାମ ଜେନା.....

ଆଞ୍ଜ ଏରେ ଦୁଆରବ ଅମାଅଣ୍ଡେଜେନା ଇଜିଗାଁ ଯୁତା ଜେନା, ତାରମା, ଗାମତା
 ଜେନା, ଇଣିଆଁ ଗେଞ୍ଜି ଜେନା ଏରେବ ଅମା ଅଣ୍ଡେଚେନା, ରାଣୀ ଗାମ ତାଏ
 ଆଞ୍ଜତିଞ୍ଜେ । ସମୁଦାଏ ତିଞ୍ଜିକିବିରି ଯୁଗି ଅନ,

ଇରାଜୁଳି ତାବଲ କୁନିଆ ମଥୁରାବ ଅନ
 ଆମଲାଗି ସାଳାବତୀ ଯୁଗିବେଶ ଇଆନ,

ରାଣି ଯୁଗିତେ ଖାଇବା ଜିନିଷ ତିଞ୍ଜି । ବୁଜା ତିଞ୍ଜି, ବୁଜା ପବନ ଉତାଅ, ଆଟିକା
 ତିଞ୍ଜି ତାର୍ ଲଲୟ ଯୁଗି କଗଜ ? ରାଜା ଗାମ ତାଏ ଯୁଗିତେ ତିନେପେ । ରାଣୀ
 ଗାମ ଜେନା ଯୁଗିତେ ଲବତର ତାଏ ଲବେପେ, ଯୁଗିତେ ଲଲବ ଗଗକି ଏରେବେଲା
 ରାଣୀ ଗାମ । ରାଜାକୁ ବାହାନା ଯୁଗିମାଳା ଯଜୟେ । ରାଜାରାଣୀ ବ ଅନକିଆ ।

କୁକୁ ଛୁଟି ଗଲା ଯୁଗିମାଳା ଜୟ ଜୟେ
 କୁହୁ କୁହୁ ଛୁଟିତାଳା ଯୁଗିମାଳା ଜୟ ଜୟେ

ରାଣୀ ଗାମ ରାଜା ଜୟେତ ଆଣ୍ଡାରେ ବିରିକି, ଉଡିରେକି । ରାଣୀ ଲାଲାଜ୍
 ତେଗେଅ । ରାଜା ରାଣୀ ଯୁଗି ଇକୁଡିଆ ଗଜକି ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ପୋଖରୀ କୂଳରେ ଗୋଟିଏ ସାହାଡ଼ା ଗଛ ଥିଲା ।
 ସେହି ପାଖ ଗାଁରେ ସାଧବ ଘରର ଗୋଟିଏ ଛେଳି ଜଗୁଆଳି ପିଲା ଥିଲା । ଛେଳି
 ଚରେଇ ଚରେଇ ଦିନେ ସେ ପୋଖରୀ କୂଳକୁ ଗଲା । ଦେଖିଲା ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ

ସାହାଡ଼ା ଗଛ ଅଛି । ସେଠାରେ ସେ ଛେଳି ଗୁଡ଼ାକୁ ଏକାଠି କରି ସାହାଡ଼ା ମୂଳେ ଶୋଇପଡ଼େ । ସେହି ସାହାଡ଼ା ଗଛରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଝିଅ ଥାଏ । ତାହାର ନାମ ସାହାଳାବତୀ । ସେ ପଦାକୁ ବାହାରି ଛେଳିଆ ପିଲାକୁ ବିଡ଼ି, ଦିଆସିଲି ଦେଲା । ପିଲାଟି ଉଠି ଦେଖିଲା ଓ ଭାବିଲା ଏଠିକି ଏ ଜିନିଷ ଆସିଲା କୁଆଡୁ ? କିଏ ଦେଲା ? ତାପରଦିନ ଛେଳିଆ ପିଲା ସେଠାରେ ଛେଳି ଛାଡ଼ିଦେଇ ଶୋଇବାର ବାହାନ । କରି ଶୋଇପଡ଼ିଲା । ଦେଖିଲା ଗଛ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଝିଅ ବାହାରି ତା ପାଖରେ ବିଡ଼ି, ଦିଆସିଲି ରଖିଲା । ଛେଳିଆ ଏକଥା ଦେଖିଲା ଯେ ସାହାଳାବତୀ ତାକୁ ଏସବୁ ଦେଉଛି । ଛେଳିଆ ପିଲାଟି ଯାଇ ତା ବାପା ମାଆକୁ କହିଲା, ମୁଁ ବାହାହେବି । ବାପା ପୁଅ ପାଇଁ କନିଆଁ ଖୋଜିଲେ । ଖୋଜି ଖୋଜି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ପିଲାଟି କହିଲା ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଝିଅଟି ଦେଖୁଛି । ତାକୁ ଆଣିବି । ବାପା ପଚାରିଲେ କେଉଁଠୁ ଆଣିବୁ । ପିଲାଟି କହିଲା, ବାପା ମୁଁ ସେହି ସାହାଡ଼ା ଗଛଟିକୁ ଆଣିବି । ବାପା ଗଛଟିକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଗଲେ । ଗଛଟିକୁ କାଟିଲେ ଗଛଟି କହିଲା -

ଅଗରେ ହାଣିବ ଶଶୁରେ, ମୂଳରେ ହାଣିବ ।

ମଝି ଗଣ୍ଡିଟକୁ ନେଇ ଖାଞ୍ଜିରେ ରଖିବ ।

ଛେଳିଆ ପିଲା ସେହି ଗଣ୍ଡିଟିକୁ ବାହାହେଲା । ସମସ୍ତେ ଛେଳିଆକୁ ଛି ଛି କଲେ । ସମସ୍ତେ କହିଲେ ମଣିଷ ପାଇଲା ନାହିଁ ଯେ ଗଛକୁ ଆଣିଲା ।

ଦିନକୁ ଦିନ ସମସ୍ତଙ୍କର ରୋଷେଇ କରିବା ପାଇଁ ପାଳି ପଡ଼େ । ମାଆ, ଭଉଣୀ, ସାହାଳାବତୀ ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତଙ୍କର ପାଳି ପଡ଼େ । ସାହାଳାବତୀ ପାଳି ପଡ଼ିବା ଦିନ ସେ ଆସି ଶିନ୍ଦ୍ର ରୋଷେଇ ସାରି ତା ବସାକୁ ଚାଲିଯାଏ । ଦିନେ ଛେଳିଆ ପାଳି ପଡ଼ିଲା । ଛେଳିଆ ଭାତ ହାଣ୍ଡି ବସେଇ ଦେଇ ଶୋଇପଡ଼ିଲା । ସାହାଳାବତୀ ବାହାରି ରୋଷେଇ କଲା । ସେହି ସମୟରେ ଛେଳିଆ ସବୁ ଦେଖୁଥିଲା । ସେ ଚାଙ୍ଗିଆ ଧରି ଯାଇ ଗଣ୍ଡିଟିକୁ ପଟେଇଦେଲା । କାମ ସରିବାପରେ ସହାଳାବତୀ ଯାଇ ଦେଖିଲା ତାର ବସା ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ କହିଲା ମୁଁ କେଉଁଠି ରହିବି ? ଛେଳିଆ କହିଲା, ଆମର ସମସ୍ତେ ଯେଉଁଠି ରହୁଛନ୍ତି ସେଇଠି ରହିବ । ଆମର ଘର ନାହିଁ କି ? ଘର ସମସ୍ତେ ଆସି ତା ରୂପ ଦେଖି ଚକିତ ହୋଇଗଲେ ।

ଦିନେ ଛେଳିଆ ପିଲା ଇରାମତି ଶାଢ଼ି ଆଣିବା ପାଇଁ ବଜାରକୁ ଗଲେ । ବୈଶାଖ ମାସ । ଚାଣ ଖରା ହେଉଥାଏ । ନଣନ୍ଦ ଭାଉଜ ମିଶି ଗାଧୋଇବାକୁ ଗଲେ ।

ଗାଧୋଇବା ସମୟରେ ସାହାଳବତୀର ମୁଣ୍ଡରୁ ଗୋଟିଏ ତୁଟି ଛିଣ୍ଡିଗଲା । ସାହାଳ ଭାବିଲେ ତୁଟିଟି ପାଣିରେ ପକୋଇଲେ ମାଛ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ମରିବେ । ପଦାକୁ ପକାଇଲେ ଉଚ୍ଚ ଖାଇବେ ଏହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଭିମ୍ବିରି ଫଳ ଭାସି ଆସୁଥାଏ । ସେହି ଭିମ୍ବିରି ଫଳକୁ ଚିରିଦେଇ ସେଥିରେ ତୁଟିଟିକୁ ରଖି ଦେଇ ପୁଣି ଫଳଟିକୁ ପାଣିରେ ଭସେଇ ଦେଲେ । ସେହି ସମୟରେ ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରଜାମାନେ ପାରିଧି କରିବାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଆସି ଦେଖିଲେ ସେଥରରେ ଗୋଟିଏ ବାରହାତ ଲମ୍ବାର ତୁଟିଟିଏ ଅଛି । ତାପରେ ସେମାନେ ଉପରେ କିଏ ଗୋଧୋଉଛନ୍ତି ଦେଖିଲେ । ପ୍ରଜାମାନେ ଯାଇ ରାଜାଙ୍କୁ ଏକଥା କହିଲେ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଅତି ସୁନ୍ଦରା ଝିଅ ଅଛି ଯିଏକି ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ । ରାଜା ତାକୁ ଆଣିବାପାଇଁ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ପ୍ରଜାମାନେ ତାକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଗଲେ । ଆଣିବା ସମୟରେ ଝିଅଟି ଗାତଟିଏ ବୋଲିଲା -

ବାଟ ଛାଡ଼ିଦିଅ ଗୋ ମୁଇଁ ଯାଉଛି
ନାକର ଫୁଲଟି ନିଅଁ ମୁଇଁ ଯାଉଛି ଗୋ
କାନର ଫୁଲଟି ନିଅଁ ମୁଇଁ ଯାଉଛି ଗୋ
ଗୋତର ପାଉଁଜି ନିଅଁ ମୁଇଁ ଯାଉଛି ଗୋ
ମୋତେ ହେଲେ ନେଇ ଯାଅ ମୁଇଁ ଯାଉଛି ଗୋ

ଛେଳିଆର ଭଉଣୀ ଏକୁଟିଆ ଫେରିଆସିଲା । ଭାଇ ତାର ଶାଢ଼ୀ ଧରି ଫେରି ଆସିଲା । ଭଉଣୀ କହିଲା ଭାଇ, ତୁମେ ଭାତ ଖାଇସାର ତୁମକୁ ଗୋଟେ କଥା କହିବି । ଛେଳିଆ ପିଲା ବାଧ କଲା । କିନ୍ତୁ ତା ଭଉଣୀ କହିଲା ନାହିଁ । ଭାତ ଖାଇସରିଲା ପରେ ଭଉଣୀ କହିଲା ଭାଉଜକୁ ରାଜଘର ଲୋକେ ନେଇଗଲେ ।

ଏକଥା ଶୁଣି ଛେଳିଆ ପିଲାର ମନ ଦୁଃଖ ହେଲା । ସେ ଆଣିଥିବା ଶାଢ଼ୀଟି ଚିରି ସାରଙ୍ଗି ତିଆରି କଲେ ।

ସେ ସାରଙ୍ଗୀ ବଜାଇ ଗାତ ବୋଲି ବୋଲି ଚାଲିଲେ ।
ଉରାକୁଳି ଡବଲ କନ୍ୟା ମଥୁରାକୁ ଗଲି
ତୋର ଲାଗି ସାହାଳା ଲୋ ଯୋଗ ବେଶ ହେଲି ।

ଏହି ଗାତ ଶୁଣି ରାଣୀ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ କିଏ ସାରଙ୍ଗୀ ବଜାଇ ଗାତ ବୋଲୁଛି ତାକୁ ଚିକିଏ ଡାକିଆଣ ମୁଁ ଗାତ ଶୁଣିବି । ପ୍ରଜାମାନେ ଯୋଗୀକୁ ଡାକିବାକୁ ଗଲେ ।

କହିଲେ ଯୋଗୀ ଆସ । ତୁମକୁ ଆମ ରାଜା ରାଣୀ ଡାକୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଘରେ ସାରଙ୍ଗୀ ବଜାଇ ଗୀତ ବୋଲିବ । ଯୋଗୀ କହିଲେ ମୁଁ ଏ ବେଶରେ ରାଜଦ୍ୱାରକୁ କିପରି ଯିବି ? ମୋର ଦେହରେ ଗଞ୍ଜି ନାହିଁ । କାନ୍ଧରେ ଗାମୁଛା ନାହିଁ । ପାଦରେ ଚପଲ ନାହିଁ । ପ୍ରଜାମାନେ ଯାଇ ରାଜାଙ୍କୁ ଏକଥା କହିଲେ । ରାଣୀ ସବୁ ଜିନିଷ ଦେଲେ । ତାପରେ ଯୋଗୀ ଆସିଲା ଓ ସେହି ଗୀତ ବୋଲିଲା ।

ଇରାଜୁଳି ଡବଲ କନ୍ୟା ମଥୁରାକୁ ଗଲି
ତୋର ଲାଗି ସାହାଳା ଲୋ ଯୋଗୀ ବେଶ ହେଲି ।

ରାଣୀ ଯୋଗୀକୁ ଖାଇବା ଜିନିଷ ଦେଲେ । ମୁତ୍ତି ଦେଲେ । ମୁତ୍ତିକୁ ପବନ ଉଡେଇ ନେଲା । ହାଣ୍ଡି ଦେଲେ ରୋଷେଇ କରିବାକୁ । ହାଣ୍ଡିରୁ ପାଣି ଗଲିଲା । ସେଠାରେ ଯୋଗୀ ମରିଗଲା । ରାଜା କହିଲେ ନେଇଯାଅ ଯୋଗୀକୁ ପୋଡ଼ିଦେବ । ରାଣୀ କହିଲେ, ନାହିଁ ଯୋଗୀକୁ ପୋଡ଼ିବ । ଯୋଗୀକୁ ପୋଡ଼ିବାକୁ ନେଲେ । ତାର ଶିବ ଦାହ ଦେଖିବା ପାଇଁ ରାଜାରାଣୀ ଦୁଇଜଣ ଗଲେ ।

ଚାଲ ଚାଲ ଛୁଟି ଘୋଡ଼ା ଯୋଗୀ ପୋଡ଼ା ଦେଖ ।

ରାଣୀ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, ଦେଖତ କ'ଣ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଛନ୍ତି । ରାଜା ଉପରକୁ ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ରାଣୀ ନିଆକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ । ରାଜା ରାଣୀ ଏକା ସଙ୍ଗରେ ମରିଗଲେ ।

(୭)

ଏରେ ଗାଆଁରା ମାଳି ବୋଲି ମୁଇଁଟ ବଗ୍ ଆସିକେ ଆର ଦିନି ରାଶିଂ କେକେଜ୍ ଅନତିକି ଦିନମିତେ ମୁଇଁଟ ଶିବଲିଙ୍ଗ କୁୟକି ବିରି ଆରା ଗାଆଁ ଉଲିସିମାରାକା ଗଗାନ୍କି ବିରି ଏରାତେ ଉଜା କିବାନ୍ କି ଶିବ ଲିଙ୍ଗତେ ନାଅ ତିଞ୍ଜକି ଲିଗେଶ୍ୱର ଆମା ଗାଆଁରା ମୁଇଁଟ ମାଳିରା କନ୍ନଶ୍ଚ ଜେନା କଞ୍ଜେଲାଶ୍ଚ ଜେନା ମାଳି ଅନଜ ଦିନି ଶିବ ଆସରା ତପସା କିବତେ ଦିନମିଂ ସପନ ତିଞ୍ଜ ଆମ ମନା ଦିନି ପୟଗଲା ଉଲିବ ମନା ଏରାତେ ତପସା ମିକିମା ଆମା ମନ କାମନା ମିନା ପଦଗଲା ଉଲି ଆଉରି ଲାକା ଆସିକେ ଲାକା ଆସିରେମ୍ ପତେ ମନା ଏରେବ ଗାମଜ ସପନ ତିଞ୍ଜେକେ, କଂଳାମ ଏରେ କାନନଜ ଆଇରେ ଜେନା । ତାପରେ ଅନଜି ତପସା କିପ୍ତେ ଆରତ ତପସା ବିରି କଂକଜେନା ଆର କାଳି ଟାକୁର କିତେ ତାକେକେ ତପସା

ବିରିଆର କି ଜେନା ଗିଫରାନ୍ତ ଏରେ ବଳତେ ବାବୁ ବାନାଏ କି ତେନକିଜ ବେବତଂକିକି ଏଲେବି ମୁଣ୍ଡୁଷରେ ଆବେତ ବେତଂ ଆର ମୁଣ୍ଡୁଷରେ ଗାମକେ ଜିମିଂପେତ । ନିପୁଂଷ୍ଟ କିତିଦିନ ଅନପରେ ଦିନମିଂ ପାଞ୍ଜଗଟା ବକବରୁପ ଇଆନଜ କିଲଂତେ ତେନଜ ମାଳିଆ ଆସରା ଇପରା ଅମ୍ବାଟ ମୁଣ୍ଡୁଷ କନନ୍ କିଆତେ ଅରେନ ବିରି ମାଳିଆ ଆସରା ସାତତଆ ବିରି କିକ୍ଷେ ଆଲୁବ ତୁଂଅ, ତାପରେ ମାଳି ଏରେ ମୁଣ୍ଡୁଷ କନଡି କିଆତେ ଅରେ ନାନ୍ ବିରି ଇଞ୍ଜାବ ରଗାଡ଼ବିରି । ଆରକିଆ କୁବାଅ କିଆ ଧାର କିଆତେ ଅମ୍ବାଟ ଗାଆଁ ଏରେ ଗାଆଁ ତାମଟ ଇରେ ନୟାଗତ ତା ଆଟଗତ । ଭାଜରା ରଜାରେ ଗଡ଼ାରେ କିତେ ଅକଳ ମୁରୁଡି ଅଳଗାନ ଏରେ ଗାଆଁରା ହାତିରେ ଇଣିତେ ସୁନା କାଳାସାରେ ବୁଲାଏକେ ଏରେ ସୁନା କାଳାସାରେ ଜାଗ ବକବତେ ରଗଜ ଆର ଧନୀ ଇରେମେ ଗରାବ ଇରେମେ ଅନ୍ୟ ଜାତି ଇରେବା ରାଜାଈରେ ।

ଜନମିଂ ବାନଗ୍ବ ମାଳିରା କନନଶ୍ଚ କିଆ ବାକାଲିବ ଅନତେ କି ରାଶିଂ କେକେଜ୍ ଅମ୍ବାଟ ଗାଆଁରା ପାଟତାଡି ତେନଜ ଏରେ ମୁଣ୍ଡୁଷ କନନଡାକିଆ ବକଡ୍ ତାକିଆ ତେନଜ ସୁନା କାଳାସାରେ ରବିରିଆର କିଆ ରାଜା ଇଆନ କିଆ ଏରେ ଗାଆଁରା ନାଅର କିଆ ଇରେ ଆଟଗଶ୍ଚ ଆଜ ନୟାଗତ ରାଜ୍ୟର ଗଜିମ୍ପଣା ଗାଆଁରା ରାଜା ଇଆନ କିଆ । ବିରି ଅମ୍ବାଟ ଗାଆଁରାକା ରାଜ ଯୋଅକିଆ । ବିରି ଲୋକକି ତିଅ ବୁଡ଼ିଅକି ଇଜିସେନା ବଡିଆଜୋ ରାଜା, ଗାଆଁରେତେ ଚଲାଏ କିକିଆ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଜିମୁଣ୍ଡା ବୋଲି ଗାଁଟିଏ ଥିଲା । ସେ ଗାଁଟିକୁ ବଡ ବଡ ପାହାଡ ଏବଂ ଗଛଲତା ସବୁ ଘେରି ରହିଥିଲା । ସେହି ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନେ ଦିନେ ହେଲେ ସେହି ପାହାଡକୁ ପୂଜାପାଠ କରୁ ନଥିଲେ । ସେହି ପାହାଡରେ ଗୋଟିଏ ଶିବଲିଙ୍ଗ ଥାଏ । ସେଇ ଗାଆଁର ମାଳିମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ପୁଲ ତୋଳିବାକୁ ସେଠାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ଦିନେ କେତେଜଣ ମାଳି ପୁଲ ତୋଳିଲାବେଳେ ଏହି ଶିବଲିଙ୍ଗଟିକୁ ଦେଖି ନେଇ ଆସି ମୁଣ୍ଡିଆମାରି ପୂଜା କଲେ ଓ ତାଙ୍କ ନାଆଁ ଦେଲେ ଲିଙ୍ଗେଶ୍ଵର ।

ସେଇ ଗାଆଁର ଜଣେ ମାଳିର ପିଲାପିଲି କିଛି ନ ଥିଲେ । ସେ ସେହି ମହାଦେବଙ୍କ ପାଖରେ ଅଧିଆ ପଡିଲା । ରାତିରେ ମହାଦେବ ସ୍ଵପ୍ନରେ କହିଲେ, ଯା,

ପେଜଗଳା ପାହାଡରେ ତପସ୍ୟା କଲେ ତୋର ମନସ୍ଵାମୀନା ପୁଣ୍ୟ ହେବ । ପେଜଗଳା ପାହାଡ ସେଠାରୁ ବହୁତ ଦୂର । ତଥାପି ଠାକୁର ଯେତେବେଳେ ସ୍ଵପ୍ନେଇଛନ୍ତି ସେ ନ ଯିବ ବା କେମିତି ? ତା' ପରଦିନ ପେଜଗଳା ପାହାଡକୁ ଯାଇ ତପସ୍ୟା ଆରମ୍ଭ କଲା । ତପସ୍ୟା କଣ ଓ ସେ ଜାଣି ନ ଥିଲା । ଖାଲି ଆଖି ବନ୍ଦ କରି ଠାକୁରକୁ ଡାକିଲା । ବାଘ, ଭାଲୁ, ସାପ, ଯେତେ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଆସି ତାକୁ ଡରାଇଲେ ସେ ଆଦୌ ବିଚଳିତ ହେଲା ନାହିଁ । ଏହିପରି କେତେଦିନ ଗଲାପରେ ଦିନେ ଦେଖିଲା ପାଞ୍ଚମୁଣ୍ଡିଆ ବାଘଟିଏ ତା ପାଖକୁ ଆସିଲା । ତା ପିଠି ଉପରେ ଦୁଇଟି ଛୋଟ ପିଲା ବସାଇ ଆଣିଥିଲା । ପିଲା ଦୁଇଟି ମାଲି ପାଖରେ ଛାଡି ଦେଇ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା । ମାଲି ସେ ପିଲା ଦୁଇଟିକୁ ନେଇ ଘରକୁ ଗଲା ।

କିଛିଦିନ ପରେ ଓଡ଼ିଶାର ଦୁଇଟି ରାଜ୍ୟ ଆଠଗଡ ଆଉ ନୟାଗଡ ରାଜ୍ୟର ରାଜାଙ୍କର ଅକାଳ ବିୟୋଗ ହେଲା । ତାଙ୍କର ବି କିଛି ପୁଅପୋତି ନ ଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଥା ଥିଲା ଯେ ଯଦି ରାଜାଙ୍କର ପୁଅପୋତି ନଥିବେ, ହାତୀ ଶୁଣ୍ଠରେ ସୁନାକଳସୀ ଧରି ରାଜ୍ୟସାରା ବୁଲେ । ସେ ଯାହା ମୁଣ୍ଡରେ ସୁନା କଳସୀର ପାଣି ଭାଲେ ସେ ଧନି ହେଉ କି ଗରିବ ହେଉ, ଯେଉଁ ଜାତିର ବି ହେଉ ସେ ରାଜ୍ୟର ରାଜା ହୁଏ ।

ଦିନେ ଦୁଇ ଭାଇ ବଗିଚାରୁ ଫୁଲ ତୋଳିବାବେଳେ ଏଇ ଦୁଇଟି ରାଜ୍ୟର ପାଟ ହାତୀ ଆସି ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ସୁନାକଳସୀ ଭାଲିଲେ । ଜଣେ ଆଠଗଡ ଓ ଆଉ ଜଣେ ନୟାଗଡର ରାଜା ହେଲେ । ଜିମୁଣ୍ଡା ଗାଁର ସେଇ ଦୁଇ ମାଲି ପୁଅ ସେହିଦିନଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କଲେ ।

(୮)

ଏକୃଷି ରାଜମିତେ ରାଜା କଞ୍ଚେଲାନ, ଆଉ ଆରବି ରାଜା କନନ୍, ତାପରେ ଆର ମୁଣ୍ଡୁଷ କନନ୍‌ସ୍ତେ ଆର ଲୁବ କିବକେ ରାଜା କଞ୍ଚେଲାନ‌ସ୍ତେତେ ଜିଜ ଆର ବିରି ଗାମକେ ଆମ୍ ବିରି ଜନ୍ମ ମିକିବାନ୍ କଞ୍ଚେଲାନ, ନମନ୍ତେ ଆରାତ କିଛି ଆଣ୍ଡେକି ବର ଆଞ୍‌ସ୍ତେ ବିରି କିବେ ରାଜା ଜଅନା କୁଇ ବର ଜଡଚାତେ, ଅଜାର୍ ଅଜାର୍ ବାଇଗଣ ବାଲି ଆଉଛି ଆନ୍‌କି ।

ନସଞ୍ଜାନିଞ୍ଜାବା ତେନକି କାମାଣ୍ଡାରିଆକି କଲେଞ୍ଜାତେ । ତେନକି ତେନକି ଆଉଛି ଆନ୍‌କି କାମାଣ୍ଡାରିଆକି ବଲେକୁଁତେ । ଆଉଛିଆନକି କାମାଣ୍ଡାରିଆକି ତାର

ଠିକ୍‌ଠାରେ ବଲେଇଂଡେ । ଡିଅେପେଡ଼ିଂଝେପେ ପାଅଜଣ କାମାଣ୍ଡିଆକିଡେ ପାନ ବଲେଇଂଡେ ।

ତାପରେ ବନ୍ଧୁକି ତୁଂଜାକି ବିରି ଗାମକି ମୁଣ୍ଡୁଷ କନନଞ୍ଚେ ଆଇରେ ଜେନା ତାପରେ ମୁଣ୍ଡୁଷ କନନଞ୍ଚେ ଆର ବେଷ ଇଆନ ଯ ଅନ ମୁଣ୍ଡୁଷ କଞ୍ଚେଲାଞ୍ଚେ ଡେ ଅରେନାନ, ବିରି ଗାଅଁରିକା ଲୋକର କିଡେ କିନ, ଅନକି ଲୋକରିକି ଯୁ ଏରା ଜଡେ ଲୋକରିକି ଇଂଞାବ ଅନକି ଜଡେ ଏରା ମୁଣ୍ଡୁଷ କଞ୍ଚେଲାନଞ୍ଚେ ଆଞ୍ଚ ଅନଞ୍ଚେ ଇନାନଡେ ଡକସେନାପେ ଆର ଅନବିରି ଆସିଆନ, ସୁମୁସିଗତା ଗୁଛାଅ ବିରି ଅରେନ ବିରି ଗାମ ଲୋକକି ଗଗେପେ ମୁଣ୍ଡୁଷ କଞ୍ଚେଲାନଞ୍ଚେ ଅକଲଂ । ତାପରେ ଇଞାବ ଗଗକି ବିରି ବନ୍ଧାଣ କିବକି ବିରି ସେଲାନକି ଡେନକି ଗାଆଁ ଏରାଡେ ଜଜଡେ । ସାଂସାଅଂଞ୍ଚେ ଦୁବ ଏବଂ ସୁନ୍ଦର ସବେପେ ବିରି ବନ୍ଧାଣ କିବେପେ ହୁଲହୁଲି ଠିକ୍‌ଠାରେ ଜେଲାଅ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ବୋଲି ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ଆଉ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏକମାତ୍ର ପୁଅ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା । ସେ ପିଲାଟି ରାଜାଝିଅକୁ ବାହାହେବା ପାଇଁ ମନ କରିଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ରାଜା ଓ ରାଣୀ ବିଚାର କଲେ ଏବଂ ରାଣୀକୁ ପଚାରିଲେ ତୁମେ ଝିଅ ଜନ୍ମ କରିଅଛ । ରାଣୀ କହିଲେ ଯେ ଜନ୍ମ ସିନା କରିଅଛି, କର୍ମତ ଦେଇନାହିଁ । ମୁଁ କଣ କରିବି । ରାଜା ରାଣୀକୁ ବର ଖୋଜିଯିବା ପାଇଁ କହିଲେ ଏବଂ ବର ଖୋଜିବା ପାଇଁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । ଚାଲି ଚାଲି ଯାଇ ତାଙ୍କ ବାଉଗଣ ବଗିଚାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ଆମ ବନ୍ଧୁମାନେ ଭଲେ ଆସିଲେ, ଭଲେ ପହଞ୍ଚୁ ଆସିଲେ

ଆମ ବଗିଚାରେ ବଲେ ହୁଁଡେ

ପାଅଜଣକୁ ଦିଅ ପାଅଲୁଗା ପାଣି ବଲେ ହୁଁଡେ

ପାଅଜଣକୁ ଦିଅ ପାଅଟି ପାନ, ଭଲେ ଖାଇବେ ବନ୍ଧୁମାନେ, ବଲେ ହୁଁଡେ ।

ବନ୍ଧୁମାନେ ପଲେଇଲେ ଓ ପିଲାକୁ କହିଲେ ହେବନାହିଁ ବାଉରେ ବାହାଘର । କହିଲେ ଆସିକରି ତେଣୁ ପିଲାଟା ଭାବିନେଲା ମନକୁ ମନ ବିଚାର କଲା କିନ୍ତୁ ହନୁ

ମାନଙ୍କ ରୂପ ଧରି ଆସି ଝିଅକୁ ନେଲା ଓ ଗାଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହିଲା ଯେ ତୁମେ ଝିଅଟିକୁ ଅଣି ଅସ । କିନ୍ତୁ ମୋର ବାହାଘର ହୋଇଯିବ ବୋଲି କହୁଥାଏ । ଗାଁ ଲୋକ ଆମ୍ଭ ଗଛ ମୂଳକୁ ଗଲେ । ଝିଅକୁ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଆଉଥରେ ଗାଁ ଲୋକମାନେ ଆସି କହିଲେ ଆମ୍ଭ ଗଛ ମୂଳରେ ଝିଅଟି ନାହିଁ, ଆମ୍ଭେ କ'ଣ କରିବୁ ? ତୁମେ ଯାଅ ଆଣି ଆସିବ । କିନ୍ତୁ ପିଲାଟି ଗଲା ଆମ୍ଭ ଗଛ ମୂଳକୁ ଯାଇ କହିଲା ତୁମେ ଝିଅ ଆସ ଆମେ ଘରକୁ ଯିବା । ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ବାହାଘର ହେବ ବୋଲି କହିଲେ ଝିଅକୁ ଏବଂ ପୁଅ ଝିଅ ଆସି କହିଲେ ତୁମେ ଝିଅକୁ ଧରି ନେବ ଘରକୁ ମୁଁ ଆଗରେ ଯାଉଛି ।

ତାପରେ ଗାଆଁ ଲୋକମାନେ ଝିଅଟିକୁ ଘରକୁ ନେଇକରି ଗଲେ ଏବଂ ପୁଅଟିକୁ ବନ୍ଦାଣ କରିସାରି ଡାକ୍ତାଳିକେଣ୍ଡିଆ ବିଚାର କଲେ । ଆମେ କନିଆଁ ଦେଖିଯିବା ଏବଂ ଧରି ନେବା ହଳଦୀ, ଦୁବ, ସୁତା ଏବଂ ସିନ୍ଦୂର ଧରି ଝିଅପୁଅମାନେ ଚାଲିଗଲେ ବନ୍ଦାଣ କରିବା ପାଇଁ । ତାପରେ ଗାତଟି ବୋଲିଛି ।

ଉଠ ସବୁ ସଖି ଯିବାରେ ବିଭଅ ଦେଖି ଅଖଣ୍ଡ

କୁଞ୍ଜଳ ଅରୁଆ ଚାଉଳ, ଦୁବ ସାତକେରା, ସୁତା ସାତ ଗୋଟିଏ
ଦିଅରେ ବନ୍ଧୁ ହୁଳହୁଳି ଦିଅ ।

ଏତିକିରେ ବନ୍ଧୁ ବିଦା ବାହାଘର ସାରା ଜାମା କିନ୍ତୁ ଗପଟି ମୋର ସରିଗଲା
ବାଇଗଣ ପତ୍ରଟି ମରିଗଲା ।

(୯)

ମୁଇଁଟ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ଆରା କଞ୍ଜେଲାନୁଷ୍ଠ ଓ କନନଶ୍ଚ ଆସିକେ ସାଧବ ।
ବୁଢ଼ାରେ ବଣବ ଅନଡେ ଆଲେଗଗାର ଦିନମଂଡେ ଦିନମିଂ ସାଧବ ବୁଢ଼ାରେ ଦାଅର
ସାଡେବିରି ଆର ତୁପୁଡ଼ ମାନ ଗଟାଡେ ମନେ କିବ । ଆଖିତ ଦାଅଣ୍ଡେ ସାଡେଅ
ଗାମଜ ଆର ତରମିଂତା ବଣବ ଏଅନ୍ ବିରି ବଣଆ ଲଂ ଲଂ ଆକୁୟ ଦାଅର । ସାଧବ
ବୁଢ଼ାରେ ଗାମ ବଣଆଁ ଆଡି ଏଆସିକେ ଡେନାପେ ଦାଅଣ୍ଡେ ଆମଟିନିପେ, ମାଡଂକ
ଏସାଏଡମ୍ ଗାମ୍ ବଳଡେ କିଲର୍ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଅରିଆନା । ବିରିଗାମ୍ ବରି
ମେଗାମକେ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ଗାମ୍ ଆଡି ଏଆସିକେ ଡେନାପେଦାଅରେ ଆମ୍ ଜିନିପେ
ଆଉ କଞ୍ଜେଲାନନିଡେ ଡିଞ୍ଜେପେ ଗାମ୍ ଆଉ ବିରି ଗାମ ।

ତାପରେ କିଲକ୍ ଗାମ ସାଧବ ବୁଢ଼ାତେ, ଆମା ଆସମା ଆସିକେ ବୁଢ଼ା । ଦାଅରେ ଆମ ମାଜକେ କିଲକ୍ ଗାତାଅ ବିରି ବୁଢ଼ାରେ ଗାମ କୁଡ଼ବାନା ଇଆଁବ ବାଜାଏ ବିରି ଆମ୍ଭେତେ କଞ୍ଜେଲାନନିତିତେ ତିନଅଁମ୍ ।

ତାପରେ କିଲକ୍ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ସଂଗେରେ ଅନଡେ, ଅଂଗର ଅଂଗର ଆଉ ତିଆନ୍ କିଆ । ସାହିରାକା କିଲକ୍ ଗାମ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ଆମ୍ ଅନା ତାଏ କଞ୍ଜେଲାନମତେ ଅରେନ ଗାମ କିଲକ୍ ଏରେ ବଳତେ ଆଞ୍ଜ ଗଆଁ ଗାମ୍ କେ ତାପରେ ବୁଢ଼ା ଅନଜ ଇଆରାକା ଆଉ ତିଆନ୍ ବିରି ଗାମ କଞ୍ଜେଲାନ ଆମ୍ଭେତେ । ସାନ ବକ ଆମ ମରେନଜ ପୁଣି ଜିବନ୍‌ଶ୍ରେ ମେବଞ୍ଚାଅ । ଆମ ମାମା ଆସିଆନଜ୍ ଆଁଞ୍ଜା ଜିବନ୍‌ଶ୍ରେ ଅନଚେତାନ୍ ।

ଆଜିର ଆଉ ସାନ ବକରବ ବେରୁଆନ କିଆ କୁ ନିଂଞ୍ମା ଅଜାଞ୍ଜି କାବ ଜାନଜ ବାମାଅଶ୍ରେ ଜେନା ଅଲଗା ରାଇଜ ବ ବାଡୁଡ଼ । ଆର କିଆ ଅଲଗା ରାଇବ ବ ତୁଞ୍ଜକିଆ । ଆରକିଆ କଲଗ୍ ଏମରଡ଼ ସାଜେର କିଆ ଗସେରାନ୍ କିଆ । ଏରେ ଅମାର୍ ଏମରଡେ ତା' ସେଲଗ୍ ଜନମ ଇୟାକିଆ । ଆର କିଆ ମୁଦଆବଳ ରାଜାତେ ଆରାଅ କିଆ । ଅଚତା ରାଜା ଆଜିରତେ କାନିଆଁ ଉନ୍‌ନତେ କାକୁତି ମିନତି କବାନ୍ । ଏଲେବି ରାଜାତେ ଆରକି ଆରାଅ କି ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ସାଧବ ବୁଢ଼ାର ପୁଅ ଗୋଟେ ଥିଲା । ବୁଢ଼ା ଦିନ ବଣକୁ ଯାଏ । ଗୋଟିଏ ଦିନ ବଣକୁ ଯାଉ ଯାଉ ଦାଆଟି ଛାଡ଼ି ଦେଇଛି, ଅଧା ବାଟରେ ଆସି ମନେ ପକାଇଲା । ଦାଆ ଛାଡ଼ିଛି କହି ଅଧା ବାଟରୁ ବଣକୁ ଆଉ ଥରେ ଫେରି ଖୋଜିଲା କିନ୍ତୁ ପାଇଲା ନାହିଁ । ସାଧବ ବୁଢ଼ା କହିଲା ବଣରେ କିଏ ଅଛି, ଦାଆଟି ଚିହ୍ନଟ କରାଅ କେଉଁଠି ଅଛି ଯେ କହିଲା ବେଳକୁ ବାଘ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାହାରି ଆସିଲା ଏବଂ ସାଧବ ବୁଢ଼ାକୁ ପଚାରିଲା କ'ଣ କହିଲୁ କ'ଣ କହିଲୁ ବୁଢ଼ା କହିଲା, “ କିଏ କେଉଁଠି ଅଛି, ବାହାରି ଆସ ମୋର ଦାଆଟି ଦେଖାଇ ଦିଅ ଦେଖାଇଲେ ମୋର ଝିଅକୁ ଦେବି ବୋଲି କହିଲା ।”

ବାଘ ଦାଆଟି ଦେଖାଇଲା ପରେ ବୁଢ଼ା ଦାଆଟି ଦେଖିଲା । କାହିଁ କେଉଁଠି ଅଛି ବାଘ କହିଲା, “ ତୁମ ପାଖରେ ଅଛି । ବୁଢ଼ା କହିଲା ଚାଲ ଘରକୁ ଯିବା ଝିଅକୁ ଆଗ ଦେଖୁ ବୁ ତା'ପରେ ଝିଅକୁ ଦେବି ।

ତା ପରେ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ସହିତ ବାଘ ପଛେ ଚାଲିଲା । ଯାଉ ଯାଉ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବାଘ କହୁଛି ବୁଢ଼ାକୁ ତୁମେ ଯାଅ ତୁମ ଝିଅକୁ ଆଣି ଆସ । ବୁଢ଼ା ଯାଇ ତାଙ୍କର ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ତା' ଝିଅକୁ କହିଲଣ ଝିଅ ତୋତେ ବାଘ ନେବି କହୁଛି । ସାନ ଭାଇ ତୁମେ ମୋର ଆଜି ଜୀବନ ବଞ୍ଚେଇ ଦେଲ । ତୁମେ ନଥିଲେ ମୋର ଜୀବନ ଯାଇଥାନ୍ତା ।

ନାନୀ ଓ ସାନଭାଇ ବିରର କଲେ, ଚାଲି ଆମେ ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ନଯାଇ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ଚାଲି ଯିବ । ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ଚାଲିଗଲେ । ସେମାନେ ସାଙ୍ଗରେ ବାଘ ଆଖି ଦୁଇଟିକୁ ନେଇ ଥିଲେ । ସେହି ଆଖି ଦୁଇଟିରୁ କୁକୁର ଜନ୍ମ ହେଲେ । ଯୁଦ୍ଧରେ ରାଜାଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କଲେ । ଶେଷରେ ରାଜା ତାଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କଲେ ।

(୧୦)

ଏକୋଇଶ ରାଜ ମିନୟ କାଣ୍ଡାଏ କିଆ କମଣ୍ଡରକିଆ । ଆରକି ଚାରି ଭାଇ, ପୁରା ଅଚଳାରେ ଦିନି ଇସୁକୁଲିବ ପାଠ ପଢ଼େ ଅନଠେ ଚାରି ଭାଇ କାନିଆଁ ଉନକି କିତେ । ତାପରେ ଅଚଳାରେ ଇସୁକୁଲିଗ ତୁଙ୍ଗବିରି ଟଟାଅଲେ ମୁଁଇଟ କୁୟାନା ତୁଙ୍ଗିକି ଛୁଟି ଇୟାନ କିୟ ବୁଇରତେ ଗାମ ବଞ୍ଚେ ଇନି ଅଲେରେ ଇଞ୍ଜାତେ ନଟେରେ । ଆଞ୍ଜ ଇସୁକୁଲିବ ଅଣ୍ଡେ କେଇ ଇୟିମର, କାକାଞ୍ଜି ଯିମଜ କାକାଞ୍ଜାତେ ତେୟେ, ବକରାଞ୍ଜି ଯିମୟ ବକରାଞ୍ଜାତେ ଉନେ । ଇସୁକୁଲିତା ତୁଲୁୟ ଯିଙ୍ଗ ବୁଇରତେ ବଞ୍ଜି ଅଲେରେ ଆଡି ଯିମ, ବୁଇର ଗାମ ଯଅୟେନା, ଅଚପ କୁଲିରତେ ଯିଙ୍ଗ କୁଲିରବି ଗାମ ଆଞ୍ଜ ଯୟେନା ଆବାର ବୁଇରଗାମ ଯେନା ଆଡିୟିମ, ବା ବଂକରାମ ଯିବ, ମୁଣ୍ଡୁଷ କନଣ୍ଡେ ବିଚାର କିବତେ, ବୁଆଡ଼ିଞ୍ଜା ତିନି ପଡ଼ଟି ରୁଲୁବ କିକିପତେ, ଆର କିଆ ତୁଲୁଙ୍ଗ କିକିଆ ନାନାରବ ବକସେଡ଼େବ ବୁଆରେ ତୁଲୁଙ୍ଗ କିକିଆୟୁ ଦୁମାଣଷକିଆ ବିତେ ମେଗାମକେ, ଅଚତା ମୁଣ୍ଡୁଷ କନଣ୍ଡେ ତୟକିତେ ତାକେଅ । ମୁଣ୍ଡୁଷ କନଣ୍ଡେ ଆର ମନେ ମନେ ତଣ ଗଲାଏତେ କାଣ୍ଡାଶାଳ ଶିରତେ ପଚତା ମୁଣ୍ଡୁଷ ବିଲ ବରୁଂତୁତେ । ମୁଁଇଟ ତାଳ ଶୁମୁଶିଞ୍ଜା ତାୟାନା, ଇଞ୍ଜାତା ବୁଇରକି ଅବାରକି ତଗରାଏକି ବୁଇର ଗିତୟ ବିତେଲୋ ଲାଣ୍ଡିତାଳ ଶୁମୁଶିଞ୍ଜା ମେତାୟାନା କାକାମକି ଚାରି ଭାଇ କୁଲିମକି ଚାରି ଆଞ୍ଜତେ ବିରି ମେଗାମକେ ବଞ୍ଚିରି ମାମିରି ଲାଣ୍ଡି, ମାଣ୍ଡି ଗଟାଙ୍ଗତା ମେଡେଞ୍ଚେର ମାମିଏରେ ଗଟାଙ୍ଗତା ତୁଲେ । ବରଡ଼େନ୍ ମାଣ୍ଡାମେଡକ ସେର

ମାଣ୍ଡସେନା ତାଳ ଗୁମୁଗିଞ୍ଜା ବିତେ ମେଡକଆନା, ଲକାବ ଅଳେନା କୁଲିମକି ବାମାଦାଏ
ନାକି, କାରିମେଗାମିଞ୍ଜା ସାଉରି ମେକାମିଞ୍ଜା ଗାମୟ ତାଳ ଶୁମୁଗିଞ୍ଜାତା ଲାଉରାନା
କୁରୁକୁଟା ଇୟାନା ଅଚତା ମୁଲୁଷ କନଶ୍ଚେ ଦୁକ କିବ ଅତୋ ସୁଦ କିବାନକିଆ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଦୁଇଜଣ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପାଞ୍ଚଟା ପୁଅ ।
ତାଙ୍କ ଘରେ ସେ ପିଲାଟିଏ ମାମୁଁ ଝିଅ ଥାଏ । ଚାରି ଭାଇ ବାହା ହୋଇଛନ୍ତି ।
ଆଉ ଜଣେ ବାହା ହୋଇନାହିଁ । ସବୁଠାରୁ ସାନ ପିଲାଟି ସବୁଦିନ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ
ଯାଏ । ସ୍କୁଲରୁ ଛୁଟି ହୋଇ ଫେରିବା ସମୟରେ ପିଲାଟି ଗୋଟିଏ କଲମି ଆମ୍ବ
ବାଟରେ ପାଇଲା । ତାକୁ ଆଣି ତା ମାକୁ ଦେଇ କହିଲା, ଏ ଆମ୍ବଟା ଘରେ ଥାଉ, ମୁଁ
ସ୍କୁଲକୁ ଯାଉଛି, କେହି ଖାଇବ ନାହିଁ । ଭାଇ ଖାଇଲେ ଭାଇକି ହାଣିଦେବି । ଭଉଣୀ
ଖାଇଲେ ଭଉଣୀକୁ ବାହାହେବି । ସ୍କୁଲରୁ ଫେରିଆସି ତା ମାଆକୁ ପଚାରିଲା, ମାଆ
ଆମ୍ବଟା କିଏ ଖାଇଲା । ମାଆ କହିଲା ମୁଁ ଜାଣିନାହିଁ । ତା ଭଉଣୀକୁ ପଚାରିଲା, ଭଉଣୀ
କହିଲା, ମୁଁ ଦେଖିନାହିଁ । ପଛରେ ମାଆ କହିଲା ଯେ ଆମ୍ବଟା ତୋ ଭଉଣୀ ଖାଇଛି ।
ପିଲାଟା ବିଚାର କଲା । ତା ଭଉଣୀକୁ ବାହାହେବା ପାଇଁ ତିନି ପଉଟି ଧାନ ଦେଲା
ଚାଉଳ କରିବା ପାଇଁ । ଜେଜେମା ଆଉ ନାତୁଣୀ ବୋହୁ ଭିକିରେ ଧାନ କୁଟୁଛନ୍ତି ।
ଜେଜେମା କହିଲା ତୁମେ ଭାଇ ଭଉଣୀ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ହେବ ବୋଲି ଧାନ କୁଟା ଚାଲିଛି ।
ତା'ପରେ ବାବା ଚାରିଟା ଡାକି ଆଣିଲା । ଝିଅଟା ବିଚାର କଲା, ସେ ସିଧା ବିଲ
ଖମାରକୁ ପଲେଇ ଗଲା । ଗୋଟିଏ ତାଳ ଗଛ ଦେଖିଲା । ସେ ତାଳଗଛ ଉପରକୁ
ଚଢ଼ିଗଲା । ଘରେ ତାର ମାଆ ବାପା ଖୋଜୁଛନ୍ତି । ତା ମାଆ ପଦେ ଗାତ ଗାଇଲା ।

କାହିଁକି ଝିଅ ତାଳଗଛ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲୁ

ତୋର ଭାଇମାନେ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ, ଭଉଣୀ ବି ପାଞ୍ଚ ଜଣ

ମୋତେ ତୁ କିଏ ବୋଲି ଡାକିବୁ, ପିଉସୀ ଡାକିବୁ ନା ଶାଶୁ ଡାକିବୁ

କଉ ବାଟରେ ତୁ ଆସିଛୁ ସେ ବାଟରେ ତୁ ପଳାଯା ଶାଶୁ

ପିଲାଟା ବେଗ ହୋଇ ଆସିଲା ଖବର ପାଇ

କୋଉଠି ବସିଛୁ କୋଉଠି ନାହିଁ, ଗଛରେ ତୁ ଚଢ଼ିଲୁ କାହିଁ । ତଳକୁ
ଓହ୍ଲାଇଆ । ବନ୍ଦାଣ ଚାଲିବ । ହାତ ଗଣ୍ଠି ପଡ଼ିବ । ମୋତେ ତୁ ଭାଇନା କହିବୁ ନା

ସ୍ୱାମୀ କହିବୁ । ପିଲାଟା ଏମିତି କହି ତାଳ ଗଛ ଉପରୁ ପଡ଼ି ମରିଗଲା । ପିଲାଟା ବିଚରା ଦୁଃଖ କଲା । ଶେଷରେ ସୁଧ ହେଲା ସରିଗଲା ।

(୧୧)

ମୁଁଇଟ ରାଇଜତେ ମିନକ୍ ଗରିବ ବୁଡ଼ା ଆସିଆନା । ଆରା ଗାଣ୍ଡା ମିଞ୍ଜ କନଶ୍ଚକି । ଆର ଦିନମିଞ୍ଜ ଟାକୁଣିତେ ତାକେ ଅଜ ଗାମ୍ । ରେ କନନିଞ୍ଜକି ଆଞ୍ଜ ଆପେତେ ସାନ ତାସୁନ୍ ପୁଣିଅଜ କୁବା କିବପେ । ଅକଳଙ୍ଗ ଆପେତେ ଆଞ୍ଜ ରିମ୍ଢେ ଜେନା । ଆଞ୍ଜ ବୁଡ଼ା ଇଆନା । ଆପେ ଏକଳଙ୍ଗ କମନାଞ୍ଚେ ଇନିଗାତାରେ ଆଙ୍ଗ ନିଜ ସାବରଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜା ସାତେ ଅବିଦ୍ ବାହାରବ ଆରିଆନାକି । ତାଇଙ୍ଗ ତାଇଙ୍ଗ ମୁଇଁଷ୍ଟ କେଆ ଆଉଟିଆନକି । ଏରାତେ ସାବରଙ୍ଗ ବିଚାରେ ଆନକି । ଗାମ୍ କି ଏନାତେ ସାବରଙ୍ଗ ଅଲଗା ଅଲଗା ଗଣ୍ଡାଙ୍ଗ୍ ନଅନା । ଗାଣ୍ଡାମିଞ୍ଜ ଦିଗବ । ଆଉ ସାବରଙ୍ଗ ମୁଇଁଷ୍ଟ ଏନାତେ ନାଉଟିନା । ଗାଣ୍ଡାମିଞ୍ଜ ବାଇରେକି ଅଲଗା ଅଲଗା ଦିଗବ ସାଗାନକି ।

କୁବା କନଶ୍ଚ ତାଇଙ୍ଗସୁନ୍ ଅନ । ଆର ମୁଇଁଷ୍ଟ ବୁଡ଼ାତେ କୁଇଅ । ବୁଡ଼ାତେଅଁ ମଉସା ମାଣ୍ଡିଆ କମ ମେମେଲେନା । ବୁଡ଼ା ଗାମ୍ ଆଞ୍ଜ ଆମତେ ମୁଇଁଷ୍ଟ କମ ଗାତାନମ୍ ଆମ ମିଲିବେ । ବିରିକମ୍ ? ଆମ ସୁରମ୍ କମମେସଜେ । ଆର ଗାମ୍ କନା ଆଞ୍ଜି ଏରେ କାମରେ କିକିବ ରିମେଣ୍ଡେ ଜେନା । କୁବା କନଶ୍ଚ ସୁରମ୍ କମ ସଜ । ମଝିଆଁ କନଶ୍ଚ କିଲଙ୍ଗ ଅନ । ଆରତେ ମିନକ ବୁଡ଼ । କୁବା କନଶ୍ଚ ସୁରମ୍ କମ ସଜ । ମଝିଆଁ କନଶ୍ଚ ବିଲଙ୍ଗ ଅନ । ଆରତେ ମିନକ ବୁଡ଼ । ସିଲେଇ କମ କିକିତେ ଗାମ୍ । ଆର ଗାମ୍ ଜେନା । ଆଞ୍ଜି ଏରେ କମରେ କିବକେଜେନା ଇଜିଙ୍ଗ ଇତି ମାଏତନା । ବୁଡ଼ା ଗାମ୍ କିତି ଆଇରେ ଜେନା । ମଝିଆଁ କନଶ୍ଚ ସିଲେଇକମ ସଜ । ଏରେ ପୁଇଁଷ୍ଟ ସଞ୍ଜିଆରେ କକମ୍ ତୁତୁଞ୍ଜି ବିଦ୍ୟା ସଜ । ଆଉ ସବା ଏଣ୍ଡେଜତେ ଦରପଣ ହଜଜ ବିଦ୍ୟା ସଜ । ଇନି ଦରପଣବ ଯିଏ ପଟି ମାସିନା ଜମନା । କମ ସଜକିଏ ସାବରଙ୍ଗ ପେରେ ଅକି ଏରେ ଚକରେବ । ସାବରଙ୍ଗ ଆଁବ ତନକି ।

ସାବରଙ୍ଗ କନଶ୍ଚକିତେ ଅବାର ତାକେଅ । କୁବା କନଶ୍ଚତେ ଜିଙ୍ଗ ଆମ କମ୍ ମେସଜ । କୁବା କନଶ୍ଚ ଗାମ୍ ଆଞ୍ଜ ସୁରମ୍ ବିଦ୍ୟା ସଜ । ଇନି ପୁଣିଜ୍ ସାବରଙ୍ଗତେ ଜିଙ୍ଗ । କନଶ୍ଚକିଏ ଯିଏ ସାହା ସଣ୍ଡେରକି ଗାତାଅକି । ଅବାର ଗାମ୍ ଆଞ୍ଜି ଆପେତ ଏକଳଂ ପରିକା କିବେ । ଆପେ ସୁତୁକୁରିଂ ଏସଣ୍ଡେକେରି ଜେନା । ସୁତୁକୁରିଂ ପରିକା କିକିବତେ ଆଗିଲା ସାନ କନଶ୍ଚତେ ତାକେଅ । ଆହାଣ୍ଡା ସୁମୁସିଂଜରା ବଣି ଆୟାଗତା

କତିଗଟା ଶୁଣୁ ଆସିକେ ଆର ଗାତାଅ ଗାଣ୍ଡାମିଞ୍ଜ । ପୁଣି କୁବା କନତେ ଗାମ୍ ଆମ୍
 ଏରେ ଶୁଣୁରେକି ଅରେନ୍ ତାଏ । ଏରା କୁଜିମସେକେ ସେମିତି ବୁଲର ବୁଲର
 ଆକଙ୍ଗ୍ କେ ଜେନା । କୁବା କନଶ୍ଚ ଶୁସୁସିଞ୍ଜ ତାଜାନ୍ଜ ଅରେନ । ତାପରେ ସଂଜିଆ
 କନଶ୍ଚତେ ଗାମ୍ ଆମ୍ ପରା ତୁ ତୁଞ୍ଜ ବିଦ୍ୟା ମେଣ୍ଡେକେ, ଜନିଟେ ବୁଲୁରା ଗାଣ୍ଡାମିଞ୍ଜ
 କୁଣରା ଗାଣ୍ଡାମି ଶୁଣୁ ଉମୁନତା ଇସେରେ । ଆମ୍ ତୁଞ୍ଜେ ଏରେ କିତେ ଫାଗେ ।
 ତୁଞ୍ଜକୁ ଶୁଣୁତେର ତେକି ଫାଗିଜାନା ତାପରେ ତାପରେ ମଝିଆ କନଶ୍ଚତେ ଗାମ୍
 ଆମ୍ ଶୁଣୁତେର ତେକିତେ ମିଲାଏ । ଆର ସିଲାଅ । କୁବା କନଶ୍ଚ ପୁଣି ଶୁଣୁତେର
 ତେକି ଅସରଗଗଜ ଉନ୍ । ବଣି ଯେତେବେଳା ଶୁଣୁରେ ତେବ ରେବେଳା ବଣି
 କନଶ୍ଚା କଙ୍କରାକା ସାଗୁଆ ତାର୍ ଆସିଆନା । ଅବାର ଗାମ୍ ଆପେ ଜନି କମରେ
 ସେଣ୍ଡରେପେ ଅଚତେ କାମ ତିମିଞ୍ଜେ ।

ଦିନମିଂ ମୁଇଶ୍ଚ ରାଜା କଞ୍ଜେଲାନ୍ତେ ଅସୁର ସୁରମାନଜ ଗଗାନ୍ । ରାଜା
 ଡଗରାଏ ଡଗତାଏ ଆକୁଆନା । ରାଜା ଗାମ୍ ଯିଏ ଆଞ୍ଜା କଞ୍ଜେଲାନ୍ତିତେ ମରେନ୍
 ଆରତେ କନିଆଁ ତିଞ୍ଜେ । ଜନିଗାତା ଅଡକିଜ ଲାକା ଲାକା ଲୁକକି ଡଗରାଅକି ।
 କେହି ଆରୁୟକି । ଶେମରେ ଆରକି ଚାରିଭାଇ ତେନକି । ରାଜା ଆରକିତେ କିନ ।
 ସାନ ବକର ଦରପଣବ ଜୟ । ମୁଇଶ୍ଚ ବଣ ଆରା ଚାର ଦିଗ ସମୁଦ୍ର । ଏରା ରାଜା
 କଞ୍ଜେଲାଣ୍ଡ ଆସିକେ । ଅସୁର ଗୁଟବ୍ ସେରେ ଏରା ରାଜା କଞ୍ଜେଲାନ୍ତେ ଡକ ଆଇନ
 ଜେକେ । ସୁଣିଶ୍ଚ ନରେନ୍ । ସାବରଙ୍ଗ ଏକ ମେଳ ଇଆନ୍ କିଜ ଅନକି । କୁବା
 କାକାରତେ କିନକି ଆମ୍ ସୁରମ୍ ମେସଜଚେକେ ଅମ୍ ଅନା ତାଏ ଅରେନ । ଆର
 ଅରେନ୍, ଟିକ୍ ଏରେ ବେଳତେ ଅସୁରଆ ନିଦ ଭାଙ୍ଗେଆନା । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ
 ଡଗରାଅ । ଏରେବେଳା ସମୁଦ୍ରତେ ଡଙ୍ଗାତେ ପାର ଜନମ ତେକି । ସାନ ଲୁକରେ
 ଜୟକୁ ଅସୁର ତେଣ୍ଡେ ମଝିଆ ଲୁକରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କାକାଗବ ତୁଞ୍ଜ ଅସୁର
 ଗିଦଗାଦ କିନା ସମୁଦ୍ର ତାଗା ଅଲଗାନା । ଡଙ୍ଗାରକି ଜନିତା ଫାଲ୍ ଫାଲ୍ ଇଆନ୍ ।
 ବଉତ ଅଏରାଣ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ମଝିଆ କାକାର ପାଟାରେକି ତ ସିଲାଅ । ଡଙ୍ଗା
 ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବନାଅ । ଏରାତେ ସାବରଙ୍ଗ ଡକଆନ୍ କିଜ ପାର ଇଆନ୍ କି ।

ଦିନମିଂ ମୁଇଶ୍ଚ ରାଜା କଞ୍ଜେଲାନ୍ତେ ଆସୁର ଆଉ ଚିଆଅକି । ଏରାତେ
 ରାଜା ଜିଂଙ୍ଗ୍ ଆଡି କିଞ୍ଜେଲାନ୍ତିତେ କାନିଆଁ ଏଗାଁ କୁବାରେ ଗାମ୍ ଆଞ୍ଜ । ଆଞ୍ଜ
 ସିନା ସୁରମଜ ଅରେନ । ମଝିଆଁ ଗାମ୍ ଆଞ୍ଜ । ଆଞ୍ଜ ସିନା ପାଟା ସିଲାଓ ନାହେଲେ

ଆପେ ତାକଡେ ଇବୁଡିଆନକ ଏଗକ୍ ସେତାନ୍ । ମଞ୍ଜିଆଁ ଗାମ୍ ଆଞ୍ଜ । ଆଞ୍ଜ ସିନା ଅସୁରତେ ତୁଞ୍ଜ ନ ହେଲେ ଆପେତେ ଜିମ୍ ସେତାପେ । ସବା ସାନରେ ଗାମ୍ ଆଞ୍ଜ ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ କାନିଆଁ ଗଂଗାଁ । ଆଞ୍ଜ ସିନା ରାଜା କଞ୍ଚେଲାନ୍ ମାଣ୍ଡା ଆସିକେ ଜୟ । ତାପରେ ଆପେ ଏଅନ ।

ଇନି ଅଙ୍ଗକ୍ ରାଜା ଗାମ୍ ଆଞ୍ଜ ଆପେତେ ରାଜ୍ୟ ପାଳିମିଜ ଡିଞ୍ଜକେ । ଆପେତ ଏକଲଲେକ୍ତେ । ଇନି ଗାତାରେ ଅଞ୍ଜକିଜ ଚାରିଭାଇ ସାରା ବହୁତ କୁସି ଇଥାନାକି ଚାରିଭାଇ ସାରା ଇବୁଡିଆ ରଏଆନାକି ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ଗରିବ ବୁଢ଼ାଟିଏ ଥିଲା । ତାର ଚାରୋଟି ପୁଅ ଥିଲେ । ଦିନେ ବୁଢ଼ା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲା, ରେ ପୁଅମାନେ, ମୁଁ ତୁମାନଙ୍କୁ ଛୋଟରୁ ପୋଷି ବଡ଼ କରି ଦେଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମକୁ ମୁଁ ପୋଷି ପାରିବି ନାହିଁ । ମୁଁ ବୁଢ଼ା ହୋଇଗଲି । ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ କାମ କର । ଏହିକଥା ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଘରଛାଡ଼ି ବାହାରକୁ ବାହାରିଲେ । ଚାଲି ଚାଲି ଗୋଟିଏ ଛକରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସେଠାରେ ସମସ୍ତେ ବିଚାର କଲେ ଯେ ଏଠାରୁ ସେମାନେ ଚାରିଦିଗକୁ ଯିବେ । ଆଉ ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ପହଞ୍ଚିବେ । ସେହିଠାରୁ ସେମାନେ ଅଲଗା ହୋଇ ଚାରି ଦିଗକୁ ଚାଲିଲେ ।

ବଡ଼ ପୁଅ ଚାଲି ଗଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ାକୁ ପାଇଲା । ବୁଢ଼ାକୁ ପଚାରିଲା ମଉସା କେଉଁଠି କାମ ମିଳିବ ? ବୁଢ଼ା କହିଲା, ମୁଁ ତୋତେ ଗୋଟିଏ କାମ କହିବି, ତୁ କରିବୁ । କଣ କାମ ବୋଲି ପୁଅଟି ପଚାରିଲା । ବୁଢ଼ା କହିଲା, ତୁ ଚୋରୀ କାମ ଶିଖିବୁ । ସେ କହିଲା, ନାଁ । ମୁଁ ସେହି କାମଟି କରିପାରିବି ନାହିଁ । ଲୋକମାନେ ମାରିବେ । ବୁଢ଼ା କହିଲା, ତୁ ଏମିତି ଚୋରି କରିବୁ ଯେ କେହିହେଲେ ଜାଣିପାରିବେ ନାହିଁ । ବଡ଼ପୁଅ ଚୋରି କାମ ଶିଖିଲା । ମଝିଆଁ ପୁଅ ମଧ୍ୟ ଗଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ାକୁ ଦେଖିଲା । ସେ ତାକୁ ସିଲେଇ କାମ କରିବା ପାଇଁ କହିଲା । ମଝିଆଁ ପୁଅ ନାହିଁ କଲା, କହିଲା ହାତଗୋଡ଼ ଥକିଯିବ । ବୁଢ଼ା କହିଲା କିଛି ହେବନାହିଁ । ମଝିଆଁ ସିଲେଇ କାମ ଶିଖିଲା । ସେହିପରି ସଂଝିଆ ମଧ୍ୟ ଧୁଣ ବିନ୍ଧି ଶିଖିଲା । ଆଉ ସବା ସାନ ପୁଅଟି ଦର୍ପଣ ଦେଖିବା ବିଦ୍ୟା ଶିଖିଲା । ଏହି ଦର୍ପଣରେ ଯିଏ ଯେଉଁଠି ଥିବା ତାହା

ଦେଖିପାରିବ । କାମ ଶିଖିପାରିଲା ପରେ ସମସ୍ତେ ସେହି ଛକକୁ ଆସିଲେ । ସମସ୍ତେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

ସବୁ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ବାପା ଡାକିଲା । ବଡ଼ ପୁଅକୁ ପଚାରିଲା ତୁଁ କେଉଁ କାମ ଶିଖୁଛୁ । ବଡ଼ ପୁଅ କହିଲା, ମୁଁ ଚୋରୀ ବିଦ୍ୟା ଶିଖୁଛି । ଏହିପରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପଚାରିଲା । ପୁଅମାନେ ଯିଏ ଯାହା ଶିଖୁଥିଲେ ସବୁ କହିଲେ । ବୁଢ଼ା କହିଲା, ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବି, ତୁମେ ପ୍ରକୃତରେ ବିଦ୍ୟା ଜାଣିଛ କି ନାହିଁ । ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ସାନପୁଅକୁ ଡାକିଲା । ପଚାରିଲା, ଏହି ଗଛର ଗଣି ବସାରେ କେତୋଟି ଅଣ୍ଡା ଅଛି । ସେ କହିଲା ଚାରୋଟି । ବଡ଼ ପୁଅକୁ କହିଲା, ତୁ ସେହି ଅଣ୍ଡାଗୁଡ଼ିକ ଆଣିବୁ ଯା । ସେଠାରେ ତାର ମାଆ ଉଣ୍ଡୁଛି । ସେ ଯେପରି ଜାଣି ପାରିବ ନାହିଁ । ବଡ଼ପୁଅ ଗଛକୁ ଚଢ଼ି ଅଣ୍ଡାଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ଆସିଲା । ତାପରେ ସଂଝିଆ ପୁଅକୁ କହିଲା ତୁପରା ବିନ୍ଧିବା ବିଦ୍ୟା ଶିଖୁଛୁ । ଏହି ଟେବୁଲରେ ଚାରିକୋଣରେ ଚାରୋଟି ଅଣ୍ଡା ରଖାଯାଇଛି । ତୁ ବିନ୍ଧିକିନା ଫଟେଇ ଦେ । ବିନ୍ଧିଦେଲା ଯେ ଅଣ୍ଡାଗୁଡ଼ିକ ଫାଟିଗଲା । ତାପରେ ମଝିଆଁ ପୁଅକୁ କହିଲା ସିଲେଇ କରି ଦେ । ସେ ସିଲେଇ କରିଦେଲା । ବଡ଼ପୁଅ ପୁଣି ଅଣ୍ଡାଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ବସାରେ ରଖିଦେଲା । ବଣି ଯେତେବେଳେ ଅଣ୍ଡା ଫୁଟେଇଲା ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ବେକରେ ଶାଗୁଆ ଦାଗ ଥିଲା । ତାଙ୍କର ବାପା କହିଲେ ତୁମେ ଏହି କାମ ଶିଖୁଥାଅ, ଭବିଷ୍ୟତରେ କାମ ଦେବ ।

ଦିନେ ଗୋଟିଏ ରାଜା ଝିଅକୁ ଅସୁରଟିଏ ଚୋରୀ କରି ନେଇଗଲା । ରାଜା ଖୋଜି ଖୋଜି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ରାଜା କହିଲେ ଯିଏ ମୋର ଝିଅକୁ ଖୋଜି ଆଣିଦେବ, ମୁଁ ତାକୁ ମୋ ଝିଅକୁ ବାହା ଦେବି । ଏହାଶୁଣି ଦୂର ଦୂର ଲୋକମାନେ ଖୋଜିଲେ । କିନ୍ତୁ କେହି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ତାଙ୍କର ଚାରି ଭାଇ ଆସିଲେ ।

ରାଜା ତାଙ୍କୁ ପଠେଇଲେ । ସାନଭାଇ ଦର୍ପଣରେ ଦେଖିଲା ଯେ ଗୋଟିଏ ବଣ, ତାର ଚାରିଦିଗରେ ସମୁଦ୍ର । ସେଠାରେ ରାଜାଝିଅ ଅଛି । ଅସୁର ଶୋଇଥିଲା । ସେଠାରେ ରାଜାଝିଅ ବସି କାନ୍ଦୁଛି । କେମିତି ଆଣିବା । ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇଗଲେ । ବଡ଼ଭାଇକୁ ପଠେଇଲେ । ତୁ ଚୋରୀ କରିବା ଶିଖୁଛୁ । ତୁ ଯାଆ ଆଣିବୁ । ସେ ଯାଇ ଆଣିଲା । ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ଅସୁରର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଖୋଜିଲା । ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ସମୁଦ୍ରରେ ଡଙ୍ଗାରେ ପାରି ହେଉଥାନ୍ତି । ସାନଭାଇ ଦେଖିଲା ଯେ ଅସୁର ଆସୁଛି । ସଂଝିଆ ଭାଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଧୂଣରେ

ବିକ୍ରିଦେଲା । ଅସୁର ଗିଦଗାଦ କରି ସମୁଦ୍ର ପାଣିରେ ପଡ଼ିଗଲା । ତଜାଟି ଇଆଡେ
ପାଳ ପାଳ ହୋଇଗଲା । ବହୁତ ହଇରାଣ । ମଝିଆ ଭାଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପଟାଗୁଡ଼ିକୁ
ସିଲେଇ କଲା । ତଜା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚିଆରି କଲା । ସେଠାରେ ସମସ୍ତେ ବସି ପାର
ହେଲେ ।

ରାଜା ଝିଅକୁ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଲେ । ରାଜା ପଚାରିଲେ,
କିଏ ଝିଅକୁ ବୋହୁକରି ନେବ । ବଡ଼ ଭାଇ କହିଲା ମୁଁ । ମୁଁ ସିନା ଚୋରି କରି
ଅଣିଲି । ମଝିଆଁ କହିଲା ମୁଁ । ମୁଁ ସିନା ପଟା ସିଲେଇ କଲି । ନହେଲେ ତୁମେ
ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ମରିଥାଡ଼େ । ସଂଝିଆ କହିଲା ମୁଁ । ମୁଁ ସିନା ଅସୁରକୁ ବିକ୍ରିବାରୁ ତୁମେ
ବଞ୍ଚିଲ । ନହେଲେ ତ ଅସୁର ତୁମକୁ ଖାଇଦେଇଥାନ୍ତା । ସବା ସାନ କହିଲା ମୁଁ
ରାଜାଝିଅକୁ ବାହାହେବି । ମୁଁ ସିନା ରାଜା ଝିଅକୁ ଦେଖିଲି ସେ କେଉଁଠି ଅଛି ?
ତାପରେ ତୁମେ ଗଲ ।

ଏହିପରି କଥା ସବୁ ରାଜା ଶୁଣି କହିଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ ରାଜ୍ୟକୁ ଅଧେ ଦେଉଛି ।
ତୁମେ ତ କଲି ଲାଗୁଛି । ଏହିକଥା ଶୁଣି ଚାରିଭାଇଯାକ ଖୁସି ହୋଇ ଏକାଠି ରହିଲେ ।

(୧୨)

ମୁଇଁଷ ରାଇଜତେ ମିନର୍ ତେଲିଆ ଆସିଆନା । ଏରେ ରାଇଜରାତେ
ରାଜା କିଲଜ ଆସିଆନା । କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ହାତୀଆ କିନବତାତେ ତକ ଆନଜ ଦିନି
ଏବଗତେ । ଦିନମିଂ ଆରତେ ତବକୟଜ ବଣବ ଗଗ, ବହୁତ ଲାକା । ରାଜା
ତଗରାଏ ତଗରାଏ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ଆକୁୟ । ସବୁଆଲେ ରାଜା ପରଚାର କିବ, ଯିଏ
କଞ୍ଚେଲାନିତେ ମରେନ୍ ଆରତେ କାନିଆଁ ତିଞ୍ଜେ । ବହୁତ ବହୁତ ଲୁକକି ତଗରାଅକି ।
କିନ୍ତୁ କେହି ଆକୁୟକି । ସବା ଅତତା ତେଲିଆ ଗୋକାତେ ରାଜା କିନ୍ । ତେଲିଆ
ବୁଇରତେ ଏରେ ଦିନରା ମେରମ୍ ସରାଏ ଗାମ । ବୁଇର ମେରମ୍ ସରାଅ । ତେଲିଆ
ତଗରାଏ ତଗରାଏ ଅନ ମୁଇଁଷ ବଣବ । ଜୟକୁ ହାତୀ ଲେବେରକେ । ହାତୀଆ
ଇଣିରାତେ ମୁଇଁଷ ଏଗେର ଉନ, ଆଉ ମୁଇଁଷ କାଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ଅରେନ । ଅତତା
ହାତୀ ବୁଲୁରାନ୍ ଜୟକୁ ମୁନୁଷ ଜତେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତଗରାଅ । କିଟି ଗତାଡ଼
ଅନଜ ଜୟ ତେଲିଆ ଚୁକା ଗଗତେ । ଦବଦେସନୁନ୍ ଅନ । ତେଲିଆ ଆଚଲିବ୍
ଆମେରାନ୍ ଜୟକୁ ହାତୀରେର ତେଷ୍ଟେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗାମ୍ ତାଲସୁମୁସିଂବ୍ ଦୟବ୍ ।
ଆଞ୍ଜ ଯଦି ତେଲିଆ ଚୁକା ଇସେକା ଇନି ତାଲ ସୁମୁସିଂରେ ଦିପାଳ ମିନା । ସଙ୍ଗେ

ସଙ୍ଗେ ଦିପାଳ ଇଆନା ଏରାତେ ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ଉନ । ତାଳ ସୁମୁସିଂ ମୁଦିରମାନ୍ ।
 ଚେଲିଆ ଚୁକା ହାତୀଆ ତୁଲଙ୍ଗ ଜୁଦ କିବ । ହାତୀରେ ଅବଗଜ । ପୁଣି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
 ଗାମ ଆଞ୍ଜି ଯଦି ଚେଲିଆ ଚୁକା ଇସେନା ଜିନି ତାଳ ସୁମୁସିଂତେ ପୁଣି ଦି ପାଳ
 ମିନା । ଦି ପାଳ ପୁଣି ଇଆନା । ଚେଲିଆ ଚୁକା ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ସବଦ ଇଞ୍ଜିଆଁବ
 ତେନ୍ । ଇଞ୍ଜିଆଁତାସୁନ୍ କୁଟିଦ ଲାକାତେ ଉନ । ତାପରେ ଇଞ୍ଜିଆଁ ବ ତେନ୍
 ଇଞ୍ଜିଆଁତା ବାଲଦ ବାଜଣ ଗଗବିରି ବାହାଘର କିବକି ।

ଇନିପୁଣ୍ଡ କିଛି ଦିନ ଅନ । ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ଦିନି ନଦୀବ ଉଆଡାକ୍
 ତେନ୍ । ଦିନମିଂ ଠୁଣ୍ଡା ରାଜା ଜୟ । ଆଉ ଦିନ ମିତା ବଳତେ ରାଜା କିତେ ପରଜାର
 ଡାକେଅ । ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ଉଆଗାନା ଏରେ ସମୟ ରାତେ ମୁଇଣ୍ଡ ଜୁଣ୍ଡାର
 ଜଳେଅ । ଏରେ ଜୁଣ୍ଡାରତେ ମୁଇଣ୍ଡ ତୁକୁରିଆତେ ଉସିଗଦ ତାଗା ଉତୁୟ । ତୁଲିତା
 ଠୁଣ୍ଡା ରାଜା ଉଆଁଗମାନ୍ । ତୁମୁରାରେ ତେ ଜୟଜ ସବ । ପାଗଜ ଜୟକୁ ଆଲୁଙ୍ଗା
 ମୁଇଣ୍ଡ ବିଲର୍ ଜୁଣ୍ଡା । ରାଜା କିନ୍ ତାଏ ଆଲିଙ୍ଗତା ଆଡିମିଣ୍ଡି ଉଆଗ୍ ତେ ଜୟପେ ।
 ଆରତେ ଏଅରେନ୍ । ପରଜା ରକି ଅନକି ରଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ସବକିଜ ଇଞ୍ଜିଆଁବ
 ଗଗକି । ଏରେ ଦିନରା ଚେଲିଆ ଗଲବ ଅନ ନୀଳ ନୀଳ କତେ ସଡ଼ ସଡ଼ ତେ ।
 ତେନଜ ଜୟକୁ କୁଟୁମର ଜତେ । ବୁଇରତେ ଜିଜା । ବୁଇର ଗାମ ଆଡିସେକେ
 ଅତଲାତାସୁନ ଉଆଡାକ୍ ଅନଚେରେ । ଚେଲିଆ ଏରେ ନୀଳନୀଳି କତେ ଆଣ୍ଡିଜାନଜ
 ସୁଆରୀ ବେଶ ଇଆନ୍‌ଜ ବୁଲିଅ । ଠିକ୍ ରାଜା ଇଞ୍ଜିଆଁରା ଆଉଟି ଆନା । ଏରାତେ
 ଗୀତୟ-ନୀଳନୀଳି କେତେ ଆଣ୍ଡିର୍ ସାରିଜି ସାଜେଆନା ରିକ୍କୁ ରିକ୍କୁ ରିକ୍କୁ ।

ତାପରେ ଆରାକା ଇଞ୍ଜିଆଁ ରାକା ଚାକରାଣୀ ରୁଂ କୁବ ଡିଂଜ ବଳତେ
 ଚେଲିଆ ଜେନା ଗାମ୍ । ଆପେଆ ନୂଆ କାନିଆରାଏ ଡିଜୁଜ ସମା । ତାପରେ ନୂଆ
 କାନିଆରାଏ ଡିଂଜ । ଏରେବେଲା ଚେଲିଆ କୁଟୁମରତେ ସବାନଜ ତୁଙ୍ଗା । ରାଜା
 ତେନଜ ତଗରାଅ । ଇଞ୍ଜିଆଁଇବ ତେନକି ଏରେବେଲା ପରଜାକି ଚେଲିଆ ଚୁକାତେ
 ଲବତରକି ବେଲା ଚେଲିଆ ଚୁକାକୁଟୁମର ଗାମ ଏରେ ଆଞ୍ଜି ସାଉଜ୍ ଗଜ ଗାମଜ
 ଲାଲୟବ ଉବଡିରାନ୍ ଝୁଣ୍ଡା ରାଜା ଗାମ ଏରେ ଆଞ୍ଜି କୁଟୁମ୍ ଗଜ ମାଗଜ ଅରକିଲ୍
 ଉବଡିରାନ୍ । ସାବରଙ୍ଗ ଗଜକି । ଇଞ୍ଜିଆଁ ରାକା ସାବରଙ୍ଗ ଜେଗକି ବଗବାନ୍ ଗାମ
 ବିତେ ଏତେକେ ଗାମକି ଆଞ୍ଜି କନନିଂ ଗଜ । ଏରେବେଲା ଠୁଣ୍ଡା ରାଜାତେ ବଗବାନ୍
 ଠୁଣ୍ଡା ସେଲଗ୍ ଜନମ୍ ଡିଂଜ । ଚେଲିଆ ଚୁକା ଆଉ ରାଜା କଞ୍ଚେଲାନ୍ ପୁଣି ଜନମ
 ଇଆନ କିଆ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ଛେଳିଆ ଟୋକା ଥିଲା । ସେହି ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ରାଜା ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଝିଅ ହାତୀ ପିଠିରେ ବସି ସବୁଦିନ ଖେଳୁଥିଲା । ଦିନେ ତାକୁ ହାତୀ ବସେଇକରି ବହୁତ ଦୂରକୁ ନେଇଗଲା । ରାଜା ଖୋଜି ଖୋଜି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ସବୁଆଡ଼େ ରାଜା ପ୍ରଚାର କଲେ ଯେ ଯିଏ ମୋର ଝିଅକୁ ଖୋଜି ଅଅଣିବ, ମୁଁ ତାକୁ ସେ ଝିଅ ସାଙ୍ଗରେ ବାହା ଦେବି । ବହୁତ ଲୋକ ଖୋଜିଲେ । କିନ୍ତୁ କେହି ତାର ଖବର ପାଇଲେ ନାହିଁ । ତାପରେ ରାଜା ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ପଠେଇଲେ । ଛେଳିଆ ଟୋକା ସେଦିନ ତା ମାଆକୁ ଛେଳି ଚରେଇବାପାଇଁ କହିଲା । ତାର ମାଆ ଛେଳି ଚରେଇଲା । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଖୋଜି ଖୋଜି ଗୋଟିଏ ଗଣରେ ପଶିଲା । ଯାଇ ଦେଖିଲା ବଣରେ ସେ ହାତୀଟି ଶୋଇଛି । ରାଜା ଝିଅ ତା' ଉପରେ ବସି କାନ୍ଦୁଥାଏ । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଧୀରେ ଧୀରେ ଯାଇ ହାତୀର ପିଠି ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପଥର ରଖିଦେଲା । ଆଉ ରାଜା ଝିଅକୁ ଆଣିଆସିଲା । ହାତୀ ଉଠି ଦେଖିଲା ଯେ ତା ପିଠିରେ ରାଜାଝିଅ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ଖୋଜିଲା । ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ଦେଖିଲା ରାଜାଝିଅକୁ ଛେଳିଆ ଟୋକା ନେଉଛି । ସେ ଦୌଡ଼ିକି ତା ପାଖକୁ ଗଲା । ଦୂରରୁ ହାତୀ ଆସୁଥିବାରୁ ଛେଳିଆ ଟୋକା ଦେଖିପାରିଲା । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପାଖରେ ଥିବା ତାଳ ଗଛକୁ କହିଲା, ମୁଁ ଯଦି ଛେଳିଆ ଟୋକା ହୋଇଥିବି ଏହି ତାଳଗଛ ଦୁଇଫାଳ ହୋଇଯିବ । ତାଳଗଛ ଦୁଇଫାଳ ହୋଇଗଲା । ଛେଳିଆ ଟୋକା ରାଜା ଝିଅକୁ ତା ଭିତରେ ରଖିଦେଲା । ପୁଣି ତାଳଗଛ ଟୋକା ହୋଇଗଲା । ଛେଳିଆ ଟୋକା ହାତୀ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କଲା । ହାତୀ ମରିଗଲା । ଛେଳିଆ ଟୋକା ସେହି ତାଳଗଛ ପାଖକୁ ଯାଇ ପୁଣି କହିଲା, ମୁଁ ଯଦି ଛେଳିଆ ଟୋକା ହୋଇଥିବି ଏହି ତାଳଗଛ ପୁଣି ଦୁଇଫାଳ ହୋଇଯିବ । ତାଳଗଛ ପୁଣି ଦୁଇଫାଳ ହୋଇଗଲା । ରାଜାଝିଅକୁ ଧରି ଛେଳିଆ ଟୋକା ଗାଆଁକୁ ଫେରିଲା । ଘରଠାରୁ କିଛି ଦୂରରେ ରାଜାଝିଅକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଘରକୁ ଆସିଲା । ଘରୁ ବାଜା ରୋଷଣୀ ଧରି ଯାଇ ରାଜାଝିଅକୁ ବାହାହୋଇ ଘରକୁ ନେଇ ଆସିଲା ।

ଏହିପରି କିଛି ଦିନ ଗଲା । ରାଜାଝିଅ (ଛେଳିଆ ଟୋକାର ସ୍ତ୍ରୀ) ସବୁଦିନ ନଦୀକୁ ଗାଧୋଇବାକୁ ଯାଏ । ଦିନେ ଥୁଣ୍ଟା ରାଜା ତାକୁ ଦେଖିଲେ । ଆଉ ଦିନେ ରାଜାଝିଅ ଗାଧୋଇଲାବେଳେ ଗୋଟିଏ ରୁଟି ଉପୁଡ଼ି ଗଲା । ସେହି ରୁଟିଟି ସେ ଭାସି

ଗୋଟି ତିନିଟି ଫଳକୁ ଚିରି ତା ଭିତରେ ରଖି ପୁଣି ଭସାଇ ଦେଲା । ତୁପାଓ ଥୁଣ୍ଡା ରାଜା ଗାଧୋଉ ଥିଲେ । ତିନିଟି ଫଳଟିକୁ ଧରି ତାକୁ ଚିରି ଦେଖିଲେ ଯେ ସେଥିରେ ଗୋଟିଏ ଲମ୍ବା ବାଳ ଅଛି । ରାଜା ତାଙ୍କ ଦୂତକୁ ପଠେଇଲେ ଯାଇ ଦେଖ ଉପର ପଟେ କିଏ ଗାଧୋଉଛି । ତାକୁ ସାଥରେ ଧରି ଆସିବ । ପ୍ରଜାମାନେ ଆସି ରାଜାଝିଅକୁ ଧରି ରାଜପ୍ରସାଦକୁ ନେଇଗଲେ ।

ସେହିଦିନ ଛେଳିଆ ଟୋକା ବଜାର ଯାଇଥିଲା ନୀଳନୀଳି ଶାଢ଼ୀ କିଣିବା ପାଇଁ । ଆସି ଦେଖିଲା ଯେ ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ନାହିଁ । ମାଆକୁ ପଚାରିଲା । ମାଆ କହିଲା କେଜାଣି ବହୁତ ସମୟ ହେଲାଣି ଗାଧୋଇ ଯାଇଛି । ଛେଳିଆ ଟୋକା ସେହି ନୀଳନୀଳି ଶାଢ଼ୀ ପିନ୍ଧି ସୁଆରି ସାଜି ବୁଲିଲା । ଠିକ୍ ରାଜାଙ୍କ ଦ୍ଵାରଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଗାତ ଗାଇଲା- ନୀଳନୀଳି ଶାଢ଼ୀ ପିନ୍ଧି, ସାରଙ୍ଗୀ ସାଜିଲି ରିକ୍କୁ ରିକ୍କୁ । ତାପରେ ତାଙ୍କର ଘରର ଚାକରାଣୀ ଅଅଣି ଚାଉଳ ଦେଲାବେଳକୁ ଛେଳିଆ ଟୋକା କହିଲା ତୁମର ନୂଆ ବୋହୂ ଆଣି ଦେଲେ ଧରିବି ନହେଲେ ନାହିଁ । ତାପରେ ନୂଆବୋହୂ ଯାଇ ଚାଉଳ ଦେଲା । ସେତେବେଳେ ଛେଳିଆ ତାର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଧରି ଚାଲିଗଲା । ରାଜା ଘରକୁ ଆସି ଖୋଜିଲେ । ସେତେବେଳକୁ ପ୍ରଜାମାନେ ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ପୋଡ଼ି ମାରିଦେଲେ । ସେତେବେଳେ ଛେଳିଆ ଟୋକାର ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା, ହେ, ମୋର ସ୍ଵାମୀ ମରିଗଲା କହି ସିଏ ମଧ୍ୟ ନିଆଁକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା । ରାଜା ଆସି କହିଲେ, ଆହା ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ମରିଗଲା କହି ସେ ମଧ୍ୟ ନିଆଁକୁ ଡେଇଁ ମରିଗଲେ । ସମସ୍ତେ ମରିଗଲେ । ଘରର ସମସ୍ତେ କାନ୍ଦିଲେ । ଭଗବାନ କହିଲେ କ'ଣ ପାଇଁ କାନ୍ଦୁଛ ? କିଏ କହିଲା ମୋର ପୁଅ ମରିଗଲା । ସେତେବେଳେ ଭଗବାନ ଥୁଣ୍ଡା ରାଜାକୁ କୁକୁର ଜନ୍ମ ଦେଲେ । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଏବଂ ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ପୁଣି ମଣିଷ ଜନ୍ମ ପାଇଲେ ।

(୧୩)

ମୁଇଁ ଗାଆଁରେ ମିନକ୍ ମେରମ୍ ଟୁକା ଆସିଆନା । ଆର ମେରମ୍ ସରାଏ ସରାଏ ତା ବଇଁସି ବଡ଼ିଆଁର ପେରକେ । ଯିଏ ଆରତେ ଜଏକେ । ଆରତେ ଗାମ୍ବକେକି କୁ ଆର ଯାଦୁ ସଖେକେ । ମେରମ୍ ବାଲା ଦିନମିଂ ନଦୀତେ ବୁଲିନମାନା । ବାଲିତେ ମୁଇଁ ଗୁଲିଟିଆ ତାରଙ୍ଗ ଲଟପଟ ଇରମାନା । କାରଙ୍ଗରେ ଗାମ୍ ଏକା ଆଞ୍ଜିତେ କୁଟିବ ତାରଙ୍ଗ ଗଞ୍ଜିୟ ଆଗତେ ଆମା ଉପକାରରେ ଲାଗେନା । ଚେଳିଆ ଟୁକା ତାକ

ଦଗର । ଆଉ କିଛି ଗଟାଙ୍ଗ ଡାକଙ୍ଗ ମୁଇଁ ମଜ ରୁଟା ଇସେରାନା । କାମ ତେ
 ଗାମ କାଆ ମାଣ୍ଡିବ ମଣ୍ଡେ ଆଞ୍ଜିତେ ଗାଜନିଂବ ଗଗେ । ଆଗତେ ଆମା ଉପକାର
 ତେ ତେନା । ମେରମ୍ ବାଲା ଆରତେ କିଲଙ୍ଗ ଗାତ ତା ଗଗଜ ଉନ ଛେଲିଆ
 ଟୋକା ଯାଦୁ ସଖେକେ ବୋଲି ସବୁ ଲୁକବି ରାଜାବ ଗାତାଅକି । ରାଜା ଆରତେ
 ତାକେପେତାଏ ବୋଲି ଗାମ ପରଜାକି ଆରତେ ତାକେତେ ଅନକି । ରାଜା ଆସରବ
 ମେରମବାଲା ଅନ । ଅଚତା ରାଜା ଜିଙ୍ଗ ଆମ୍ ସାଦୁ ମେସଜ ସେକେ ? ମେରମ୍
 ଚୁକା ଗାମ ଜେନା, ଆଞ୍ଜି ସାଦୁସସଜ ଜେନା । ଆଞ୍ଜି ଆମତେ ପରିକା କିବକେ
 ଆମ୍ ଠିକ୍ ମିକିବେ ନାଲେ ଆମ ବକମମଣ୍ଡେ ତେଜେ । ମେରମ ଚୁକା ଖାଲି
 ବେତଂ ମେସାର ଏଦାରଅ ଜେଗ । ବକବତ ଆଉ କମ ଆଡ଼ଂଜ । ବିରି କିମିବେ ।
 ରାଜା ଗାମ ଯଦି ଠିକ୍ ମିକିବେ ତାଲେ କଞ୍ଚେଲାନିତ୍ରେ କାନିଆଁ ଡିଞ୍ଜମ । ରାଜା
 ପରିକା କିବ । ମୁଇଁ କୁଞ୍ଚିଆତ ତାଗବ୍ ତମ ଆଉ ଗାମ ଏରେ କୁଞ୍ଚିଆତରେ
 ତଗରାଏ ତାଏ । ମେରମ୍ ଚୁକା ଅନଜ ତାକ୍ କାନ୍ତଆ ଆଲାଣ୍ଡେଅ । ଏରେବେଳା
 ଗୁଲିଚିଆ କାରଙ୍ଗ କୁଞ୍ଚିଆତରେ ଅରେନ । କୁଞ୍ଚିଆତରେ ମେରମ୍ ଚୁକା ଅରେନଜ
 ରାଜାତେ ଡିଂଜ । ରାଜା ଗାମ ଆଉଯେ ଆମ ସାଦୁ ମେସଜ ସେକେ ଜେନା
 ମେଗାମକେ । ମେରମ୍ ଚୁକା ଗାମ୍ ଜେନା ସସଜ୍ । ଆଉ ମୁଇଁତା ପରିକା ଜନି
 ପରିକାରେ ଠିକ୍ ମିକିବେ ନାଲେ ଆମା ବକମଣ୍ଡେ ତେଜେ । ଶୁରୁଷୁ ବାଟିମିଂ
 ଗଗଜ ବଣଆଁ ବିର ଆଉ ଗାମ ତାଏ ପୁରୁଷୁ ବାଟିମିଂଜ ଯାକ ମରେନ୍ । ମେରମ୍
 ଚୁକା ଅନଜ ଜେଗ କାମଦ ଅନଜ ଗାମ୍ କାଆ ବିତେ ମେଜେକେ ଆମ ଆଞ୍ଜାତେ
 ଦିନମିଂୟ ସାହାଜ ମିକିବ୍ ସେର୍ ଆମତେ ଆଞ୍ଜି ମିସିଂୟ ସାହାଜ କିମମ୍ ଏରେ
 ଗାମଦ କାମଜ୍ ଦିଂଗ ବିରି ଇଆନା ଗାତାଏ । ମେରମ ଚୁକା ଗାମ୍ ରାଜା ବଣଆ
 ଶୁରୁଷୁ ଗଗଜ ବିରତେକେ । ଏରେ ଶୁରୁଷୁ ରେକି ସାବରଜା ମିକୁଲାଏ ବିରି
 ମରେନ୍ ଗାମ୍ ସେକେ ନଲେ ରାଜା ଆଞ୍ଜି ବକମିଣ୍ଡେ ତେମେଜେ ବୋଲି ଗାମ୍
 ସେକେ । କାମଜ ଗାମ୍ ଆମ ଏରେତେ ଚିନ୍ତା ମିକିବକେ ଆଞ୍ଜି ପରା ଆସିକେ ।
 କାମଦ୍ ସଜେ ସଜେ ଜଲାର କିଚତ ତାକେଅ । ତାପରେ ଶୁରୁଷୁରେକି କୁଳାଅ
 କି । ଶୁରୁଷୁ ଅରେ ନକିତ ମେରମ ଚୁକାତେ ଡିଂଜକି । ମେରମ ଚୁକା ଅରେନଜ
 ଡିଂଜ । ରାଜା ଗାମ୍ ଆମ୍ ଯାଦୁ ମେସଜ ସେକେ ଆଉ ଜେନ୍ । ମେଗାମକେ ।
 ରାଜା ସଜେ ସଜେ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡେତେ ମେରମ୍ ଚୁକା ସାଙ୍ଗରେ ବାହାଘର କିବ ।
 ତାପରେ ମେରମ ଚୁକା ଇଞ୍ଜାଆଁବ ତୁଙ୍ଗ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଜଣେ ଛେଳିଆ ଟୋକା ଥିଲା । ସେ ଛେଳି ଚରାଏ । ସେ ଛେଳି ପିଲାକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ବଂଶୀ ବଜାଏ । ସେ ଭଲ ବଂଶୀ ବଜାଇପାରେ । ଯିଏ ତାହାକୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି କହୁଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଯାଦୁ ଶିଖିଛି । ଦିନେ ଛେଳିଆ ଟୋକା ନଦୀ କୂଳରେ ବୁଲୁଥିଲା । ବାଲିରେ ଗୋଟିଏ ଚେଙ୍ଗଫାଛ ଛଟପଟ ହେଉଥିଲା । ଚେଙ୍ଗଫାଛ କହିଲା, ହେ ଭାଇ ମୋତେ ଟିକିଏ ପାଣିକୁ ନେଇଯା । ମୁଁ ତୋର ଭବିଷ୍ୟତରେ କାମରରେ ଲାଗିବି । ଛେଳିଆ ଟୋକା ତାକୁ ପାଣି ଭିତରେ ନେଇ ଛାଡ଼ିଲା । ଆଉ କିଛିବାଟ ଗଲା । ଦେଖିଲା ଗୋଟିଏ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଛୋଟା ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ପିମ୍ପୁଡ଼ି କହିଲା ହେ ଭାଇ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ । ମୋତେ ଟିକିଏ ମୋ ଗାତ ପାଖକୁ ନେଇଯା । ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ତୋର କାମରେ ଲାଗିବି । ଛେଳିଆ ଟୋକା ତାକୁ ମଧ୍ୟ ନେଇ ତା ଗାତ ପାଖରେ ଛାଡ଼ିଦେଲା । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଯାଦୁ ଶିଖିଛି ବବୋଲି ସମସ୍ତେ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ଯାଇ କହିଲେ । ରାଜା ତାକୁ ଡକାଇଲେ । ପ୍ରଜାମାନେ ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ଡାକି ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଗଲେ । ରାଜା ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ପଚାରିଲେ ତୁ କି ଯାଦୁ ଶିଖିଛୁ । ଛେଳିଆ ଟୋକା କହିଲା, ନାହିଁ । ମୁଁ କିଛି ଯାଦୁ ଶିଖିନାହିଁ । ରାଜା କହିଲେ ମୁଁ ତୋତେ ପରୀକ୍ଷା କରିବି । ତୁ ଠିକ୍ କରି କହିବୁ ନହେଲେ ତୋ ମୁଣ୍ଡ କଟା ହେବ । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଖାଲି ଦିନ ରାତି କାନ୍ଦିଲା । ମୁଣ୍ଡ ଆଉ କାମକଲା ନାହିଁ । କଣ କରିବ । ରାଜା କହିଲେ ଯଦି ଠିକ୍ କହିବୁ ତାହେଲେ ମୁଁ ମୋର ଝିଅକୁ ତୋତେ ବାହା ଦେବି । ରାଜା ତାକୁ ପରୀକ୍ଷା କଲେ । ଗୋଟିଏ ଚାବିକାଠିକୁ ପାଣିକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ କହିଲେ ଯାଆ ସେହି ଚାବିକାଠି ଖୋଜି ଆଣିବୁ । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଯାଇ ପାଣିରେ ଖୋଜିଲା । ସେତେବେଳେ ଚେଙ୍ଗଫାଛ ଚାବି କାଠିଟା ଆଣି ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ଦେଇଦେଲା । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଚାବିକାଠି ଆଣି ରାଜାକୁ ଦେଲା । ରାଜା କହିଲେ ତୁ ଯାଦୁ ଶିଖିଛୁ ଆଉ ନାହିଁ କହୁଛୁ । ଛେଳିଆ ଟୋକା କହିଲା ନାହିଁ ମୁଁ ଯାଦୁ ଶିଖିନାହିଁ । ରାଜା ଆଉ ଗୋଟିଏ ପରୀକ୍ଷା କଲେ । କହିଲେ ଏଇଟା ଠିକ୍ କରିବୁ ନହେଲେ ତୋର ମୁଣ୍ଡ କାଟ ହେବ । ଶୋରିଷ ମାଣେ ନେଇ ଜଙ୍ଗଲରେ ବୁଣିଦେଲେ । ଆଉ କହିଲେ ଯାଆ ସୋରିଷ ମାଣକ ସାରା ଆଣିବୁ । ଛେଳିଆ ଟୋକା ଯାଇକରି କାନ୍ଦିଲା । ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଯାଇ ପଚାରିଲା ଭାଇ, କଣ ପାଇଁ କାନ୍ଦୁଛୁ । ଛେଳିଆ ଟୋକା କହିଲା ଭାଇ ରାଜା ସୋରିଷ ମାଣେ ନେଇ ଗଣରେ ବୁଣିଛନ୍ତି ।

କହିଛନ୍ତି ସବୁଯାକ ଗୋଟାଇ ନେଇ ଦେବାକୁ । ନହେଲେ ମୁଣ୍ଡ କାଟ ହେବ । ପିମ୍ପୁଡ଼ି କହିଲା ଭାଇ ଦିନେ ତୁ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲୁ । ଆଜି ମୁଁ ତୋତେ ଏ ବିପଦରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । ତୁ ଏଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରନାହିଁ । ପିମ୍ପୁଡ଼ି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଡାକିଆଣିଲା । ତାପରେ ସୋରିଷ ଗୁଡାକ ଗୋଟେଇ ଦେଇ ଆଣି ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ଦେଲେ । ଛେଳିଆ ଟୋକା ତାହା ଆଣି ରାଜାକୁ ଦେଲା । ରାଜା କହିଲେ ତୁ ଯାଦୁ ଶିଖିଛୁ, ଆଉ ନାହିଁ କରୁଛୁ । ରାଜା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା ଝିଅ ସହିତ ଛେଳିଆ ଟୋକାର ବାହାଘର କରିଦେଲେ । ତାପରେ ଛେଳିଆ ଟୋକା ରାଜାଝିଅ ସହିତ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

(୧୪)

ଅରମିଂଜ ମୁଇଁଷ ରାଇଜତେ ମିନକ୍ ଦରଜୀ ଆସିଆନା । ଆରା କୁଟୁମର ଦିନମିଂଜ ତଣ ତାଳିତେ ଗାଆଜ ଉନତେର । ଏରେ ତଣ ରାତେ କି ଗୁଣିରକି ତକଆନାକି, ଦରଜୀ (ସାଉର) ଅନଜ ଜୟକୁ ଗୁଣିରକି ତଣଆ ଆର, ଯଟା ସିଲାଏ କେ ଏରେ କନାରେବ ତଣ ତାଳିରାତେ ଉଲମ ପେଟେଅ । ଜୟଦୁ ଏକାଅରମିଂଜ ସାତଗଟା ଗଜକି । ଦରଜୀ ଜୟକୁ ଏକାଅରମିଂଜ ସାତ । ଆଞ୍ଜାତା କୁରି ଆଉ ଆତି ବଲୁଆ ଆସିକେକି । ଏନି ପୁଣିଂଜ ଭାବେ ଅଜ ଦରଜୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୁଇଁଷ ବେଲ୍ ବନାୟାନା । ଏରେ ବେଲରାତେ ଲେକେଅ ଏକଅରମିଂଜ ସାତ । ତାପରେ ଗାଁ ଗାଁ ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ବୁଲିଅ । ଯିଏ ଆରତେ ଜପକେ । ସାବରଜା ବେତଡ଼ାଂକି ।

ଇନି ବଳତେ ମୁଇଁଷ ରାଇଜ ଆତେ ଅଁବାଟ ଅସୁର ଆସିଆନାକି । ଏରେ ରାଇଜରା ଗାଁ ଜାକଜ୍ଜା ଅଲେଜ, ମେରମ୍ ମୁଲୁସ ଜିମିଂକକି । କେହି ସୁଦା ଏରେ ଅସୁରକିଆତେ ଅବ୍ଗଜ୍ ଆରିମ୍ ତେକି । ରାଜା ପରଜାର କିତେ କିନ୍ ଏନାନ୍ ଆତି ବଲୁଆ ଆସିକେ ତାଏ ତାକେପେ । ଯେତେବେଳା ଏକା ଅରମିଂଜ ସାତ ବୋଲି ଦୁନିଆରା ଜାକଜ୍ଜା ମୁଲୁଷ କି ଅଂଜକି । ଏରେବେଳା ରାଜା ପରଜା କିତେ କିନ୍ । ଦରଜୀ ବାଲାତେ ତାକେ ଅକି ରାଜା ଆସରବ । ରାଜା କିନ୍ ତାଏ ଇନି ଗାଆଁ ଇନିଂଜା ବଶରା ଅଁବାଟ ଅସୁର ଆସିକେକିଆ । ଆର ମଜ୍ଗଜ୍ଜ ଆମ ଇନିଂଜା ରାଇଜଆତେ ମନିଜ ମିନା । ଇନି ଗାତାରେ ଦରଜୀ ଅଂଜଜ ପୁରା ବେତଜାନା । ଗାମ ବିତେ ଏକାଅର ମିଂଜ ସାତ୍ ବୋଲି ଲେକେଅ । ଜୀବନରତେ ଆଶା ଆଉନାନ୍ଡ଼ ଅନ । ଅଙ୍ଗର ଅଙ୍ଗର ଗଟାଜ୍ ମୁଇଁଷ କାଣ୍ଡାଏ ଜୟ କାଣ୍ଡାଏରେ ଗାମ୍ ମାଣ୍ଡିବ ମଣ୍ଡେ.

ଆମ ଇନି ରସଗୁଳାରେ ତଥ ସବସେନା ଆମା ବହୁତ କାମ ତେମେନା । ଦରଜୀ ରସଗୁଳାରେ ସବାନ୍ । ପୁଣି ଆଗିଲାବ ଅନ । ଅଜାର ଅଜାର ଜୟ ମୁଇଷ୍ଟ କେ ଆନ୍ତେରେ କନ୍ତେର କାଜ୍‌ଦଂଆଁ ଲୁଟପଟ ଇରେ । କନ୍ତେରଂତେ ଗାମ ଏବାଇ ମାଣ୍ଡିବ ମଣ୍ଡେ । ଦରଜୀ ଗାମ ଆଞ୍ଜ ଅସୁର କିଆତେ ମାରେତେ ଅଣ୍ଡେ । କନ୍ତେର ଗାମ ଆଞ୍ଜତେ ସବସେନା ଆମା ଦରକାରତେ ଲାଗେନା । ଦରଜୀ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗୁଜ୍‌ଦାଗଗ ପାଟକୁରା ଉସିଗାନା । ବୁଲି ବୁଲି ଅସୁର ବାସା ଆଉଟିଆନା । ଜୟକୁ ବଳ ସୁମୁସିଂଦ୍ ଗଳଣ୍ଡବ ତାଜାନ୍ । ବୁଲୁ ଇଆନ୍ । ଅସୁର କିଆ ସୁମୁସିଂଦ୍ ତୁଲିବ ତେନକିଆଜ ଲେବେର କିଆ । ଠିକ୍ ଏରେବେଳା ଆଲିଂଙ୍ଗ ତା ମିନଗଗା ଇଣିରତେ ଏଗେର ଅବଳଗ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏରେ ଅସୁର ବୁଲୁରାନ୍; ଆର ମୁଣ୍ଡତା ଅସୁରେତେ ଆବୁଜ୍ ଆମ୍ ମେତାମକୁର ଗାମଜ । ପୁଣି ଲେବେରକିଆ ଆଉ ଥରମିଂଜତା ଆଉ ମିନଗଗା ଇଣିରାତେ ଅବଳଗ । ଆର ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବୁଲୁରାଂଜ ଆର ଅସୁରରେତେ ଚୁକିଅ । ଇନିପୁଣିଂଜ୍ ବାନଳଜ୍ କଲେଜାନ୍ କିଆ । ମିନକ୍ ଅସୁର ଗଜ । ସେକାଳ ଇଆନ୍ । ମୁଇଷ୍ଟତା ଅସୁରରେ ବୁଲୁରଜ ସରେତେ ଅନ । ଦରଜୀ ସୁମୁସିଂଜତା ଅଲେ ଆନଦ୍ ତୁଜ୍ । ତୁଂ ତୁଂତା ସମରେ ଗଟାନ୍ତେ ଅସୁର କୁଇଅ । ଅସୁର ଗାମ ଆମତେ ଏକଳଜ୍ ଜିମମ୍ । ଦରଜୀ ଗାମ୍ ମିଜିମତ ଏତେ ଚାନିଆଁ ମିରେ ବିତେ । ଆଡିଆ କିତି ଜଳ ଆସିକେ ଆଗିଲା ବାଜଏ । ଅସୁର ଗାମ୍ । ତେଏଗର ସରଗବ ବାତାମକୁରେ କି ଡିବଳତେ ଅଳଗ୍‌ତେ । ଇନିଗାମବ ଅସୁର ଏଗେର ତାମକୁର । ବହୁତ କିତି ସମୟ ବଳତେ ଏଗେର ଅଳଗାନ୍ । ଦରଜୀ ଏରେ କେଆନ୍ତେର କନ୍ତେରତେ ସରଗବ ତାମକୁର । ଏରେ କନ୍ତେରତେ ଆଉ ଆପେରେଅ ।

ଅସୁର ବେତଜାନା । ପୁଂଣିଗାମ ଏଗେର ବାତେତାଗେ ଆଡି ତାକ୍ ଆବ୍‌ରିଏକେ । ଅସୁର ଏଗେର ତେତାଗ ତାକ ଦିଗୁପା ଆରିଆନା ତାପରେ ଦରଜୀ ରସଗୁଳା ଆଉ ଏଗେରବ ତେତାଗ, ତାକ୍ ଖାଲି ଟପ୍ ଟପ୍ ଅଳଗାନ୍ । ଅସୁର ବେତଂଡଗାନ୍‌ଜ ରାଜଜ ସାତେଅଜ ତୁଂର୍ ।

ଦରଜୀ ଇଂଞ୍ଜାବ୍ ଯେରେଅ । ରାଜା ଜିଂଙ୍ଗ । ଦରଜୀ ଟାକ୍‌ଲିଂଜ ଟିକ୍ ଗାତା ଗାତାଅ । ରାଜା ଗାମ ଯାହାଉ ମୁଇଷ୍ଟ ଅସୁରତେ ମବ୍‌ଗଜ୍ । ଆଉ ମୁଇଷ୍ଟତେ ମିଡିନ । ରାଜା ଦରଜୀତେ ଏରେ ରାଜଜରା ମଡିରି କିବ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଥରେ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ଦରଜୀ ଥିଲା । ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ ଦିନେ ଭାତ ଥାଳିରେ ବାଜିକରି ରଖିଥାଏ । ସେହି ଭାତରେ ମାଛିମାନେ ବସିଛନ୍ତି । ଦରଜୀ ଯାଇ ଦେଖିଲା ଯେ ମାଛିମାନେ ଭାତରେ । ସେ ଯେଉଁଟା ସିଲେଇ କରୁଥିଲା ସେହି କନାରେ ଭାତଥାଳିକୁ ଜୋର କରି ପିଟିଲା । ଏକାଥରକେ ସାତଟା ମାଛି ମରିଗଲେ । ଦରଜୀ ଦେଖିଲା ଯେ ଏକାଥରକେ ସାତ । ମୋଠାରୁ ଆଉ କିଏ ବଳୁଆ ଅଛି । ଏହିପରି ଭାବି ଦରଜୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ବେଲଟ ତିଆରି କଲା । ସେହି ବେଲଟରେ ଲେଖିଲା ଯେ ଏକାଥରକେ ସାତ୍ । ତାପରେ ଗାଁ ଗାଁ ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ବୁଲିଲା । ଯିଏ ତାକୁ ଦେଖିଲା ସମସ୍ତେ ଡରିଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଦୁଇଟା ଅସୁର ଥିଲେ । ସେମାନେ ସେହି ରାଜ୍ୟର ଗାଁ ସାରାର ଗାଈ, ଛେଳି, ମଣିଷ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଖାଉଛନ୍ତି । କେହିହେଲେ ସେହି ଅସୁର ଦୁଇଟାକୁ ମାରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ରାଜା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ ଯାଅ ତାକ ଏଠି କିଏ ବଳୁଆ ଅଛି, ଅସୁରମାନଙ୍କୁ ମାରିପାରିବ । ଯେତେବେଳେ ଏକାବେଳକେ ସାତ୍ ବୋଲି ସମସ୍ତ ଜାଣିଲେ, ସେତେବେଳେ ରାଜା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ । ଦରଜୀ ବାଲାକୁ ଡାକିଲେ ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ । ରାଜା ତାକୁ କହିଲେ ଯେ ଆମ ଗାଁ ବଣରେ ଦୁଇଟା ଅସୁର ଅଛନ୍ତି । ତୁମେ ଯାଅ ସେମାନଙ୍କୁ ମାରିବ । ସେମାନଙ୍କୁ ମାରିଲେ ତୁମେ ଆମ ରାଜ୍ୟର ମନ୍ତ୍ରୀ ହେବ । ଏହିକଥା ଶୁଣି ଦରଜୀ ଭୟ କଲା । ଭାବିଲା କଣ ପାଇଁ ଏକାଥରକେ ସାତ ବୋଲି ଲେଖୁଥିଲି । ଜୀବନକୁ ଆଶା ନରଖି ଗଲା । ଯାଉ ଯାଉ ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ୀ ଦେଖିଲା । ବୁଢ଼ୀ କହିଲା ବାପା କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ? ତୁ ଏହି ରସଗୋଲାଟି ନେ, ଧରିଥା । ତୋର ବହୁତ କାମରେ ଅଅସିବ । ଦରଜୀ ରସଗୋଲାକୁ ଧରି ଆଗକୁ ଗଲା । ଯାଉ ଯାଉ ଦେଖିଲା ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ଚଢ଼େଇ କାଦୁଅରେ ଉବୁତୁବୁ ହେଉଛି । ଚଢ଼େଇଟି କହିଲା ଏ ଭାଇ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ । ଦରଜୀ କହିଲା ମୁଁ ଅସୁରମାନଙ୍କୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଯାଉଛି । ଚଢ଼େଇ କହିଲା ମୋତେ ଧରିଥା । ତୋର ଦରକାରରେ ଲାଗିବି । ଦରଜୀ ତାକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସଫାକରି ପକେଟରେ ଭର୍ତ୍ତିକଲା । ବୁଲି ବୁଲି ଅସୁର ବସାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଦେଖିଲା ଯେ ବରଗଛ ମୂଳରେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପଥର ଗଣ୍ଠିଲି କରି ଗଛ ଅଗକୁ ଚଢ଼ିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇଗଲା । ଅସୁରମାନେ ଗଛ ମୂଳରେ ଆସି ଶୋଇପଡ଼ିଲେ ।

ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ଜଣକର ଦେହରେ ପଥର ପକେଇଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେହି ଅସୁର ଉଠିଲା । ଅନ୍ୟ ଅସୁରକୁ ପିଟିଲା । ସେ ଅସୁରଟି କହିଲା ତୁ ମାରିଲୁ କାହିଁକିନା ତାପରେ ପୁଣି ଶୋଇପଡ଼ିଲେ । ଆଉଥରେ ଅନ୍ୟ ଜଣକ ଉପରେ ପଥର ପକେଇଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ଉଠିଯାଇ ଅନ୍ୟ ଅସୁରକୁ ପିଟିଲା । ଏହିପରି ଦୁଇଜଣଯାକୁ ଝଗଡ଼ା ଲାଗିଲେ । ଗୋଟିଏ ଅସୁର ମରିଗଲା । ସକାଳ ହେଲା । ଅନ୍ୟ ଅସୁରଟି ଉଠି ଚରିବା ପାଇଁ ଗଲା । ଦରଜୀ ଗଛକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସି ପଳେଇଲା । ପଳାଉଥିବା ସମୟରେ ବାଟରେ ଅସୁରକୁ ଦେଖିଲା । ଅସୁର କହିଲା ତୋତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଇଦେବି । ଦରଜୀ କହିଲା ଖାଇବୁତ ଏତେ ଛାନିଆଁ କାହିଁକି ହେଉଛି, କାହାର କେତେ ବଳ ଅଛି ଆଗ ଦେଖିବା । ଅସୁର କହିଲା, ପଥର ସ୍ଵର୍ଗକୁ ମାରିବା କେତେବେଳେ ଖସୁଛି । ଏହା କହି ଅସୁର ମାରିଲା । ବହୁତ କିଛି ସମୟ ପରେ ପଥରଟି ପଡ଼ିଲା । ଦରଜୀ ସେ ଛୋଟିଆ ଚଢ଼େଇଟିକୁ ସ୍ଵର୍ଗକୁ ମାରିଲା । ସେ ଚଢ଼େଇ ଆଉ ଫେରିଲା ନାହିଁ । ଅସୁର ଡରିଗଲା । ପୁଣି କହିଲା, ପଥର ଚିପିବା କିଏ କେତେ ପାଣି ବାହାର କରିପାରୁଛି । ଅସୁର ପଥରଟିଏ ଚିପିଲା । ରସ ଦୁଇଟୋପା ବାହାରିଲା । ପରେ ଦରଜୀ ପଥର ସହିତ ରସଗୋଳାକୁ ଚିପିଦେଲା । ରସ ଖାଲି ଥପ୍ ଥପ୍ ପଡ଼ିଲା । ଏହା ଦେଖି ଅସୁର ଭୟରେ ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ି ପଳେଇଲେ ।

ଦରଜୀ ରାଜ ଦରବାରକୁ ଫେରିଲା । ରାଜା ପଚାରିଲେ । ଦରଜୀ ସମସ୍ତ କଥା ଠିକ୍ ଠିକ୍ କରି କହିଲା । ରାଜା କହିଲେ, ଯାହାହେଉ, ଗୋଟିଏ ଅସୁରକୁ ମରେଇ ଦେଲା । ଆଉଜଣକୁ ଦୂରକୁ ପଠେଇ ଦେଲା । ଏହା କହି ରାଜା ଦରଜୀକୁ ସେ ରାଜ୍ୟର ମନ୍ତ୍ରୀ କଲେ ।

(୧୫)

ସିଆଳ ଆଉ ଅଳଙ୍କା ଦି ସେ କାମ । ଆରକିଆ ଦିନି ବୁଲିକିକିଆ । ଦିନମିଞ୍ଜ କିବାନ, କିଆ ଜୁ ପିସିଟି ବାକିମା । ସିଆଳ ଗାମ ଆଞ୍ଜି ସେକଂଏ ଅରେନେ । ଅଳଙ୍କା ଗାମ୍ ଆଞ୍ଜି ରୁକୁଂବ୍ ଅରେନେ । ଅଳଙ୍କା ଅନ ରୁକୁଂବ୍ ଗାରଗାରଜ ଅରେନ । ସିଆଳ ଆର ସେକଂଏରେତେ ମୁଇଣ୍ଡ ପଦାନ ଇଞ୍ଜିଆଁତା ଅରେନ । ଅଳଙ୍କା ପୁଣି ଆଟିକାତେ ଅନ । ତଣ ଆଏଲା । ଗଲାୟାନା କିଆ । ଶିଆଳ ଚତୁର ଆସିଆନା । ଗାମ ସେକାମ୍ ତେ ଖୁଣ୍ଡତେ ବାକତତମା । ଏରେ ଗାମଜ ସିଆଳ ଅଳଙ୍କାତେ ଖୁଣ୍ଡୁଆତର ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଅନଜ ଅଏଲା ରେକି ସିଆଳ ଜିମ । ସାଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଳଙ୍କା କାଜ୍ତମାନା ।

ସିଆଳତେ ମାର ମାର ତର । ଅତତା ଅଳଙ୍ଗ ଆଏଲା ଜିମ । ସିଆଳ ଗାମ ସେକାମ
ଆଞ୍ଜତେ କୁଟିଜ ଜାଳିଜ ମୁନେ । ଅଳତଗ ଯେତିକି ରିମାନା ଜିମ୍ । ଯାଆ ବଳେଅ
ତାଗା ଉତୁୟ । ତାକୁରି ଗଟକେସୁନ୍ ତୁଙ୍ଗ । ଅନ ଅନ ମୁଇଣ୍ଟ ବାଲିଗଦା ତକଆନଜ
ବାଲି କକମମତେ । ସିଆଳ ଏରା ଆଉ ଚିଆନା । ଗାମ ସେକାମ ବାଲିରେ ସୁଣିଣ୍ଟ
କବକେକି । ଅଳଙ୍ଗ ଗାମ ଆସିସେକାମ ଆଞ୍ଜ ଚାକିରିଣ୍ଟେ ମିବୁଏ ଆଞ୍ଜ ରାଜା
ଆସରବ ଅଣ୍ଟେ । ଅଳଙ୍ଗ ଅନଜ ମୁଇଣ୍ଟ ତୁଙ୍ଗାରି ବାଲିଆ ତକଆନଜ ତୁଙ୍ଗାରି
ଜିମକେ । ଶିଆଳ ଅନ ଜୟଜୁ ଅଳଙ୍ଗ ତୁଙ୍ଗାରି ଜିମକେ । ଶିଆଳ ଗାମ ସେକାମ
ତୁଙ୍ଗାରି ସୁଣିଣ୍ଟ ମିଜିମକେ ଅଳଙ୍ଗଗାମ ଆସି ଆଞ୍ଜିଆଁ ଚାକିରିଣ୍ଟେ ମିବୁତାଏ । ଆସି
ଆଞ୍ଜ ରଜା ଆସରବ ଅଣ୍ଟେତା ଜିଂକେ । ଇନି ତୁଙ୍ଗାରିରେ ଏଗେରତେ ମିରିରେ ବିରି
ଅମନମତେ ମିକିମା ଆଉ ମେଘଶେନା । ଏରେ ପୁଣିଣ୍ଟ ଶିଆଳ କିବାନା ତାକୁରିଂ
ଜଏପେ ସିଆଳଆ ମଜାର । ଅଳଙ୍ଗ ଗଟକେସୁନ୍ ତୁଙ୍ଗ । ସିଆଳ ଗାମ ଆସି ଅକଳଂତେ
ଯୁଟି କୁଇନା ଏରାତେ ଜିମେ । ଅନଜୁ ଅନଜୁ ମୁଇଣ୍ଟ ବୁଦା ତୁଲିତେ ଅଳଙ୍ଗତେ
କୁୟୟ ଜିମ । ଅଳଙ୍ଗ ଗାମ ସେକାମ ସାବରଂଙ୍ଗ ମିଜିମେ ବୁଟିଜ ଆଟାନିଣ୍ଟେ ମୁନ୍
ଚେରେ । ସିଆଳ ସାବରଙ୍ଗ ଇଣିରକି ଜିମ୍ ଆଟାତ କୁଟିଜ କୁଣ୍ଟୁକୁଲୁଙ୍ଗତେ ଉନ ।

ଦିନମିଞ୍ଜା ସାତ ବାଇ କମତେ ଅଙ୍ଗନମାନକି । ଅଳଙ୍ଗ ଆଟାରତେ ତାକେଅ
ଏ ଆଞ୍ଜତେ ଆଡିଏଗନିଞ୍ଜା ଆପେଆ ବହୁତ ଉପକାର କିବେ । ସାତ ବାଇକି ମାର
ମାର ଅଳଙ୍ଗ ଆଟାରତେ ଗଗାନାକି ଇଞ୍ଜାଆଁବ ଆଉଚି ଆରିମାନାକି ଗଟାତ ତେ
ଏନ୍ଦାରୟ ଯଠି ସାତ ବଣି ଆସିଆନାକି ଏରାତେ ରୟାନାକି । ସାତବଣିରାକା ଅବାର
ବୁଇର ଅସୁର ଅସୁରାଣା । ଆରକିତେ ଜିମ୍ ଜିମ୍ ତେ ଗାମ କିଆ ଏନ୍ଦାର ଇଆନା
ଅସୁର ଅସୁରାଣି ଜିମ୍ ଜିମତେ ଅନକିଆ । ଏରେବେଲା ଅଳଙ୍ଗ ଗାମ୍ ଆପେ ସାବରଙ୍ଗ
ଲୁଜି ପିଜେପେ । ଆରକିତେ କଛାମାରେ ତେମକି ଗାମେପେ । ଏରେ ପୁଣିଣ୍ଟ
କିବକି ଅସୁର ଅସୁରାଣି ନିଜେ କଡ଼ଞ୍ଜଲାଣ୍ଟ କିତେର ଜିମକି ସେକାଳ ଇଆନା ।

ସାତ ବାଇ ଇଞ୍ଜାଆଁବ ତୁଙ୍ଗକି । ଗଟାଂଗା ଆଉଚି ସେରେ କି ଅସୁର
ଅସୁରାଣି ଆଁ କିବ କିଆଜ ତେଣ୍ଟେକିଆ ଅଳଙ୍ଗ ଗାମ ଆପେ ସାବରଙ୍ଗ ତାଳ ସୁମୁସିଂତେ
ତାଂଜାପେ । ଆଞ୍ଜିତେ ମୁଇଣ୍ଟ ଗୁଟିଆ ତିଂଜେଁପେ ସମଙ୍ଗରଂଞ୍ଜା ତାଜାନକିଂ । ଅସୁର
ଯେତେବେଳେ ଆଉଚିଆନାକି ଏରେବେଲା ଖଣ୍ଡିଆ ଅଳଙ୍ଗ ଅଟାର ଗୁଟିଆ ରେବ
ତେଜ । ଅସୁର ଅସୁରାଣି ଗଜକିଆ । ସାବରଂଙ୍ଗ ଅଳେ ଅନାକି ଆଉ ଇଞ୍ଜାଆଁବ

ତୁତୁଙ୍ଗମାନାକି ମୁଇଁଷ୍ଟ ଗାଁରା ରାଜା ପରବାକିତେ ଆଖୁ ଆବ୍‌ଡେଜଂମାନା । ଅଳଙ୍ଗ ଗାମ ଡାଏ ଅନାପେ ଆଖୁ ଗାରେପେ । ଅନକିଜ ଆଖୁଗାରକି । ଏରେବେଲା ପରଯାରକି ଲେଲେଜାନାକି । ଅଳଙ୍ଗ ଜିଂଙ୍ଗ ବିରି ଗାମକି ବାଇ ଗାମକି ବଡେ ଜୁର ଲେଲେ ଜାନକି । ଅଳଙ୍ଗ ରଗ୍‌ମେସାର ଗୁଟିଆ କନ୍‌ଷ୍ଟେ ସବାନ୍‌ଜ ଅନ । ଆଡି ତେଜ ବଳତେ ପାଟି କିବକି ଆପି ଆଖୁ ଏଡେବ୍‌ଡେଲେ । ଅଳଙ୍ଗ ଗାମ୍ ସାଉମ୍, ତେନକି ଜୟକିକୁ କେହି ଜେନା । ଅଚତା ହାତୀ ଅରେନକି ଆଖୁବାଳିଆ ମାତାଅକି । ଏରେବେଲା ହାତୀଆ ମଡେଜତା ଅଳଙ୍ଗ ଅର୍ଚାରତେ ତୁଇରାନା । ହାତୀ ଉଲୁଣ୍ଡିଆନା । କେହିମାଲେ ବୁଲୁର ଆରିମାନାକି । ଅଚତା ରାଜା ସାତ ବାଇରି କିତେ ଡାକେ ଅକି । ସାତ ବାଇ ଗାମକି ଆଡିମନା; ଅତଲା ଆଖୁ ନେଗାରାନତ କେଇ ଆମା ଇଡିଂଜ । ରାଜାଗାମ ଆଞ୍ଜ ସାତଗଟା କଞ୍ଚେଲାନିକି ଆସିକେକି ଆରକିତେ କାନିଆଁ ଡିଂଜେପେ । ସାତବାଇ ଅନକି । ହାତୀର ଇଶିର ମଡେଜତ ଆଲାଣ୍ଡେଅକି ଅଳଙ୍ଗ ଆଟାର ଆରିଆନା । ହାତୀ ବୁଲୁରାନା । ସାତ ବଣି କିତେ ସାତ ବାଇ ବାହା ଇଆନାକି ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଶିଆଳ ଏବଂ ଠେକୁଆ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ଥିଲେ । ସେମାନେ ସବୁଦିନ ବୁଲିଲେ । ଦିନେ ବିଚାର କଲେ ଯେ ଭୋଜି କରିବା । ଶିଆଳ କହିଲା ମୁଁ କୁକୁଡ଼ା ଆଣିବି । ଠେକୁଆ କହିଲା ମୁଁ ଚାଉଳ ଆଣିବି । ଠେକୁଆ ଗଲା ଚାଉଳ ମାଗି ମାଗି ଆଣିଲା । ଶିଆଳ କୁକୁଡ଼ାଟିଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଘରୁ ଆଣି ଆସିଲା । ଠେକୁଆ ପୁଣି ହାଣ୍ଡି ପାଇଁ ଗଲା । ଭାତ ମାଂସ ରୋଷେଇ କଲେ । ଶିଆଳ ଚତୁର ଥିଲା । କହିଲା ବନ୍ଧୁ ଦିଅ ଖୁଣ୍ଟରେ ବନ୍ଦା ବନ୍ଦି ହେବା । ଏହା କି ଶିଆଳ ଠେକୁଆକୁ ଖୁଣ୍ଟରେ ବାନ୍ଧି ଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯାଇ ଶିଆଳ ମାଂସ ଖାଇବାର ଲାଗିଲା । ଠେକୁଆ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଫିଟେଇ ଦେଲା ଏବଂ ଶିଆଳକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାନ୍ଧି ଦେଲା । ଠେକୁଆ ସବୁ ମାଂସ ଖାଇଦେଲା । ଶିଆଳ କହିଲା ସାଙ୍ଗ ସବୁ ଖାଇବ ନାହିଁ । ମୋ ପାଇଁ ଟିକେ ହେଲେ ରଖିବ । ତାପରେ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲା । ଯାଉ ଯାଉ ଗୋଟିଏ ବାଲି ଗଦାରେ ବସିଲା । ଆଉ ବାଲି ଖାଇବାରେ ଲାଗିଲା । ଶିଆଳ ଫିଟି ଠେକୁଆ ପାଖକୁ ଗଲା । ଶିଆଳ ଦେଖିଲା ଯେ ଠେକୁଆ ବାଲି ଗଦାରେ ବସି ବାଲି ଖାଉଛି । ସେ ତା ପାଖକୁ ଗଲା ଏବଂ କହିଲା ସାଙ୍ଗ ବାଲିଗୁଡ଼ିକ କେମିତି ଖାଆନ୍ତି । ରୁହ ମୋର ଚାକିରି ଉଡେଇ ଦେବ । ମୁଁ ରାଜା ପାଖକୁ ଯାଇସାରେ । ଠେକୁଆ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଲଙ୍କା ବାଡ଼ିରେ ପଶି

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଖାଉଛି । ଶିଆଳ ଯାଇ ଦେଖିଲା ଠେକୁଆ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଖାଉଛି । ଶିଆଳ କହିଲା ବନ୍ଧୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କେମିତି ଖାଉଛନ୍ତି । ଠେକୁଆ କହିଲା ରୁହ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଚାକିରି ବୁଡେଇ ଦେବା । ମୁଁ ରାଜା ପାଖକୁ ଯାଇସାରେ । ଏହା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପଥରରେ ବାଟି ଆଖିରେ ଦେଇ ଘସିବୁ । ସେମିତି ଶିଆଳ କଲା । ତାପରେ ଦେଖି ଶିଆଳର ମଜା । ଠେକୁଆ ଦୌଡି ପଳାଇଲା । ଶିଆଳ ଠେକୁଆକୁ କହିଲା ରହ । ଯେଉଁଠି ପାଇବି ସେଇଠି ଖାଇବି । ଯାଉ ଯାଉ ଗୋଟିଏ ବୁଦା ତଳେ ଠେକୁଆକୁ ପାଇଲା ଏବଂ ଖାଇବାକୁ କହିଲା । ଠେକୁଆ କହିଲା ସାଙ୍ଗ ସବୁ ଖାଇବ, ହେଲେ ମୋର ଲାଞ୍ଜଟା ଟିକେ ରଖୁଥିବ । ଶିଆଳ ସବୁ ଖାଇଦେଲା । ତାର ଲାଞ୍ଜଟିକୁ ଗୋଟିଏ ଖୁଣ୍ଟରେ ରଖିଦେଲା ।

ଦିନେ ସାତଭାଇ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଯାଉଥିଲେ । ଠେକୁଆ ଲାଞ୍ଜଟି କହିଲା ମୋତେ ଟିକିଏ ନିଅ, ମୁଁ ତୁମର ଉପକାରରେ ଲାଗିବି । ସାତଭାଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଠେକୁଆ ଲାଞ୍ଜଟିକୁ ନେଇଗଲେ । ଘରେ ପହଞ୍ଚିପାରିଲେ ନାହିଁ । ବାଟରେ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଗଲା । ଯେଉଁଠି ସାତ ଭଉଣୀ ଥିଲେ ସେଠାରେ ରହିଲେ । ସାତ ଭଉଣୀଙ୍କର ବାପା ମାଆ ଅସୁର ଅସୁରୁଣୀ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ସ୍ତ୍ରୀ କଲେ । ରାତି ହେଲା । ଖାଇବା ପାଇଁ ଗଲେ । ସେତେବେଳେ ଠେକୁଆ ଲାଞ୍ଜ କହିଲା ତୁମେ ସମସ୍ତେ ଲୁଚି ଛାଡିଦିଅ । କଛାମାର ବୋଲି ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲା । ସେମାନେ ସେପରି କଲେ । ଅସୁର ଅସୁରୁଣୀ ନିଜ ଝିଅକୁ ଖାଇଦେଲେ । ସକାଳ ହେଲା । ସାତଭାଇ ଘରକୁ ଫେରୁଛନ୍ତି । ବାଟରେ ଦେଖିଲେ ଅସୁର ଅସୁରୁଣୀ ଆଁ କରି ଆସୁଛନ୍ତି । ଠେକୁଆ ଲାଞ୍ଜ କହିଲା, ତୁମେ ସମସ୍ତେ ତାଳ ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଯାଅ । ମୋତେ ଗୋଟିଏ କୁରାତା ଦିଅ । ସମସ୍ତେ ଗଛ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଗଲେ । ଅସୁର ଅସୁରୁଣୀ ଯେତେବେଳେ ପହଞ୍ଚିଲେ ସେତେବେଳେ ଖଣ୍ଡିଆ ଲାଞ୍ଜ ସେମାନଙ୍କୁ ହାଣିଦେଲା । ଅସୁର ଅସୁରୁଣୀ ମରିଗଲେ । ସମସ୍ତେ ଗଛରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ । ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିବା ସମୟରେ ବାଟରେ ଦେଖିଲେ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ରାଜା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଆଖି ହଣା କରାଉଥିଲେ । ଠେକୁଆ ଲାଞ୍ଜ କହିଲା, ଯାଅ । ଆଖି ମାଗ । ସେମାତେ ଯାଇ ଆଖି ମାଗିଲେ । ସେତେବେଳେ ପ୍ରଜାମାନେ ରାଗିଲେ । ଠେକୁଆ ଲାଞ୍ଜ ପଚାରିଲା କ'ଣ ହେଲା ? ସାତଭାଇ କହିଲେ ବଡ଼ ଜୋରରେ ରାଗିଲେ । ଠେକୁଆ ଲାଞ୍ଜ ରାଗ ହୋଇ କୁରାତା ଧରିଗଲା । ଆଖି କାଟିଲାବେଳେ ପ୍ରଜାମାନେ ପାଟି କଲେ, କିଏ ଆଖି କାଟୁଛି । ଠେକୁଆ ଲାଞ୍ଜ କହିଲା, ତୋର ସ୍ତ୍ରୀ । ଆସି ଦେଖିଲେ କେହିନାହିଁ । ପରେ ହାତୀ ଆଣି ଆଖି ବାଲିରେ ମଡେଇ ଦେଲେ । କେହି ମଧ୍ୟ

ଉଠେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ପରେ ରାଜା ସାତଭାଇ ମାନଙ୍କୁ ଡାକିଲେ । ସାତଭାଇ କହିଲେ କିଏ ଯିବ ? ସେତେବେଳେ ଆଖୁ ମାଗୁଥିଲୁ ତ କେହି ଦେଲନାହିଁ । ରାଜା କହିଲେ ମୋର ସାତ ଝିଅ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଦେବି । ସାତଭାଇ ଗଲେ । ହାତୀର ନାକରରେ ଘସିଦେଲେ । ଠେକୁଆ ଲାଞ୍ଜ ବାହାରିଲା । ହାତୀ ଉଠି ପଡ଼ିଲା । ସାତ ଭଉଣୀଙ୍କୁ ସାତଭାଇ ବାହାହେଲେ ।

(୧୭)

ମୁଇଁ କାରଙ୍ଗ ଜାଲୁଆ । କାରଙ୍ଗ ସବାନ୍ତ ଆର ବଞ୍ଚେକେ । ଦିନମିଂଜ କାରଙ୍ଗ ଅତଗ ଆରିମାନା । ଏରେ ଦିନରା ମୁଇଁ ଶିଶି ତଗାନା । ଏନେ ବତଲରେତେ କାରଙ୍ଗ ଜାଲୁଆ ଆଦାବଅରେନଜ ବତଲରା କାନାକରତ ଏପଟାଅ । ଏରେ ବତଲରାତା ମୁଇଁ ଅସୁର ଆରିଆନା । ବିରି କିମିବେ କାରଙ୍ଗ ଜାଲୁଆ । ଅତତା କାରଙ୍ଗ ଜାଲୁଆ ବୁଦିର ବଲେଅ । କାରଙ୍ଗ ଜାଲୁଆ ଗାମ ଆମ ଆଞ୍ଜାତେ ମିଜିମ୍ ଆମ୍ କୁଟିଜ୍ ରହେନା ମିଜିମ୍ତ ଏତେ ଗନିଆ ଆଞ୍ଜ ଆମ୍ତେ ମୁଇଁ ପଶୁ ଦିଜମ୍ ଠିକ ମିକିବେ, ଅତତା ମିଜିମିଂ । ଆମତ କୁବାର ଅସୁର ଆମ୍ ସୁଶିଂଷ୍ଟ ଇନି ଏଞ୍ଚେକ ବତଲରାତେ ମିଡୁଇ ସେରାନ୍ । ତେର ମେକିତା ତୁଇନା ଆଞ୍ଜ କୁଟିଜ୍ ଜଏକମ୍ । ଅସୁର ବକା ବତଲରାତେ ପୁଣି ତୁଇରାନା । ଆଲିଂତା ମାର ମାର ବତଲାଆ କାନାକରତ ବନ୍ଧ କିବ । ଅସୁର ଆର ଆରି ଆରିମାନା । କାରଙ୍ଗ ଜାଲୁଆ ଶିଶିରେତେ ପୁଣି ଡାଗଗା ତମ୍ । ଇଞ୍ଜାଆବ ତୁଙ୍ଗ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ମାଛ ଜାଲୁଆ ଥିଲା । ମାଛ ଧରିଲେ ସେ ବଞ୍ଚେ । ଦିନେ ତାର ଜାଲରେ ମାଛ ଲାଗିଲେ ନାହିଁ । ସେହିଦିନ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ବୋତଲ ଲାଗିଥିଲା । ସେହି ବୋତଲଟି କେଉଟ ପଦାକୁ ବାହାର କଲା । ବାହାର କରି ତାର ଠିପିଟି ଖୋଲିଦେଲା । ସେହି ବୋତଲରୁ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ ଅସୁର ବାହାରିଲା । କଣ କରିବ ? କେଉଟର ବୁଦ୍ଧି ହଜିଗଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ କେଉଟର ବୁଦ୍ଧି ପଶିଲା । କେଉଟ କହିଲା ତୁ ମୋତେ ଖାଇବୁ ତ ଚିକିଏ ରହ । କହିକି ଏତେ ଛାନିଆଁ ହେଉଛୁ । ମୁଁ ତୋତେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବି । ତୁ ତାର ଠିକ୍ ଉତ୍ତର କଲେ ମୋତେ ଖାଇବୁ । କେଉଟ ପଚାରିଲା ତୁ ତ ଏତେ ବଡ଼ ଅସୁର । ତୁ କେମିତି ଏ

ଛୋଟ ବୋତଲରେ ପଶିଥିଲୁ । ଆଉଥରେ ପଶିଲୁ ମୁଁ ଟିକିଏ ଦେଖିବି । ବୋକା ଅସୁର ବୋତଲରେ ପୁଣି ଥରେ ପଶିଗଲା । କେଉଟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବୋତଲର ଠିପି ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । ଅସୁର ଆଉ ବାହାରି ପାରିଲା ନାହିଁ । କେଉଟ ପୁଣି ବୋତଲଟିକୁ ପାଣିକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା ।

(୧୭)

ରାଜା କନନ ଆଉ ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ ଦି ସେକାମ । ଆରକିଆ ଦିନି ଆରିଦି କିବଡେକିଆ । ଦିନମିଂ କିଛି ସୁରିକା କନ୍ତେର ଆଅବଗଜାନକିଆ । ରାଜା ଇଞ୍ଜିଆଁ ରାତେ ଚେଆଡ଼୍‌ତେର କନ୍ତେର ଅମ୍ବାଟ ବାସା କିବାଣ କିଆଜ ରଏ ସେରାନ କିଆ । ରାଜା କନଣ୍ଡ ଗାମ ଇନିଂଜା ଇଞ୍ଜିଆଁ କନ୍ତେର ଡେ କିଆତେ କୁ ବାଜିଂମେ । ଅନକିଆଜ ସାଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦିମକିଆ । ରାଜା କଂଙ୍ଗ । ଆରକିଆ ବାନଳଂତେ ରାଜା ଇଞ୍ଜିଆଁ ତା ତିନ । ରାଜା କନନ ସୁଗାଈ ପଇସା ସବାନ୍ ଆଉ ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ ଅଲପ ପଇସା ସବାନ । ସେକାମ ଇଆନ କିଆଜ ତୁଂଙ୍ଗ କିଆ । ଅଲପ ଲାକା ଅନକିଆଜ ରାଜା କନଣ୍ଡ ଗାମ ସେକାମ ଆତି ଆମା । କୁବା ପଇସାରି ବୁଢ଼ି । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ ଗାମ ବୁଢ଼ି ଆଉ ରାଜା କନନ ଗାମ ପଇସା । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ ଗାମ ଆମା ପଇସା କୁଦା ଆଞ୍ଜି ବୁଢ଼ି କୁଦା ଏକଳଂ ଅଲଗା ବାଇନା । ବାନଳଂ ଅଲଗା ଇଆନା କିଆଜ ତୁଂଙ୍ଗ କିଆ । ରାଜା କନଣ୍ଡ ପଇସା ଜେଳାଅ । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ ମଇଣ୍ଡ ଇସୁକୁଲିଆ ପଡାଅ । ରାଜା କନଣ୍ଡ ବିରି କିମିବେ ବୁଢ଼ି ଆରିମାନା । ଆର ଗାଁଅ ଆ ଅନଜ ଗାମ ଆତି ବଗାଳିଆ ଇଉନା । ମିନକ ମାଲିକ ଗାମ ଆଞ୍ଜି ଉନା । ଇଞ୍ଜିଆଁରବ ଅନ । ମାଲିକ ଗାମ ସାବରଙ୍ଗ କମ ମେକମନା ଆଉ ଉରୁଡା ବଳତେ ମୁଇଣ୍ଡ ଅଲାଗତେ ତଣ ମୁରେ ମେରଏନା ନାଲେ କିନମମତା ଚାଲିଆଏ । ରାଜାପୁଅ ଅଏଗାମ । ସାବରଙ୍ଗ କମ କମଆନା । ତଣ ଉରୁଡା ସମରେ ଅଲାଗ୍ ଅରେନା ତାଏ ଗାମକି । ଏରେବେଲା ତିଡ଼ିଣି ଅଲାଗ ଅରେତେ । କିତିଆଉ କମମନା । ତିରିତିରି ବସର ଗାମ ଆଉରସ ଆମାରିମତେ ଜେନା କିନବ ସେଜ ଆଉ ଏରା ବିଲୁ ଅବ୍‌ଲଗ । ରାଜା କନନଣ୍ଡ ତୁଂଙ୍ଗ, ଡେନଜ ଜଳାର ଆସିଆନା ଏରାତେ ଆଉ ତିଆନା । ରାଜା କନଣ୍ଡ ତାମାନ୍ ଆରିମାନା । କିନ୍ତୁ ମନ୍ତ୍ରୀଆ କନନ ତାମାନ୍ । ଅଚତା ଗାମ ସେକାମ । ଆମ ମେଃଡେନ୍, ଚେରେ । ରାଜା କନଣ୍ଡ ଗାମ ଅୟେ ଆଞ୍ଜି ଡେନଚେରେ । ବିତେ ଆମ ପାତଳା ମେଡାନ୍, ଚେରେ । ଆଞ୍ଜି ମୁଇଣ୍ଡ ମାଲିକ ଇଞ୍ଜିଆଁରାତେ ବଗାଳିଆ ରଏସେରାନ୍ । ଏରାତେ କମ

ଆମାରିମାନ ଏତେ ଆଖି । କିନନମିଂଜାଛାଲ ସେଜଜ ଏରାତେ ବିଲୁଡ଼୍ ଅବଳଗଜ ପିଜ । ଜଳାର ଗାମ ଆମ ଏନାନ୍ତେ ରଏନା ଆଖି ଅଣ୍ଡେ । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ ବୁଦ୍ଧିଆ ଅନଅନ ଆଉ ଚିଆନା ମାଲିକ ଇଞ୍ଜିଆରା । ଗାମ ବଗାଳିଆ ଆଡି ମୁନ୍ନା । ଏରେ ମାଲିକରେ ଗାମ ଆଞ୍ଚଉନା । ଏରା ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ ରଏଅନା ମାଲିକ କମ ଗାତାଅ ଡାଏ ବୁଦା ତେଡେଜ । ମନ୍ତ୍ରୀ କନଣ୍ଡ ଅନଦ ମେରମ୍ ବୁଦା ତେଡେଜ । କିଆରିରେ ଇନି ମୁଣ୍ଡ ଡାସୁନ୍ ଆର ମୁଣ୍ଡ ସିଏ । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ ଇନି ମୁଣ୍ଡ ଡାସୁନ ଆର ମୁଣ୍ଡ ସିଅ । ମାଲିକ ଯଜ ରଗର ଇରେ । ପୁଣି ଗାମ୍ ବିଲଆ ବାଟିମିଂ ତେଂଞ୍ଜି । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ ଅନଜ ବାଟି ମୁଜଣ୍ଡ କୁଳିବଜ ତେଂଞ୍ଜି । ତଣ ଉରୁଡା ସମରେ ଅଲାର୍ ଅରେନା ଗାମକେକି ବଳତେ । କଦିଲ ଅଲାର୍ ଅରେ ନ୍ଡେ । ଅଚତା ମାଲିକ ଗାମ ଆମ୍ତେ ଆଞ୍ଜି ଉନ୍ନୁନ୍ ରିମଡେ ଜେନା । ଆମ ଡୁଠାଏ । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ ଗାମ ଆମା କିନମମା ଚାଲ ସେଜେ । ଚାଲ ସେଜବିରିଏରା ବିଲୁଡ଼୍ ଅବଳଗ । ଏରେ ଝଲରେ ଅରେନଣ ରାଜା କନଣ୍ଡା କିନବତା ଲଗାଅ । ରାଜା କିନବତ ଡିଅଇଆନା । ଏରେ ଡାସୁନ୍ ହିଁ ଜଳା ଇଞ୍ଜାଆଁବ ପେରେଅକିଆ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ରାଜାପୁଅ ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ । ସେମାନେ ସବୁଦିନ ଶିକାର କରନ୍ତି । ଦିନେ କିଛି ହେଲେ ବି ଚଢ଼େଇ ମାରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ରାଜାଘରେ ଦୁଇଟି ଚଢ଼େଇ ବାସ କରି ରହିଥିଲେ । ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ କଥାହେଲେ ଚାଲ ଆମ ଘରେ ଥିବା ଦୁଇଟି ଚଢ଼େଇକୁ ଶିକାର କରିବା । ଏକଥା ଚିନ୍ତା କରି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆସି ଘରେ ଚଢ଼େଇ ଦୁଇଟିକୁ ମାରିଦେଲେ । ରାଜା ଏକଥା ଜାଣିପାରିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ରାଜା ନିଜ ରାଜ୍ୟରୁ ତଡ଼ିଦେଲେ । ରାଜାପୁଅ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଧରିଲା । ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଅ କମ୍ ଟଙ୍କା ଧରି ଚାଲିଲା । କିଛି ଦୂର ଗଲାପରେ ରାଜାପୁଅ ପଚାରିଲେ ସଙ୍ଗାତ କିଏ ତୁମର ବଡ଼ ଟଙ୍କା ବା ବୁଦ୍ଧି । ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ କହିଲା ମୋର ବୁଦ୍ଧି ବଡ଼ । କିନ୍ତୁ ରାଜାପୁଅ କହିଲା ମୋର ଟଙ୍କା ବଡ଼ । ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଅ କହିଲା ତୁମର ଟଙ୍କା ବଡ଼, ମୋର ବୁଦ୍ଧି ବଡ଼ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚାଲ ଦୁଇଜଣ ଅଲଗା ହୋଇଯିବା । ଦୁଇଜଣ ଅଲଗା ଅଲଗା ହୋଇ ପଳେଇଲେ । ରାଜାପୁଅର ପଇସା ସରିଗଲା । ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ାଇଲେ । ରାଜାପୁଅ କଣ କରିବ କିଛି ବୁଝିପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ଗାଁକୁ ଯାଇ କହିଲା କିଏ ବଗାଳିଆ ରଖିବ । ଜଣେ ମାଲିକ କହିଲା ମୁଁ ରଖିବି । ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲା । ମାଲିକ କହିଲା

ସମସ୍ତ କାମ କରିବୁ ଆଉ ଖାଇଲାବେଳେ ଗୋଟିଏ ପତ୍ରରେ ଭାତ ଖାଇବୁ । ରହିବୁ ବାକି ନ ହେଲେ ତୋର ପିଠି ଛାଲେଇ ଦେବି । ରାଜାପୁଅ ହୁଁ କଲା । ସମସ୍ତ କାମ କଲା । ଭାତ ଖାଇଲାବେଳେ ପତ୍ର ଆଣିବା ପାଇଁ କହନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ତେନ୍ତୁଳି ପତ୍ର ଆଣେ । କେତେ ଆଉ କାମକରିବ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଶୁଖିଲା । ପରେ ମୁଁ ପାରିବି ନାହିଁ ବୋଲି କହିଲା । ମାଲିକ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପିଠିରୁ କାଟିଦେଲା ଏବଂ ସେଠାରେ ଲୁଣ ପକାଇ ଦେଲା । ରାଜାପୁଅ ପଳାଇ ଆସୁଥିଲା । ତାର ସଙ୍ଗାତ ଯେଉଁଠି ଥିଲା ସେଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ରାଜାପୁଅ ତା ସଙ୍ଗାତକୁ ଚିହ୍ନିପାରିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ ରାଜାପୁଅକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲା । ପରେ କହିଲା ସଙ୍ଗାତ ତୁମେ ଆସିଛ । ରାଜାପୁଅ କହିଲା ହୁଁ ମୁଁ ଆସିଛି । ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ କହିଲା, ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମାଲିକ ଘରେ ବଗାଳିଆ ରହିଥିଲି । ସେଠାରେ କାମ କରିପାରିଲି ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ମୋ ପିଠି ଛାଲେଇ ଦେଇ ଏଠାରେ ଥାଅ, ମୁଁ ସେଠାକୁ ଯାଉଛି । ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ ତ ବୁଦ୍ଧିଆ । ଯାଇ ମାଲିକ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା । କହିଲା ବଗାଳିଆ ରଖିବ । ମାଲିକ ହୁଁ କଲା । ସେଠାରେ ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ ବଗାଳିଆ ଭାବରେ ରହିଲା । ମାଲିକ କାମ ବତାଇଲେ । ଯାରେ ବୁଦ୍ଧା ଗୁଡ଼ିକୁ କାଟିବୁ । ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ ଯାଇ ଛେଳିବୁଦାକୁ କାଟିଲା । କିଆରିରେ ଏମୁଣ୍ଡରୁ ସେ ମୁଣ୍ଡ ତସିବୁ । ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ ଏ ମୁଣ୍ଡରୁ ସେ ମୁଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗାର ଟାଣିଲାପରି ତସିଲା । ପୁଣି କହିଲା ବିଲରେ ମାଣେ ବାଛିବୁ ଯାଆ । ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଅ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ମାଣ ଢମ୍ପେଇ ବାଛିଲା । ଭାତ ଖାଇଲାବେଳେ ପତ୍ର ଆଣିବୁ ଯାଆ କହିଲାବେଳେ କଦଳୀ ପତ୍ର ଆଣି ଆସେ । ମାଲିକ କହିଲା ତତେ ମୁଁ ରଖି ପାରିବି ନାହିଁ । ତୁ ପଳା ଯା । ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ କହିଲା ତୋର ପିଠିରୁ ଛାଲ କାଟିବି । ସେ ମାଲିକର ପିଠିରୁ ଛାଲ କାଟି ସେଠାରେ ଲୁଣ ପକାଇଦେଲା । ସେହି ଛାଲ ଆଣି ରାଜାପୁଅ ପିଠିରେ ଲଗାଇ ଦେଲା । ରାଜାପୁଅର ପିଠି ଭଲ ହୋଇଗଲା । ସେହିଦିନଠାରୁ ସେମାନେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

(୧୮)

ମୁଇଶ୍ଵ ରାଇଜଆତେ ମିନକ୍ ରାଜା ଆସିଆନା । ଆରା ସାତଗଟା କୁରୁମରକି । ଏରେ ରାଜା ଆଣୁକୁଳା । ମୁଇଶ୍ଵ ସୁରିକା କନନ ଆଉ କଞ୍ଚେଇଲାଣକି ଜତେ । ଏରେ ଗାଅଁରାତେ ଆସିଆନା ମୁଇଶ୍ଵ ବାମଣ । ଆର ରୁଂକୁବ ଗାରଗାରାନଜ ଚଲେକେ । ଦିନମିଂଜ ରାଜା ଆବୁଡରେ ବାମଣ ଅଳଗାନା । ବାମଣ ଗାମ ଚିସଲା ମିସିଂ ଅଶୁବ ଇଆନା । ଆଣୁକୁଳା ରାଜା ଆଗିଲାରତା ଇଆନା । ରାଜା ଚଲେ ଆନନ୍ଦ ଇଞ୍ଜିଆଁବ

ଡେନ୍ । ଆରା ସାନ ବକର କିତେ ଗାତାଅ ବକରକି କିଛି ଆଗାମକି । ଅଚତା ରାଣୀ
 କିତେ ଗାମ ଆଞ୍ଜବରି ଗାଗାର୍ତେ ଅଣ୍ଡେ । ସାତ ବରଷ ଇଆନଜ ଆଞ୍ଜେପେରେ
 ଯଦି ବର କୁଇନା ମାର ମାର ଡେନା । ଯଦି ସାତ ବରଷ ତାକୁରି ପାର ଇଆନା
 ତାଲେ ଆପେ ବିଧବା ଏସାଜେନା । ଏରେ ଗାମଜ ରାଜା ଆରିଆନା । ସାତ ରାଣୀ ।
 ମିନକ ରାଣୀ କୁଟିକ୍ ଲାଙ୍କା ରଏ ସେରେ ଆଉ ଚଅ ଜଣତା ଇକୁଡିଆ ରଏ ସେରେକି ।
 ଯିଏ ଲାଙ୍କା ଇଏସେରେ ଆର ସାନରାଣୀ, ଆର ଗଲା ଆତୀ ଜଉତୁକ ଅରେନଚେରେ ।
 ରାଜା ଡାଇଙ୍ଗ ଡାଇଙ୍ଗ ଆଏତଆନା । ଆଉ ଏଜଲାଜାନ୍ । କିତି ଡାମାଇଙ୍ଗେ ।
 ଡାଇଙ୍ଗ ଡାଇଙ୍ଗ ମୁଇଣ୍ଟ ବଣଆ ଆଉ ଚିଆନା । ଏରା ଅଲେ ବିଲିମ୍ ସେକେ ଜରଣା
 କୁଲ । ଏରା ଆଣ୍ଟୁକୁଳା ରାଜା ଡକଆନା । ବହୁତ ତିଲାଜାନ୍ ଅଚତା ତିଲାଜ ସଏ
 ଆରିମାନା. ଆର ତଡନାନଜ ଅଲେ ଜିମ୍ ଜିମ୍ ତେ ଅଲେତୁଲିବ ଅନ । ଅଲେ
 ସୁମୁସିଡ୍ ଗାମ ଆମ ଅଲେ ଏଗଟା ଗଗେ । ଇନି ଏଗଟା ଅଲେରେକି ଇକୁଡିଆ
 ମେମେ ସାଏ ବିରି ଇରିରେ ଆଉ ସାବରଙ୍ଗ ରାଣି ରେକିତେ ସମାନ୍ ସମାନ୍
 ମେତାତାଜେ । କେହି ଅନିଷ୍ଟ ଇକିବର । ଯଦି ଇକିବେ ତାଲେ ଇଁଜାମ ଲାଟାଗ
 କନନ ମିନାକି । ରାଜା ଏଗଟା ଅଲେ ଗଗାନ୍ । ଆଉ ରାଣୀ କିତେ ଗାତାଅ ।
 ଯେମିତି ଅଲେ ସୁମୁସିଜ୍ ଗାତାଏ ସେର । ଏରେ ଛଅଜଣ ରାଣୀ ଆଟା ସରତେ
 ରିରାନ୍ କିଜ ଜିମମକି । ଆଉ ମିନକତା ରାଣୀତେ ଆଡିଂଜକି । ରାଣୀ ସାନ ସେକାଳା
 ଡେନ । ଏରେ ଅଲେ ଚପାରକି ଆର କୁଲାୟାନଦ୍ ଜିମ୍ । ଅଚତା ଆର ଯୁଟି ରଏରେ
 ଏରେ ଉଆଁସବତୁଂଙ୍ଗ । ପାଞ୍ଚ ଚଅ ମାସ ଇଆନା ଚଅଜଣ ସାରା ରାଣୀ ଇଂଜାମ୍
 ଲଟାଗ କନନ୍ ଜନମ କିବକି । ବିତେନ ଆରକି ଚଅ ଜଣ ଜିମଖବକି । ଆଉ ମିନତା
 ରାଣୀତେ ଆଡିଂଜକି । ରାଜା କାଲି କୁସି । କାମ୍ବୁଲକ୍ ଜନମ ଇଆନକେ ସୁନା ଗଣ୍ଡ
 ପେଟେ ଆଉ ଯୁଆଙ୍ଗତାଏ ଜନମ ଇୟାନ୍ ରୂପା ଗଣ ପେଟେ ଗାମ । ଏଲେ
 ସାବରଙ୍ଗ କାମ୍ବୁଲକ୍ କନନ । ରାଜା ସୁନା ଗଣ୍ଡ ପେଟେଅ । ଏଲ ସାବରଙ୍ଗ ଇଁଜାମ୍
 ତୁଳା ସାମାନି ବାହାରିଆ ଇଣିରାକା ଆଡ୍ ଆଉ ଜେନା । ଅଚତା ରାଜା ଚିତ୍ରା କିବ ।
 ଚିକ୍ ଦୁଇ ତିନିମାସ ଅଚତା ସାନରାଣୀଆ କାମ୍ବୁଲକ୍ କନନ ଜନମ ଇଆନା । ଏରେ
 କାମ୍ବୁଲ କନଣ୍ଡେତେ ମାର ମାର ଜରକାତା ଚିଅଗକି ଜରକାତା ଗଲା ଆସିଆନା ।
 ଗଲାରେ କଂଜଗ । ରାଣୀଆ ସମୁରା ସୁଲବ ମୁଲୁସ କନନ ବନା ଅକିଜ ଅଏରକି ।
 ବୁଇର ଏଲେ ଆକଡ୍ଗ । ବିତେନା ଆରା ଚେତା ଆରା ସିଆନା । ଚଅ ବୁଣିସାରା
 ଇଁସା । ସୁନା ଗଣ୍ଡ ବାଜାଅକି । ଏରେବେଲା ରାଜା ଡେନ୍ । ଜୟକୁ ସୁଲବ ବମନାଏତା

ମୁଣ୍ଡ କନକ କିଟିଦିନ ଇଆନା । ଗଲାର ଇତିବତ୍ତା ମୁଣ୍ଡ କନକତେ କୁବାଆଅ ।
ଗଲା ଆଉ ଡାକ୍ତା ଆରିମାନା ଲାକାବ । ପରଜାକି ବିଚାରଆନାକି ଗଲା ଇତିବତ୍ତା
ଜାଆ ଏଲେ ଆସିକେ । ଗଲାରେତେ ଇତିବତ୍ତ ସେଜତେ ମିନା । ଗଲା ଅଙ୍ଗ ।
ସେକାଳ ଇ ସେରେନା ଗଲା ମାର ମାର ଉକାଲେଅ ମୁଲୁଷ କନକ୍ଷେତେ । ହାତୀ
ମାର ମାର ଜଂଜଗ । ସେକାଳା ଗଲାରା ଇତିବତ୍ତ ସେଜକି ଏଲେ କିଟି ଜତେ । ପୁଣି
କିଟ ଦିନ ଅନ ହାତୀ ଆଉ ଡାକ୍ତା ଆରିମାନା । ଏରେତେ କିଲଙ୍ଗ୍ ସେସେଜତେ
ଗାମ୍ବି ସେକାଳ ଇତେ ଇତେ ହାତୀ କନକ୍ଷେତେ ରାଣୀ ଆବର ଡିଂଜ୍ । ସେକାଳ
ଇଆନା ହାତୀତେ କିଲଙ୍ଗ୍ ସେଜକି । ଏରାଜଂଜ୍ କିଛି ଆକୁୟକି । ଏରେବେଲା ରାଜା
ଏରେ ମୁଣ୍ଡ କନକ୍ଷେତେ ଜୟ ଏବଗମାନ୍ ଗାମ ରାଣୀ ଇନି ମୁଣ୍ଡ କନକ୍ ଆଡିଆ
ସାନ ରାଣୀ ସାବରଂଜ୍ ଗାତା ଗାତାଏନିଂଜ । ଅତତା ରାଜା କୁବା ଚଅଜଣ ରାଣୀକିତେ
ଡାକେଅ ଗାମ୍ ଚଅଗଟା ଆଟାସର ଅରେନାପେ । ଇନି ଆଟାସରତାତେ ଇଙ୍ଗାମ
ଡୁଲା କନକ୍ ପେତେ ରିନାପେଜ ଜିମେପେ । ଚଅଜଣ ଜାକ ରାଣୀ ଜିମକି । ରାଜା
ଗାମ ଇନିଏନାତେ ମୁଙ୍ଗ୍ କୁଅ ଲାଏପେ । ପରଜାରକି ମାର୍ ମାର୍ କୁଅଲାଇକି ଏରାତେ
ଚଅଜଣ ରାଣୀରେ କିତେ ଟେଲେଅ । ଆଉ ସାନରାଣୀ ରେବ ରଏଆନା କିଆ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସାତୋଟି ରାଣୀ ଥିଲେ ।
ସେହି ରାଜା ନିସନ୍ତାନ ଥିଲେ । ସେହି ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଥିଲା । ସେ ଭିକ୍ଷା
ମାଗି ମାଗି ଚଳେ । ଦିନେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରାଜାଙ୍କ ହାବୁଡରେ ପଡ଼ିଲା । ବ୍ରାହ୍ମଣ କହିଲା ଛି,
ଶଳା ଆଜି ଅଶୁଭ ହେଲା । ଆଶୁକୁଡା ରାଜା ହାବୁଡରେ ପଡ଼ିଗଲି । ରାଜା ଏହାଶୁଣି
ରାଗି କରି ଘରକୁ ଆସିଲେ । ତାଙ୍କ ସାନଭାଇମାନଙ୍କୁ ଏସବୁ କଥା କହିଲେ । କିନ୍ତୁ
ସେମାନେ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ପରେ ରାଣୀମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, ମୁଁ ତପସ୍ୟା କରିବାପାଇଁ
ଯାଉଛି । ବରପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ସାତବର୍ଷ ପରେ ଘରକୁ ଫେରିବି । ଯଦି ତପସ୍ୟାରେ
ଶୀଘ୍ର ସଫଳତା ଲାଭ କରେ ତାହେଲେ ଶୀଘ୍ର ଫେରିଆସିବି । ଯଦି ସାତବର୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ
ହୋଇଯାଏ, ତେବେ ତୁମେମାନେ ବିଧବା ହୋଇଯିବ । ଏହାକହି ରାଜା ବାହାରିଲେ ।
ସାତ ରାଣୀ । ଜଣେ ରାଣୀ ଟିକେ ଦୂରରେ ରହୁଥିଲେ । ଆଉ ଛଅଜଣ ଏକାଠି
ଥିଲେ । ଯିଏ ଦୂରରେ ଥିଲେ ସିଏ ସାନରାଣୀ । ସେ ଘୋଡା ଏବଂ ହାତୀ ଯୌତୁକ
ଆଣିଥିଲେ ।

ରାଜା ଚାଲି ଚାଲି ଥକି ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଭୀଷଣ ଶୋଷ ହେଲା । କେତେ ଅବା ଚାଲିବେ । ଚାଲି ଚାଲି ଯାଇ ଗୋଟିଏ ବଣରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେହି ବଣ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗୋଟିଏ ଝରଣା ବହିଯାଉଥାଏ ଏବଂ ବହୁତ ଆମ୍ବ ପାତିଥାଏ । ସେଠାରେ ଆଣ୍ଟକୁଡ଼ା ରାଜା ବିଶ୍ରାମ ନେଲେ । ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ଭୋକ ହେଉଥିଲା । ସେ ଭୋକ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଆମ୍ବ ଖାଇବା ପାଇଁ ଆମ୍ବଗଛ ମୂଳକୁ ଗଲେ । ଆମ୍ବଗଛ କହିଲା, ଏ ରାଜା ତୁ ଆଣ୍ଟକୁଡ଼ା । ମୋତେ ଛୁଇଁ ପାରିବୁ ନାହିଁ । ରାଜା ନିଜର ସବୁ ଦୁଃଖ ଆମ୍ବଗଛକୁ କହିଲେ । ପରେ ଆମ୍ବଗଛ ରାଜାଙ୍କୁ ତିନୋଟି ଆମ୍ବ ଦେଇ କହିଲା, ଏ ତିନୋଟି ଆମ୍ବ ନେଇ ଏକାଠି ବାଟିଦେବ । ସମସ୍ତ ରାଣୀଙ୍କୁ ସମାନ ସମାନ ଭାଗ କରି ଖୁଆଇଦେବ । କେହି କିଛି ଅନିଷ୍ଟ କରିବ ନାହିଁ । ଯଦି କରିବ ତେବେ ରକ୍ତ ପିଣ୍ଡୁଳା ଛୁଆ ଜନ୍ମ ହେବ । ରାଜା ତିନୋଟି ଆମ୍ବ ନେଇ ରାଣୀମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ଆମ୍ବ ଗଛ କହିଥିବା କଥା କହିଲେ ଓ ସେପରି କରି ଖାଇବାକୁ କହିଲେ । ଛଅରାଣୀ ଆମ୍ବଗୁଡ଼ିକୁ ଶିଳରେ ବାଟି ଖାଇଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ସାନରାଣୀଙ୍କୁ ଦେଲେ ନାହିଁ । ସେ ରାଣୀ ସକାଳେ ଆସିଲା । ସେ ଆମ୍ବ ଚୋପାଗୁଡ଼ିକ ଚୋବେଇକରି ଖାଇଦେଲା । ପରେ ସେ ଯେଉଁଠି ରହୁଥିଲା ସେଠାକୁ ଚାଲିଗଲା । ଛଅମାସ ବେଳକୁ ଛଅରାଣୀ ଛଅଟି ରକ୍ତପିଣ୍ଡୁଳା ଛୁଆ ଜନ୍ମ କଲେ । ସେମାନେ ଆମ୍ବଗଛର କଥାଅନୁସାରେ ଆମ୍ବ ବାଟି ଖାଇ ନଥିବାରୁ ରକ୍ତ ପିଣ୍ଡୁଳା ଜନ୍ମ ହେଲେ । ରାଜା ଭାରି ଖୁସି ହେଲେ । ପୁଅ ଜନ୍ମ ହେଲେ ସୁନା ଘଣ୍ଟା ଏବଂ ଝିଅ ଜନ୍ମ ହେଲେ ରୂପା ଘଣ୍ଟା ପିଟିବେ ବୋଲି ରାଜା କହିଥିଲେ । ସବୁ ପୁଅ ହୋଇଥିବାରୁ ରାଜା ସୁନାଘଣ୍ଟା ପିଟିଲେ । କିନ୍ତୁ ପରେ ଜାଣିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଦେହରେ ହାତ ନାହିଁ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ରକ୍ତ ପିଣ୍ଡୁଳା ପରି । ଏହାର ଠିକ୍ ଦୁଇ ତିନିମାସ ପରେ ସାନରାଣୀର ପୁଅ ଜନ୍ମ ହେଲା । ପୁଅ ଜନ୍ମ କରି ସାନରାଣୀ ବେହୋସ ଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଅନ୍ୟମାନେ ଛୋଟ ପିଲାଟିକୁ ଝରକାବାଟେ ବାହାରକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ । ବାହାରେ ଘୋଡ଼ା ଥିଲା । ଘୋଡ଼ା ପିଲାଟିକୁ ଗିଳିଦେଲା । ପିଲାଟିକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ତା ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ସୋଲର ପୁଅ ରଖିଦେଲେ । ଏକଥା ତାର ମାଆ ଜାଣିପାରିଲା ନାହିଁ । ରାଜା ସୁନାଘଣ୍ଟା ବଜାଇଲେ । ଆସି ଦେଖିଲାବେଳକୁ ରାଣୀ ସୋଲର ଛୁଆଟିକୁ ଜନ୍ମ କରିଛି ।

ପିଲାଟି କିଛିଦିନ ଘୋଡ଼ା ପେଟରେ ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଘୋଡ଼ା ଆଉ ବେଶି ଚଲାବୁଲା କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ରାଜକର୍ମଚାରୀମାନେ ଭାବିଲେ ଯେ ଘୋଡ଼ା

ଜନ୍ମ କରିବାର ଅଛି । ତେଣୁ ତା ପେଟ କାଟିବା ପାଇଁ ପଡ଼ିବ । ଏକଥା ଘୋଡ଼ା ଶୁଣିପାରିଲା । ରାତି ପାହିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ମଣିଷ ଛୁଆକୁ ବାନ୍ଧି କରିପକାଇଲା । ପାଖରେ ହାତୀ ଥିଲା । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଛୁଆଟିକୁ ଗିଳିଦେଲା । ସକାଳେ ରାଜାଙ୍କର ଲୋକମାନେ ଘୋଡ଼ାର ପେଟ କାଟିଲେ ହେଲେ କିଛି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ପୁଣି କେତେଦିନ ଗଲା ପରେ ଦେଖାଗଲାଯେ ହାତୀ ଆଉ ଚାଲିବୁଲ କରିପାରୁନାହିଁ । ତାର ପେଟ କାଟି ଛୁଆ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ବିଚାର କଲେ । ରାତି ନ ପାହୁଣ୍ଡୁ ହାତୀ ଛୁଆଟିକୁ ପାଟିବାଟେ ବାହାର କରି ତାର ମାଆ ସାନରାଣୀକୁ ଦେଲା । ସକାଳ ହେଲା । ଲୋକମାନେ ହାତୀର ପେଟ କାଟିଲେ । କିନ୍ତୁ କିଛି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେକୁ ପିଲାଟି ସାନରାଣୀଙ୍କ କୋଳରେ ଖେଳୁଥିଲା । ରାଜା ଦେଖି ସାନରାଣୀକୁ ଛୁଆଟି କିଏ ବୋଲି ପଚାରିଲେ । ସାନରାଣୀ ସବୁକଥା ରାଜାଙ୍କ ଆଗରେ କହିଦେଲେ । ତାପରେ ରାଜା ବଡ଼ ଛଅଜଣ ରାଣୀକୁ ଡାକିକହିଲେ ଛଅଟା ଶିଳ ନେଇ ଆସ । ଏହି ଶିଳରେ ରକ୍ତପିଣ୍ଡୁଳା ପୁଅ ଗୁଡ଼ାକୁ ବାଟିକରି ଖାଇଦିଅ । ଛଅରାଣୀଯାକ ରାଜା କହିବା ଅନୁସାରେ ଖାଇଦେଲେ । ରାଜା ତାଙ୍କ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ କୁଅ ଖୋଳିବା ପାଇଁ କହିଲେ । କୁଅ ଖୋଳା ସରିଲାପରେ ରାଜା ଛଅରାଣୀଙ୍କୁ ସେହି କୁଅକୁ ଠେଲିଦେଲେ ଓ ସାନରାଣୀ ସହିତ ଖୁସିରେ ରହିଲେ ।

(୧୯)

ମୁଇଁଷ ରାଇଜତେ ମିନର ସାଧବ ବୁଡ଼ା ଆଉ କାଣ୍ଡାଏ ଆସିଆନା କିଆ । ଆରକିଆ ସାତଗଟା କନଶୁକି ଆସିଆନାକି । ସର୍ବା ସାନ ଲୁକରା ନାଅଁର ବିଦା । ଆର ଚିକ ଡବଲ ଡେଗାନ୍ ଗୁଲ । ଚଅବାଇ କାନିଆଁ ଅରେ ନାନକି । ବିଦା ଗାମ୍ ଆପେତ କାନିଆଁ ଏଅରେନାନ୍ । ଆଞ୍ଜ କଅ । ଚଅ ବାଇ ଗାମକି ଆମତେ ଆଡି କାନିଆ ଡିମିଂ ଜମକି । ଆମତ ଡବଲଆ ଡେଗାନ୍ ମାସିକେ ବିଦା ଆଉ କିଟି ଆଗାମ କଲେର ଜାଳକାନ୍ । କୁବା କାକାରକି ଗାମକି ଡେଲେ ଜମିବାଲି ନେତାଡ଼୍ୟାଁ । ଆଉ ମୁଇଁଷିରେକି କିଲଙ୍ଗ ନେତାଞ୍ଜାଁ । ସାବରଞ୍ଜ ଡାଞ୍ଜିନକି କୁବା କାକାରକି ଡିଅ ଡିଅର ମୁଁଷି ଗଗାନାକି । ବିଦାତେ ମୁଇଁଷ କାଣ୍ଡାଏ ମୁଇଁଷି ଡିଞ୍ଜକି । ବିଦା ଦିନି ମୁଇଁଷିର ତେ ସରାଏ ଗଗ । ମଇଁଷରା ଆଚାର୍ଡାତେ ବିଦା ଡାଲିଆଡ଼୍ଡେ । ବଉତ ଦିନ ଇଆନ । ବିଦାର କାଣ୍ଡାଏ ମୁଇଁଷିର । ଇଣିର ଇଆନା । କାକାରକି ଗାମକି ବିଦା ଆମା ମୁଇଁଷିମତେ ସୁଣିଶୁଲେ ଡିଅର ଇଆନା । ବିଦା ଗାମ ଆଞ୍ଜ ଏରେ ପୁଁଷ ଆଦାର ଡିଞ୍ଜକେ ନା ଆଉ ।

ଦିନମିଂଜା ଗଟଣା । ବିଦା ମୁଇଁଷି ଆଚାରତା ତାଳିଆଡ଼ସେରେ । ମୁଇଁଷିରେ ବାଳିଅ । ବିଦା ଏକାତରମି ତିଷ୍ଟମାନା । କାଣ୍ଡାଏ ମୁଇଁଷି ଇଞ୍ଜାଆଁବ ତୁଂଜ । ମୁଇଁଷିରେ ଗନା ଆଡି ସମରାଏ ବିଦାତ ମୁଇଁଷି ଇଜ୍ତାଜ୍‌ଆଁ ତିଷ୍ଟମାନା । ମୁଇଁଷିରେତେ ଗଗରତେ ତମ୍ବକି ଗଗାନାକି । ମିନକ୍ ତମ୍ବ ଚତୁର ଆସିଆନା । ଆର ଗାମ, ଆନେଲେ ଚାଲର ନୁନେ । ଅଦକତା ଗାମକି ଅ ଏରେ ଡେଣ୍ଡେ ଆରତ ଗଜ ଚତୁର ତମରେ ଗାମ ଆନେ ଆଞ୍ଜ୍ ଉନଚେକେ । ଆର ଗଗଜ ଉନଚେକେ କବ୍‌ସରଜ । ଦିନମିଂ ବିଦେଶୀ ଇଜ୍ତାଜ୍ ଡଗରାଏନମାନ । ଆରକିତ ଇତାଜ୍‌ବ ତଣ ଗଲା ଏରିକି । କରମତ ଏରେ ଇତାଜ୍‌ତାବ ବିଦେଶୀ ଲୁକରେ ଅନ । ଇଦାଜ୍‌ତେ ଯେତେବଳା କୁଳାଅ । ବିଦା ଗାମ ଏ ବାରପରଷଆ ଗୁମୁଚକ୍ତା ବିଦା ବୁଲୁରାନ୍ । ଇନିଶୁଂଶ୍ଟ ଗାମଜ ବିଦା ଗଟକେଆନା । ବିଦେଶୀ ଲୁକରେ ବେଲେକା ଇଆନ୍‌ୟ ଇଡ଼ସେକେ । ମନେ ମନେ ଗାମ ଇନିନାଡେ କଲ୍ୟଡ଼ ଆସିଆନା ।

ବିଦା ଇଞ୍ଜାଆଁବ ତେନଜ ଗାମ କାଆକି ଆଞ୍ଜା ମୁଇଁଷିଶ୍ଟେ ମାଣ୍ଡିଆ । କାକାରକି ଗାମକି ତମକି ଗଗସେରେ କିତେ । ବିଦାଗାମ ବିତେ ଗଗାନକି । କାକାରକି ଗାମକି ମୁଇଁଷିରେ ଗଜ । ଗଗରତେ ଗଗାନାକି । ବିଦା ମାର ମାର ତମକା ଆସରକିବ ଅନ ଗାମ ଏ ତମକି ଆଞ୍ଜା ମଇଁଷିଶ୍ଟା ଝଲାର ଆନେ । ତମକି ଗାମକି ଏରେଲେ ଆର ଟିକ୍ ଗାମ୍ ଗାମମମାନ । ଇନିଂଜ୍ ନେଗାମ ବିଦା ଗଜ । ତମରେକି ଗାମକି ଆଉରି ଇଞ୍ଜାଆଁରା ଲୁକରେ ଉନଚେକେ ଆରାବ ଅନାତାଏ । ବିଦା ଅନଜ ଚାଲର ଗାରାନ୍ । ଏରେ ବଣଆ ମୁଇଁଷ୍ଟ ରାଜା ଉଆଁସତା ବାନକ ଲୁକ କିଆ ପଇସା ସୁରମଡେ ଅନଚେରକିଆ । ଆରକିଆ ଇଆର୍ କିଆ କଣା ଅଉ କୁଜା । ଦିନି ସୁରମଡେ କିଆ । ଏରେ ଦିନରା ମୁଇଁଷ୍ଟ ସୁମୁସିଡ଼୍ ତୁଲିଆ ପଏସା ତାଜ୍‌ତେ କିଆ । ସୁମୁସିଂ ଆଲିଂଗା ବିଦା ଏରେ ମୁଇଁଷି ଚାଲରେ ସବାନଜ୍ ତାଜ୍‌ସେରାନ୍ । କଣା ଗାମକେ ଡେ ବିଗ ତାଜେ ମୁଶୁଷକି ତେମେନାକି କୁଜା ଗାମକେ ଡେବିଗ ତାଜେ । ଏରେ ବେଳା ବିଦା ଆଲିଂଗତା ମୁଇଁଷି ଚାଲରେ ଅବଲଗ । କଣା ଆଉ କୁଜା ପଏସାରେକି ସାଡେଅକିଆଜ ତୁଜ୍ କିଆ । ବିଦା ଅନେଆନ୍‌ୟ କଡେଆ ଗୁଣ୍ଡିଆମାନାଜ ତୁଂଜ୍ । ବିଦା ବୁଇରତେ ଗାମ ବଂଜ୍ ତାଏତ ଅନା କାକାଂଜ୍‌କା ମାଣ ବାଟିରେ ଅରେନ୍ ପଏସାରେ ତାକେ । ବୁଇର ଅରେନ । ଚଅ ବାଇତେ ଚଅମାଣ ଡିଂଜ୍ ଅଦକତା ଉନାନ କାକାରକି ଗାମକିରେ ବିଦା ଆମ ପଏସା ମାଣ୍ଡିତା ମରେନାନା । ବିଦାଗାମ ମେଗାତା ଅରକା ଆପେତ ଆଂଜ୍‌ତେ

କାଣ୍ଡାଏ ମୁଇଁଷି ଇତିଂଜ । ତିଅର ଇତିଂଞ୍ଚେରନ୍ ଆଉରି ପଏସା ଅରେନ୍, ତେତାନା । ଏରେ ମୁଇଁଷି ଚାଲରେ ଆବ୍‌ସଂଜାନା କାକାରକି ଗାମକି ମାଣ୍ଡିଆତେ ମାବ୍‌ସଂଜାନା । ବିଦାଗାମ ରାଜା ଉଆଂସ । କାକାରକି ମାରମାର ମୁଇଁଷିରେକି ତେଗେଅକି । ଚାଲର କିତେ ଆବ୍‌ସଂଜାତେ ଗଗାନକି ରାଜା ଉଆଁସବ । ଗାମକି ଏଆଡି ଚାଲଏଗନା । ରାଜା ଜିଂଙ୍ଗ ବିରି ଚାଲ । ତଅ ବାଇ ଗାମକ୍ ମୁଇଁଷି । ରାଜାତ ଲେଲେଜାନ୍ ଗାମ ସଳାକି ଇନିଞ୍ଜି ବିରି ତମ୍‌କି ଇନିବ ଏ ଅରେନ୍‌କୁ ।

ତଅ ବାଇ ଗଟକେସୁନ ତୁଡ଼ଂଗକି । ଆଉ ଗାମକି ସଳା ବିଦାତେ ବିରିନିକିବେ ଇଞ୍ଜିଆଁର ନେଲବ୍ । ଏରେ ଗାତାରେ କୁଲିରକି ବିଦାବ ଗାତାଅକି । ବିଦାଗାମ ଅ ଆପେଏରେତେ ଚିନ୍ତା ଇକିବ୍‌କେ । ବିଦା ଇଣ୍ଡା ଡକଆନଜ ଲଡ଼ସେକେ । ତଅ ବାଇ ତେଣ୍ଡେକି ଏରେବ । ତଅ ବାଇ ତେନକି ବିଦା ଆଲୁଡ଼୍‌ବ ତୁଇରାନା । ଲେବେର ଟେକେ ତେଗାନ୍ ଇଆନ୍ । ଗାମକି ବିଦା ଆଲୁଡ଼୍‌ଗା ତୁଇରାନା କୁ ଇଞ୍ଜିଆଁର ନେଲବ୍ ତର ଏରାତେ ଆରକିଲଙ୍ଗ ଗମଜେ । ଇଞ୍ଜିଆଁର ଲବତରକି ବିଦା ମାର୍ ମାର୍ କାଶାତା ଲୟଜ ତୁଡ଼ଂଗ । ତେନଜ ଡାଣ୍ଡୁଆ ତଙ୍ଗନ୍‌ତେରେ । ତଙ୍ଗନାନଜ ଗାମକେ ଏ ବିଦାରା ଇଞ୍ଜିଆଁର ଲବ, ବିଦାରା ଇଞ୍ଜିଆଁର ଲବ । କାକାରକି ଗାମକି ଏରେଲେ ବିଦା ମାଣ୍ଡିତାକ ଆରିଆନା ଜେନାଲେ ଆଲୁଡ଼୍‌ତେ ତୁଇ ଜେନା ଆରାଏ । ଜେନା ଆଞ୍ଜି ନିଜେ ପରା ଜୟ ତୁଇରାନା । ଇଞ୍ଜିଆଁର ଲବ । ବିଦା ତେନଜ ଆକବ୍‌ରେକି କାକାଅଜ ବସତା ସେଲଗାନ୍‌ଆଉ ବୁଇରତେ ଗାମ ବିଦା ଆନେ ଆଞ୍ଜିତେ ତଣ । ବୁଇର ତଣ ତିଂଜ । ଉରଜ ଆକବ୍ ବସତାରକି ତିନ୍ତାରାନଜ ଅନ । ଆଉତା ସୁନା ପଇସା ତିନ୍ତାରାନ୍ କିଜ ମୁଗୁସରେକି ତେଣ୍ଡେକି । ଗଟାଡ଼୍‌ଆଁ ଏନ୍ଦାରୟ । ବିଦାଗାମ ଏକାକି ମାଣ୍ଡିବ ଏଅଣ୍ଡେ । ଏନାନ୍ତେ ନେଲେବେରେ ଅଲଙ୍ଗତ ଏନ୍ଦାର ଇଆନା । ତେରା ସେକାଳତେ ନିତୁଡ଼୍ । ଏରାତେ ରଏଆନାକି । ବିଦାତେ ଗାମକିରେ ବାବୁ ଆମ ରୁକୁବ୍ ମରେନ୍, ତେରେ । ବିଦାଗାମ୍ ଜେନା ଆଞ୍ଜିତ ମାରଦର ତେନ୍ । ଅରକି ଗାମକି, ଡାଏ ଆମ୍ ସେଜାନ୍ ଅରେନ୍, ଅରେନ୍ ଇନିଂଜ ଡାଗ ତିଗ୍ ନତେଞ୍ଜକେ । ବିଦା ଅନୟ ମୁଇଁଷ୍ଟ ଗୁଣ୍ଡି ଟିକ୍ କିବାନ୍ । ତଣ ତିଣି ରିକି ଉର କି ସାବରଙ୍ଗ ଲେବେରକି । ଏନ୍ଦାରଆ ବିଦା ବୁଲୁରାଜ୍ ଏରେ ଗୁଣ୍ଡିରା ଆସରବ ଅନ ଆଉ ଗାମ ଜୟ ଆଞ୍ଜି ଯଦି ସାଦବ କନନ୍ ଇସେନା ଇନି ଗୁଣ୍ଡିରେ ଆକୁରେବିରି ଗଗେ । ଆଉ ଆର କିତେ ଅକ୍‌ଡାକ । ଆକୁରଜ ଅରେନଜ ଆରକିତେ ଆବ ଜାକେଅ । ମୁଲୁସରେକି ଗଜକି । ବିଦା ସୁନା ପଇସାରକି ଅରେନାନ । ଆଉ ବୁଇରତେ ଗାମ ବଂଜ୍ ଡାଏ

ମିସିଂ କାକାଂଜ୍ କାତା ଦୁଇ ପାଇ ମାଣିଆରେ ଅରେନ୍ । ସୁନା ପଇସା କାକାରକିତେ ଦିପାଇ ଲେକା / ଡିଂଜ୍ । କାକାରକି ଗାମକି ବିଦା ଇନିକି ମାଣ୍ଡିତା ମରେନାନା । ଇନିଜ୍ ତେ ଗାତାଏ ଇନିଂଡା କନନିନଡିକି ତାଲାଜ୍ତେକି । ବିଦାଗାମ୍ ତୁଡୁମେଗାତାଏ ଆପେତ ଅଞ୍ଜିଆଁଣ୍ଡେ ଏଲବ୍ତର ଡିଅର କୁଟିଜ୍ ତାଲଡିଲି ଇଡିଂଚେରଜ୍ ଏଲବ୍ତର ସେତାନ୍ । ଅଲପରତ ଆକପ୍ ଇଆନ୍ । ସୁଗାଇ ଇସେରାନୟ ସୁଗାଇ ସୁନା ଅରେନ୍, ଚେତାନ୍ । ଆପେ କିଲଜ୍ ଇଞ୍ଜାଆଁ ପେରେ ଲବ୍ତରପେ ନାଲେ ଆଞ୍ଜ୍ ଲବ୍ତର । କାକାରକି ଇଞ୍ଜାଆଁରକି ଲବ୍ବରକି । ଆକବ୍ ସବାନ୍ କିଜ୍ ଗାମକି ମାଣ୍ଡିବ ନନାଲେ ବିଦା । ବିଦାଗାମ ସିଦା ରାଜା ଉଆଁସବ ଆହୁରି ମୁଣ୍ଡବ ଏଅନା । କାକାରକି ଅନକୟ ଗାମକି ଏ ଆଡିକି ଆକପ୍ ଏଗନା । ରାଜାଗାମ ଆଡିଲେ । କାକାରକି ଗାମକି ଇନିଂଜ୍ଲେ ସାଧବଆ କନଶୁକି । ରାଜା ବାଡି ସବାନଜ୍ ଗାମ ସଲାକି ଇନିଂଜ୍ ବିରି ଧୂବାକି ଆକପ୍ ଏଅରେନ୍, ଚେକେ । ଚଅ ବାଇ ମନଦୁ କିବକିଜ୍ ତୁଂଜ୍କି । ଗାମକି ଇନି ବିଦାତେ ମିସିଂଜ୍ କୁ ନେଗେ । ସଲାରେ ଇନିଂଜ୍ତେ ସବୁଦିନ ବଣ୍ଡେକେ । ଅଦକତା ଗାମକି ଶୁଣିଣ୍ଡ ନବ୍ତଜେ । ବିଦାତେ ନେଗାମ୍ ବଣବ ସେଜ୍ନତେ ନଅନା କୁ । ଏରାତେ ଶୁମୁଣିଂ ନେଡେଜେ ବିରି ନାବ୍ଜାକେ । ଏରେ ଗାତାରେ କିଲଜ୍ ବିଦା ଅଜ୍ । ବଣଆ ଡେଜକି ଜୁଆଲେ ତିମିନା ଏରେତା କତେରକି ଉନଚେରାନାକି । ଶୁମୁଣିଂ ତିଡିର । ବ ବିଦାତେ ଗାମକି ଡାଏଲେ କତେରେକି ଅରେନ । କତେରକି ଅରେନତେ ଅନ୍ । ଏରବେଳା ଶୁମୁଣିଂତେ ତିଆନା ବିଦାତେ ଲଦେଅ । ବିଦାତ ବଲଅ ଡେଗାନ୍ ଗୁଲୁ । ମାଣ୍ଡି କାଶାଆକ ରଏଆନା । ବିଦାକ ତେରକି ସବ ଆଉଗାମ ଜୟ ଆଞ୍ଜ୍ ଯଦି ସାଧବ କନନ ଇସେନା ତାନେ ଇନି ସୁମୁଣିଂତେ ତିଡାରେ ବିରି ଇଞ୍ଜାଆଁବ ଗଗେ । ସୁମୁଣିଂତେ ତିଡାରଜ୍ ଅରେନ୍ ଇଞ୍ଜାଆଁ ଇଣ୍ଡା ଡକସେରେ । କାକାରକି ଚଅ ଜଣ ଡେନକି ଗାମକି ଆଉରେଜୟ ବିଦା, ଆରତେ ପରା ସୁମୁଣିଂ ଜାକେଅ । ଇଞ୍ଜାଆଁବ ଏରେ ଶୁମୁଣିଂତେ ତିଡାରଜ୍ ଅରେନଚେକେ ଜୟ । ବିଦାତେ ଆଉ ନିରିମତେ ଜେନା । ସୁଣିଣ୍ଡ ନବଗଜେ । କୁନେଗାମ ମିସିଂଜ୍ ଚେକା ମାରେତେ ନଅନା । ଏରେ ଚେକାରାତେ ନେଲେ କାଏ ବିରି ଆଲିଜାତା ନେଡାନତାନେ । ଚେକା ମାରେତେ ଅନକି । ଏରାତେ ବିଦାତେ ଆଗିଲା ଅସେଂଜାକି । ବିଦାତେ ଏରେଏରାତେ ଏଲେକାଅକି ଆଲିଜାତା ଚେକାତମକି । ବିଦା ଆଲୁଜା ରଏଆନା । କାକାରକି ଗାମକି କୁ ନିତୁଂଡ୍ । ବିଦା ଗଜ ଅକଲଜ୍ ଆଉ କିଛି ଜେନା । ଡେନକିଜ୍ ଉଆଗମାନକି । ବିଦା ଗାମ ଜୟ ଆଞ୍ଜ୍ ଯଦି ସାଧବ କନନ ଇସେନା ଇନି ଚେକାରେକି

ତିନାର ବିରିଗରେ ଆଉ ଦୁଆରୀକି ବନ୍ଦ କିବେ । ତେଜା ତିନାରଜ ଅରେନ ଦୁଆରୀକି ବନ୍ଦ କିବ । ବିଦା ଇଞ୍ଜାରା ତକ ସେରେ । କାକାରକି ତେନକିଜ ଜୟାକି ଆଉରେକ ବିଦାରେ ଇଞ୍ଜାତକସେରେ । ଅଦକତା ଗାମକି ସୁଣିଣ୍ଡଲେ ଆରପରା ଗଜ ପୁଣି ଏରାନ୍ ତେନତେରେ । ଇନିତେ ବିରି ନିବିବଜ ନବ୍‌ଗଜେ । ପୁଣି ବିଚାର ଆନାକି ଗାମକି କାରଙ୍ଗ୍ ସସବ ନନା ଏରାତେ ଗାତରତେ ନାବତୁଏ ଆଉ ଆଲିଙ୍ଗତା ଏଗେର ନିମୁବି । ଇନି ଗାତାରେ କିଲଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗ । କାରଙ୍ଗ୍ ସସବ ଅନକି । ମୁଇଣ୍ଡ କୁବା ଦର ଜୟକିୟୁ କାରଙ୍ଗ୍ ଜତେ । ମୁଇଣ୍ଡ ଗାତର ଆସିଆନା । ଏରାତେ ଗାମକି ବିଦା ତାଏଲେ ଆମ ଇନି ଗାତର ତାତେ ତୁଇନା ବାରଙ୍ଗ୍ ତେକି ଏରା ତୁମୁଇ ସେନାକି । ବିଦା ତୁଇରାନା ମୁଇଣ୍ଡ ଏଗେର ତଅବାଇବ ବହୁତ କଷ୍ଟବ ଗତାଏ ଶୁନ୍ ଅରେନକି । ବିଦା ଗାତରତା କାରଙ୍ଗ୍ ଆଦାବ ତମ୍ ତମ୍ କେ । ଏରେ ଏଗେର ତେ ତାଏତା ମୁବିଅକି ଆଉ କାରଙ୍ଗ୍ ଆଦାବ ତମ୍ ତମ୍ କେ । ଏରେ ଏଗେର ତେ ବାଏତା ମୁବିଅକି ଆଉ କାରଙ୍ଗ୍ ବି ଆଅରେନାକି ଇଞ୍ଜାଆଁ ବ ତୁଡ଼୍‌ଗକି । ବିଦା ଗାମ ଜୟ ଆଞ୍ଜି ଯଦି ସାଦବ କନନ ଇସେନା ଇନି କାରଙ୍ଗ୍ ଆଉ ଏଗେରତେ ଇଞ୍ଜାଆଁବି ଗଗେ । ବିଦା ଅରେନ୍ । ବିଦା ତଣ ତିଣି ଉରଜ ଇଞ୍ଜାତକସେରେ । କାକାରକି ତେନକି ଜୟକିୟ ଇଞ୍ଜାତ୍ ତକସେରେ ଗାମକି ଆଉରେଲେ ବିଦା । ସାବରଂ ବେଲେକା । ବିଦା ଗାମ କାକି ମାଣ୍ଡିଆତେ ଏଆସିଆନାଲେ । କାକାରକି ଗାମକି ଆଉରାତେ ନୁଆଁଗମାନ । ମନେ ମନେ ବିଚାର ଆନାକି ସୁଲିଣ୍ଡ ନବ୍‌ଗୟେ । ଆଉ ଦିନମିଞ୍ଜ ତା ଆରତେ ନେଗାମ କୁ ନଦୀତେ ଲୁଚକାଳି ନେବଗାଁ । ଏରାତେ ମୁଇଣ୍ଡ ବସତାତେ ନୁସିଗେଆଉ ନଦୀତେ ନେତମ୍ । ଏରେ ପୁଣି ନୁଦୀ କାତେ ସୁନ୍ ଗଗ । ତୁଲିତା ମୁଇଣ୍ଡି ବଗାଳିଆ କି ମୁଇଣ୍ଡି ଗୁଦ୍ୟାଗମାନକି । ଆରକି ଜୟକିକୁ ବସତାରା ବିରିକ । ଆରକି ଏରେ ବସତାରେତେ ସବକି ଏବଟାଅକି । ଏରେବେଲା ବିଦା ଗାମ ଏଡ଼ ତିରିକା ଆପେ ଆଞ୍ଜିତେ ଇଜିବ । ଆଞ୍ଜି ପରା ରାଜା କନିଆଁତେ ବାଇତେ ଅଙ୍ଗନମାନା । ମଇଣ୍ଡି ତରାଳି ଗାମକି ତେଇନିଂତେ ଉସିଗେ ଇନିଂଜ ରାଜା କାନିଆତେ ବାଇତେ ନଣ୍ଡେ । ଆମ ମୁଇଣ୍ଡିରେକି ଗଗେତାଏ । ବିଦା ଆରକିତେ ବସତା ଉସିଗଜ ନୁଦୀଆ ତମ୍‌ତମ । ଆରକି ଏରେତା ଗଜକି । ବିଦା ଇଞ୍ଜାଆଁବ ତେନ୍ ବୁଇରତେଗାମ ବଞ୍ଜି ମିସିଞ୍ଜ କାକାଞ୍ଜକିତେ ମେଗାତାଏ ମୁଇଣ୍ଡି କୁଣ୍ଡା ଅଶିଗଟା ମରେନ୍ କିଜ ଟାମାକର ସେରେକି ନାଲେ ଆଞ୍ଜି ତେନଜ ଅବଗଜ । ଟାକର ସେରେକିଜ୍ ତିଅ ।

ବୁଢ଼ର କନକିତେ ଗାମ ତାଏ କୁଣ୍ଡ ଟାଙ୍କର ଚେରେପେ ବିଦା ମାଣ୍ଡିଆକ ମୁଇଁଷିକି ଅରେନକେ । କାକାରକି ଗାମକି ବିଦା ତଳେ ଗଜ ସୁଣିଷ୍ଟ ଆଉ ବଞ୍ଚେଅ । କିଲା ଅରେନ କିଜ ଟାଙ୍କର ସେରକି । ବିଦା ମୁଇଁଷି ଅରେନତର । ବାକାରବି ଗାମକି ବିଦା ମାଣ୍ଡିତା ମୁଇଁଷି ମରେନାନା । ବିଦା ଗାମ ତୁକାକି ଏରେ ଗାତାରେ ଏଗାତା ଅର ଆପେତ ଆଞ୍ଜତେ ବସତାତେ ଇଉସିଗଜ ପାରମିଂ ଇତିଂଜ୍ଜ ନୁଦୀଆତେ ଏତମ ଯଦି ଚଅ ବାଇତେ ଚଅ ପାର ଇତିଂଜ୍ ଚେରଜ ଆଉରି ମୁଇଁଷ ଅରେନଚେତାନ । କାକାରକି ଗାମକି ତେତାଲେ ଇନିଂଜ୍ ତେ କିଲଙ୍ଗ ଏରେ ପୁଣିଷ୍ଟ କିବେ । ଇନିଂଜ୍ କିଲଙ୍ଗ ମୁଇଁଷି ନରେନତେ । ଆର ଏରେ ପୁଣିଷ୍ଟ କିବଜ ଗାନାବ ପାର ପାରମିଂଜ୍ ତିଂଜ୍ ଆଉ ଡାକତେ ତମ । ବାବାରକି ଗଜକି । ବିଦା ଇଞ୍ଜାଆଁବ ତେନଜ ଇଣ୍ଡା ଡକସେରେ । ବୁଲିରକି ଗାମକି କାକାମକି ମାଣ୍ଡିଆ ଆସିକିକି । ବିଦାଛେ ମୁଇଁଷି ବାମାନ୍ତେ ନମାକି । ଅଚତା କୁବା କୁଲିର ଜିଂଙ୍ ଏରେବେଲା ଗାମ ଆଞ୍ଜାତେ ପରା କାନିଆଁ ଆତିଂଜମାନାକି ଆପେଏକଳଂ ଆଞ୍ଜାଆଁ ଆସନ୍ତେ ଏରଏନା । କାକାକିତେ ଆଞ୍ଜ ଅବଗମ । ସାବରଂଙ୍ ବୁଲିରକିତେ ବିଦା ବାନିଆଁ ଉନ୍ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ଏବଂ ବୁଢ଼ୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସାତ ପୁଅ ଥିଲେ । ସବୁଠୁ ସାନପୁଅର ନାମ ବିଦା । ସେ ଠିକ୍ ବଲ୍ ପରି ଗୋଲ ଥିଲା । ଛଅଭାଇ ବାହାହୋଇ ବୋହୂ ଆଣିଲେ । ବିଦା କହିଲା, ତୁମେ ତ ବୋହୂ ଆଣିଲ ଆଉ ମୁଁ । ଛଅ ଭାଇ କହିଲେ ତତେ କିଏ ଝିଅ ଦେବ । ତୁ ତ ବଲ୍ ପରି । ବିଦା ଆଉ କିଛି ନ କହି ଚୁପ ରହିଲା । ବଡ଼ଭାଇମାନେ କହିଲେ ଜମିବାଡ଼ି ଭାଗ କରିଦିଅ । ଆଉ ମଇଁଷି ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଭାଗ କରିବା । ସବୁଗୁଡ଼ାକ ଭାଗ କଲେ । ବଡ଼ଭାଇମାନେ ଭଲ ଭଲ ମଇଁଷି ନେଲେ । ବିଦାକୁ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ୀ ମଇଁଷି ଦେଲେ । ବିଦା ତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଚରେଇବା ପାଇଁ ନେଲା । ମଇଁଷିର ଲାଞ୍ଜରେ ବିଦା ଝୁଲୁଥାଏ । ବହୁତ ଦିନ ହେଲା । ବିଦାର ବୁଢ଼ି ମଇଁଷିର ଦେହ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ବିଦାର ଭାଇମାନେ କହିଲେ, ବିଦା, ତୋର ମଇଁଷିଟା କିପରି ଭଲ ହେଲା । ବିଦା କହିଲା, ମୁଁ ମଇଁଷିକୁ ସେପରି ଖାଦ୍ୟ ଦେଉଛି ନାଁ ।

ଦିନକର ଘଟଣା । ବିଦା ମଇଁଷି ଲାଞ୍ଜରେ ଝୁଲୁଥାଏ । ମଇଁଷିଟା ଝାଡ଼ା ଫେରିଲା । ବିଦା ଏକାଥରକେ ପୋତି ହୋଇଗଲା । ବୁଢ଼ୀ ମଇଁଷି ଘରକୁ ପଳେଇଲା ।

କିଛିଦିନ ପରେ ମଇଁଷିଟି ଖାଇବାକୁ ନ ପାଇଁ ମରିଗଲା । କିଏ ଚରେଇବ । ବିଦା ତ ମଇଁଷି ଖତରେ ପୋତି ହେଲା । କାଟିବା ପାଇଁ ମଇଁଷିଟାକୁ ତମମାନେ ନେଇଗଲେ । ଜଣେ ତମ ଚାଲାକ ଥିଲା । ସେ କହିଲା ଛାଲଟାକୁ ରଖିବା । ଅଧେ କହିଲେ ହଁ ଏଟା ଆସୁଛି ସେତ ମରିଗଲା । ଚତୁର ତମ କହିଲା ଦିଅ ମୁଁ ରଖୁଥିବି । ସେ ନେଇ ଶୁଖେଇକରି ରଖୁଥିଲା । ଦିନେ ବିଦେଶୀ ଖତ ଖୋଜୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଖତ ପାଖରେ ରୋଷେଇ କରୁଥିଲେ । ଭାଗ୍ୟକୁ ସେହି ଖତ ଆଡକୁ ଜଣେ ବିଦେଶୀ ଲୋକ ଗଲା । ସେ ଯେତେବେଳେ ଖତ ଆଣିଲା, ସେତେବେଳେ ବିଦା ଉଠି କହିଲା, ଏ ବାର ବର୍ଷରେ ଶୋଇଥିବା ବିଦା ଉଠିଲା । ଏହିପରି ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କହି ବିଦା ଦୈତିଲା । ବିଦେଶୀ ଲୋକଟି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁଛି । ମନେମନେ ଭାବିଲା ଏଠାରେ ଦେବତା ଥିଲେ ।

ବିଦା ଘରକୁ ଆସି କହିଲା ଭାଇମାନେ ମୋର ମଇଁଷିଟା କାହିଁ । ଭାଇମାନେ କହିଲେ ତମମାନେ ନେଇଛନ୍ତି । ବିଦା କହିଲା କଣ ପାଇଁ ନେଲେ । ଭାଇମାନେ କହିଲେ ମଇଁଷିଟା ମରିଗଲା । କାଟିବା ପାଇଁ ନେଲେ । ବିଦା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତମମାନଙ୍କୁ ପାଖକୁ ଗଲା । କହିଲା ତମମାନେ ମୋର ମଇଁଷିର ଛାଲ ଦିଅ । ତମମାନେ କହିଲେ ଏଇଯେବେ ସେ ଠିକ୍ କହୁଥିଲା । ଆମେ କହିଲୁ ବିଦା ମରିଗଲା । ତମମାନେ ଯିଏ ଛାଲ ରଖୁଥିଲା ତାକୁ ମାଗିବାକୁ ବିଦାକୁ କହିଲା । ବିଦା ତାକୁ ଯାଇ ଛାଲ ମାଗିଲା ଓ ଛାଲ ନେଇ କରି ଚାଲିଲା । ଯାଉ ଯାଉ ବାଟରେ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଗଲା । ବିଦା ମଇଁଷି ଛାଲଟି ନେଇ ଗୋଟିଏ ଗଛ ଉପରେ ଯାଇ ବସିଲା । ରାତି ଅଧରେ ଦୁଇଜଣ ଚୋର ରାଜ ଉଆସରୁ ଚୋରି କରି ଟଙ୍କା ପଇସା ଆଣି ସେ ଗଛ ମୂଳରେ ବସି ଭାଗ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ କଣା ଓ ଆଉ ଜଣେ କୁଜା । ପଇସା ଭାଗ କରୁ କରୁ ରାତି ପାହି ଆସୁଥାଏ । ତେଣୁ କଣା କୁଜାକୁ କହୁଛି ବେଗି ଭାଗ କର ମଣିଷମାନେ ଆସିଯିବେ । କୁଜା ମଧ୍ୟ ସେହି କଥା କହୁଛି ଦେ, ବେଗି ଭାଗକର ମଣିଷମାନେ ଆସିଯିବେ । ଏହିପରି କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣି ଗଛ ଉପରେ ଥିବା ବିଦା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ମଇଁଷି ଛାଲଟି ପକାଇଦେଲା । ସେମାନେ ପଇସା ଛାଡି ଚାଲିଗଲେ । ବିଦା ସବୁ ପଇସା ଲୁଗାରେ ବାନ୍ଧି ଘରକୁ ଗଲା । ଘରେ ତାର ମାଆକୁ କହିଲା ମାଣଟା ଆଣିଲୁ ପଇସାଗୁଡାକ ମାପିବି । ତାର ମାଆ ମାଣ ଆଣିଲା । ବିଦା ମାପିକରି ଛଅଭାଇଙ୍କୁ ଛଅ ମାଣ ଦେଲା । ଆଉ ବାକିତକ ନିଜେ ରଖିଲା । ତାର ଭାଇମାନେ କହିଲେ, ହଇରେ ବିଦା ତୁ ଏତେ ପଇସା କୋଉଠୁ ଆଣିଲୁ । ବିଦା କହିଲା କୁହନାହିଁ ଭାଇ ତୁମେ ତ ମୋତେ ବୁଢ଼ୀ ମଇଁଷି ଦେଲ, ଭଲ ମଇଁଷି ଦେଇଥିଲେ ଆହୁରି ପଇସା

ଆଣିଆନ୍ତି । ସେହି ମଇଁଷି ଛାଲଟି ବିକିଲି । ଭାଇମାନେ କହିଲେ କେଉଁଠି ବିକିଲୁ । ବିଦା କହିଲା ରାଜଉଆସରେ । ଭାଇମାନେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମଇଁଷିଗୁଡ଼ିକୁ ମାରିଦେଲେ । ଛାଲଗୁଡ଼ିକୁ ବିକିବା ପାଇଁ ରାଜଉଆସକୁ ନେଲେ । କହିଲେ କିଏ ଛାଲ ରଖୁବ ? ରାଜା ପଚାରିଲେ କଣ ଛାଲ ? ଛଅଭାଇ କହିଲେ ମଇଁଷି ଛାଲ । ରାଜା ରାଗିଯାଇ କହିଲେ ଶିଳାମାନେ ଆମେ କଣ ତମ, ଆମ ଆଡେ ଆଣୁଛ । ଛଅଭାଇ ରାଜାଙ୍କର ରାଗ ଦେଖୁ ଦୌଡ଼ିକରି ପଳାଇ ଆସିଲେ । ଆଉ କହିଲେ ବିଦାକୁ କଣ କରିବା । ଘରଟା ତାର ପୋଡ଼ିଦେବା । ଏହିକଥାଟା ବିଦାକୁ ତାର ଭାଇଜମାନେ କହିଲେ । ବିଦା କହିଲା ତୁମେ ସେଟାକୁ ଚିନ୍ତା କରୁଛ ? ବିଦା ପିଣ୍ଡାରେ ବସି ଅନେଇଛି, ଛଅଭାଇ ଆସୁଛନ୍ତି ସିଆଡେ । ଛଅଭାଇ ଆସିଲେ ବିଦା ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ବିଦା ଶୋଇଛି ବୋଲି ସେମାନ ଭାବିଲେ । କହିଲେ ବିଦା ଘର ଭିତରକୁ ଗଲା ଚାଲ ପୋଡ଼ିଦେବା । ସେ ଭିତରେ ଥାଇ ସେ ମଧ୍ୟ ପୋଡ଼ିଯିବ । ଘରଟା ପୋଡ଼ିଦେଲେ । ବିଦା ଗୋଟିଆ ଗଳିଆ ବାଟ କରି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପଦାକୁ ବାହାରି ଆସିଲା । ସେ ଆସି ରାସ୍ତାରେ ଛିଡା ହୋଇ କହୁଛି, ହେ ବିଦାର ଘର ପୋଡ଼ିଗଲା, ବିଦାର ଘର ପୋଡ଼ିଗଲା । ଭାଇମାନେ କହିଲେ ଏଇଯେ ବିଦା କେଉଁବାଟେ ଚାଲିଗଲା ? ବିଦା ଆଉ କଣ ଘର ଭିତରେ ପଶି ନଥିଲା କି ? ଘର ପୋଡ଼ିଗଲା । ବିଦା ଆସି କ୍ଷୀରଗୁଡ଼ିକୁ ବସ୍ତାରେ ଭର୍ତ୍ତିକଲା ଆଉ ତାର ମାଆକୁ ଭାତ ଖାଇବାକୁ ମାଗିଲା । ମାଆ ଭାତ ଦେବାରୁ ଖାଇକରି କ୍ଷୀର ବସ୍ତାକୁ ଧରି ବାହାରିଲା । ଆରପଟ ସୁନା ପଇସା ଧରି ଲୋକମାନେ ଆସୁଛନ୍ତି । ବାଟରେ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଗଲା । ବିଦା କହିଲା ଏ ଭାଇମାନେ କୁଆଡେ ଯାଉଛ ? ଏଠାରେ ରହିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ରାତି ହୋଇଗଲାଣି । କାଲି ସକାଳେ ଯିବା । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସେଠାରେ ରହିଗଲେ । ବିଦାକୁ କହିଲେ, ହେ ବାବୁ ତୁମେ ଚାଉଳ ଆଣିଛ କି ? ନାହିଁ ମୁଁ ତ ମାରଧର ଆସିଲି । ସେମାନେ କହିଲେ ଯାଅ ତୁମେ କାଠ ଆଣିବ । ଆମେ ପାଣି ବସଉଛୁ । ବିଦା ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଗଣ୍ଡି ଠିକ୍ କଲା । ଭାତ ଖାଇସାରି ସମସ୍ତେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ । ରାତିରେ ବିଦା ଉଠି ସେହି ଗଣ୍ଡି ପାଖକୁ ଗଲା, ଆଉ କହିଲା ମୁଁ ଯଦି ସାଧବ ପୁଅ ହୋଇଥିବି ଏହି ଗଣ୍ଡି ଟେକିକରି ନେବି, ଆଉ ସେମାନଙ୍କୁ ମଡେଇ ଦେବି । ଗଣ୍ଡିଟି ବୋହି ଆଣିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଉପରେ ମଡେଇ ଦେଲା । ମଣିଷଗୁଡ଼ାକ ମରିଗଲେ । ବିଦା ସୁନା ପଇସା ସବୁ ଧରି ଆସିଲା । ଆଉ ତାର ମାଆକୁ କହିଲା, ମାଆ ଯାଆ ଭାଇମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଆଜି ପାଞ୍ଚମାଣିଆ ମାଣଟା ଆଣିବୁ । ସୁନା ପଇସା ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଦୁଇପାଇ ଲେଖାଏ ଦେଲା ।

ତାର ଭାଇମାନେ କହିଲେ ବିଦା ଏହି ଟଙ୍କା କେଉଁଠୁ ଆଣିଲୁ । ଆମକୁ କହ । ଆମ କୁଆମାନେ ଭୋକରେ ଅଛନ୍ତି । ବିଦା କହିଲା ଛାଡ଼ ଛାଡ଼ । ଆଉ ସେକଥା କହନାହିଁ । ତୁମେତ ଘର ପୋଡ଼ିଲ ଯଦି ଆଉ କିଛି ପାଳପତ୍ର ଅଣି ପୋଡ଼ି ଥାଆନ୍ତ ଆହୁରି ଅଧିକା କ୍ଷୀର ହୋଇଥିଲେ ବେଶି ସୁନା ମିଳିଥାନ୍ତା । ତୁମେ ମଧ୍ୟ ଘରଗୁଡ଼ାକ ପୋଡ଼ିଦିଅ । ନହେଲେ ମୁଁ ପୋଡ଼ିଦେବି । ଭାଇମାନେ ତାଙ୍କ ଘରଗୁଡ଼ାକ ପୋଡ଼ିଦେଲେ । କ୍ଷୀର ଧରି କହିଲେ କୁଆଡ଼େ ଯିବୁ ବିଦା । ବିଦା କହିଲା ସିଧା ରାଜଉଆସର ଆର ମୁଣ୍ଡକୁ ଯିବ । ଭାଇମାନେ ଯାଇ କହିଲେ କିଏ କ୍ଷୀର ରଖିବ ? ରାଜା ପଚାରିଲେ କିଏ ? ଭାଇମାନେ ଆମେ ସାଧବ ପୁଅମାନେ କ୍ଷୀର ଆଣିଛୁ । ରାଜା ବାଡ଼ି ଧରି ଗୋଡ଼େଇଲେ, କହିଲେ ଶିଳାମାନେ ଆମେ କଣ ଧୋବା ଯେ କ୍ଷୀର ଆଣିଛ ? ଛଅଭାଇ ମନ ଦୁଃଖ କରି ଫେରିଆସିଲେ । କହିଲେ ବିଦାକୁ ଆଜି ଚାଲ ପିଟିବା । ଶିଳାଟା ଆମକୁ ସବୁବେଳେ ଠକୁଛି । ଅଧେ କହିଲେ କେମିତି ମାରିବା । ବିଦାକୁ ବଣକୁ କାଠ ପାଇଁ ଡାକିନେବା । ସେଠି ଗଛ ହାଣିବା । ଗଛଟାକୁ ତା ଉପରେ ପକେଇ ଦେବା । ଏହି କଥାଟା ବିଦା ମଧ୍ୟ ଶୁଣିପାରିଲା । ସେମାନେ ବଣକୁ ଗଲେ ଓ ଗଛ ହାଣିଲେ । ଗଛ ଯେଉଁଆଡ଼କୁ ଢଳିବ ସେପଟକୁ ଲୁଗାଗୁଡ଼ିକ ରଖିଲେ । ଗଛ ଢଳିବା ସମୟରେ ବିଦାକୁ କହିଲେ ଯାଆ ଲୁଗାଗୁଡ଼ିକ ଆଣିବୁ । ଲୁଗା ଆଣିବା ପାଇଁ ଗଲାବେଳେ ଗଛଟି ବିଦା ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲା । ବିଦାତ ବଳ ପରି ଗୋଲ । ଗଛର କେଉଁ ଫାଙ୍କାରେ ରହିଗଲା । ବିଦା ଲୁଗାଗୁଡ଼ାକ ଧରିଲା ଆଉ କହିଲା ମୁଁ ଯଦି ସାଧବ ପୁଅ ହୋଇଥିବି ଏହି ଗଛଟାକୁ ବୋହି ନେଇ ଘରେ ରଖିବି । ଗଛକୁ ବୋହି ଆଣି ଘରେ ରଖିଲା ଏବଂ ପିଣ୍ଡାରେ ବସିଛି । ଛଅଭାଇ ଆସି ବିଦାକୁ ଦେଖି କହିଲେ ହେଇଚିତ ବିଦା । ତାକୁ ପରା ଗଛ ମଡ଼ାଇଥିଲେ । ଘରକୁ ସେହି ଗଛ ବୋଲି ଆଣିଛି ଦେଖ । ବିଦାକୁ ଆଉ ପାରିବା ନାହିଁ । କେମିତି ମାରିବା । ଚାଲ କହିବା ଆଜି ଚେକା ମାରି ଯିବା । ସେହି ଚେକାରେ ଠେଲି ଦେଇ ଉପର ପଟ ଚେକା ମାରିବା । ଚେକା ମାରିବା ପାଇଁ ଗଲେ । ସେଠାରେ ବିଦାକୁ ଆଗରେ ଚଲାଇଲେ । ବିଦାକୁ ସେଠାରେ ଯେଲିଲେ ଏବଂ ଉପରପଟ ଚେକା ଫିଙ୍ଗିଲେ । ବିଦା ଭିତରେ ରହିଲା । ଭାଇମାନେ କହିଲେ ଚାଲ ପଲେଇବା । ବିଦା ମରିଗଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ କିଛି ଚିନ୍ତା ନାହିଁ । ଆସି ଗାଧୋଇଲେ । ବିଦା କହିଲା, ଦେଖ ମୁଁ ଯଦି ସାଧବ ପୁଅ ହୋଇଥିବି, ତାହେଲେ ଏହି ଚେକାଗୁଡ଼ିକ ବୋହି ନେଇଯିବି ଆଉ ତାଙ୍କର ଦୁଆର ଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ କରିଦେବି । ବିଦା ଚେକା ବୋହି ଆଣିଲା ଓ

ଦୁଆର ବନ୍ଦ କଲା । ବିଦା ପିଣ୍ଡାରେ ବସିଛି । ଭାଇମାନେ ଆସି ଦେଖିଲେ । କହିଲେ ଏଇବେ ବିଦା ପିଣ୍ଡାରେ ବସିଛି । ଅଧେ କହିଲେ କେମିତି ବେ ସିଏ ପରା ମରିଗଲା । ପୁଣି ଏଠାରେ କେମିତି ବସିଛି । ଏହାକୁ କଣ କଲେ ମରିବ ? ଛଅ ଭାଇ ପୁଣି ବିଚାର କଲେ, କହିଲେ ମାଛ ଧରି ଯିବା । ସେଠାରେ ବିଦାକୁ କହିଲେ ଯାରେ ତୁ ଏହି ଗାତରେ ପଶିବୁ ମାଛଗୁଡ଼ାକ ସେ ଭିତରେ ପଶିଥିବେ । ବିଦା ପଶିଗଲା । ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପଥର ଛଅଭାଇ ବଡ଼ କଣ୍ଠରେ ଗଡ଼ାଇକରି ଆଣିଲେ । ବିଦା ଗାତରୁ ମାଛ ବାହାର କରି ଉପରକୁ ଫିଙ୍ଗୁଥାଏ । ସେ ପଥରଟିକୁ ବାହାରପଟୁ ମଡେଇଦେଲେ । ଆଉ ମାଛ ମଧ୍ୟ ଆଣିଲେ ନାହିଁ । ଘରକୁ ପଳେଇ ଆସିଲେ । ବିଦା କହିଲା, ଦେଖ ମୁଁ ଯଦି ସାଧବ ପୁଅ ହୋଇଥିବି ଏହି ମାଛ ଅଉ ପଥରଟି ଘରକୁ ନେଇଯିବି । ବିଦା ସବୁ ନେଇ ଆସିଲା । ବିଦା ଭାତ ଖାଇ ସାରି ପିଣ୍ଡାରେ ବସିଛି । ଭାଇମାନେ ଆସିଲେ, ଦେଖିଲେ ବିଦା ପିଣ୍ଡାରେ ବସିଛି । କହିଲେ ହେଇ ବେ ବିଦା । ବିଦା କହିଲା ଭାଇମାନେ କେଉଁଠି ଥିଲ ? ଭାଇମାନେ କହିଲେ ଗାଧୋଉଥିଲନେ ମନେ ବିଚାର କଲେ କିପରି ମାରିବା ? ଆଉ ଦିନେ ତାକୁ କହିବା ତାର ନଦୀରେ ଲୁଚକାଳୀ ଖେଳିବା । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତାରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ନଦୀରେ ଫିଙ୍ଗିଦେବା । ସେହିପରି କଲେ । ନଦୀ ଭସେଇ ନେଲା । ତଳପଟେ ମଣିଷ ଚରାଳି ମଇଁଷି ଗାଧୋଉଥିଲେ । ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଯେ ବସ୍ତାରେ କଣ ଗୋଟାଏ ଭାସି ଯାଉଛି । ସେମାନେ ସେହି ବସ୍ତାକୁ ଧରିଲେ ଆଉ ଫିଟେଇଲେ । ସେତେବେଳେ ବିଦା କହିଲା ତୁମେ ମତେ କାହିଁକି ଛୁଇଁଲ । ମୁଁ ପରା ରଜା କନିଆଁ ବାହାହେବା ପାଇଁ ଯାଉଥିଲି । ମଇଁଷି ଚରାଳି କହିଲେ ଦିଅ ଆମକୁ ଭର୍ତ୍ତି କରିଦିଅ ଆମେ ରାଜ କନିଆଁ ବାହାହେବା ପାଇଁ ଯାଉଅଛୁ । ତୁମେ ମଣିଷଗୁଡ଼ାକ ଦେଖୁଥାଅ । ବିଦା ସେମାନଙ୍କୁ ବସ୍ତାରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ନଦୀରେ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା । ସେମାନେ ମରିଗଲେ । ବିଦା ଘରକୁ ଫେରିଲା ଆଉ ତାର ମାଆକୁ କହିଲା, ମାଆ ଆଜି ଭାଇମାନଙ୍କୁ କହିଥିବୁ ମୁଇଁଷି ଖୁଣ୍ଟ ଅଶିତା ଆଣିକରି ରଖିଥିବେ । ନହେଲେ ମୁଁ ଆସିଲେ ମାରିଦେବି । ମାଆ ପୁଅମାନଙ୍କୁ କହିଲା ଯାଆ ମଇଁଷି ଖୁଣ୍ଟ ଠିକ୍ କର । ବିଦା କେଉଁଠୁ ମଇଁଷି ଆଣିଲୁ । ବିଦା କହିଲା ଛାଡ଼ ଭାଇମାନେ ଏକଥା ନ କହିଲେ ଭଲ । ତୁମେ ମତେ ବସ୍ତାରେ ଭର୍ତ୍ତିକରି ନଦୀରେ ଫିଙ୍ଗିଦେଲ । ଯଦି ଛଅଜଣଙ୍କୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଭସାଇ ଦେଇଥାନ୍ତ ଆହୁରି ମଇଁଷି ଆଣିଥାନ୍ତି । ଭାଇମାନେ କହିଲେ ଦେ ଆମକୁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କର । ଆମେ ବି ମଇଁଷି ଆଣୁଛୁ । ସେ ସେହିପରି କରି

ପାହାରେ ପାହାରେ ଦେଇ ପାଣିକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା । ଭାଇମାନେ ମରିଗଲେ । ବିଦା
ଘରକୁ ଆସି ପିଣ୍ଡାରେ ବସିଛି । ଭାଇଜମାନେ କହିଲେ ତୋର ଭାଇମାନେ କେଉଁଠି
ଅଛନ୍ତି । ବିଦା କହିଲା ମଇଁଷି ବାଛୁଥିବେ । ପରେ ବଡ଼ ଭାଇଜ ପଚାରିଲା । ବିଦା
ସେତେବେଳେ ମୋତେ ସିନା କନିଆଁ ଦେଉ ନଥିଲେ । ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ
ପାଖରେ ରହିବ । ଭାଇମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ମାରିଦେଲି । ସମସ୍ତ ଭାଇଜମାନଙ୍କୁ ବିଦା ରଖିଲା ।

(୨୦)

ବେଳା ଆଉ ଲେରାଡ଼, ବାନଲଡ଼, ସରଗଆ ଆସିକେ କିଆ । ଆଗିଲା
ଯୁଗଆତେ ବେଳଆ ଆଉ ଲେରଡ଼ଆ ବହୁତ କନଶ୍ଚି ଆସିଆନକି । ଏକଲଡ଼
ବେଳଆ କନଶ୍ଚି ଜତେ । ଲେରାଡ଼ ଗାମକୁ ବେଳରା କାରାରବ ମୁଲୁଷକି ଗମଜେକି ।
ସୁଣିଷ୍ଟ କିବକେଦ କନଶ୍ଚି ଗମଜେକି । ଲେରାଡ଼ ବଉତ ଚତୁର ଆସିଆନା । ଦିନମିଂଜ
ବେଳ ଆଉ ଲେରାଡ଼ ବୁଲିନମାନା କିଆ । ଆରାକିଆ ଇଞ୍ଜିଆଁରା କିଆତେ ଏରେବେଳ ।
କିଟି ଆରାସିଆନା । ବିରି ଜିମିମ୍ କିଆଜ ରମଏନା କିଆ । ବୁଲି ବୁଲି ବହୁତ ଲାକାବ
ଅନକିଆ । କମସେରାନ୍ କିଆଜ ସେନା ଉରୁରେତେ କୁଇସେତାନ କିଆ । କମତ
କିକିବ ଜେନା ସୁଣିଷ୍ଟ ମୁରେକିଆ । ଜୁରସୁର ତିଲାଜାନ୍ କିଆ । ଇଞ୍ଜିଆଁବ ତେନ
କିଆ । ବେଳ ଆର ଇଞ୍ଜିଆଁରା ଜୟକୁ କିଛି କାଏଦ ଜତେ । ଲେରାଡ଼ଆଁ ଇଞ୍ଜିଆଁରାତେ
ମୁଇଷ୍ଟ କୁଲାବ ସୁମୁସିଡ଼ ଆସିଆନା । ଏରା କୁଲାବ୍ ବଉତ ଲାକୁଇ ସେର । ଲେରାଡ଼
କିଟି ଆକୁୟାନା ବଳତେ କୁଲାବ୍ ତବକୟାନା । ବେଳ ତେନ ଜୟକୁ ଜିଡ଼ଙ୍ଗ ବିରି
ମିଦି ମେଡ଼ବ କୟେ ସେରେ । ଲେରାଡ଼ ଚତୁର ଗାମ ବିରିଆଉ ତବକଏନା ତିଲାଜ୍
ସାୟାଲେ ଆମାରିମାନା ବଳତେ କନନିଂ କିତେ ତବକଏ ସେରେ । ବେଳଗାମ ଆଞ୍ଜି
କିଲଡ଼ ତାଲେ କନନିଂଜ କିତେ ତବକଏରେ । ବେଳ କନଶ୍ଚ କିତେ ତବକୟାନାଜ
ଜିମ । ଏଦାରରିଆନା ଲେରାଡ଼ କନଶ୍ଚ କିତେ ଅବିରାୟ । ବେଳ ଜୟଜ ଚଲେଆନା
ଗାମ ଆମ ଆଞ୍ଜିତେ ମେବଶ୍ଟେଅ ଗାମାଜ ଲେରାଡ଼୍ ତେ ଶାବଳବ ତୁଲୁଡ଼ଗଁ । ଏରେ
ତାସୁନ୍ ଲେରାଡ଼ଆ ଇଶିରା କାଳିଆ ଦାଗଇସେରେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ଜହ୍ନ ଦୁଇଜଣ ସାରା ଆକାଶରେ ରହୁଛନ୍ତି । ଆଗ ଯୁଗରେ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ଜହ୍ନର ବହୁତ ଛୁଆ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଛୁଆମାନେ ନାହାନ୍ତି । ଜହ୍ନ

କହିଲେ ଯେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣରେ ଲୋକମାନେ ମରିଯିବେ । କଣ କଲେ ଛୁଆଗୁଡ଼ା ତାର ମରିଯିବେ । ଜହ୍ନ ବହୁତ ଚାଲାଇ ଥିଲା । ଦିନେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ଜହ୍ନ ବୁଲୁଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଘରେ କିଛି ନଥିଲା । କଣ ଖାଇକରି ରହିବେ । ବୁଲି ବୁଲି ବହୁତ ଦୂରକୁ ଗଲେ । କାମ କରିଥିଲେ ସିନା ଖାଇବା ପାଇଁ ପାଇଥାନ୍ତେ । କାମତ କରିନାହାନ୍ତି କିପରି ଖାଇବେ । ଜୋରରେ ଭୋକ ହେଲା । ଘରକୁ ଆସିଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କ ଘରେ ଦେଖିଲେ ଯେ କିଛି ଖାଦ୍ୟ ନାହିଁ । ଜହ୍ନ ଦେଖିଲା ଯେ ଘରେ କିଛି ଖାଦ୍ୟ ନାହିଁ । ଜହ୍ନର ଘରେ ଗୋଟିଏ ବେଲ ଗଛ ଥିଲା । ସେଥିରେ ବହୁତ ବେଲ ଫଳିଥିଲା । ଜହ୍ନ କିଛି ନ ପାଇ ବେଲକୁ ସିଝେଇଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆସି ଦେଖି ପଚାରିଲା କଣ ସିଝେଇଛୁ ? ଜହ୍ନ ତ ଚତୁର । ସେ କହିଲା କଣ ଆଉ ସିଝେଇବି । ଭୋକ ସମ୍ଭାଳି ନପାରି ନିଜ ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ସିଝେଇଛି । ସୂର୍ଯ୍ୟ କହିଲା ତାହେଲେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ମୋର ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ସିଝେଇବି । ସୂର୍ଯ୍ୟ ତାର ନିଜ ଛୁଆକୁ ସିଝେଇ ଖାଇଦେଲା । ରାତି ହେଲା । ଜହ୍ନ ତାର ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ବାହାରକଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିଲା ଓ ରାଗିକରି କହିଲା, ତୁ ମୋତେ ମିଛି କହିଲୁ । ଏହା କହି ଜହ୍ନକୁ ଶାବଳରେ ବାରମ୍ବାର ଭୂଷି ଦେଲା । ସେହିଦିନଠାରୁ ଜହ୍ନ ଦେହରେ କଳା କଳା ଦାଗ ହୋଇଛି ।

(୨୧)

ମୁଇଁ ଧନୀ ମୁଇଁଷ ଆସିଆନା । କରମ ଅଭାଗ୍ୟ ବଳତେ କିଟି ଦିନ ଇଆନା ଆର ଧନରକି ଜେଲାଅ । ଅଚତା ଆର ବିରିକିମିବେ । ଦିନମିଂ ଆର ଇଞ୍ଜିଆଁ ସାଡେଅଜ ତୁଙ୍ଗ ତୁଙ୍ଗ ତେ ଗାମ । ସୁତୁକୁରିଂ ଆରା ଆଉ ଯାଆ ଦନ ଆସିଆନା ଏରେକି ସବାନ ତୁଙ୍ଗ । ଅଂଗର ଅଂଗର ମୁଇଁଷ ଗାଅଁଆ ଆଉଟିଆନା । ଜୟକୁ ଏରା ଉଆଳିକି ପାଟି କିକି କିବ ଅଉବ ଇନିବ ଦବଡେକେକି । ବୁଡା ଜିଂଙ୍ଗ ବିରିଲେ ଉଆଳିକି ଗାତା ବିରି ? ବିଡେ ଇନିପୁଂଷ ପାଟିଇକିବବେ । ଉଆଳିକି ଗାମକି ଇନି ଜୟେ ଇନିଂଜଂ ମୁଇଁଷ କଲେଙ୍ଗ ନିକୁଇ ସେକେ । ମଜା କିକିବତେ ଆରତେ ଦାଉଲାବ ନେତରଜ ନୁବକୁଜକେ । ଇନିଜଏ କଲେଙ୍ଗେ ସୁଣିଷ୍ଟ କିଜକେ, ବିଚରା କଲେଙ୍ଗ ତେତେ ଜୟଜ ଲୁକରା ମାମୁନୁ ଇଆନ । ଆର ଗାମ ଆରେ ବିଜେପେ ଉଆଳିକି କଲେଙ୍ଗ ତେତେ ଡିଜେପେ ଆନେ ଆଞ୍ଜି ଆପେତେ ପଏସା ଡିଂଜେ । ଇନିଗାମଜ ଲୁକରେ ଉଆଳିକିତେ କିଟି ପଇସା ଡିଂଜ । କଲେଙ୍ଗ ତେତେ ଇଜିଂଡତା ଦାଉଲା ଏବଟାଅଜ ତୁଙ୍ଗ ଲୁକରେ ଅଚତା ଅନଜ ମୁଇଁଷତା ଗାଅଁଆ ଆଉଟିଆନା । ଏରା

ଜୟ ଦଳମିଂ ଉଆଳିକି ମୁଇଞ୍ଚ ଗଦତେ ସବକିଜ ଆରା ଇଜିଂଙ୍ଗତେ ତମଗନ
 ସେକେକି । ଗଦରେ ଅବାଟ ଇଜିଂଙ୍ଗବ ତଙ୍ଗନା ସୁଣିଷ୍ଟ । ରେ ତରମିଂଜ ଆର କା
 ଚେରମାନଦ ଅଲଗତପେ । ଲୁକରେ ଏରେ ପୁତିଷ୍ଟ ଉଆଳିକିତେ କିତି ପଏସା ଡିଂଜ
 ଗଦରେତ ଏବ୍ଟାଅଜ ପିଜ । ଅତତା ଆଉ ମୁଇଞ୍ଚତା ଗାଅଁଆ ଆଉଚିଆନ୍ ଏରା
 ଜୟକୁ ଦଳମିଂଜ ଲୁକକି ବନାଏତେ ଉବକୁଦ କିକି । ବାନାଏରେ କେଆ ଜିମକେ
 କଷ୍ଟକରେ । ଲୁକରେ ଆରକିତେ କିଲଙ୍ଗ କିତି ପଇସା ଡିଂଜ ଦନାଏ ବିରତେ
 ଏବ୍ଟାଅ । ଇନୁଜିଦ ଇଆନାଜ ଲୁକରା ପଇସାର ଜେଲାଅ । ଆର ଗାମରାଜା ଉଆସବ
 ଅଷ୍ଟେଡୁକିତି ପଏସା ଅଁବାର ଅରେନା । କିତି ଦିନ୍ ଇଆନାଜ ଆଞ୍ଜି । ବହୁତ ଦନ ରତ୍ନ
 ଇଆନଜ ରାଜା ଇଞ୍ଜାଆଁରା ଦାର ସୁଜିନା ଇନୁଲିଂଜ ଗାମଜ ଲୁକରେ ରାଜା ଇଞ୍ଜାଆଁରବ
 ଅନ । ଏରେତା ଅଲପ କିତି ପଇସା ଅରେନାନଜ ଡେଙ୍ଗରତା ବଳତେ ରାଜାରା
 ଜଗୁଆରକି ଆରତେ ସବକି । ତୁର ଗାମକିଜ ଆରତେ ଆକିମଆ ଆସରବ ଗଗକି ।
 ଆକିମ ବିଚାର କିବଜ ଗାମ । ଇନି ଲୁକରେ ସୁରମସେରେ ଏତେ ଆର ଦୋଷୀ ।
 ଏତେ ଆରତେ ମୁଇଞ୍ଚ ବାଂକସତେ ଉସିଗ୍ପେବିରି ତାଗତେ ତମେପେ । ଏରେ
 ବାଂକସରାତେ ଅଲପ ତାକ ରୁଟି ଆରତେ ବନ୍ଦ କିବକିବିରି ତମକି । ବାଂକସରେ
 ତାଗା ତୁଇସୁନ ଅଷ୍ଟେ । ଲୁକରେ ଲାତେ ତକ ଆନାଜ ମନ ଦୁକରେ ଜେକେ ।
 ଇନିବେଳା ଅଙ୍ଗଜ ଆଡିକ ମିନକ ବାଂସରେତେ ଏବ୍ ଟାଏକେ । ମାର ମାର ବାଂକସାର
 ତାପୁଣିର ଏଟେଆନା ଲୁକରେ ଜୟକୁ ଯଉ କଳେଙ୍ଗତେ ଆର ଦିନମିଂଜ ରକିଆ
 କିବ ସେର ଆର ଡେନଜ ଆସାର ଆଉଚିଆନା । ଅତତା ଗଦ ଆଉ ବାନାଏ
 ଆଲଉଚିଆନା ଲୁକରେ ଆରକିତେ ସହଯୋଗ କିବ୍ ସେର ଏତେ ବାଂକସରେତେ
 ଡିଗାର୍ଶୁନ କୁୟୁଆ ଲଗାଅକି । ବିରିକିମିବେକି । ଏରେ କୁଲରେ ବାନାଏ ଗଦ,
 କଳେଙ୍ଗ ଆଉ ଲୁକରେ ତକଆନକିଜ ବାବେ କିକି । ଏତେ ବେଳ ଡେଉଁ ଇଆନଜ
 ମୁଇଞ୍ଚ ସୁସୁତେର ତେଗାନା ଏଗେର ତେନ କୁଲବ । ଏରେବେଳା ବାନାଏଗାମ ।
 ଇନି ଏଗେତେ ବାଇଗତେ ଆସିଆନାଜ ମେଲେରେ । ଇନି ଏଗେରତେ ଆସିଆନଜ
 ମହାତରଣାମ୍ ତାଆ ମେମେଲେନା । ଲୁକରେ ଆନଜ ମାର ମାର ଅନଜ
 କୁଲାୟାନ୍ । ଆଉ ଅରେନ୍ ନାୟ ଆସରା ଉନାନ୍ । ବାବେଅ ମୁଇଞ୍ଚ ବଗିଚା
 ମାସିନା କୁବା କୁଚା ଇଞ୍ଜାଆଁ ଆଉ ଗଳାଗାଡି ଆଞ୍ଜା ଇତାନତି । ବାବେଅୟ ମାର
 ମାର ଆରା ସାବରଂଙ୍ଗ ଏରେପୁଣିଷ୍ଟ ଇଆନ୍ । ଇନି ଡିଅର ଇଞ୍ଜାଆଁରାତେ ଆର
 ସୁକରେ ରଏଆନା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଜଣେ ଧନୀ ଲୋକ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବସତଃ ଅଳ୍ପ କେତେଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସେ ତା'ର ସମସ୍ତ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ହରାଇ ବସିଲା । ତା'ପରେ ଆଉ କଣ ବା କରିବ ? ଶେଷକୁ ଦିନେ ସେ ତା'ର ଘର ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବାକୁ ଠିକ୍ କଲା । ସତକୁ ସତ ତା'ର ଆଉ ଯାହାକିଛି ଥିଲା ତାକୁ ଧରି ସେ ବାହାରିଲା । ଯାଉ ଯାଉ ସେ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଦେଖିଲା ସେଠି ଟୋକାମାନେ ପାଟିତୁଣ୍ଡ କରି ଏଣେତେଣେ ଦୌଡ଼ିଦୌଡ଼ି କରୁଛନ୍ତି । ଲୋକଟି ପଚାରିଲା- କିରେ ପିଲାଏ କଥା କ'ଣ ? କାହିଁକି ଏପରି ପାଟି କରୁଛ ? ଟୋକାମାନେ କହିଲେ- କରେ ପିଲାଏ କଥା କ'ଣ ? କାହିଁକି ଏପରି ପାଟି କରୁଛ ? ଟୋକାମାନେ କହିଲେ- ହେଇଟି ଦେଖ, ଆମେ ଗୋଟିଏ ମୂଷା ପାଇଛୁ । ମଜା କରିବାକୁ ତାକୁ ଦଉଡ଼ିରେ ବାନ୍ଧି ନଚାଉଛୁ । ହେଇଟି ଦେଖ ଏ ମଜା । ମୂଷା କିପରି ନାଚୁଛି । ବିଚରା ମୂଷାଟିକୁ ଛାଡ଼ିଦିଅ । ମୁଁ ତୁମକୁ ପଇସା ଦେବି । ଏହା କହି ଲୋକଟି ପିଲାଙ୍କୁ କିଛି ପଇସା ଦେଇ ମୂଷାଟିକୁ ଆଣି ତା ଗୋଡ଼ରୁ ଦଉଡ଼ି ଫିଟାଇ ଦେଲା । ଲୋକଟି ବାଟରେ ଯାଉ ଯାଉ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେଠାରେ ଦେଖିଲା ଦଳେ ପିଲା ଗୋଟିଏ ଗଧକୁକ ଧରି ତାକୁ ଦି ଗୋପରେ ଠିଆ କରାଇଛନ୍ତି । ଗଧଟି ଦୁଇଟି ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହେବ ବା କିପରି ? ଥରକୁ ଥର ସେ କଚାଡ଼ି ହୋଇ ପଡୁଥାଏ । ଲୋକଟି ସେହିପରି ପିଲାମାନଙ୍କୁ କିଛି ପଇସା ଦେଇ ଗଧଟିକୁ ଖୋଲି ଛାଡ଼ିଦେଲା । ତାପରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗାଁ ପଡ଼ିଲା । ସେଠାରେ ଦେଖିଲା ଦଳେ ଲୋକ ଗୋଟିଏ ଭାଲୁକୁ ନଚାଉଛନ୍ତି । ଭାଲୁଟି କେଆଁ ଖାଇ ଖାଇ ବଡ଼ କଷ୍ଟ ପାଉଅଛି । ଲୋକଟି ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କୁ କିଛି ପଇସା ଦେବାରୁ ସେମାନେ ଭାଲୁଟିକୁ ଫିଟାଇଦେଲେ । ଏହିପରି ଭାବେ ଲୋକଟିର ତାର ବଳିଥିବା ସବୁତକ ପଇସା ସରିଗଲା । ସେ ଭାବିଲା ରାଜଉଆସକୁ ଯାଇ ପଇସା କିଛି ଧାର ଆଣିବି । କିଛିଦିନ ପରେ ମୋର କିଛି ଧନରତ୍ନ ହୋଇଗଲେ ରାଜାଙ୍କର ରଣ ଶୁଣିଦେବି । ଏହା ଭାବି ଲୋକଟି ରାଜାଙ୍କ ଭଣ୍ଡାର ଘରେ ପଶିଲା । ସେଠାରୁ ଅଳ୍ପ କିଛି ଟଙ୍କା ଆଣି ସେ ବାହାରି ଆସିଲାବେଳକୁ ରାଜାଙ୍କ ଜଗୁଆଳିମାନେ ତାକୁ ଧରି ପକାଇଲେ । ତୋର ମନେକରି ସେମାନେ ତାକୁ ହାକିମଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଗଲେ । ହାକିମ ବିଚାର କରି କହିଲେ ଯେ ଲୋକଟି ଚୋରି କରିଥିବାରୁ ଦୋଷୀ । ଏଣୁ ଯାକୁ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସିନ୍ଦୁକରେ ପୂରାଇ ପାଣିରେ ଫୋପାଡ଼ି ଦିଆଯାଉ । ଜଗୁଆଳିମାନେ

ସେହି ବାକ୍ସ ଭିତରେ ଜାଳେ ପାଣି, ଆଉ ରୁଟି, ଆଉକିଛି ଖାଇବା ଜିନିଷ ରଖି ତାକୁ ବନ୍ଦ କରି ପାଣିରେ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ । ବାକ୍ସଟି ପାଣିରେ ଭାସି ଭାସି ଯାଉଥାଏ । ଲୋକଟି ତା ଭିତରେ ବସି ମନଦୁଃଖରେ ଭାବୁଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ସେ ଶୁଣିଲା କିଏ ଯେପରି ବାକ୍ସର ଚାକି ଫିଟାଉଛି । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାକ୍ସର ଘୋଡ଼ଣିଟି ଖୋଲିଦେଲା । ଲୋକଟି ଦେଖିଲା ଯେଉଁ ମୂଷାଟିକୁ ସେ ଦିନେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା, ସେହି ମୂଷାଟି ବାକ୍ସ ଖୋଲି ତା ପାଖରେ ହାଜର । ତାପରେ ଗଧ ଆଉ ଭାଲୁ ଆସିଗଲେ । ଲୋକଟି ସେମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିଥିବାରୁ ବାକ୍ସଟିକୁ ଟାଣି ଟାଣି କୁଳକୁ ନେଇଗଲେ । ତାପରେ କଣ କରାଯିବ ? ମୂଷା, ଗଧ, ଭାଲୁ ଏବଂ ଲୋକଟି କୁଳରେ ବସି ଭାବୁଥାନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ଢେଉ ଆସି ଗୋଟିଏ ଅଣ୍ଡା ପରି ପଥରଟିକୁ କୁଳରେ ଲାଗିଲା । ଭାଲୁ କହିଲା ଏହି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପଥର ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲେ ମିଳେ । ଏହି ପଥରକୁ ଯାହା କହିବ ତାହା ମିଳିବ । ଲୋକଟି ଶୁଣିଲା ମାତ୍ରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯାଇ ପଥରଟି ଆଣି ପାଖରେ ରଖିଲା । ଭାବିଲା ଗୋଟିଏ ବଗିଚା ଥିବା କୋଠାଘର ଏବଂ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ମୋର ହୁଅନ୍ତା କି । ଭାବିଲା ମାତ୍ରେ ତାର ସମସ୍ତ ମନସ୍କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ସେହି ସୁନ୍ଦର କୋଠାଘରେ ସେ ଅତି ସୁଖରେ ରହିଲା ।

(୨୨)

ମୁଇଁଷ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜା କଞ୍ଚେଲାନ ଆସିଆନା । ଏରେ ଖଣ୍ଡମଣ୍ଡଳରା ଆରାତେଗାନ୍ ଆଗ ଗାତାଏତେ ଲୁକ କେଇଜତେ । ଆର ମନଆତା ପାଦେ ଅଜ ଗାତାଏତେ ଆଗିଲା । ଏତେ ରାଜା ପରତାର କିବ-ଯାଆର ମନଗତା ଆଗ ମଙ୍ଗେ ବିରି ଆଞ୍ଜାଆଁ କଞ୍ଚେଲାନିଂଜ୍ ଗାମାମେ, ଅର୍ଦ୍ଧଜନି ମୁଇଁଷ ଆଗା ତେଗାନ୍ ଆଗ, ଆଞ୍ଜା ଆରତେର କଞ୍ଚେଲାନିଂଜ୍ କାନିଆ ତିଂଜେ । ଏରେତାକୁରି ଏରେଲୁକରେତେ ଆଞ୍ଜାଆଁ ରାଇଜଂଣ୍ଡେ ପାଳିମିଂଜ ଜଉତୁକ ତିଂଜେ ।

ରାଜ୍ୟ ଆଉ ରାଜା କଞ୍ଚେଲାନ ଲୁବରେ ବହୁତ ଲୁକକି ବହୁତ ଦେଶତା ତେନକି । ମାତର କେଇ ଆଗ ଗାତାଅକିଜ ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ବେଲେକା କିଟିବ୍ ଆରିମାନକି । ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତ କିତିକ ଆଗ ଅଂସେତେ । ଆରାକା ଆଗରକି ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ଜନି ଲୁତୁର ତତା ତୁଇରାନ୍ଜ ଆଉତା ଲୁତୁରତା ଆରିଆନା । କିଟିଦିନ ଅଚତା ବାଗ୍ୟ ପରିକା କିକିବତେ ତିନି ବାଇ ତେନକି ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ଆସରବ । ସାବରଜାତା କୁରି କୁବା ଆଉ ମଝିଆଁ କାକାରକିଆ ତେନକିଆଜ ରାଜା

କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡରେ କୁସି କିକିବ୍ ଆରିମାନାକିଆ । ସବା ଅଚତା ସାନ ବାଇର କିଆଡେନ ।
ଆରା ନାଆଁର ବୁରୁ । ବଗିଚାରା ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡା ତୁଲଙ୍ଗ ବେଟ ଇଆନା ବୁରୁ
ଆଗିଲା ଗାମ୍ - କୁଆର, ବିନା କାରଣବ ଆମତେ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ।

କୁଆର ଆଞ୍ଜି କିଲଙ୍ଗ ଆମତେ ଇନି ମୁଣିଷ୍ଟ ଜଣାଏକେ । ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ
ମାର ମାର ଉତର ଡିଂଜ । ଅଚତା ରାଜ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ଗାତାୟଜ ଗାମ୍ ଆମ୍ ଆଗ
ଗାତାଏତେ ମେଡେନଚେରେ ପରା, ଆଗ ଆମ ମେକଡ଼ ସେକେ ଇନିଂଜା ଇନି
ପୁଣିଷ୍ଟ ବଗିଚା ଡିଅର ଆଉ କୁବାର ବଗିଚା ଆସିକେଜୁ ଆଉ ମାଣ୍ଡିଆ ବି ଇନିପୁଣିଷ୍ଟ
ଜଡେ । ଆପେଆ ସାନର ମାସିନା ଇନିଂଜା ଇନିପୁଣିଷ୍ଟ ବଗିଚା ଆସିକେଜୁ ବାନକ୍
ଅଲେଦ ଚରାଳିଆ କିଆ ଅବାଟତା ମୁଣ୍ଡତା ବଜାଅକିଆଜ ଆଅଙ୍ଗଡେ ଜେନା । ବୁରୁ
ଗାମ୍ ଇନି ବିରି ବଗିଚା ଇନିଜ ବଗିଚା ଇନିତା ଆଉରି କୁବାର । ମୁଇଷ୍ଟ ଚତା ଯଦି
ଇନି ମୁଣ୍ଡତା ପାର ଇଡେ ଆର ମୁଣ୍ଡବ ମନା ତାଲେ ଆର ମୁଣ୍ଡ ଆଉଚି ଆନଜ ଆର
ଗାଲ ମିସେନାତେ । ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ଗାମ୍ ମାତର ଇନି ନିଶ୍ଚୟ । ଯଥା ଇରେମ
ପଚେ ଇନିଞ୍ଜା ଅଲେଦ ଯେତେ ଦୁଦ ଡିଂକେ ଆପେଆ ଇନିପୁଣିଷ୍ଟ ଅଲେବ
ଆରାସିକେ ଜେନା । କୁବା କୁବା ପଚାଶ ଗଟା ବାଳିଚିଡେ କିର ନେରଜଜ୍ ଇଞ୍ଜାଆବ
ଅଷ୍ଟେ । ସାବରଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜାଆତେ ମହରିଆ ହଣ୍ଡା ରାକାତେ ରଏରେ । ଏଡେ ଇନିଜ୍
ମହଣିଆ କୁବା କୁବା ଚେନାମୁଣ୍ଡା ନିକୁଇରେ ।

ବୁରୁଗାମ୍ ଇନିବିରି ବେଲେକା ଗାତା । ଇନି ଇସେରାନଜ ମିସେନା ।
ମାତର ଇନିଞ୍ଜା । ବିରି ଆସିକେ ମେକଡ଼ସେକେ ? କୁବା କୁବା ହଣ୍ଡାରାତେ ଇନିଞ୍ଜା
ଗାଲକି ଦୁଆଁ ଇରେକି ସାବରଙ୍ଗ । ଗୁଆଳ ତାସୁନ୍ ହଣ୍ଡା ସାବରଙ୍ଗ ଶଗଡ଼ଆତେ
ଡିଡ଼ାରଇଆନଜ ଇନିଞ୍ଜା ଇଞ୍ଜାଆଁବ ଅଷ୍ଟେ । ଇଞ୍ଜାଆଁ ପୁକୁରିଆ ଡେଗାନ୍ କୁବା କୁବା
ସିମେଷ୍ଟ କୁଣ୍ଡତେ ଏରେକି ସାବରଙ୍ଗ ରଗ ରଗ ଇରେ । ଏଡେ ଇନିଞ୍ଜା ସୁଗାଲ
ଚେନା ନିକୁଇରେ ଏରେକି ମୁଇଷ୍ଟ ମୁଇଷ୍ଟ ଇଞ୍ଜାଆଁ ଡେଗାନ୍ । ଏଡେ ଉବକାଦର
ଦଲେଡେ ଚେନା ଦଶଗଟା ଗଲା ନିପୁସିସେରେ । ବରମିଂଜ ଇନିଞ୍ଜାଁ ମୁଇଷ୍ଟ ଗଲା
ଗଜ ଏରାତେ ଦୁଷ୍ଟି ରମାନଦ୍ । ଏରେ ଚେନାରେ କି ଇନିଜ ସାତ ବରଷବ ଯାଇକରି
ନୁଟାଅ । ଅଚତା ଏରେ କମରେଡେ ମୁଇଷ୍ଟତା ଗଲା ନେସଡ଼ଙ୍ଗାନ୍ । ଦିନ ମିଂ ଏରେ
ଗଲା ରାତେ ଡକଆନଜ୍ କାରଖାନା ଅଗଂନମାନ୍ ଗଲାରା କିନବତା ଆଡରେ
ଏଗାଗାଁନା । ଆଞ୍ଜିବିରି ଏରେତା ଡୁଃଙ୍ଗ । ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଗଲା ତା ଅଲେଆନା ।

ମୁଇଁଷ୍ଟ ଜାମୁ ସୁମୁସିଂ ଅରେନବିରି ଆରା କିନବତା ତରୁ ଜନିଞ୍ଜ ଆସତେ ଆସିଆନା ଜାକର ଏରେ ଗଲାର କିନବତା ଆତଆରାର ସିଆନ ଜବି କମନମାନା । ମାତର ଆରା କିନବତା ଅଲଗ ସେନା ଜାମୁ ସୁମୁସି ଅରେନନ ଆରା କିନବତା ବୁଲାଇ । ଜନିଞ୍ଜ ଆସତେ ଆସିଆନା ଜାକର ଏରେ ଗଲାରା କିନବତା ଆତସାରା ସିଆନ ଜବି କମନମାନା । ମାତର ଆରା କିନବତା ଅଲଗ ସେରାନ ଜାମୁ ସୁମୁଡିତତେ ତିରି ତିରି ବଡେଅଜ ଅଲବ ଦିନକ ମୁଇଁଷ୍ଟ କୁବା ସୁମୁସିତ ଜଆନା । ଆଞ୍ଜ ଦିନମିତ ଏରେ ସୁମୁସିତତାତେ ତାତାଜ ତାତାଜ ସରଗବ ଆଉଚିଆନା । ସରଗବ ଆଉଚିଆନଜ ଜୟକୁ ମୁଇଁଷ୍ଟ କୁଆଙ୍ଗତାଏ ତକଆନଜ ସମୁଦ୍ର ପମ୍ପଲରେ କି ବଡେଅଜ ଏରାତେ ଗୁଟା ଦାଉଳା ବନାଏକେ ।

ଠିକ୍ ଏରେବେଳା ଜାମୁ ସୁମୁସିଂତେ ମୁଜିଆ ବାଗୁଡ଼ ଗାନ୍ । ପୁଣି ଆଞ୍ଜ ତୁଲିବ ଅଲେନା ସୁଣିଷ୍ଟ ? ଅଚତା ଏରେର କୁଆଙ୍ଗ ତାଏରେ ଆରା ଦାଉଳାର ତୁଲିବ ଅବଲଗଜ ଅଲେନାତାଏ ଗାମ୍ । ଆଞ୍ଜ ଦାଉଳାରାତେ ଅଲେ ତୁଲିଆ ନ୍ମାନ ଅଲଗନା । ଅଲଗନା ପୁଣିସିଦା ଶିଆଳଆ ଗାତରତାତେ । ମାତର ଏରାତେ ଜୟକୁ ଆମାଅବାମ୍ ଆଉ ବୁଇଦମ୍ ତକଆନ୍ କିଆଜ ଜୁତା ସାଜାଲେକେକିଆ । ଆଞ୍ଜ ଯେମିତି ଆରାଆସରାକିଆ । ଆଉଚିଆନ ଏରେ ପୁଣିଷ୍ଟ ଆଞ୍ଜା ବୁଇଂଜ ଅବାସତେ ମୁଇଁଷ୍ଟ ଖୁଦା ତିଂଜକୁ ଅବାମା ନିଶର ଲୁଲୁତ ଜଆନ୍ ।

ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଟ ଜନିଗାତରେ ଅଂଜାଜ ଗାମ ହିଁ ଜନି ମୁଇଁଷ୍ଟ ଆଗଆ ତେଗାନ୍ ଆଗ । ମାତର ଆଞ୍ଜ ଯେତେ ଲାକା କକେ ଆଞ୍ଜା ଅବାଂତ ବିତିବେନାତେବି ଜନିପୁଣିଷ୍ଟ ମିସିଂଜାକ ବୁଗିଜେନା । ଆରାକା ନିଶରତ ଲୁଲୁର ଜେନା ।

ରାଜା କଞ୍ଚେଲାନ୍ ଜନିମିଂସିରେ ମଲିଅଦ ବୁଟ ଆଗଆ ଲୁଲୁର ତେଅ ଅଚତା ରାଜା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଟତେ କାନିଆଁ ଉନବିରି ରାଜ୍ୟ ପାଲିମିଂ କୁୟାନଜ ଆର କୁସି ଜଆନଜ ରଏଅନା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଝିଅ ଥିଲା । ଖଣ୍ଡମଣ୍ଡଳରେ ତା ପରି ଗପ କହିବା ଲୋକ କେହି ନଥିଲେ । ମନରୁ ପାହି ଗପ

କହିବାରେ ସେ ଧୁରନ୍ଧର । ତେଣୁ ରାଜା ଘୋଷଣା କଲେ ଯାହାର ମନଗଢା ଗପ ଶୁଣି ମୋ ଝିଅ କହିବ ଯେ ହଁ ଇଏ ଗୋଟିଏ ଗପ ଭଳି ଗପ ମୁଁ ତାକୁ ହିଁ ମୋର ଝିଅକୁ ବାହା ଦେବି । ତାଛଡା ସେ ଲୋକକୁ ମୋ ରାଜ୍ୟରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧେ ଦେବି ।

ରାଜ୍ୟ ଓ ରାଜା ଝିଅ ଲୋଭରେ ବହୁ ଦେଶରୁ ବହୁତ ଲୋକ ଆସିଲେ । ମାତ୍ର କେହି ଗପ କହି ରାଜା ଝିଅକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ରାଜା ଝିଅତ କେତେ ଗପ ଶୁଣିଛି । ସେମାନଙ୍କ ଗପ ସବୁ କେମିତି ରାଜା ଝିଅର ଏକାନରେ ପଶି ସେ କାନରେ ବାହାରିଗଲା । କିଛି ଦିନ ପରେ ଭାଗ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ରାଜା ଝିଅ ପାଖକୁ ଚିନି ଭାଇ ବାହାରିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବଡ଼ ଓ ମଝିଆ ଭାଇ ଆଗ ଆସି ରାଜା ଝିଅକୁ ଖୁସି କରି ନ ପାରି ଫେରିଗଲେ । ସବା ଶେଷରେ ସାନଭାଇ ଆସିଲା । ତାର ନାମ ବୁଟୁ । ସେତେବେଳେ ରାଜା ଝିଅ ବଗିଚାରେ ବୁଲୁଥାଏ । ବୁଟୁର ରାଜା ଝିଅ ସଙ୍ଗେ ବଗିଚାରେ ଦେଖାହେଲା । ବୁଟୁ ପ୍ରଥମେ କହିଲା, ନମସ୍କାର । ବିନା କାରଣରେ ତୁମକୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ।

‘ନମସ୍କାର’ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତୁମକୁ ସେଇଆ ଜଣାଉଛି । ରାଜା ଝିଅ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତର ଦେଲା । ତାପରେ ରାଜା ଝିଅ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା, ଓଃ ! ତୁମେ ଗପ କହିବାକୁ ଆସିଛ ପରା । ଆଛା, ତୁମେ ଜାଣିଛନା ଆମର ଏଇ ବଗିଚା ଭଳି ସୁନ୍ଦର ଓ ମସ୍ତବତ ବଗିଚା ଆଉ କେଉଁଠି ନାହିଁ । ତୁମର ହୁଏତ ଛୋଟ ବଗିଚା ଆଇପାରେ । ମାତ୍ର ଏ ବଗିଚାଟି ଏତେ ବଡ଼ ଯେ ଦୁଇଟା ଗାଈଆଳ ଟୋକା ବଗିଚାର ଦୁଇପଟେ ରହି ତୁରୀ ବଜାଇଲେ କେହି କାହାର ତୁରୀ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ବୁଟୁ କହିଲା ଏଇଟା ଗୋଟାଏ କି ବଗିଚା । ଆମ ବଗିଚା ଏହାଠୁ ଆହୁରି ବଡ଼ । ଗୋଟାଏ ଛତା ଯଦି ଆମ ବଗିଚାକୁ ପାର ହେବା ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ପଟରେ ପଶେ ତେବେ ସେ ଆର ପଟରେ ବାହାରିଲା ବେଳକୁ ଗାଈ ହୋଇ ସାରିଥିବ । ମାତ୍ର ଏଇଟା ନିଶ୍ଚୟ । ଯାହାହେଉ ପଛକେ ଆମ ଗାଈ ଯେତେ କ୍ଷୀର ଦିଏ ସେପରି ଗାଈ କଦାପି ତୁମର ନଥିବ । ମସ୍ତବତ ବଡ଼ ପଚାଶଟା ବାଲଟିରେ ଆମର ଦୁଧ ଦୁହାଁ ହୋଇ ଘରକୁ ଯାଏ । ଘରେ ସେସବୁ ମହଣିକିଆ ହଷ୍ଟାମାନଙ୍କରେ ରହେ । ଆମେ ତେଣୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଛେନା ମୁଣ୍ଡା ପାଉ । ବୁଟୁ କହିଲା ଇଏ ବା କୋଉ ଗୋଟାଏ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା । ତା ହୋଇଥିଲେ ବା ହୋଇଥିବ । ମାତ୍ର ଆମର କଣ

ହୁଏ ଜାଣିଛ ? ବଡ଼ ବଡ଼ ହସ୍ତାରେ ଆମ ଗାଈ ସବୁ ଦୁହଁ ହୁଅନ୍ତି । ଗୁହାଳରେ ହସ୍ତା ସବୁ ଶଗଡ଼ରେ ବୁହା ହୋଇ ଘର ଭିତରକୁ ଯାଏ । ଘରେ ପୋଖରୀ ଭଳି ବଡ଼ ବଡ଼ ସିମେଣ୍ଟରେ ତିଆରି କୁଣ୍ଡରେ ସେ ସବୁ ଭଳା ହୋଇ ରହେ । ତେଣୁ ଆମେ ଯେଉଁ ସବୁ ଛେନା ପାଉ, ତାହା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଘର ପରି । ସେଥିପାଇଁ ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ଛେନା ଦଳିବା ପାଇଁ ଆମେ ଦଶଟା ଘୋଡ଼ା ପୋଷିଛୁ । ଥରେ ଗୋଟିଏ ଭଲ ଘୋଡ଼ା ଆମର ସେହି ଛେନା ଗଦାକୁ ଝୁଣ୍ଟି ମରିଗଲା । ସେତକ ଛେନା ଆମେ ସାତ ବରଷରେ ଖାଇ ପାରିଲୁ । ତାପରେ ସେହି କାମ ପାଇଁ ଆମେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଘୋଡ଼ା କିଣି ଆଣିଲୁ । ଦିନେ ସେହି ଘୋଡ଼ାରେ ବସି କାରଖାନା ଯାଉଥିଲି । ହଠାତ୍ ଘୋଡ଼ାର ମଝି ହାତଟି ଦୁଇଫାଳ ହୋଇ ପାଟିଗଲା । ମୁଁ କଣ ସେଥିରେ ହଟିଯିବା ଲୋକ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘୋଡ଼ାରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ି ଗୋଟିଏ ଝାଉଁଗଛର ଗଣ୍ଡିକୁ ଆଣି ତା ପିଠିରେ ଯୋଡ଼ିଦେଲି । ଆମ ପାଖରେ ଥିଲାଯାଏ ସେ ଘୋଡ଼ାଟିର ମଝି ହାତ ନଥିଲେ ବି ସେ କାମ କରୁଥିଲା । ମାତ୍ର ତା ପିଠିରେ ପଡ଼ିଥିବା ଝାଉଁ ଗଛଟି ଧୀରେ ଧୀରେ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଅଳ୍ପ ଦିନ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗଛ ହୋଇଗଲା । ମୁଁ ଦିନେ ସେହି ଗଛରେ ଚଢ଼ି ଉଠୁ ଉଠୁ ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଚାଲିଗଲି । ସ୍ଵର୍ଗରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲି ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ବସି ସମୁଦ୍ର ପେଶକୁ ବଳି ସେଥିରେ ମୋଟା ଦଉଡ଼ି ତିଆରି କରୁଛି । ଠିକ୍ ସେତିକି ବେଳକୁ ଝାଉଁ ଗଛଟି ମଝିରୁ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ମୁଁ ପୁଣି ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇବି କେମିତି ? ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ତାର ସେହି ଦଉଡ଼ିଟି ତଳକୁ ପକେଇ ମତେ ଓହ୍ଲାଇ ଯିବାକୁ କହିଲା । ମୁଁ ଦଉଡ଼ିରେ ଖସୁ ଖସୁ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲି । ପଡ଼ିଲି ପୁଣି ସିଧା ସଳଖ ଗୋଟିଏ ଶିଆଳ ଗାତରେ । ମାତ୍ର ଏଠାରେ ଦେଖିଲି ତମ ବାପା ଓ ମା ବୋଉ ବସି ଜୋତା ମରାମତି କରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ଯେମିତି ଯାଇ ତାଙ୍କ ପାଖେ ପହଞ୍ଚିଛି, ସେମିତି ମୋ ବୋଉ ତମ ବାପାଙ୍କୁ ଏମିତି ଗୋଟଏ ଖୁନ୍ଦା ମାରିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ନିଶ କୁଞ୍ଚୁକୁଞ୍ଚୁଆ ହୋଇଗଲା । ରାଜା ଝିଅ ଏକଥା ଶୁଣିବା ମାତ୍ରକେ କହିପକାଇଲା ହଁ, ଇଏ ଗୋଟାଏ ଗପ ଭଳି ଗପ । ମାତ୍ର ଯେତେଦୂର ଜାଣେ ମୋ ବାପା ତ କେବେ ଏମିତି ଆଜିଯାଏ ଭୋଗି ନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ନିଶତ କୁଞ୍ଚୁକୁଞ୍ଚୁଆ ନୁହେଁ ।

ରାଜାଝିଅ ଏତକ ସ୍ଵୀକାର କରିବାରୁ ବୁରୁ କଥା କହିବାରେ ଜିତିଲା । ତହିଁ ରାଜାଝିଅକୁ ବାହାହୋଇ ରାଜ୍ୟରୁ ଅଧେ ପାଇଁ ସେ ଖୁସିରେ ରହିଲା ।

(୨୩)

ମୁଇଶ୍ଵ ରାଇଜତେ ସାଧବ ବୁଡ଼ା ଆଉ କାଣ୍ଡାଏ । ଆରକିଆ ସାତଗଟା କନଶ୍ଚ ଆଉ ମୁଇଶ୍ଚ କଅଣ୍ଡିଲାଣ୍ଡ । ଏରେ ବୁଡ଼ା ରେକିଆ ଦିନି ବଣବ ବୁଲି ଅନକିଆ । ଦିନମିଂଜ ଗଦ କିଆରାବିରି ଇଞ୍ଜାଆଁବ ଆଡେନ କିଆ । ସାତବାଇ ରାକା ତଅ ଜଣ ଅମର ଡକି ତିଅର ଆଉ ସବା ଏଣ୍ଡେତା ଅମତ ଲରଗ । ସାତବାଇ ଦିନି ବଣବ ଆରିଦି ଅନକି । ଇଞ୍ଜାଆଁ ବକରାଏ ରତେ ତଣ ତଣ ଗଲାଏ ଗାମକିତ ଉର କିତ ଆରିଦି ଆଣ୍ଡେକି । ଦିନମିଂଜେ ବକରାଏର ସାଗ ସେସେଜ୍‌ନମାନା ଏରେବେଲା ଇତିର କୁଟିଜ୍ ସେଜତମାନା । ଆରା ଇଞ୍ଜାମତ୍ ସାଗଆ ମେସେଆନା । ଯେତେ ଗୁଜ୍‌ତାଗମ୍ ଆସାଡେଅ । ଆସାଡେଅ ବଳତେ ବକରାଏର ଏରେ ପିଣିଶ୍ଚ ତେଂଜ । କୁବା ତଅରାଇ ଗାମକି ବକରାଏ ମିସିଂ ସାଗଆ ବିରି ମେମେସାଏ ସେକେ । ବକରାଏର ଗାମ ଜେନାଲେ କିଚି ମେସାଏ ଜେନା । ପୁଣି ଗାମକି ଜେନା ଆମ ଯାଆ ଏଲେ ମେମେସାଏ ସେକେନା ଡକନା ଡକନା । ଅନ୍ଧ ଗାମ ତେଲେ ଉରେପେ ଆର କିଚି ମେସାଏ ଜେନା । ଏରେବେଲା ତଅବାଇ ଗାମକି ଆମ ବିରି ମେକଡ଼ ସେକେ ସଲା ଲରଗ । ସଦାବଲେ ଜିଂଜାକି ବଳତେ ବକରାଏର ଗାମ କିଚି ମେସାଏ ଜେନାକାଆ । କାଲି ସାଗ ସେସେଜ୍‌ନମାନା ବେଲା ଇତିଂଶ୍ଚେ ସେଜ୍ ତମାନା । ତଅବାଇ ଆରତେ ଜିଜିମତେ ବିଚାର ଆନାକି । ଗାମକି ଇଞ୍ଜାମତ ଏତେ ସୁଆଦ ଆଏଲାରତ ସୁଗାଇ ସୁଆଦ ମିସେନା । ଆରକି ଏରେ ଗାତାରେ ଗାତାଆନାକି ବଳତେ ଅନ୍ଧଗାମ କାଆକି ଆପେ ବିରି ଆରତେ ଇଜିମେ । କାକାରକି ଗାମକି ସଲା ଲରଗ ଆମ ବିରି ମେଗାମ୍ କେ ଆମତେ କଲଡ଼ ନିତୁଞ୍ଜାମ । ତେରା ନିଜେମେ । ଇନି ଗାମକିଜ୍ ବିଚାର ଆନାକି । ଏରେ ଦିନର ଅନ୍ଧଗାମ ବକରାଏ ଆମତେ କାକାକିଂ ନିଜିମ୍ ଗାମକେକି ଆମ୍ ତେରା ମୁଇଶ୍ଚ ସୁସୁସିତତେ ମେଡ଼ାଂଜ ମେଡ଼ାଞ୍ଜାଁ ଅଗରାତେ ଅନ୍ଧ ଏରେ ପୁଣିଶ୍ଚ ବକରାଏ ରତେ ବୁଦି ତିମ୍‌କେ । ଏରେବେଲା କାକାରକି ଗାମକି ଏ ଲରଗ ବିଗଉଆଲେ ଏରାବିରି ମେଗାତାରେ । ଅନ୍ଧଗାମ କୁଲେ ଆଞ୍ଜାଆଁ ବକରାଡ଼୍‌ଶ୍ଚେ ତଗରାଏରେ । ଏରେ ଦିନର ବଣତା ଆରିଦି ନିରୁଗେ ଏରେତେ ଯିମିତି ଏଲେ ନିକୁୟେ । ଆରିଦି ରୁଗକି କାଈଆ ଆକୁୟକି । ଯାଅ ସୁମୁଡ଼ିତତା ଏରେ ବକରାଏର ତାଜ୍ ସେରାନା ଏରା ତେନ କିଜ ବକରାଏର ଅଲିଜା ତାଜାନଜ ଜେଜେଗ ଲାଗେସେରେ । ଏରେବେଲା ଅମତାଗତ କୁବା ତାକାରା ଇତିରା ଅଲଗାନା । କୁବାକାକାର ଗାମ

ଏରେ ବିରି ତାର ଅଳଗାନା । ଆଲିଙ୍ଗତାତ ଗିମା ଜେନା । ଅଦକତା କାକାର ଗାମକି
ଜାନେ । ସେକାବ୍ ଇସେରାନ ଗିମାନେଗାମ୍ । ସୁଆଦ ଇସେରାନଜ ମୁଲୁଷ ନେଗାମ ।
ଜାନକୁ ସୁଆଦ । ଆଲିଙ୍ଗବ ଲଙ୍ଗ ଲଙ୍ଗକି । ଜୟକିତୁ ତଗରାଏପେ ଏତାକିରି ନିତୁଞ୍ଜ
ଗାମକି । କିନ୍ତୁ କେଇ ଆଗିଲା ଆତୁଞ୍ଜ କେକି । ସାନରେକି ଗାମକି ତେ କୁବାରେକି
ଗାମକେକି ତେ । ଏରେବେଲା ବକରାଏର ଗିତୟ ।

କୁବା କାକକ ଇଆନ୍ ବିରି ବଗାରି ଆନ୍ତେ କିବ
ସାନକାକାନ ଇଆନ ବିରି ଆଦର ଆନ୍ତେ କିବ
କୁବା କାକଜ ତୁଞ୍ଜତ କେବେ ଆବାଜେକେ ଜେନା
ସରଗବ କକମତେ ଉତିସୁତ ତୁରୁରବି ।

ଇନି ପୁଣିଶ୍ଚ ଗିତଏ ଗିତଏ ଅୟ କାକାର ତୁଞ୍ଜତ ବାଜାଅ । ଲକା ଗିଦଗାଦ
ଗାମଜ ଅଳଗାନ । ନାଆଲେ ତିଅ ଅମର କାକାରକି ତୁଞ୍ଜକି ବାଜାଏ ଆରିମାନକି ।
ଏତାକୁରି ଲରଗ ଗାମ ତେଲେ କରନ୍ଦେ ଆଜ ଆଦାବ ଅଣ୍ଡେ । ଲରଗ ନାଲଆ
କାଲାର ସବାନ । ସାବରଙ୍ଗ ଗଲାଏ କିଜ ତଣ୍ଡରକି । କାକାରକି ଆଏଲା ଆଡ
ଜିମକିକି ବଳତେ । ଲରଗ କାଲାର ଆଡର ଜିମକେ । ଅୟ ଏରେ ଆଏଲା ରେତେ
ଗଗଜ ମୁଲୁଷ୍ଟ ବିଳିମା ଉସିଗ । କିତିଦିନ ଇଆନ । ଏରେ ବିଜିମତା ରାସିଂ ଏରାଗ
ଆଉ ସୁକୁଡାଗ୍ ମୁଲୁଷ୍ଟ ଲାକୁର ସେର । ସାବରଂଞ୍ଜ ଦିନମିଂ ଏରେ ଗଟାଂଡ ଆରିଦି
ଅନକି । ଜୟକିକୁ ବିଳିମା ମୁଲୁଷ୍ଟ ବଡିଆର ରାଶିଂ ଏରାଗ୍ ସେକେ । କାକାରକି
ଗାମକି ନେଗଗାଁ ବିରି ବିରି ନିକିମା ଇନିଞ୍ଜାତ ବକରାଏ ନିନିଶ୍ଚେ ଜତେ, ଆଡିତେ
ନିଡିଂଜେ । ସେଲାନ୍ ସଲିନ କିତେ ନିଡିଂଜେ ଗାମକି । ଏଲେ କେଇ ଆଗଗାନକି ।
ଦିନମିଂ ଅୟରେ ତେନଜ ଶୁକୁଡାଗ୍ତେ ଗଗାନ୍ । ଇଞ୍ଜାଆଁତେ ଉନତେରାନ୍ ଏରାତେ
ମୁଲୁଷ୍ଟ ଆଲୁଙ୍ଗା କର ଗାମ । ଅୟଗାମ ବିରିମିଦି କର କର ଗାମକେ, ସେଜକେରି ।
ସେତ ବଳତେ ଗାମ୍ ତିରି ତିରି ସେଜେଲେ କା ଆଞ୍ଜତେ ମେସେଜର । ସେଜ ବିରି
ଜୟକୁ ବକରାଏର । ଏରେ ସୁକୁ ତାର୍ ତାତେର ଆବକୁବାୟ । ଏୟାରତେ ମାର
ମାର ବୁଲୁତେ ବିରି ଇଞ୍ଜାଆଁ ଦୁଆର ଲୁଣ୍ଡା ଡିଂକେ । ମେସାରତେ କାକାରକି ଗାମକେକି
ସଲାଲରଗ ଇଞ୍ଜାଆଁର ଲୁଣ୍ଡା ଡିଂଜେର । ଲରଗ ଗାମ ଏତା ଆପେ ଆମା ଇଡିଶ୍ଚେ
ଅପେତେ ତିଅ ଅମରକି । ଦିନମିଂଜ ବାନଲଙ୍ଗ (ଲରଗ ଆଉ ବକରାଏରବ) ବୁଆ
ତୁଲୁଙ୍ଗମାନ୍ କିଆ । ଏରେବେଲା ବାମକି ଆଡିତେନ୍ ସେରେଲେ ବାନଗବ ବୁଆ

ତୁଳୁଡ଼୍ କେକିଆ । ଦିନମିଂଜ ଜୟକି କାକାରକି ଗାମକି ଲରଗ ତେଲେ ବଡ଼ିଆଁର କାନିଆଁ ଅରେନ ସେରେ ତାଏତ । ଏରେ ତାସୁନ୍ ବକରାଏର ଜମା ଆରାରିଆନା । କାକାରକି ମାଣ୍ଡିବକ ବଳତେ ବକରାର ଆସିଆନା । ଆରତେ ଲରଗତେ କାନିଆଁଉନ୍ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ଆଉ ବୁଢ଼ୀ ରହୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସାତ ପୁଅ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଝିଅ । ସାଧବ ବୁଢ଼ା ସବୁଦିନ ବଣକୁ ବୁଲିଯାଏ । ଦିନେ ବଣରୁ ଆଉ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ନାହିଁ । ସାତଭାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଛଅ ଭାଇଙ୍କର ଆଖିକୁ ଭଲ ଦିଶୁଥାଏ କିନ୍ତୁ ସାନଭାଇଟି ଅନ୍ଧ । ସାତଭାଇ ସବୁଦିନ ଶିକାର କରିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଘରେ ତାଙ୍କର ସାନ ଭଉଣୀ ରୋଷେଇ କରନ୍ତି । ଆଉ ସେମାନେ ଖାଇସାରି ଶିକାରକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଦିନେ ତାଙ୍କର ସାନ ଭଉଣୀ ଶାଗ କାଟୁଥିବାବେଳେ ତା'ର ହାତ ଟିକିଏ କାଟି ହୋଇଗଲା । ସେ ରକ୍ତ ଶାଗରେ ମିଶିଗଲା । ଯେତେ ଧୋଇଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ରକ୍ତ ଶାଗରୁ ଛାଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଭଉଣୀ ଶାଗକୁ ସେମିତି ରାନ୍ଧିଦେଲା । ଭାଇମାନେ ସମସ୍ତେ ଖାଇଲେ । ଖାଇଲାବେଳେ ଦେଖିଲେ ଶାଗ ମିଠା ଲାଗୁଛି । ବଡ଼ ଛଅଭାଇ ପଚାରିଲେ ଭଉଣୀ ଆଜି ଶାଗରେ କଣ ମିଶେଇଛୁ କି ? ସାନ ଭଉଣୀ କିଛି ମିଶେଇ ନାହିଁ ବୋଲି ଭଉର କଲା । ପୁଣି ସେମାନେ ତାକୁ ବାରମ୍ବାର କହିଲେ ତୁ ନିଶ୍ଚୟ ଶାଗରେ କିଛି ମିଶେଇଛୁ । ସେତେବେଳେ ଅନ୍ଧ ଭାଇ କହିଲା ଖାଇଦିଅ । ସେ କିଛି ମିଶେଇ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଛଅଭାଇ ରାଗ ହୋଇ ଅନ୍ଧକୁ କହିଲେ ତୁ ଶଳା ଅନ୍ଧ । ତୁ ଶଳା ଜାଣିବୁ କଣ ? ବାରମ୍ବାର ପଚାରିବାରୁ ସାନ ଭଉଣୀ କହିଲା ଯେ ଶାଗ କାଟୁ କାଟୁ ହାତଟା ଟିକିଏ କଟିଗଲା । ରକ୍ତ ଟିକିଏ ମିଶିଯାଇଥିବ । ଛଅ ଭାଇ ବିଚାର କଲେ ଯାହାର ରକ୍ତ ଏତେ ମିଠା, ତାର ମାଂସ କେତେ ମିଠା ନ ହୋଇଥିବ । ତେଣୁ ତାକୁ ମାରି ଖାଇବା ପାଇଁ ବିଚାର କଲେ । ସେତେବେଳେ ଅନ୍ଧ କହିଲା ତୁମେ କ'ଣ ତାକୁ ଖାଇବ ? ଭାଇମାନେ କହିଲେ ତୁ ଶଳା ଅନ୍ଧ । ତୁ କ'ଣ ଜାଣିଛୁ । ତତେ ବି ଖାଇଦେବୁଟି । କାଲି ଖାଇବା ବୋଲି ବିଚାର କଲେ । ସେଦିନ ଅନ୍ଧ ତାର ଭଉଣୀକୁ ସବୁ କଥା କହିଦେଲା ଯେ ଭାଇମାନେ ତୋତେ ଖାଇବେ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି । ଅନ୍ଧ ତାର ଭଉଣୀକୁ କହିଲା ଯେ ତୁ କାଲି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଗଛର ଅଗକୁ ଚଢ଼ିଯିବୁ । ଏହିପରି ବୁଦ୍ଧି ଅନ୍ଧ ତାର ଭଉଣୀକୁ ଦେଲା । ସେତେବେଳେ ତାର ଭାଇମାନେ ଅନ୍ଧକୁ ଶାନ୍ତ

ଆସିବାକୁ ଡାକିଲେ । ଅନ୍ଧ କହିଲା ମୁଁ ମୋର ଜୋତା କୋଜି ନେଇ ଯାଉଛି, ତୁମେ ଚାଲ । ସେଦିନ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଶିକାର କରି ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ଦେଖିଲେ ଯେ ଭଉଣୀ ଘରେ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ଅନ୍ଧକୁ କହିଲେ ତୁ ଶଳା କେଉଁଠି ଭଉଣୀକୁ ଲୁଚେଇଛୁ କହ । ନହେଲେ ତୋତେ ଖାଇଦେବୁ । ଅନ୍ଧ କହିଲା ମୁଁ କାହିଁକି ଲୁଚେଇବି ? ଭାଇମାନେ କହିଲେ ଚାଲ ଶିକାରକୁ ଯିବା । ସେଠାରେ ଖୋଜାଖୋଜି କରି ଯେମିତି ହେଲେ ତାକୁ ପାଇବା । ଖୋଜି ଖୋଜି ତାର ସନ୍ଧାନ କେଉଁଠାରେ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଯେଉଁ ଗଛର ଅଗରେ ତାଙ୍କର ଭଉଣୀ ଲୁଚିଥିଲା ସେ ଗଛ ମୂଳରେ ଆସି ବସିଲେ । ତାଙ୍କ ଭଉଣୀ ଗଛ ଉପରେ କାନ୍ଦିବାରେ ଲାଗିଛି । ସେତେବେଳେ ଗୋଟେ ଚୋପା ଲୁହ ଆସି ତା ବଡ଼ଭାଇ ହାତରେ ପଡ଼ିଲା । ବଡ଼ଭାଇ କହିଲା, କଣ ପାଣି ପଡ଼ିଲା ? ଉପରେ ତ ବର୍ଷା ନାହିଁ । ଆଉ ଭାଇମାନେ କହିଲେ ଚାଟି ଦେଖ । ଯଦି ମିଠା ହୋଇଥିବ, ତେବେ ମଣିଷ । ଯଦି ମିଠା ନ ହୋଇଥିବ ତେବେ ବର୍ଷା ବୋଲି ଜାଣିବା । ଲୁହକୁ ଚାଖୁ ଦେଖିଲେ ଯେ ମିଠା ଲାଗିଲା । ଉପରକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ଭଉଣୀ ବସିଛି । ତାପରେ ତାକୁ ଶର ବିନ୍ଧିବା ବୋଲି କହିଲେ । କିନ୍ତୁ କେହି ଆଗରେ ବିନ୍ଧୁ ନଥିଲେ । ବଡ଼ ସାନକୁ କହୁଛନ୍ତି ଆଗ ବିନ୍ଧ । ସାନ ବଡ଼କୁ କହୁଛନ୍ତି ଆଗ ବିନ୍ଧ । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ଭଉଣୀ ଗୀତ ଗାଇଲା-

ବଡ଼ଭାଇ ହୋଇକରି ଭଗୀରୀ ମୋତେ ହେଲା
 ସାନଭାଇ ହୋଇକରି ଆଦର ମୋତେ କଲା
 ବଡ଼ଭାଇ ବିନ୍ଧିଲେ ମୋତେ କେବେ ନ ବାଜିବ
 ଆକାଶ ବାଟ ଦେଇଣ ଉଡ଼ି ଚାଲିବ ।

ଏହିପରି ଗୀତ ଗାଇବା ସମୟରେ ସାନ ଭାଇ ବିନ୍ଧି ଦେଲା । ଭଉଣୀ ଗିଦ୍‌ଗାଦ୍ ହୋଇ ଭୁଇଁରେ ପଡ଼ିଗଲା । ଆଖି ଭଲ ଥିବା ଭାଇମାନେ କେହି ବିନ୍ଧି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତାପରେ ଅନ୍ଧ କହିଲା ଦିଅରେ ସିଝେଇ ଦିଅ । ମୁଁ ଚିକିଏ ଝାଡ଼ା ଯାଉଛି । ଅନ୍ଧ ଯାଇ ନାଳରେ କଙ୍କଡ଼ା ଧରିଲା । ସବୁ ରୋଷେଇ ସାରି ଖାଇଲେ । ତା ଭାଇମାନେ ମାଂସ ହାତ ଖାଇଲାବେଳେ ଅନ୍ଧ କଙ୍କଡ଼ା ଗୋଡ଼ ଖାଉଛି । ଅନ୍ଧ ସେହି ମାଂସଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ଗୋଟିଏ ବେଣୁଆରେ ଭର୍ତ୍ତି କଲା । କିଛିଦିନ ଗଲା ସେଇ ବେଣୁଆରେ ଫୁଲ ଫୁଟିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଲାଉ ବାହାରିଲା । ଦିନେ ସାତଭାଇ ସେଇବାଟ ଦେଇ ଶିକାର କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ଦେଖିଲେ ଯେ ବେଣୁଆରେ ଗୋଟିଏ

ସୁନ୍ଦର ପୁଲ ପୁଟିଛି । ସେମାନେ ସୁନ୍ଦର ପୁଲଟିକୁ ନେବା ପାଇଁ କହିଲେ । ଅଧେ ଭାଇ କହିଲେ ନେଇକରି କଣ କରିବା ? ଆମରତ ଭଉଣୀ ନାହିଁ, କାହାକୁ ଦେବା ? ଅନ୍ୟମାନେ କହିଲେ ନେଇକି କେଉଁ ଝିଅକୁ ହେଲେ ଦେବା । ଏପରି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ କେହି ହେଲେ ନେଲେ ନାହିଁ । ଦିନେ ଅନ୍ଧ ଆସି ସେଇ ନାଉଟିକୁ ନେଲା । ଘରେ ଆଣି ରଖୁଥିଲା । ସେଥିରେ ମଣିଷ କର କର କରୁଥିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲା । ଅନ୍ଧ କଣ ଗୋଟେ କର କର କରୁଛି ଭାବି କାଟିବାକୁ ଗଲା । କାଟିଲା ବେଳେ ନାଉ ଭିତରୁ ଶୁଭିଲା, ଭାଇ ଧୀରେ ଧୀରେ କାଟ ମୋଡେ ମାରିବ ନାହିଁ । କାଟିସାରି ଜାଣିପାରିଲା ଯେ ତା' ଭଉଣୀ । ସେ ନାଉରେ ଅନ୍ଧ ଭଉଣୀକୁ ଲୁଚେଇ ଦେଲା । ଭଉଣୀ ରାତିରୁ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଉଠି ଘରଦ୍ୱାର ପରିଷ୍କାର କରିଦିଏ । ଭାଇମାନେ ସକାଳେ ଦେଖୁ କହନ୍ତି ଶଳା ଅନ୍ଧ ଘରଗୁଡ଼ାକ ସଫା କରିଦେଇଛି । ଅନ୍ଧ କହିଲା ତୁମେ ଚିକିଏ ଦେଉନ, ତୁମର ତ ସବୁ ଭଲ ଆଖି । ଦିନେ ଦୁଇଜଣ (ଅନ୍ଧ ଓ ତା ଭଉଣୀ) ଧାନ କାଟୁଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଭାଇମାନେ କିଏ ଆସିଛନ୍ତି । ଦୁଇଜଣ ମିଶି ଧାନ କାଟୁଛନ୍ତି । ଦିନେ ଦେଖିଲେ କହିଲେ ଅନ୍ଧଟା ଭଲ ବୋହୁଟିଏ ଆଣିଛି । ଯାଅତ ଦେଖ । ସେହିଦିନ ଠାରୁ ଆଉ ତା ଭଉଣୀ ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ତା'ର ଭାଇମାନେ କୁଆଡ଼େ ପଳେଇବାବେଳେ ତା ଭଉଣୀ ବାହାରେ । ଅନ୍ଧ ତାହାକୁ ବିବାହ କଲା ।

(୨୪)

ମୁଇଞ୍ଚ ରାଇଜତେ ସାଦବ ବୁଡ଼ା ଆସିଆନା । ଆରା ପାଞ୍ଚଗଟା କନଶୁକି ଆସିଆନା । କୁବାକନଶୁକି କମରେକି । ସାନରେ ବଉତ ଉଲୁସୁଆ ଆସିଆନା । କାକାରକି କାନିଆଁ ଉନକି । ଏଞ୍ଚେଜତେତେ କେଇ କାନିଆଁ ଆଡ଼ିଜକି । ଦିନମିଂ ଚାରିବାଇ ସିଲୁଗ ସିସିତେ ଅନକି । କୁଲିରିକି ଏରେ ଉଲୁସୁଆ ରେତେଗାମାକି ତାଏ ଆମ୍ ତଣ ଗଗେ । ଆର ଗଣ ଗଗ । କାକାରକି ଗାମକି ଆମ ମିସିଂ ମଇଁଶିରେକି ମେସରାଏ । ଉଲୁସୁଆରେ ଗାମ ଆଞ୍ଜ ସରାଏ ଏଲେ ମୁଇଞ୍ଚ ବଇଁସି ଆଞ୍ଚେ ଅରେନେପେ । ବଇଁସି ଅରେନକିଜ ଗାମକି ଆଉରି ପୁକୁରିରେବ ମେଗଗର । ଉଲୁସୁଆରେ ଅତତା କାନିଆଁ ଅରେନାନ୍ । ଆର ଗାମ ବିତେ ଏରେ ପୁକୁରିରେବ ମେଗଗର ଗାମକି ଦିନମିଂଜ ଗଗକେର । ଆର ଗଗ । ଏରାତେ ତକଆନଜ୍ ବଇଁସି ପେର । ପୁକୁରିରେତା ସାରେଅ ଆଇଆନଜ୍ କିଜ । ବଇଁସି ପେରତା ପେରତା ଆର

ଲେବେର । ଏରେବେଳା ସାରେପରେ ତେନଜ ବଇଁସିର ଗଗାନ୍ । ମୁଣ୍ଡୁଷରେ ବୁଲୁରାନ୍,
ଜୟକୁ ବଇଁସି ଜତେ । ଅଚତା ଜୟକୁ ସାରେପରେ ବଇଁସି ସବସେରେ ।

ମଇଁଷି ବଗାଳିଆରେ କାକାରକିତେ ତାକେଅ-
କାକାରକି ଗାମକି ଆମ୍ତେ ସାରେପ ବଲେଉଁତେ
ବାବୁଆ ବଇଁସିର ଆନେଲେ ବଲେଉଁତେ
ସାରେମ ଗାମ୍ ପାଦମିଂଜ ତାଗବ ଉଆଲେ ବଲେଉଁତେ
ବାବୁଆ ବଇଁସିର ତଲେ ବଲେଉଁତେ
ଏରେ ପୁଣିଷ୍ଟ ସାବରଙ୍ଗ ଗାମକି ସାରେପ ଜମା ଆଡିଂଜ
ଅଚତା ମଇଁଷି ସରାଏ କେଆର ଗାମ
ଆମ୍ତେ ଗାମକେ ସାରେପ ବଲେଉଁତେ
ଆଞ୍ଜ ବଇଁସିଷ୍ଟେ ଅନେଲେ ବଲେଉଁତେ
ସାରେପ ଗାମ୍ ଆମ୍ତେ ଗାମକେ ସାଉଲେ ବଲେଉଁତେ
ଆମା ବଇଁସିମତେ ତଲେ ବଲେଉଁତେ

ଏରେ ପୁଣିଷ୍ଟ ତାକେସୁନ୍ ଗର । ଏରେବେଳା କକଂମିଂଜ ତାଗବ୍ ଆଉଚିଆନା
ଏରେବେଲେ ସାରେପ ଡିଗାର ସୁନ୍ ଗଗାନ୍ । ମୁଇଁଷି ବଗାଳିଆରା କୁଚୁମର ଅଚତା
ଅନଜ ଏରେ ପୁକୁରିରା ଆସରା ତକଆନଜ ଜେଗ । ଏରେବେଳା ଗୁଆଁଗ ଗାମ
ବିତେ ମେଜେକେ କୁଚୁମର ଗାମ ଆଞ୍ଜିଆ ଦୁଖଶ୍ଟେ ଆଡି ଜଏକୋ । ଗୁଆଁଗ ଗାମ
ମେଗଜଇତାନ୍ ଅନମ୍ମତେ ଆଗିଲା କବ୍ତାନା । ଏରେ ପୁଣିଷ୍ଟ ସାବରଙ୍ଗ ଜନ୍ତୁ
ରେକି ଗାମକି । ଅଚତା ତୁକୁର ଅନଜ ଗାମ ବିତେ ମେଜେକେ । କୁଚୁମର ଗାମ୍
ଆଞ୍ଜି ଦୁଖଶ୍ଟେ ଆଡିଜଏକେ ତୁକୁରଗାମ ଆଞ୍ଜିତେ ଗାତାଏ । କୁଚୁମର ଗାମ ଯିଏ
ଏଡେଶ୍ଟ ଜିମ୍ ଜିମ୍ କକବ୍ ତେ ଏଗାମ୍ କେ । ତୁକୁରଗାମ୍ ଆଞ୍ଜିଏରେ ପୁଣିଷ୍ଟ
ଗାମକେ ଜେନା । ଗାତାଏ । ଆର ଗାତାଅ । ତୁକୁର ଗାମ୍ ଆମ୍ ମୁଚାମିଂଜ ସୁରୁଷ
ଅରେନତାଏ । ସୁରୁଷ୍ଟୁ ଆର ଅରେନ୍ । ତୁକୁରତା ଇଶିରା ତେ କୁଚୁମର ତକଆନା
ଅନକିଆ । ସାରେମଆ ଇଞ୍ଜାଆଁରବ ଅନକିଆ ।

ସାରେପ ଗାମ ଆଡି ତେନ୍ସେରେ । ମୁଲୁଷ ମୁଲୁଷ ଗନ୍ଧକେ । ବଗାଳିଆରେ
ଗାମ ମାଣ୍ଡ । କେଇତ ତେଜାର ଜେନା । ସାରେପଗାମ୍ ତେନଚେରେକିନା । ଅଚତା
ଗାମ୍ ମିଜିମକେ କୁରୁ ଜିମେ ନାଲେ ମୁନ କେରୁ ଉନେ ବାକି ବୁଇଂଜ ତେନଚେରେ

ସାରେପଗାମ ବୁଢ଼ନମ୍ ତେନତେର ଆଂଜତେ ଆମା ମେଗାତାବେ । ଅତତା ସାରେପ
 ଗାମ-ମୁଢ଼ଣ୍ କାଶା ଲାଳାସା ତିଂଜଜ ଏନାତେ ପୁଲ ତାଗ ଅରେନଜ ବୁଢ଼ନମ୍
 ନାଲେ କୁଟୁମମ୍ । କୁଟୁମମ୍ ଇଆନଜ ଜିମେ । ବୁଢ଼ନମ ଇଆନଜ ଜେନା । କୁଟୁମର
 ଅନଜ ନାଳଆଜେଗ । ଏରେବେଳା ତୁକର ଗାମ୍ ବିତେ ମେଜେକେ । କୁଟୁମର
 ଅନଜ ଗାମ ନିଜ କାଶା ବାଳାସା । ଏନାତେ ପୁଲ ତାଗ ଗଗତେ ଗାମ୍ ସେକେ ।
 ନାଲେ ଆଞ୍ଜତେ ସାରେପ ଜିମିମେ । ତୁକରୁଗାମ୍ ଅ ଏରେତେ ଚିତା ମିକିବ କେ ।
 ତାଏ ଗେନେ । ଆରଗେନେ ଆଲୁଜ ତା ତୁକର କାଶାରାତେ ତକଆନା । ପୁଲତାର୍
 ଅରେନ । ଆଉ ତରମିଂଜା ସାରେପଗାମ୍ ତାଏ ସେଜାନ୍ ଅରେନ ଦାଉଳା
 ମେତରର । କୁଟୁମର ଅନ ଜେଗ । ଏରାତେ ବାବୁଡ଼ଗାମ ବିତେ ମେଜେକେ ।
 କୁଟୁମର ଗାମ ସେଜାନ୍ ଗଗତେ ସାରେପ ଗାମ ବାକି ଦାଉଳା ମେତରର ।
 ବାବୁଡ଼ ଏରାତେ ଗାମ ଆଞ୍ଜ ତରତମତେ ବାକି ମୁନଜ ଚିରିମୁନେ ଆର ଏରେ
 ପୁଣିଷ୍ଟ କିବ । ଆଉଦିନ ମିଂତା ଗାମ ସୁରୁଷୁ ବାଟିମିଂ ବିରଜ ଇନି ସୁରୁଷୁ ବାଟିମିଂଜ
 ସାରା ଅରେନନତ ବୁଢ଼ନମ ନାଲେ କୁଟୁମମ୍ । କୁଟୁମମ ଇଆନଜ ଜିମେ । ବୁଢ଼ନମ୍
 ଇଆନଜ ଜେନା । ଏରାତେ କାମଜ ସାହାଜ କିବା ଆଉତର ମିଂତା ବାଟିମିଂଜ
 ବୁଆ ତୁଲୁଜାତେ ଗାମ । ଯେମିତି ମୁଢ଼ଣ୍ ସୁରିକା ରୁକୁବ ଆକନ୍ତେ ଜେନା ।
 ଏରାତେ ସାକାଏକି ଅଜାଅକି । ଅତତା ସାରେପ ସରେତେ ଅନ । ଗାମ୍ ବଗାଳିଆରେ
 ଆମ୍ ମିସିଂଜ କିତି ଲାକା ସରେତେ ମନା, ଆରଗାମ୍ ଏକେଚାତେ ସରେ । ଯୁଦିନ
 ଏକେଚା ଗାମକେଏରେ ଦିନତେ ଲାକା ସରେତେ ଅଣ୍ଡୋ ଏରେ ପୁଣିଷ୍ଟ ଦିନମିଂଜ
 ସାରେପ ଲାକା ସରେତେ ଅନ । ବାନଲଜ ଆରିଆନାକିଆଜ୍ ତୁଁଗଂ କିଆ । ସାରେପ
 ତେନ ଜୟକୁ କେଇଜେନା । ମାରମାର୍ ଏସୁନ୍ ତେନ ଗଟାଜାତେ କୁଇଅ ।
 ସାରେପଗାମ୍ ଉଆଲେ କିତିଲାକା ମେଗଗକେ । ବଗାଳିଆଗାମ୍ ଆସି କୁଟିଜତା
 ଆଣ୍ଡଲାଏକେ ଇନି ପୁଣିଜ୍ ଗାମତା ଗାମତା ଇଞ୍ଜିଆଁ ଆଉଚିଆନା କିଆ । ଏରାତେ
 ମୁଢ଼ଣ୍ ନେଉଳ ଆସିଆନା ଆରତେ ଗାମକିଆ । ନେଉଳ ଇନିତେ ମୁନକେରୁକୁ
 ଉନେ ମବଗଜ କେରୁକୁ ଅବଗଜେ । ଅଚଲିଆ ସାରେପ ତେଣ୍ଡେ ଜିମିମେ
 ଇନିବାତେ । ନେଉଳ ସଜେ ସଜେ ସାରେପତେ ଗଲ ଗଲ କିବ୍ । ଅତତା ମେକତା
 ଜୁଳାଅ ସାରେପ ଅଚଲିବ ପେରେଅ । ବଗାଳିଆ ଆଉ କୁଟୁମର କିଆ କୁସିରେ
 ରଏଆନାକିଆ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ସାଧବ ବୁଢ଼ାଟିଏ ଥିଲା । ତା'ର ପାଞ୍ଚଟି ପୁଅ ଥିଲେ । ବଡ଼ପୁଅମାନେ କାମ କରୁଛନ୍ତି । ସାନଟା ବହୁତ ଅଳସୁଆ ଥିଲା । ତାର ଭାଇମାନେ ବୋହୂ ଆଣିଲେ । ସାନକୁ କେହି ବୋହୂ ଦେଲେ ନାହିଁ । ଦିନେ ତାରିଭାଇ ହଳ କରିବା ପାଇଁ ଗଲେ । ଭାଉଜମାନେ ସାନକୁ କହିଲେ ତୁମେ ଆଜି ଭାତ ନେଇ ବିଲକୁ ଯାଅ । ସେ ଭାତ ନେଇ ଗଲା । ଭାଇମାନେ କହିଲେ ତୁ ଆଜି ମଇଁଷି ଗୁଡ଼ିକ ଚରେଇ ଦେବୁ । ଅଳସୁଆ କହିଲା ମୁଁ ଚରେଇବି, ହେଲେ ମୋତେ ଗୋଟିଏ ବଇଁଶୀ ଦିଅ । ବଇଁଶୀଟିଏ ଆଣି ଦେଲେ ଏବଂ କହିଲେ ଏହି ପୋଖରୀ ଆଡ଼କୁ ନେବୁ ନାହିଁ ପରେ ଅଳସୁଆ ବୋହୂ ଆଣିଲା । ଦିନେ ଭାବିଲା ଭାଇମାନେ କଣ ପାଇଁ ପୋଖରୀକୁ ଯିବାକୁ ମନା କରୁଛନ୍ତି । ଦିନେ ସେ ସେଠାକୁ ଗଲା । ସେଠାରେ ବସି ବଇଁଶୀ ବଜେଇଲା । ପୋଖରୀରୁ ସାପଟିଏ ବାହାରି ନାଟିଲା । ବଇଁଶୀ ବଜେଇ ବଜେଇ ଅଳସୁଆ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସେତେବେଳେ ସାପ ଆସି ବଇଁଶୀଟି ନେଇଗଲା । ଅଳସୁଆ ଉଠି ଦେଖିଲା ବଇଁଶୀ ନାହିଁ ପରେ ଜାଣିଲା ଯେ ସାପ ବଇଁଶୀ ନେଇଯାଇଛି । ମଇଁଷିଆଳିଆ ପିଲା ତାର ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଡାକିଲା । ତା'ର ଭାଇମାନେ କହିଲେ-

ତୁମକୁ ବୋଲାଇ ସର୍ପ ଗୋ ବଲେଉଁତେ
ବାବୁର ବଇଁଶୀ ଦିଅ ଗୋ ବଲେଉଁତେ

ସର୍ପ କହିଲା-

ପାଦେ ପାଣିକୁ ଆସ ଗୋ ବଲେଉଁତେ
ବାବୁର ବଇଁଶୀ ନିଅ ଗୋ ବଲେଉଁତେ ।
ଏହିପରି ସମସ୍ତ କହିଲେ ସାପ ଜମାରୁ ଦେଲା ନାହିଁ ।
ପରେ ଯିଏ ମଇଁଷି ଚରାଉଥିଲା ସେ କହିଲା-
ତୋତେ ମୁଁ କହୁଛି ସର୍ପ ଗୋ ବଲେଉଁତେ
ମୋର ବଇଁଶୀ ଦିଅ ଗୋ ବଲେଉଁତେ

ସର୍ପ କହିଲା-

ତୁମକୁ ବୋଲାଇ ସ୍ଵାମୀ ଗୋ ବଲେଉଁତେ
ତୁମର ବଇଁଶୀ ନିଅ ଗୋ ବଲେଉଁତେ ।

ଏହିପରି ତାକି ତାକି ନେଲା । ଯେତେବେଳେ ବେକେ ପାଣିରେ ପହଞ୍ଚିଲା, ସେତେବେଳେ ସର୍ପ ଟାଣି ନେଇଗଲା । ମଇଁଷିଆଳିଆର ସ୍ତ୍ରୀ ପଛରେ ଯାଇ ସେ ପୋଖରୀ ପାଖରେ ବସି କାନ୍ଦୁଥାଏ । କାଉ ଯାଇ କହିଲା କଣ ପାଇଁ କାନ୍ଦୁଛୁ/ ସେ କହିଲା, ମୋର ଦୁଃଖ କିଏ ଦେଖୁଛି ? କାଉ କହିଲା, ମରିଯାନ୍ତୁ ହେଲେ ତୋର ଆଖିଗୁଡ଼ିକ ଆଗେ ଖାଇଦିଅନ୍ତି । ସେହିପରି ସବୁ ପଶୁପକ୍ଷୀ କହିଲେ । ପରେ ବେଙ୍ଗ ଯାଇ କହିଲା, ମୋତେ କହିଦେ । ସେ କହିଲା, ତୁମେ ଯେତେ ଆସୁଛୁ, ଖାଲି ଖାଇବା ପାଇଁ କହୁଛୁ । ବେଙ୍ଗ କହିଲା ମୁଁ ସେପରି କହିବି ନାହିଁ । ତୁ କହିଦେ । ସେ କହିଦେଲା । ବେଙ୍ଗ କହିଲା ତୁ ଶୋରିଷ ମୁଠାଏ ଆଣିବୁ ଯାଆ । ସେ ଶୋରିଷ ଆଣି ଆସିଲା । ବେଙ୍ଗର ପିଠିରେ ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ବସିଲା । ସେମାନେ ସାପର ଘରକୁ ଗଲେ । ସାପ କହିଲା କିଏ ଆସିଛନ୍ତି ? ମଣିଷ ମଣିଷ ବାସନା ହେଉଛି । ସେ (ମଇଁଷିଆଳିଆ) କହିଲା କାହିଁ କେହିତ ଆସିନାହିଁ । ସାପ କହିଲା ଆସିଛନ୍ତି ନାଁ । ପରେ କହିଲା ଖାଉଛୁ ହେଲେ ଖାଆ । ରଖୁଛୁ ହେଲେ ରଖ, ବାକି ମୋର ମାଆ ଆସିଛନ୍ତି । ସାପ କହିଲା, ତୋର ମାଆ ଆସିଛନ୍ତି, ଆଉ ତୁ ମୋତେ କହୁନୁ । ପରେ ସାପ କହିଲା, ଗୋଟିଏ କଣା ମାଠିଆ ନେଇ, ସେଥିରେ ପାଣି ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଠିଆଏ ଆଣିଲେ ତୋର ମାଆ, ନହେଲେ ତୋର ସ୍ତ୍ରୀ । ତୋର ସ୍ତ୍ରୀ ହେଲେ ଖାଇବି । ତୋର ମାଆ ହେଲେ ଖାଇବି ନାହିଁ । ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ ଯାଇ ନାଳରେ କାନ୍ଦିଲା । ବେଙ୍ଗ କହିଲା କଣ ପାଇଁ କାନ୍ଦୁଛୁ । ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲା, ଏଇ ଦେଖ କଣା ମାଠିଆ । ଏଥିରେ ପାଣି ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ନେବା ପାଇଁ କହିଛି । ନହେଲେ ମୋତେ ସର୍ପ ଖାଇଦେବ । ବେଙ୍ଗ କହିଲା ଏଇଟାକୁ ଚିତ୍ରା କରୁଛୁ । ଯାଆ ପାଣି ପୁରା । ସେ କଣା ମାଠିଆରେ ପାଣି ପୁରାଇଲା । ଭିତରେ ବେଙ୍ଗ କଣାରେ ବସିଲା । ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଠିଆ ପାଣି ଆଣିଲା । ଆଉ ଥରେ ସାପ କହିଲା, ଯାଅ କାଠ ଆଣିବ । ହେଲେ କାଠକୁ ଦଉଡ଼ିରେ ବାନ୍ଧିବ ନାହିଁ । ସେ (ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ) ଯାଇ କାନ୍ଦିଲା । ସେଠାରେ ସାପ କହିଲା, କଣ ପାଇଁ କାନ୍ଦୁଛୁ ? ସେ କହିଲା କାଠ ନେବା ପାଇଁ ଦଉଡ଼ି ବାନ୍ଧିବୁ ନାହିଁ ବୋଲି କହୁଛି । ସାପ ସେଠାରେ କହିଲା ମୁଁ ବାନ୍ଧି ହେଉଛି । ମାତ୍ର ରଖିଲାବେଳେ ଆସ୍ତେ କରି ରଖୁବୁ । ସେ ସେହିପରି କଲା । ଆଉଦିନେ ଜଙ୍ଗଲରେ ଶୋରିଷ ମାଣେ ବୁଣିଦେଲା । କହିଲା ସବୁ ଶୋରିଷ ଗୋଟେଇ ଆଣିଲେ, ତୋର ମାଆ ନହେଲେ ତୋର ସ୍ତ୍ରୀ । ତୋର ସ୍ତ୍ରୀ ହେଲେ ଖାଇବି । ମାଆ ହେଲେ ଖାଇବି ନାହିଁ । ସେଥିରେ ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ଆଉଦିନେ ଧାନ ମାଣେ କୁଟିବା ପାଇଁ ଦେଇ କହିଲେ, ଯେପରି ଗୋଟିଏ ହେଲେ ତାଉଳ ଭାଙ୍ଗିବ ନାହିଁ ।

ସେଠାରେ ମାଙ୍କଡ଼ମାନେ ଧାନକୁ ଛତେଇଦେଲେ । ପରେ ସାପ ଚରିବା ପାଇଁ ଗଲା । ପିଲାଟି (ମଇଁଷିଆଳିଆ) ପଚାରିଲା ଆଜି କେତେ ଦୂର ଚରିବା ପାଇଁ ଯିବ । ସାପ କହିଲା ପାଖରେ ଚରିବି । ସାପ ଯେଉଁଦିନେ ପାଖରେ କହେ, ସେଦିନ ଦୂରକୁ ଯାଏ ଏବଂ ଯେଉଁଦିନ ଦୂରକୁ କହେ ସେଦିନ ପାଖରେ ଚରେ । ଏହିପରି ଦିନେ ସର୍ପ ବହୁତ ଦୂରକୁ ଚରିବାକୁ ଗଲା । ସ୍ତ୍ରୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁଇଜଣଯାକ ବାହାରି ପଲେଇ ଆସିଲେ । ସାପ ଆସି ଦେଖିଲା କେହି ନାହାନ୍ତି । ଖୋଜି ଖୋଜି ଆସି ବାଟରେ ପାଇଲା । ସାପ କହିଲା, ଆରେ କେତେ ଦୂରକୁ ନେଉଛୁ । ପିଲାଟି କହିଲା ରହ, ଆଉ ଟିକିଏ ନେଇ ଛାଡ଼ୁଛି । ଏହିପରି କହି କହି ଘରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ନେଉଳ ଥିଲା । ନେଉଳକୁ କହିଲେ, ନେଉଳ ଆମକୁ ରଖୁଛୁ ଯଦି ରଖ, ନାହିଁ ସାପ ହାତରେ ମରାଇବା କଥା ଯଦି ମରା । ଏଇ ସାପଟି ଆମକୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ଆସୁଛି । ନେଉଳ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରିଦେଲା । ପରେ ଆଉଥରେ ଯୋଡ଼ି ଦେଲା । ସାପଟି ପଛକୁ ଫେରିଗଲା । ମଇଁଷିଆଳିଆ ପିଲା ଏବଂ ତାର ସ୍ତ୍ରୀ ଖୁସିରେ ରହିଲେ ।

(୨୫)

ଇକୁଇସ୍ ରାଇଜତେ ମୁଇଶ୍ ସାଦବ ବୁଡ଼ା । ଆରା ଗାଣ୍ଡାମିଜ୍ କନଶ୍ଚକି । ତିନିଜଣ କନଶ୍ଚକି କମରେକି । ଆଉ ମିନଗତା ଉଲୁସୁଆ । ସାବରଜା କାନିଆ ଅରେନ୍, ଚେରେକି । ଏରେ ଉଲୁସୁଆରେ ଅରେନ୍, ଜେନା । ଆରତେ କେଇ କାନିଆ ଆଡ଼ି ଞ୍ଚକି । ବିତେନା ଆର ଉଲୁସୁଆ ଏତେ । ଉଲୁସୁଆରେ ଦିନି ବଣବ ବୁଲିଅ । ଦିନମିଞ୍ଚ ଆର ସାକଏ କନନ ସବାନ୍ । ଏରେ ସାକଏ କନଶ୍ଚ କୁବାଅ । ଉଲୁସୁଆରେତେ ଆର କାଆ ଗାମ । ସାକଏରେ ଦିନମିଞ୍ଚ କାକାରତେ କାନିଆ ଡଗରାଏ ଅନ । କାଳିଆତେ ଆକୁୟ । କାକାର ଗାମ୍ ଆମ୍ ତାଏ ମୁଇଶ୍ଚତା ଗାଅଁବା ଅନା ଏଲେ ପତିମ ଦିଗବ ମନର । ସାକଏ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗବ ଅନ । ଜୟକୁ ମୁଇଶ୍ଚ ପୁକୁରିବ ସାତ ବଣିକି ଉଆଡାଗ ତେଣ୍ଡେକି । ସାକଏ ସୁମୁସିଜା ଆଲିଜା ଡାଜାନା । ସାତ ବଣିକିତେ ଜୟଜଗାମ ମାଣ୍ଡିତେ କାକାଆଁ ସାମାଜେ । ସାକଏରେଗାମ ସାନରେ ତିଅ ସାମାଜେ । ଏରେ ଦିନରା ସାକଏ ଇଞ୍ଚିଆବ ଡୁବ୍ । କାକାର ଜିଂଗ ମିକୁୟ । ସାକଏ ଗାମ୍ କାଆ ଆମ୍ ମନଜ କନଜ ଅରେନ୍, ଆମା ବାରିମ୍ତେ ଜେନା । ଆଞ୍ଚି ମିନଗ୍ ଅଣ୍ଡେ । ସାକଏ ଅନଜ ମୁଇଶ୍ । ସୁମୁସିଡ଼ିଆ ଡାଜାନ୍ । ସାତ ବଣିକି ଉଆଡକ୍ ତେନକି । ଯେତେବେଳା କତେରକି ଉନାନ କିଜ ଉଆଗାନାକି । ଏରେବେଳା ସାକଏରେ ତେନଜ ସାନ

କୁଆଙ୍ଗ ତାଏରା କତେର ଗଗାନଜ୍ ସୁମୁସିଡ଼ିଆଁ ତକସେରେ । ସାତ ବଣିକି
 ଉଆଗାନକି ଆରିଆନାକି । ସାବରଙ୍ଗ କତେରକି କୁୟାନକି । ଏଲେ ସାନରେ
 ଆକୁଆନ୍ । ସାବରଙ୍ଗ ତଗରାଅକି । କେଜଆକୁୟକି । ଅତତା ଆଲିଙ୍ଗତା ସାକଏରେ
 କତେରେତେ ଉତାଅ । ଏରେବେଳା ଜୟକି ଆଉ ଗାରାନକି । ଗାମକି

ଆମତେ ଗାମକେ ସାକଏ ବଲେଉଁତେ
 ଆଞ୍ଜାଆଁ ପାଟଶାଡ଼ିରେ ଆନେଲେ ବଲେଉଁତେ

ସାକଏ ଗାମ୍-

ଆମତେ ଗାମକେ କୁଲିଲ ବଲେଉଁତେ
 ଆଞ୍ଜାଆଁ କିନବ୍ କିନବ୍ ତେନାଲୋ ବଲେଉଁତେ
 ଆମା ପାଟଶାଡ଼ି ଡିଜମ୍ ବଲେଉଁତେ ।
 ଏରେ ପୁଣିଶ୍ଚ ଗାମତା ଗାମତା ସାକଏ ଗଗ ।

କୁଆଙ୍ଗ ତାଏରେ ଗାମ-

ଆମତେ ଗାମକେ ସାକଏ ବଲେଉଁତେ
 ଆଞ୍ଜାଆଁ ପାଟଶାଡ଼ି ଆନେଲେ ବଲେଉଁତେ
 କାକାଜ୍ ତେନଜଆମତେ ତୁମୁଜଂମ୍ ବଲେଉଁତେ

ସାକଏ ଗାମ୍-

ଆମତେ ଗାମକେ ଜେମା ଲୋ ବଲେଉଁତେ
 କାକାମ୍ ଆଁତେ ବିରିକିମିବେ ବଲେଉଁତେ
 ଆମା ପାଟଶାଡ଼ି ଗଂଗଆଁ ଲୋ ବଲେଉଁତେ
 ଆଞ୍ଜାଆଁ କିନବ୍ କିନବ୍ ତେନାଲୋ ବଲେଉଁତେ ।

ଏରେ ପୁଣିଶ୍ଚ ଗାମଜ୍ ସାକଏ ଇଞ୍ଜାଆଁ ଆଉଟିଆନା । କାକାର ଗାମ ମରେନ ।

ସାକଏ ଗାମ୍ ଆଉରେ ଅରେନ୍ ତେକେ । ମାର ମାର ବାଜଦ ବାଜଣା ଗଗକିଜ
 ବାଆଗର କିବକି ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ଥିଲା । ତା'ର ଚାରୋଟି ପୁଅ ।
 ତନିପୁଅ କାମକରନ୍ତି । ଆଉଜଣେ ଅଳପୁଆ । ସମସ୍ତେ ବାହା ହୋଇ ସାରିଛନ୍ତି ।

ହେଲେ ଅଳସୁଆ ବାହା ହୋଇ ନଥାଏ । ତାକୁ କେହି ଝିଅ ଦେଉ ନଥାନ୍ତି । ଅଳସୁଆ ପ୍ରତିଦିନ ବଣକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଏ । ସେ ଦିନେ ମାଙ୍କଡ଼ ଛୁଆଟିଏ ଧରିଲା । ସେ ମାଙ୍କଡ଼ ଛୁଆ ବଡ଼ ହେଲା । ଅଳସୁଆକୁ ଭାଇ ବୋଲି ଡାକିଲା । ମାଙ୍କଡ଼ଟି ଦିନେ ତା ଭାଇ ପାଇଁ ଝିଅ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଗଲା । କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ପାଇଲା ନାହିଁ । ତା ଭାଇ କହିଲା ତୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗାଆଁକୁ ଯାଆ । ହେଲେ ପଶିମ ଦିଗକୁ ଯିବୁନାହିଁ । ମାଙ୍କଡ଼ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ଗଲା । ଦେଖିଲା ଯେ ସାତ ଭଉଣୀ ପୋଖରୀକୁ ଗାଧୋଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ମାଙ୍କଡ଼ ଗଛ ଉପରେ ଚଢ଼ିଲା । ସାତ ଭଉଣୀକୁ ଦେଖି ଭାବିଲା କେଉଁଟା ମୋ ଭାଇ ପାଇଁ ମାନିବ । ମାଙ୍କଡ଼ ମନେମନେ ଠିକ୍ କଲା ଯେ ସାନ ଭଉଣୀଟି ଭଲ ମାନିବ । ସେହିଦିନ ମାଙ୍କଡ଼ ଘରକୁ ଫେରିଲା । ତା'ର ଭାଇ ପଚାରିଲା, ଝିଅ ପାଇଲୁ । ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, ହଁ, ପାଇଲି । ତା'ର ଭାଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା । ତାପରଦିନ ଯିବା ବୋଲି କହିଲା । ମାଙ୍କଡ଼ ତା ଭାଇକୁ ଯିବା ପାଇଁ ମନାକଲା । କହିଲା ତୁ ଗଲେ ସେ ଝିଅକୁ ଆଣି ପାରିବା ନାହିଁ । ମୁଁ ଏକା ଯାଉଛି । ମାଙ୍କଡ଼ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଗଛ ଉପରେ ଚଢ଼ିଲା । ସାତ ଭଉଣୀ ଗାଧୋଇ ଆସିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଲୁଗାଗୁଡ଼ିକ ରଖି ଗାଧୋଇଲେ, ସେତେବେଳେ ମାଙ୍କଡ଼ ଆସି ସାନ ଭଉଣୀର ଲୁଗାକୁ ଗଛ ଉପରକୁ ନେଇଗଲା । ସାତ ଭଉଣୀଯାକ ଗାଧୋଇ ସାରି ବାହାରି ଆସିଲେ । ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କର ଲୁଗା ପାଇଲେ । ହେଲେ ସାନ ଭଉଣୀ ତାର ଲୁଗା ପାଇଲା ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଖୋଜିଲେ କେହି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ପରେ ମାଙ୍କଡ଼ଟି ଉପରୁ ତା ଲୁଗାଟି ଉଡ଼େଇଲା । ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଦେଖିଲେ ଏବଂ ମାଗିଲେ । କହିଲେ-

ତୁମକୁ ବୋଲଇ ମାଙ୍କଡ଼ ବେଲେଉଁତେ
ମୋର ପାଟଶାଢ଼ୀ ଦିଅ ଗୋ ବଲେଉଁତେ

ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା-

ତୁମକୁ ବୋଲଇ ଭାଉଜ ବେଲେଉଁତେ
ମୋର ପଛେ ପଛେ ଆସ ବୋ ବଲେଉଁତେ
ତୁମ ପାଟଶାଢ଼ୀ ମୁଁ ଦେବି ବଲେଉଁତେ ।
ଏହିପରି କହି କହି ମାଙ୍କଡ଼ ସାନ ଭଉଣୀକୁ ନେଇଗଲା ।

ଝିଅଟି କହିଲା-

ତୁମକୁ ବୋଲାଇ ମାଙ୍କଡ଼ ବଲେଉଁତେ
ମୋର ପାଟଶାଢ଼ୀ ଦିଅ ଗୋ ବଲେଉଁତେ
ଭାଇ ଆସିଲେ ତୋତେ ବିକ୍ରିବ ବଲେଉଁତେ

ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା-

ତୁମକୁ ବୋଲାଇ ଜେମା ଗୋ ବଲେଉଁତେ
ମୋତେ ତ ଭାଇ କଣ କରିବ ବଲେଉଁତେ
ମୋର ପଛେ ପଛେ ଆସଗୋ ବଲେଉଁତେ

ସେହିପରି କହି ମାଙ୍କଡ଼ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ତା' ଭାଇ କହିଲା ଆଣିଛୁ ।
ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, ଏଇଟା ଆଣିଛି । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାଜା ବଜେଇ ବାହା
କରେଇଲେ ।

(୨୭)

ଏକୃଷି ରାଜଜ ମିଳଞ୍ଜିତେ ବୁଢ଼ା ଆରା ମୁଇଁଟ ପଶୁଆଁ କନନ୍ ଆସିକେ ।
ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ା ଆରକିଆ ଏକାନ୍ ତେବେଜ୍ ଅନକିଆ ଅବାର ଏରେ ଦିନରା ତିରିତିଆ
କିବତେ । ଆବାରବ କନନଶ୍ଚବ ଉଜା କିକିଜ୍ ଅନକିଆ ଅବାର ଉଜା କିବ ବିରି
କନନଶ୍ଚତେ ଗାମ ବାବୁ ଉଲୁଗିନା, ବଳତେ ଅବାର କନନଶ୍ଚତେ ତେଜ୍ ଏରେ
ବେଳା ଆର ମୁଇଁଟ୍ ସାକଏ ଉସିସେରାନ୍ । ସାକଏରେ ଗାମ ବାଲେ କାକାଆଁଜା
ମାଣ୍ଡିଆ ପେରେ ଅତେ । ଅବାରଗାମ ଜେନା ବାବୁ ତେଣ୍ଡେ । ଅଛତା ସାକଏ ଅନଜ
ଜୟଜୁ ତେଜେକେତେ । ଏକାନା ଅନଜ କାମଜ୍ କିତେ ଗାମ, ଏ କାମଜ୍ କି କାକାଆଁ
ଇଞ୍ଜାମତ ଆଡ଼ି ଆଡ଼ି ଅଗର୍ ସେରେ ଅରେନପେ, ନାହେଲେ, ଆପେତେ ସୁଳିଆ
ପଦାତେ ସୁଳି ତିଞ୍ଜେ ଅଛତାଅ ରେନକି, ସାକଏ ଏରେବେଳା କାକାରତେ ଜୁଳାଅ ।
ଅଛତା ମଶୁଷ କନନଛେତା ପାଏଅ । ଗାମ ଆଏ । ଆଏ ମେଗାମ୍ କେ । ଅବାଞ୍ଜ
ତେଜ୍ ହେର । ଆଞ୍ଜ ଜୁଳାଅ ଜୁଳିଅଜ ମେବଞ୍ଚେସେକେ, ଅଛତା ଗାମ କୁ ବଣବ
ବାଡୁଙ୍ଗେ ତୁଡ଼ଂକିଆ ।

ମୁଇଁଟ୍ ମଟା ଆସିଆନ ଏରାତେ ଅରକିଆ ରଏଆନ୍ କିଆ । ସାକଏ ଗାମ
କାଲେ ତଣ ବାଗଳାଏନା, ମୁଣିଷ କନନଗାମ ମାଣ୍ଡିଆ ଲାଲାଜ୍ ଅରେନେ । କାକାର

ଅନଜ ଜୟକୁ ଏରା ମୁଇଁଷ କିଲଂଶ ଆଣିକେ ଆଞ୍ଜ ଆମାରିମଣ୍ଡେ ଜେନା । ସାକଏ
 ଗାମ କାଲେ ଆଞ୍ଜଅଣ୍ଡେ । ସାକଏ ଅନ ଜୟକୁ କିଲଗ୍ ଆସିକେ ସାକଏ ଗାମ, ଏ
 ଭାଇକି ଅଡ଼ିକ୍ ଏଆସିକେତୁ ଲାଲାଜ୍ । ଏ କା ଲାଲାଜ୍ କୁଟିଜ୍ ଆନେଲେ । ଆଡ଼ିରରେ
 ଆବକାକାନମତି । ଏ ଆଡ଼ିର ଲାଲାଜ୍ କୁଟିଜ୍ ଆନେଲେ ଆଡ଼ିର ଏରେ ଆବତିତିମତି
 ଏ ଆଜା ଲାଲାଜ୍ କୁଟିଜ୍ ଆନେଲେ, ଆଡ଼ିର ଏରେ ଆଜାଏ ନମତି । ସାକଏ
 ଚଳେଆନ୍ ବିରି କିଲକତେ ଚାପକ ଆରତା ଚାପଳ ବାର ବିରି ଲାଲାଜ୍ ଅରେନାନ୍ ।
 କିଲକ୍ ଗାମ ଉଆଲେ, କାଆକି, ବକକି ମୁଇଁଷ ସାକଏ ଡେନ୍ ବିରି ଲାଲାଜ୍
 ଗଗାନ୍ ଆଞ୍ଜତ ଆମାରିମଣ୍ଡେ ଜଜଏ । ଆର ଦିନତେ ମୁଇଁଷ ତିଅ କିଲଗ୍, ଡେନ୍
 ସାକଏ, ଏରେ ଗାମ ଏକା ଲାଲାଜ୍ କୁଟିଜ୍ ଆନେ । ଆଡ଼ିର ଏରେ ଆବକାକାନମତି ।
 ଏରେ ନୁଣିତ୍ ଗାମ ଗାମ ଅନବିରି ଆରତେ ଋପଳ ମିଞ୍ଜବାର ବିରି ଲାଲାଜ୍
 ଗଗାନ୍ କିଲକ୍ ଟିକାଏ ସେର, ଅତତା ଡେନକି ବିରି ଗାତାଅ । ମିଟିକାଅ । ଅଏ
 ଟିକାଅ । ମାଣ୍ଡିତା ଅନ । ତାର ଦିନ ଅନକି ପାରିଦି, ଅନକିୟୁ ଅନକି, ମଇଁଷ ମତା
 ଆସିଆନ୍ ଏରା ବାସା କିବ୍ସିରି କିଆ । କିଲକି ଗାମକି ଏ ସାକଏ ଆମତେ
 ନିତୁଞ୍ଜାମ । ସାକଏ ଗାମ । ଏ କିଲଗ୍ ଆଗେ ଇତୁଞ୍ଜାବି ଇଞ୍ଜାମ ଲାମାଟାଗାଁ ।
 ଆପେ ସୁମୁସିଞ୍ଜାଡ଼େ ଡେଜକି ଏରେବେଲୋ ସାକଏଆଉ ସୁମୁସି ନିସୁ ମୁସିଞ୍ଜା
 ଡେଗେଅକିଆ । ଏରେଣିଡ଼ ଡେ ଗେସୁନ୍ ଡେଗେସୁନ୍ ତୁଞ୍ଜାରି । ଆରକି ଆରିମାନ୍କି
 ଆବଗଦ ଆସିକୋ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ବୁଢ଼ା ଓ ବୁଢ଼ୀ ଦୁଇଜଣ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ
 ବୋଲି ପୁଣୁଆଁ ପୁଅ ଥିଲା । ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ କମାଣ କାଟିଗଲେ । ବାପା ତାଙ୍କର ସେଦିନ
 ତୃତୀୟା ପୂଜା କରିବେ । ବାପା ପୁଅ ସହିତ ପୂଜା କରିବା ପାଇଁ ଗଲେ । ବାପା
 ତାଙ୍କର ପୂଜା କରିସାରି ପୁଅକୁ କହିଲେ, ପୁଅ ଆଣ୍ଟେଇକି ନମସ୍କାର କର । ପୁଅ
 ନମସ୍କାର କଲାବେଳେ ବାପା ପୁଅକୁ ହାଣିଦେଲେ । ସେହି ସମୟରେ ତାଙ୍କର
 ମାଙ୍କଡ଼ଟିଏ ଥାଏ । ମାଙ୍କଡ଼ ପଚାରିଲା, ବାପା ଭାଇ କାହିଁ? ବାପା କହିଲେ ଭାଇ
 ପଛରେ ଆସୁଛି । ମାଙ୍କଡ଼ ଅନେଇ ଅନେଇ ଭାଇ ଆସିଲା ନାହିଁ । ମାଙ୍କଡ଼ ଯାଇ
 ଦେଖିଲା ଯେ ଭାଇ ତାର ହଣା ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ମାଙ୍କଡ଼ ଯାଇ ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନଙ୍କୁ ଡାକି
 କହିଲା, ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନେ ଯିଏ ଆମ ଭାଇର ରକ୍ତ ନେଇଛ ସବୁ ଏକାଠି କରି ରଖ, ନ

ହେଲେ ତମକୁ ସୁଲିଆ ପଦାରେ ଶୁଳି ଦିଆଯିବ । ପିମ୍ପୁଡ଼ିମାନେ ରକ୍ତ ସବୁ ଆଣିଲେ । ରକ୍ତସବୁ ତା ଭାଇ ଦେହରେ ଦେବାରୁ ତ ଭାଇର ଚେତା ଫେରିଲା । ବଡ଼ ଭାଇ କହିଲା ଆଃ କେତେ କଷ୍ଟରେ ଚେତା ପାଇଲି । ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, ଚେତା ପାଇଲି କହୁଛୁ । ବାପା ତୋତେ ହାଣି ଦେଇଥିଲେ । ମୁଁ ତୋତେ ବଞ୍ଚେଇଛି । ତାଲ୍ ଜଙ୍ଗଲକୁ ପଳେଇବା । ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ପଳେଇଗଲେ । ଜଙ୍ଗଲରେ ଗୋଟିଏ ମଞ୍ଚା ଥିଲା । ସେ ମଞ୍ଚାରେ ସେମାନେ ରହିଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା ନିଆଁ କେଉଁଠୁ ଆଣିବା ? ଦେଖିଲା ଯେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପାହାଡ଼ ପାଖରେ ନିଆଁ ଜଳୁଛି । ମଣିଷ ପିଲାଟି ଗଲା । ଦେଖିଲା ଯେ ନିଆଁ ପାଖରେ ବାଘ ବସିଛି । ସେ ଫେରିଆସିଲା । ମାଙ୍କଡ଼କୁ କହିଲା ଯେ ସେଠାରେ ବାଘ ବସିଛି । ମାଙ୍କଡ଼ ସେଠାକୁ ନିଆଁ ପାଇଁ ଗଲା । ଯାଇ ବାଘକୁ କହିଲା, ଭାଇ ନିଆଁ ଟିକେ ଦେଲ । କିଏରେ ସେଟା ମଖେଇ ଦେବିଟି । ଏ ବଡ଼ୁ ନିଆଁଟିକେ ଦିଏରେ । କିଏରେ ସେଟା ଚିଆଁ କରେଇ ଦେବିଟି । ଏମିତି କହି ମାଙ୍କଡ଼ ନିଆଁ ଆଣି ଆସିଲା । ବାଘ କହିଲା, ଏ ଭାଇମାନେ ଆଜି ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ ଆସି ତରେଇ ଦେଇ ନିଆ ନେଇ ଚାଲିଗଲା । ମାଙ୍କଡ଼ ସେମିତି ନିଆଁ ନେଇଗଲା । ବାଘମାନେ ଆସି କହିଲେ । ଚିଲେଇକି ରଖୁଲୁ ହିଁ ଆଜି ରଖୁଲି । ତା ଆରଦିନ ପାରଧୁ ଗଲେ । ଗୋଟିଏ ମଞ୍ଚା ବାନ୍ଧି ରହିଥାନ୍ତି । ବାଘମାନେ କହିଲେ, ଏ ମାଙ୍କଡ଼ ଆଜି ତୁମକୁ ମାରି ଖାଇବୁ । ମାଙ୍କଡ଼ କହିଲା, ତୁମେ ଗଛଟିକୁ କାଟିଦିଅ । ଗଛଟି ତଳେ ପଡ଼ିଯିବ । ଆମେ ତି ତଳେ ପଡ଼ିଯିବୁ । ତୁମେ ଆମକୁ ଖାଇବ । ବାଘମାନେ ଗଛ କାଟିଲେ । ଗଛ ତଳେ ପଡ଼ିଲାବେଳେ ମାଙ୍କଡ଼ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ପଳେଇଲା ବାଘମାନେ ଖାଇପାରିଲେ ନାହିଁ ।

(୨୭)

ଇକୁସି ରାଜା ମିଲୁଣ୍ଡେ ରାଜା କାନନ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ ଆସିଆନକିଆ । ଆର କିଆ ଇକୁଡ଼ିଆ ପାଠ ପଢ଼େ ନମାନ୍ କିଆ ଅର କିଆ ଦିନମିଲୁଣ୍ଡ ବଣବ କନ୍ଦରେ ତୁତୁଇଣ୍ଡ ଅନକିଆ ବୁଲି ବୁଲି ମୁଇଣ୍ଡ ଆରିମାନକିଆ ଅବଗଜ୍ । ଇଣ୍ଡବ ତୁଙ୍ଗକିଆ ରାଜା ଇଣ୍ଡରା ଛେଆଙ୍ଗ୍ ତେରେ ବାସା କିବ୍‌ସେରାନକି । ଆରକିଆ ମୁଇଣ୍ଡ ତୁଣ୍ଡକିଆ । ଅଛତା ରାଜାତେ ଆଉତା ଇନିତା ଗେଣ୍ଡେକି ରାଜାଗାମ୍ ସବୁଦିନତ ଆଗେଣ୍ଡକି କି ମିସିଇଣ୍ଡ ବିଇତେ ଗେଏଡ୍ କିକି ରାଜା ସମଦାୟେତେ ତାକେଅ ବିରି ଜିଅଡ୍ ।

ରାଜାଗାମ୍ ଆଡ଼ିମନ୍ଦି ଛେଆଙ୍ଗ୍‌ତେରଜିମ୍ କେ ପ୍ରଜାକି ଗାତାଅ କି । ରାଜା କନନ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ କନନବ ଜିମକିଆ । ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀ ତେନକିଆ ବିରି ଗାତାଆନକିଆ । ରାଜା ଆରା କନନଷ୍ଟେ ତେ ତିନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଆରା କନଷ୍ଟେତେ ତିନ୍ । ଆର କିଆ ଦି ସେକାମ୍ ତେ ତିନକି ରାଜା କନନ୍ ଆର ମୂର୍ଖ ଆସିକେ । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ୍ ଆର ଚାଲାଖୁ ଆସିକେ । ତୁଟକିଆ ବିରି ମୁଇଖୁ ଗାଁତେ ରହେ ଆନକିଆ । ମନ୍ତ୍ରୀ କନନ୍ ଆର ଇସୁକୁଲିତେ ପାଠ ପଢ଼ାଏଅ । ରାଜା କନନ୍ ଆର ମୂଲିଆ ଅନ । ରାଜା କନନ୍ ତାକେସୁନ୍ ଅନ ଆଡ଼ି ମୁଲିଆ ଏଗନା, ଆଡ଼ି ମୁଲିଆ ଏଗନା ଗାମଜ । ମୁଇଖୁ ତେଲି ଗାମ ଆଞ୍ଜି । ତେଲିରେ ଗାମ କଦିଲ ଅଲାଗ୍ ତେରି ତଣ ମୁରେ । ତିନ୍ତିଣି ଅଲାଗ୍ ତେରି । ରାଜା କନନ ଗାମ ତିନ୍ତିଣି ଅଲାଗିତେ । ତେଲି ଗାମ ଆମ୍ ମିତୁଙ୍ଗ୍‌ଅଁଜ ଆମା ଚାକଣ୍ଡମିଇଞ୍ଜି ଚାଲ ସେଞ୍ଜା ବିରିଗନନା ଆଞ୍ଜା ଆମ୍‌ତେ ତିନେ ଯଦିତ ଆଞ୍ଜା ଇଣିଞ୍ଜା ଚାକଣ୍ଡମିଇଞ୍ଜି ଚାଲ ମେଗନା, ମୁଇଖୁ ଅଗାମଲାଗତେ ତଣ ମୁରେ । ଆଜତେ ଏରା ରହେଆନ୍ । ରାଜା କନନ୍‌ତେ ତିନ୍ତିଣି ଅଲାଗତେ ତଣ ତିଞ୍ଜି ଆର ଆରିମାନ୍ ରହେ । ଆରା ଇଣିରତା ଚାକଣ୍ଡମିଇଞ୍ଜି ଚାଲ ସେୟାନ୍ ବିରି ଚାଲ ଗଗାନ୍ । ରାଜାକନନ୍ ଆଉ ଥର ମଇଞ୍ଜିତା ଏରେ ଗାଁଅର ବେଅନ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଥିଲା । ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପୁଅ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ରାଜା ପୁଅ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଅ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଉଥିଲେ । ସେମାନେ ଦିନେ ଚଢ଼େଇ ମାରିବାକୁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲେ । ବୁଲି ବୁଲି ଗୋଟିଏ ହେଲେ ଚଢ଼େଇ ବି ମାରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ରାଜାଙ୍କ ଘର ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚଢ଼େଇ ବସା କରିଥିଲା । ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଚଢ଼େଇ ମାରିଥିଲେ । ରାଜାପୁଅ ଏପଟ ସେପଟ ଗେଞ୍ଜାଗେଞ୍ଜି କରୁଥିଲେ । ସବୁଦିନ ଗେଞ୍ଜାଗେଞ୍ଜି କରିବାର କିଛି ନା କିଛି ବାହାନ କରୁଥିଲେ । ଦିନେ ରାଜା ଉଆସର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡାକି ପଚାରିଲେ ଚଢ଼େଇ ସବୁ କିଏ ଖାଉଛି । ସେମାନେ କହିଲେ ରାଜପୁଅ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀପୁଅ ଚଢ଼େଇ ମାରି ଖାଆନ୍ତି । ରାଜା ପୁଅକୁ ଘରୁ ବାହାର କରିଦେଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ ଘରୁ ବାହାର କରିଦେଲେ । ରାଜାପୁଅ ଓ ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢ଼େଇଲା । ରାଜାପୁଅ ଗାଆଁ ମଝିରେ ଡାକି ଡାକି ଗଲା ଯେ ପିଲା କାହାର ଦରକାର । ଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ତେଲି ଡାକି କହିଲା ମୋର ପିଲା ଦରକାର । ରାଜାପୁଅ ଗଲା ।

ତେଲି କହିଲା କଦଳୀ ପତ୍ରରେ ଖାଇବୁ ନା ତେନ୍ତୁଳି ପତ୍ରରେ ଖାଇବୁ । ରାଜାପୁଅ କହିଲା ତେନ୍ତୁଳି ପତ୍ରରେ ଖାଇବି ଓ କାମ କରିବି । ତେଲି କହିଲା ଯଦି ତୁମେ କାମ ନକରି ଏଠୁ ପଳେଇବ ତାହାହେଲେ ତୁମ ପିଠିରେ ଚାଖଣ୍ଡେ ଛାଲ ମୁଁ ନେବି । ରାଜାପୁଅ ସେଥିରେ ରାଜି ହାଇ କାମ କଲା । ସବୁଦିନ ରାଜପୁଅକୁ ତେନ୍ତୁଳି ପତ୍ରରେ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ ଓ କାମ କରିବାକୁ ପଠେଇଲେ । ଅଳ୍ପ ଦିନରେ ରାଜପୁଅ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଗଲା ଓ କାମ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ପଳାଇଯିବାକୁ କହିଲା । ପିଲାଟି ପଳେଇ ଯିବାକୁ କହିବାରୁ ତେଲି ରାଜାପୁଅ ପିଠିରୁ ଚାଖଣ୍ଡେ ଛାଲ ବାହାର କରିଦେଲା ଏବଂ ଗାଆଁରୁ ବାହାର କରିଦେଲା ।

(୨୮)

ମୁଇଁଷ ରାଜ୍ୟଆ ସାଦବ ବୁଢ଼ାରା ସାତଗଟା କନଶ୍ଚକି ଆସିଆନ କି । ଆରାକା ଭିଲାତ ସାନକନଶ୍ଚ ଅଳସୁଆ । କାକାର କି ଗାମକି ନି ଅଳସୁଆରେ ନଂତେ ଠକେୟଜ ନିଂଆଁତା ତଣ ଉରକେ । ଏରେ ଅଳସୁଆରା ବୁଢ଼ି ଆସିଆନା । କାକାର କି ଅଳସୁଆତେ ନାପସଙ୍ଗେ ଗାମ କିଜ ଗାତାଆନ କି । ଦିନମିଂ ହାଟବ ଗଗକି । ଅଧା ଗଟାଙ୍ଗତେ ଗାତାୟାନକି, ମିଠା ଦୁକାନତେ ନାପସଂଙ୍ଗେ ଗାମକି । ମିଠା ଦୁକାନ ମାଲିକ ସାଙ୍ଗେ ଗାତାଆନ କି । ଅରା ଦୁକାନର ତା ଟଙ୍କା ଗାରାନ୍ କି । ଆରଦିନ ଦୁକାନୀ ଅଳସୁଆତେ ଆମ ନାତ୍ତେ ଆସିନା ଗାମକିଜ କାକରକି ତୁଙ୍ଗକି । ଆରଦିନ ଦୁକାନୀ ଅଳସୁଆତେ ସଉଦା ଅରେଷ୍ଟାଦିରେ କିନ । ଅଳସୁଆ ଟାଙ୍କା ସାବନଜ ତୁଙ୍ଗ । ଅରୁତା ବାନାଇ ସହିତ ଭେଟ ଇଆନା ବାନାଇ ସାଙ୍ଗେ ମୁଇଁଷ ସୁମିସିଂଙ୍ଗତେ ମୁଝିତେ କିବକିଆ ବିରି ବାନାଇବ କସବସିରିକେଆ ଏରେ ସମୟରେ କମାର ତେନ । କମାର ଗାମକେ ବାନାଇ ତେ ଟାଙ୍କା ବାଲିସେକେ । ଅଳସୁଆ ଗାମ ଏକା ଇନି ବାନାଇରେ ଟାଙ୍କା ବାଲିକେ । ଉଆ ଆମବି କିନ୍ଦରାୟ ଟାଙ୍କା ବାମାଲି ଗାମ । କମାର ବାନାଇ ସାଙ୍ଗେ ବଳତେ ଅଳସୁଆ ଟାଙ୍କା ସବାନଜ ତୁଙ୍ଗ । ଅନ ଅନ ମୁଇଁଷ ହାଟ କୁୟ । ମୁଇଁଷ ପଠାଣ ବୁଢ଼ା ଗଲା ଆବସଙ୍ଗତେ ଅରେନଚେରାନ୍ । ଅଳସୁଆ ଗାମାତେ କିଟିଟାଙ୍କା ଯିଙ୍ଗ । ପଠାଣ ବୁଢ଼ାତେ ଅଳସୁଆ ଗାମ ଆଞ୍ଜକୁଟି ତକରେ । ତକ ଆନା ବେଲା ମୁଇଁଷ ଚାବୁକ ଚୁକିଅ ଏରାବେଲା ଗଲା ଗେଲାରତେ ଗଗାନ୍ । ଅନ ଅନ ମୁଇଁଷ ନଦୀ ଅଳଗାନ । ମୁଇଁଷ ବୁଢ଼ା ଓ ନାତୁଣୀର ନଦୀତେ ପାର ହେବା ଆସିଆନ କିୟା । ବୁଢ଼ା ଅଳସୁଆତେ ନିଂବାତେ ଆଉ ପାରିତା ପାର ମିକିବେ । ଅଳସୁଆ ଗାମ ମିନକ

ମିନକ ପାର କିବେ ଗାମ । ପ୍ରଥମ ନାତୁଗିତେ ଆନେ ଗାମ ଏରେବେଲା ଗଳାତେ
ଡବକୟ ନାତୁଣୀରତେ ଗଗନା । ଅନକିଆ ମୁଇଷ୍ଟ ଗାଆଁ କୁୟ କିଆ । ଏରେ ରାଜ୍ୟରା
ରାଜା କି ଜତେ । ହାତୀ ଶୁଣରାତେ କାଳାସା ସବ ବିରି ବୁଲି ନମାନ । ଯାର ବକତେ
ରମଗେ ଆର ରାଜା ମିନା । ଅଳସୁଆତେ ହାତୀ ଜୟଜ ଅଳସୁଆ ବକବତାତେ
ତାଗରଗ । ଆର ଏରେ ତାସୁନ ଏରେ ରାଜ୍ୟରା ରାଜା ଜଆନ । ରାଣୀରେବି
ସୁଖରେ ରହୟାନ କିଆ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ସାଧବର ସାତ ପୁଅ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ସାନପୁଅ ଅଳସୁଆ । ଭାଇମାନେ ଭାବିଲେ ଏ ଅଳସୁଆ ଠକି ଠକି ଆମ ପାଖରୁ
ଖାଉଛି । ସେ ଅଳସୁଆର ବୁଦ୍ଧି ଥିଲା । ଭାଇମାନେ ସେ ଅଳସୁଆକୁଟ ହାଟରେ ବିକ୍ରି
କରିବ ଦେବାକୁ ମନସ୍ତ କରି ହାଟକୁ ନେଇଗଲେ । ଅଧାବାଟରୁ ନେଇ ଆମ୍ଭ ମୂଳରେ
ଠିକ୍ କଲେ ଯେ ଗୋଟିଏ ଜଳଖିଆ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରି କରିଦେବେ । ଏହାପରେ
ଜଣେ ମାଲିକ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ତା ଦୋକାନରୁ ଟଙ୍କା ନେଇ ଗଲେ ଓ ତୁ
ଏଠାରେ ଥା ବୋଲି ଘରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ପରଦିନ ଅଳସୁଆକୁ ସଉଦା କିଣିବାକୁ
କିଛି ଟଙ୍କା ଦେବାରୁ ସେ ସେହି ଟଙ୍କା ଧରି ପଳେଇଗଲେ । ଏହାପରେ ଗୋଟିଏ
ଭାଲୁ ସହିତ ଭେଟ ହେଲା । ଭାଲୁ ଓ ଅଳସୁଆ ଗୋଟିଏ ଗଛକୁ ମଝିରେ କରି
ଧରାଧରି ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି । ସେହି ସମୟରେ ଅଳସୁଆର ପଇସା ପଡ଼ିଗଲା । ପାଖରେ
ଥିବା କମାର ଗୋଟିଏ ଆସିଲା । ଅଳସୁଆ କହିଲା ଭାଇ, ଏ ଭାଲୁ ଟଙ୍କା ହରୁଛି । ଅଛ
କେତେ ହରିଛି । ଆହୁରି ହରିବ । ଅଳସୁଆ କମାରକୁ ଭାଲୁକୁ ଧରାଇ ନିଜେ ନିଜର
ଟଙ୍କା ନେଇ ପଳେଇଗଲା । ଯାଉ ଯାଉ ଗୋଟିଏ ହାଟ ପାଇଲା । ଗୋଟିଏ ପଠାଣ
ବୁଢ଼ା ତାର ବୁଢ଼ା ଘୋଡ଼ା ବିକିବାକୁ ଆଣିଥାଏ । ଅଳସୁଆ ଘୋଡ଼ାର ଦାମ୍ ପଚାରିଲା
ଓ ବସି ଦେଖିବ ବୋଲି କହିଲା । ବସିବା ପରେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଚାବୁକ ମାରି ସେ ନେଇ
ପଳେଇଲା । ଯାଉ ଯାଉ ଗୋଟିଏ ନଦୀ ପଡ଼ିଲା । ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ା ତା ନାତୁଣୀକୁ
ଧରି ନଦୀ ପାର ହେବାକୁ ସେଇ ପାଖରେ ବସିଥାଏ । ବୁଢ଼ା କହିଲା ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ
ଘୋଡ଼ାରେ ବସାଇ ନଦୀ ପାରି କରିଦିଅ । ଅଳସୁଆ କହିଲା କଣ ଜଣ କରି ପାର
କରିଦେବି । ପ୍ରଥମେ ଝିଅକୁ ଧରି ଘୋଡ଼ାରେ ପାର କରିଦେବି । ମାତ୍ର ଝିଅ ସହିତ
ବସିବା ପରେ ତାକୁ ନେଇ ପଳେଇଲା । ଯାଉ ଯାଉ ଗୋଟିଏ ଗାଆଁରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜା ନଥାନ୍ତି । ହାତୀ ଶୁଣ୍ଢରେ କଳସା ଧରି ବୁଲୁଥାଏ । ଯାହାର ମୁଣ୍ଡରେ କଳସା ପାଣି ଭାଲିବ ସେ ରାଜା ହେବ । ଅଳସୁଆକୁ ଦେଖି ହାତୀ ତା ମୁଣ୍ଡରେ କଳସ ପାଣି ଭାଲି ଦେଲା । ସେ ସେହିଦିନଠାରୁ ସେହିରାଜ୍ୟର ରାଜା ହୋଇ ରହିଲା ଓ ରାଣୀକୁ ସୁଖରେ ରଖିଲା ।

(୨୯)

ଇକୁଇସି ରାଇଜତେ ଛିଲିଆ ଚୁକା ମିନର୍ ସାଦବ ବୁଡା ଇଞ୍ଜାରାତେ ବଗାଲିଆ ରବ୍‌ୟାନ, ସାଦେବତେ ବୁଆ ଗାରାନ୍ ଜୁଜତେ ଗାମ । ତେଣୁ ଆର ଗାମ ବୁଆ ଆର୍ବତେ ଆନେ ବାତୁଲୁଜାଆୟେ ଆଇଁତେ ବାଟିମିଏ ବାଉଁରେ ତଅଣବି କୁୟିଏ ଡିୟର ମାଆଁ ମିଡିକେ ନୁଆ ଖାରାନବି ମାଆଁ ମିଡିୟଁ ଆର୍ବ ସାଦବ ବୁଡା ଇଞ୍ଜାର ବଗାଲିଆ ରବ୍‌ସେର ସାଦବଆ ଛିଲିଆରା ବୁଡା ମଇଁଟ ଉଁଛେରାନ୍ ଛିଲିଆ ବୁଡି ମଇଁଟ ବୁଡା ଇୟାନକାୟା ସାଦେବଆ ଇଞ୍ଜାରା ରୟନକିଆ । ସାଦବ ବୁଡା ମେରମଣ୍ଡ ଶରାଅକିଆ ଦିନିଁ ସରାଏଁ କିକିଆ, ସେଲାଳତେ କାଆଁୟୟ ଗଅଁଖେ ବଣିବ ଡାଖୁଲିୟା । ତେଣୁକରି ସାଦବ ବୁଡା ଗାମୟ । ବୁଡି ବୁଡା କିୟା ଫାବୁଟ ବହଁଣରେ ଦିନି ତେଏଁତେକିୟା । ସାଦବ ବୁଡା ବିଷ୍ଟିର ଗଘାଆଁକାୟାଜ ଡିଏଁକିଆ ତୁଲୁଜା କାୟାଜ ଯୁଆଁତେ ଏକାନ ଲକାତେଚେରାନକିୟା । ଏରେ ଗଗାଁକାୟ ଏକାନା ଏରେ ବୁଆରେ ବିରକାୟା ବିରି ତୁଜାକିୟା ତାପରେ ବୁଆ ଶୁମୁସିଂ ଇୟାନ୍ ବିରି ଦିନି ଏରେବ ମେଁରମ୍ କିଆ ବୁଆରେ ଆଗାନଣ୍ଡି ଜେନାରା ବୁଆଇଁ ଏବାରେ ଉୟାନ୍ତେ ବୁଡି ମିଲିମ କୁ ଉଆ ବାଗାନା ବରାନ୍ କାୟାଜ । ଇଞ୍ଜାଆଁ ହରେନାକିଆ । ସାଦବ ବୁଡା ମେଁରଣ୍ଡବ ବାଡାୟାକିୟା, ଗାମସେର ଏରେ ଯୁଗାଂଣ୍ଡେ ମିୟିନା ସାଦବ ବୁଡା ଗାତାର ଲାଗେଆନ୍ ଶାନ୍ତିରେ ଚଲେୟକିୟା ।

ଓଡିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ଛେଲିଆ ଟୋକା ବୁଡା ଘରେ ଛେଲି ଚରେଇବା ପାଇଁ ରହିଥିଲା । ସେ ପିଲା ସାଧବକୁ ଧାନ ମାଗିଲା । ସାଧବ ବୁଡା ଧାନ ଦେବାକୁ ନ ମଙ୍ଗିବାରୁ ସେ ପଲେଇଗଲା । ଏହାପରେ ଦୁଇଜଣ ବୁଡାବୁଡୀ ଆସି ସେହି ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସବୁଦିନ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଛେଲି ଚରେଇବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ସାଧବ ବୁଡା କହିଲା ତୁମେ ଆଜି କିଛି କାଜୁ ଖାଇ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଅ । ବୁଡାବୁଡୀ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲେ । ଜଙ୍ଗଲରେ

ଛେଳି ଚରାଉ ଚରାଉ ତଇଲା ମଧ୍ୟ କାଟିଲେ । ଏହାପରେ ସେମାନେ ସେଠି ଧାନ ବୁଣିଲେ । ଧାନ ଗଛ ଭଲ ହେଲା । ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ସେଠି ସବୁଦି ଛେଳି ନେଇ ଜଗନ୍ତି । ଧାନ ପାଟି ଆସିଲା । ବୁଢ଼ା-ବୁଢ଼ୀ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ ଚାଲ ଆମେ ଧାନ କାଟିବା । ଧାନ କାଟିସାରି ବେଙ୍ଗଳା ପକାଇ ଧାନ ଅମଳ କଲେ । ଧାନ କିଛି ପାଇଁ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଶାନ୍ତିରେ ରହିଲେ ।

(୩୦)

ମୁଇଶ୍ଚ ଗାଆଁ ତିରିସି ଗଟା ଇଞ୍ଜାଆକି ଏରେ ଗାଁରା ରାଜନ ଜୁଆଙ୍ଗ ବୁଲି ମିନର୍ ବୁଢ଼ା ଏରେ ବୁଢ଼ାରା କନନ୍‌ଶୁକିଆ ଦି ବାଇଆଉ କଞ୍ଚେଲାନଶୁକି ତିନିବୁଣି କନନ୍‌ଶୁକିଆତେ କାନିଆ କିପ୍‌ସେକେତେ । ତିନିବୁଣି କଞ୍ଚେଲାନଶୁ ଭିତର ବୁଢ଼ାରା କୁବା କଞ୍ଚେଲାନଶୁତେ ଟାଙ୍କର ପଡ଼ା ବୁଲି ମୁଇଟ ଗାଆଁରା ମିନର୍ ବନ୍ଧୁରାଜା କନନ୍‌ଶୁକିଆତେ କାନିଆ କିକିତେ ଗାଆଁ ଗାଆଁ ବୁଲିଅ ଦିନିମିଞ୍ଜା ସମ୍ବାର ଆଟତେ ରୁବାଡ଼ ଏରେବେଲା ଟାଙ୍ଗରପଡ଼ା ଚୁକୁନ୍ ଜୁଆଙ୍ଗ ଗାମ୍ ରାଜନ୍ ଜୁଆଙ୍ଗ ତେ ବିରି ମେଗାମକେ ବନ୍ଧୁରାଜା ଆଉ ତି ଅର ଏରେବ କୁଣିଆଅନା ଗାମକେ । ଅମ୍ବାଟ ଇଞ୍ଜାରେ ମୁଇଟ ବାକିବେ, ବୁଢ଼ା ରାଜନ ଗାମ ଏରେ ସେନା ମେଗାମକେ ବନ୍ଧୁ ଆମା ଇଞ୍ଜାମଶ୍ଚେଆଞ୍ଜ ଜଜ ଜେନା କି ଆଞ୍ଜ ଇଞ୍ଜାଶ୍ଚେ ଆମ ଜଜ ଜେନା ଇଞ୍ଜାମଶ୍ଚେ ଶୁଣିଂ ଆସିକେ ଶୁଣିଂ ଜେନା ଆଞ୍ଜତ ଜଜ ଜେନା କିଲଲଂଙ୍ଗ ଜେନା କିଲଲଂଙ୍ଗ ଜେନା । ଚୁକୁନ୍ ଜୁଆଙ୍ଗ ଗାମ ଜେନା ମେଗାମର ହେ ବନ୍ଧୁ ଅନାର ଉଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାରିକି ଇସେରେତେ । ଏତେତେରା ସେକାଳ ଇତେ ଇତେ ମୁରବି ନନା ଗାମକେ, ବୁଢ଼ାର ଇଞ୍ଜାବ ତୁଡୁରା ତାପରେ ବୁଢ଼ାକିତେ ବଗେଅ କାଣ୍ଡାରିଆ । ତାପରେ ତରମିଞ୍ଜିତା ତିଅର ସୁଇଲମା କଙ୍ଗେକିତେ ତାକେଅ ବିରି ଉଞ୍ଜିଆବୁନ୍, ସେକାଳ ଇଆନା ତଣ ତାଣା, ବାଡ଼ି ସବାନକିଜ ଅନକି କାଣ୍ଡାରିଆ ବେଲ ଇଲି ଇଲି ଇଆନା ଗାଁ ଏକେଗ ଆଉ ଚିଆଂକିଂ ତଣ ଉରକି ଗୁଡ଼ି ଗଣାନ୍‌କି ତେଣିକି ଅନକି ମଶ୍ଚଗା ଗାଁ ବୁଢ଼ାକି ତକସିରିକି, ତେଣିକି ଜିଡ଼କି ଗାଁ କୁଣିଆରି ଉର୍ବୁକୁଣିଆରି ଗାମକି । ଜେନାଲେ ଆଉ ରାଜନ ବୁଢ଼ାରାବ ନେତେନ ତେରେ ।

ଗାଡ଼ା ଗାଡ଼ିଆନକି ଦିନ ଧାରଣ ଇଆନ୍ ବାର ଲଗନ ଇଆନ ମଙ୍ଗଳବାର ବୋଲି ଗାଡ଼ାଏନକି, ତେଣିକି କାଣ୍ଡାରିଆକା ଶୁଭବୁଆ ସବକିଜ କାନିଆରାଏତେ ଗଗତେ ତେନକି । କାନିଆରାୟା ଇଞ୍ଜାବ ଆଉ ଚିଆନକି କାଣ୍ଡାରିଆକି ଶୁଭ ବୁଆ

ତିଜ୍ଞାନକି ଜୁରୀରଗକି ତଣ ଆବଗଳାୟାନକି ତଣ ଉରକି ଚତୁରାୟକି ମାବୁଣିକିତେ । କାନିଆରାଏତେ ବିଗତଣ ଆବୁର ଯେ ବିଗ, ଆରିନାପେ ନାଲେ ରାତିମିନା ତାଏକେ ବାଜକି ଚାଙ୍ଗୁ ବନ୍ଦେନାପେ ଏତାଏଡ଼ । ନାଗମ ପଦାନ ଆଉ ସାଜଆ ଲୋକକି ତେନକି କାଣ୍ଡାରିଆ କି କିଲାଙ୍ଗ ତେନକି ଏକୁଡିଆ ଇଆନକିଜ, ଜୁରି ରଗକି । ଆଉ କାନିଆରାୟ ଅବାର ଆଲୁଙ୍ଗା ପିତା ମାତାକିତେ ଜୁରୀ ରଗାନ ତାପରେ ଆଉ ପଦାନ କାନିଆଁ ରାଏତେ ଆବିରାଅକିଆ । ତା'ପରେ କାଣ୍ଡାରିଆ କିତେ ଗତାୟକି ଆରକି ଗଗାନକି । ଆର ଅବକବ କାଣ୍ଡାରିଆ ମାବୁଣିକିତେ ଅବିରାଅକିଜ ଗଗକି । ବରଆ ଇଞ୍ଜାରା ଆଉଡିଆନକି ଟାଙ୍ଗର ପତା ଲୋକରିକି ଗଟାଙ୍ଗତେ ଲାଲାଏଜ, ଗୋତେରକି ଏରାତେ ଜେଁନ ଜେଁନରାକି । ବରପାଟି ଲୋକକି ବାଜା ସବାନ୍ କିଜ ତେନକି ତାପରେ ଗେଟେ ବରତେ ଅରେନକି ଆଉ କାନିଆରାଏତେ ଅରେନକି ତାପରେ ବନ୍ଦାଣ କିବାନ୍ କି । ବାଗର ଇଆନ୍ ଆଲୁଙ୍ଗାବ ଗଗାନକି ତାପରେ ତଣ ଉରକି ତୁଙ୍ଗକି । ତାପରେ ଆରାକା ଦୁଳିଆ ପୁଳିଆ କିବାନକି । ତାପରେ ଛୁଟି ତେନକି । ଛୁଟି ବାଙ୍ଗେଅକି ଜେଲାଅ ।

ଓଡିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ଗାଆଁରେ ତିରିଶି ଘର ଲୋକ ଥାଆନ୍ତି । ସେ ଗାଆଁରେ ରାଜନ୍ ଜୁଆଙ୍ଗ ବୋଲି ବୁଢ଼ା ଥାଏ । ସେ ବୁଢ଼ାର ଦୁଇ ପୁଅ ଓ ତିନିଝିଅ । ପୁଅ ଦୁଇଜଣ ବାହା ହୋଇ ସାରିଲେଣି । ବୁଢ଼ାର ତିନି ଝିଅ ଭିତରୁ ତାର ବଡ଼ ଝିଅକୁ ଟାଙ୍ଗର ପତା ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ବନ୍ଧୁରାଜା ବୋଲି ଜଣେ ଲୋକର ପୁଅକୁ ବାହା କରିବା ପାଇଁ ଠିକ୍ କଲା । ଦିନକର ଘଟଣା । ସୋମବାର ହାଟ ହୋଇଥାଏ । ସେତେବେଳେ ଦୁଇ ବୁଢ଼ା ହାଟରେ ଭେଟ ହେଲେ । ସେତେବେଳେକୁ ଟାଙ୍ଗର ପତାର ଚୁକୁନୁ ଜୁଆଙ୍ଗ ରାଜନ୍ ଜୁଆଙ୍ଗକୁ କହିଲା, ଇଏ ହେଲେ । ସେତେବେଳେକୁ ଟାଙ୍ଗର ପତାର ଚୁକୁନୁ ଜୁଆଙ୍ଗ ରାଜନ୍ ଜୁଆଙ୍ଗକୁ କହିଲା, ଇଏ ଆଉ ମୁଁ ତୁମ ଘରକୁ କୁଣିଆଁ ଯିବୁ ମୋ ପୁଅ ପାଇଁ । କଣ କହୁଛ ବନ୍ଧୁ । ଦୁଇଟା ଘର ଗୋଟେ କରିବା ବୋଲି ମୁଁ ପଚାରୁଛି । ବୁଢ଼ା ରାଜନ୍ କହିଲା ସେଇଟା ସିନା କହୁଛ ବନ୍ଧୁ । ତୁମ ଘରଟା କେମିତି କଣ ଅଛି ମୁଁ ଦେଖିନାହିଁ, କି ଆମ ଘର ତୁମେ ଦେଖିନାହିଁ । ଯାଅ ଆସ ହୋଇ ନାହିଁ । କେମିତି ହେବ । ଚୁକୁନୁ ଜୁଆଙ୍ଗ କହିଲା ରାଜନକୁ ନାହିଁ କଲେ ବି ବନ୍ଧୁ ଆମେ ଯିବୁ । ପାଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜା ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, କାଲି ଭୋରୁ ଆମେ ଯିବୁ ବୋଲି କହିଲେ । ରାଜନ୍ ବୁଢ଼ା ଘରକୁ ଫେରିଲା ।

ତୁଝା ସାଇର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଠିକ୍ କଲା । ଦାଣ୍ଡାରିଆ ଆଉଥରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଡାକି ପାଞ୍ଜି ପାଠ ଭଲଭାବରେ କଲେ । ଭୋରୁ ଉଠି ଭାତ ଧରି ବାହାରିଲେ । ଗାଁ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଦାନ୍ତ ଘଷିଲେ । ଭାତ ଖାଇଲେ । ଧୋଇଧାଇ ହୋଇ ଗାଁର ମଣ୍ଡପ ଘରକୁ ଗଲେ । ସେଠାରେ ସେ ଗାଆଁର ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ ବସିଥାନ୍ତି । ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ ପଚାରିଲେ, କୁଆଡ଼େ ଆସିଲେ । ଦାଣ୍ଡାରିଆ କହିଲେ ଏହି ରାଜନ୍ ଘରକୁ ତା ଝିଅ ପାଇଁ ଆସିଛି ।

କଥାବାଞ୍ଚା ହେଲେ । ଦିନ ଧରା ହେଲା । ବାର ଲଗନ୍ ହେଲା । ମଙ୍ଗଳ ବାର ବୋଲି କଥାବାଞ୍ଚା ତୁଟିଲା । ଦାଣ୍ଡାରିଆମାନେ ଶୁଭଧାନ କରି କନିଆଁ ନେବାକୁ ଆସିଲେ । ରୋଷେଇବାସ କଲେ । ତାଙ୍କର ଜୁରୀ ଆଣିଥିବା ଜୁରୀ ପକେଇଲେ । ଦାଣ୍ଡାରିଆମାନେ ଭାତ ପାଣି ଖାଇଲେ । ଖାଇପିଇ ଶାନ୍ତ ଯିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ମା ମାଉସୀ ଓ ଭଉଣୀମାନେ କନିଆଁ ଧରିଲୁ ମାନେ ଆମେ ଯିବୁ । ଆଉ ଆମକୁ ରାତି ହେଲା ବୋଲି କହିବ ନାହିଁ । କନିଆକୁ ଭାତପାଣି ଦେଲେ ଓ ସମସ୍ତେ ଖାଇଲେ । କନିଆଁର ବାପା ତାର ଘର ଭିତରେ ଜୁରୀ ପକେଇଲେ । ଦାଣ୍ଡାରିଆ, ଦେହୁରୀ, ପଦାନ ଏବଂ ଗ୍ରାମର ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ ଆସିଲେ । ତାପରେ ଜୁରୀ ବାହାରେ ପକେଇଲେ । ତାପରେ କନିଆଁକୁ ଦେହୁରୀ ପଦାନ ବାହାର କଲେ । ଦାଣ୍ଡାରିଆ । ମାନଙ୍କୁ ଗତେଇ ଦେଲେ । ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଦିଲେ । ତାପରେ ବର ଘରକୁ ଗଲେ । ବର ଘରକୁ ଗଲାବେଳେ ଗାଁର କିଛି ଦୂରରେ ନିଆଁ ଜାଳିଥିଲେ । ବାଟ ଚାଲି ଚାଲି ଥଣ୍ଡା ହେବାରୁ ନିଆଁରେ ହାତ ଗୋଡ଼ ସେକିଲେ । ଗେଟେରେ କନିଆଁକୁ ଏବଂ ବର ଆଣିଲେ । ସେଠି ବନ୍ଦାଣ କଲେ ଏବଂ ବାହାଘର କଲେ । ତାଙ୍କୁ ବାଜୁଥାଏ ଏବଂ ବାଜା ବାଜୁଥାଏ । ବାଣ ମଧ୍ୟ ଫୁରୁଥାଏ । ତାପରେ ବାହାଘର ଶେଷ ହେଲା । ଭାତପାଣି ଖାଇଲେ । ତାପରେ ଘରକୁ ଚାଲିଲେ । ବରଘର ତାଙ୍କର କାଦୁଅ ଲଟପଟ କଲେ । ଦିନପରେ ବାହୁଡ଼ାଣି ଗଲେ । ସେଠୁ ଫେରିଲେ ବାହାଘର ସରିଲା ।

(୩୧)

ମୁଇଶ୍ଵ ରାଜ୍ୟଆ ରାଜା ଆସିଥାନ୍ । ଆରଖା କନଡକୀ ଗଣ୍ଡାମିଁ ରାଜା । ଦିନମିଁ ପଲକଡେ ଗୁଡକ ସେରାନ୍, ଅରାକା କନଡକି ଲକାଡେ ଗୁଡକ ସେରାନକି । ରାଜାଡେ ଦିନମିଁ ସ୍ଵପ୍ନ ଇହାନା ସୁନାର ଫଳ ଲାଲୁଇସେକେ ମାରାଗ୍ ଜିମକେ

ଏରେତା ସପ୍ତ ଇହାନ ତରାଜା କନଡିତେ ତାକେୟ ଗାମ୍ ଆଡେଁ ରାତିଆ ସପ
 ଇସେରେ ସନାର ଫଳ ଲାକୁଇ ସେକେ ମାରାଗ୍ ଜିମକେ, ଏରେ ପିଡିରେ ଆପେ
 ଏଅରେନନ ହେଲେ ଆପେତେ ବକପ ପେରିକି ତେଜ ଗାମ, ରାଜା କନକି ସେକାଳା
 ଗାତାଅ ନକି ବିରି ବଣ ଗଟାଜା ତାତଥକି । କୁ ମୁଇଣ୍ଡ କୁହାବଣିଆ ବୁଡା ସୁମୁସିଂହା
 ତକ ଆନକି । ଏରା ଗାତାଜନକି ଚାରିଦିଗବ ଗଟାଡଗ ଇନଞ୍ଜାରେ ଗାମକି କୁବା
 କନତ ଅନ ପୁବିଦିଗବ ମଜିଆଁ କନତ ଅନ ଉତ୍ତର ଦିଗବ, ସଜିଆଁ କନତ ଅନ
 ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗବ ସାନ କନତ ଅନ ପଶ୍ଚିମବ ସାନ ଅନକୁ ଅନକୁ ମୁଇଣ୍ଡ କୁବା ବଣଆ
 ଜୟକୁ ମୁଇଣ୍ଡ ବକବଡ଼ ତାସନ ଆସିକେ ରୁଷି ଜିଅଁ ରାଜା କନତତେ ମାଣ୍ଡିବ
 ମେଣ୍ଡେଅର ଗାମ ରାଜା କନତ ଗାମ ଅବାଜ୍ କିଞ୍ଚେକ ସୁନାର ଫଳ ସୁମୁସିଂଜ୍ ।
 ଲାବୁର ମାରାକ୍ ଜିମକେ ଏରେ ମିଦିରେ ମରେନ୍ ଗାମସେକେକୁ ମାଣ୍ଡିଆ କୁହେ
 ରୁଷି ଗାମ୍ ମୁଇଣ୍ଡ ମାଟା ବଣଆ ରୁଷି ଆସିକେ ଆର ସବୁ କଂସେକେ ଏରେ ତାଏ
 ଗାମ । ରାଜା କନତ ଏରେବ ଅନକୁ ଅନକୁ ମୁଇଣ୍ଡ ମାଟା ବଣଆ, ରୁଷି ଆବଡ଼ି
 ଲଙ୍କା ତାସୁନ୍‌ରୁପି ଜୟ । ରାଜା କନତତେ ରୁଷି ଝିଂକେ ମାଣ୍ଡିବ ଚେର ରାଜା କନତ
 ଗାମ ଅବାଞ୍ଜା କିନତେକେ ସୁନାର ଫଳ ସୁମୁସିଂ ଲାକୁଇସେକେ ମାରାଗ୍ ଏରେ
 ଦିମକେ ମାଣ୍ଡିଆ କୁହେ । ରୁଷି ଗାମ ମୋନା ତାଏ ସାତ ସମୁଦ୍ର ମେଡେଗେ ସାତଟା
 ବଣ ମେଡେଗେ ଏରା ମୁଇଣ୍ଡ ତାବୁରା ରୁଷି ଆସିକେ ଆର ସବୁ ନିକସେକେ । ରାଜା
 କନତ ଅନକୁ ଅନକୁ ସାତ ସମୁଦ୍ର ତେଗେଅ ସାତଗଡା ବଣ ତେଗେଅ ଏରା ମୁଇଣ୍ଡ
 ଜୟକୁ କୁଡ଼ା ପଡିଆରା ରୁଷି ଆସନ ହେନଜ ତକଆନଜ ଜପ କିକିମୋନାନ୍ । ଜପ
 ଉଠାଅ ବିରି ଜୟକୁ ରାଜା କନତ ତେରେ ରୁଷି ଜିଅଁ ରାଜା କନତ ତେ ବିହିତେ
 ମେଡେନ୍‌ଚେରେ । ରାଜା କନତ ଗାମ ସୁନାର ଫଳ ଲାକୁଇସେକେକେ ମାରାଗ୍
 ଜିମକେ ରୁଷି ଗାମ ତାଏ ଆଳି ଇଞ୍ଜାଞ୍ଜା ଆସିକେ । ମୁଇଣ୍ଡ ବାଡ଼ି ଆସିକେ । ଆଉ
 ବାଡ଼ି ବାଜାରେ ମରେନ୍ ଗାମ ରାଜା କନତ ଅନ ଆଉ ବାଡ଼ିରେ ଅରେନ ରୁଷି ଗାମ
 କିଛି ଲାଙ୍କା ମନା ଏରାତେ ଏକଂଟେ ମେବାଜାଏ ବିରି ଆଗିଲାୟିଏ ତେମେନା
 ଆରତେ ମେସବେ ମିପିଜର ରାଜା କନତତେ ଗତାୟୁ ରାଜା କନତ ତକେକୁ ସାତ
 ଗଟା ବଣ ହେଗେଅ ସାତ ସମୁଦ୍ର ତେଗେଅ ବିରି ତିନିଥର ଡିବି ଡିବି ବାଜାଅ ।
 ଆଗିଲା କୈଲଂତେତେ କୁର ସର୍ବ ବାନକ ଲେଲେଜାନ୍ କିଆ । ରାଜାକନତ ଗାମ
 ଯାନ କିୟାକୁ ସୁନାର ଫଳ ଲାକୁଇସେକେ ଓ ମାରାଗ ଜିମକେ କୈଲଂଜା କି ଗାମ
 କି ପିଜେଡୁ ଆମ୍ ମିବୁଗେ ବଳତେ ଇନଞ୍ଜା ଏରାତେ ନୋନା ଗାମକି ରାଜା କନତ

ଅନକୁ ଅନକୁ ସମୁଦାୟ କାକାରକି ତେଝେରେକିତେ ଆରକିତେ ଜିଜ୍ଞା ଇକୁୟ । ଆରାକି ଗାମକି କେହି ନା ନିକୁବ୍ । ସାନ ବକର ଗାମକେ ଅକଳଜା ମାଣ୍ଡିବ ନୋନା ଗାମକେ କୁବା କାକାର ଗାମ ନିତା ନିତା ବାହାରିଆ ନୁହୁଂଜା । ଗାମେ ସାନ ବକର ଗାମକେ କୁ ଇଞ୍ଜାବ ନୋନା ନଗଜେଲେ ନଗେଜେ ଗାମ, କାକାର ଆଗିଲା ଇହାନ ସାନ ବକର ଅଚଲିଆ ଖୁସି ଖୁସି ଇସୁନ ଅନ । ସେକାଳ ଇହାନା ଅବାର ଡାକେହ ସଂମଦାୟତେ ଜିଂଜାକୁ କେହି ଜେନା ଗାମକି ରାଜା ଆଦେଶ ଡିଞ୍ଜା / ରାଜ୍ ସାନ କନନିତେ ଆଗିଲା ତେଜେପଗାମ । ସାନ କନଂତ ଗାମ ଆଞ୍ଜା ଇଞ୍ଜାତା ତେଡ଼େଁ ଗାମ, କନତ ନାଗାରା ବାଡ଼ିସବ ବିରିତେନ ରାଜାଗାମ ଉଆ ମେଞ୍ଚେନ ପରା କନଂତ ଏରବେଲା ନାଗାରାରେ ପେଟେଅ । ଏରେବେଲା ମୁଇଷ୍ଟ ଇହାନ ସୁମୁସିଂ ମୁଇଷ୍ଟ ଇହ ଫଳ ମୁଇଷ୍ଟ ଇହାନା ମାରାଗ୍ ଜିମକେ ଏରେବେଲା ଅବାର ଜୟ ଖୁସି ଇହାନା ଅଚତା କନତକିତେ ଡାକେହ ବିରି ଖୁସିରେ ରହେ ଅନକି ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଚାରି ପୁଅ ଥିଲେ । ରାଜା ଦିନେ ପଲଙ୍କ ଉପରେ ଶୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପୁଅ ସବୁ ତଳେ ଶୋଇଥିଲେ । ରାଜାକୁ ଦିନେ ସ୍ୱପ୍ନ ହେଲା ସୁନାର ଫଳ ଫଳିଛି । ମୟୂର ତାକୁ ତୋଳି ତୋଳି ଖାଉଛି । ରାଜା ତାଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ସୁନାର ଫଳ ଫଳିଛି, ମୟୂର ତୋଳି ତୋଳି ଖାଉଛି । ଯେଉଁଠି ଅଛି ଶୀଘ୍ର ଆଣ । ନହେଲେ କାଳୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ପାଖରେ ତୁମର ମୁଣ୍ଡ କାଟ ହେବ । ରାଜାପୁଅ ବିଚାର କରି ଘରୁ ବାହାରିଲେ । ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଜଙ୍ଗଲରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗଛ ଥିଲା । ସେଇଠି ସବୁ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ସେଠାରୁ ଚାରି ଦିଗକୁ ରାସ୍ତା ଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ଯିବାପାଇଁ ମନସ୍ତୁ କଲେ । ବଡ଼ପୁଅ ପୂର୍ବ ଦିଗକୁ ଗଲେ । ତାଙ୍କ ତଳପୁଅ ଉତ୍ତର ଦିଗକୁ, ତାଙ୍କ ତଳପୁଅ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ଓ ସାନପୁଅ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗକୁ ଗଲେ । ସାନପୁଅ ଗଲାବେଳକୁ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଜଙ୍ଗଲରେ ଜଣେ ରକ୍ଷିକୁ ଭେଟିଲେ । ରକ୍ଷି ପଚାରିଲେ, ଆରେ ରାଜାପୁଅ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛ ? ରାଜାପୁଅ କହିଲେ, ବାପା ପଠେଇଛନ୍ତି ଜଙ୍ଗଲରେ କେଉଁଠି ସୁନାର ଫଳ ଫଳିଛି । ମୟୂର ତାକୁ ତୋଳି ତୋଳି ଖାଉଛି । ଆମେ ସେ ସୁନାର ଫଳ ନେଇ ତାକୁ ନ ଦେଲେ ଆମର ମୁଣ୍ଡ କାଟ ହେବ । ରକ୍ଷି କହିଲେ, ଯାଆ ପାହାଡ଼ର ଅରପଟରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ରକ୍ଷି ଅଛନ୍ତି । ସେ ସବୁ ଜାଣନ୍ତି । ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ସବୁକଥା ବତେଇ

ଦେବେ । ରାଜାପୁଅ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ ଓ ସେପଟେ ସେ ରଖିକୁ ଭେଟିଲେ । ରଖି ରାଜାପୁଅକୁ ଦେଖି ପଚାରିଲେ, ଆରେ ରାଜାପୁଅ କୁଆଡେ ଆସିଛ ? ରାଜାପୁଅ ସୁନାଫଳ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆସିଥିବା କଥା କହିଲେ । ନହେଲେ ବାପା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ କାଳୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ପାଖରେ କାଟିବା କଥା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଜଣେଇଲେ । ରଖି ରାଜାପୁଅକୁ କହିଲେ ଯାଅ, ସାତ ସମୁଦ୍ର ସାତଟା ପର୍ବତ ତେଇବ । ସେଇଠି ଜଣେ ବଡ଼ ରଖି ଅଛନ୍ତି । ସେ ସବୁ ଜାଣିଛନ୍ତି । ରଖି ରାଜାପୁଅକୁ କହିଲେ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଶୀଘ୍ର ଯାଅ । ରାଜାପୁଅ ସାତ ସମୁଦ୍ର, ସାତ ପର୍ବତ ତେଇ ରଖିଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲା, ରଖି ଧାନରେ ଅଛନ୍ତି । ଧାନ ସାରି ରଖି ଦେଖିଲେ ରାଜାପୁଅ ଆସିଛି । ରଖି ସେଠାକୁ ଆସିବାର କାରଣ ରାଜାପୁଅକୁ ପଚାରିଲେ । ରାଜାପୁଅ କହିଲେ, ବାପାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ସୁନାର ଫଳ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଆସିଛି । ନହେଲ ମୁଣ୍ଡ କାଟ ହେବ । ରଖି କହିଲେ ଯାଅ ଆମ ଆଶ୍ରମରେ ଗୋଟିଏ ଓ ବାଡ଼ି ଅଛି ନେଇଆସ । ରାଜାପୁଅ ସେଗୁଡ଼ିକ ଆଣିଲେ । ରଖି କହିଲେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବାଟରେ ନାଗରାକୁ ଡିବି ଡିବି କରି ତିନିଥର ବଜାଇ ଦେବ । ପ୍ରଥମେ ଯିଏ ଆସିବ ତାକୁ ତୁମେ ଧରିବ । ଆଉ ଦୁଇଜଣ ଯେତେ ଗାଳି ଦେଲେ ବି ତୁମେ ତାକୁ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ । ତୁମେ କହିବ ସୁନାର ଫଳ ଫଳିଛି ମୟୂର ତୋଳି ଖାଇଛି ବୋଲି ତାକୁ ଜଣେଇବ । ରଖିଙ୍କ କଥା ଅନୁସାରେ ରାଜାପୁଅ ଅଧ୍ୟକ୍ଷବାଟରେ ନାଗରାକୁ ତିନିଥର ଡିବି ଡିବି କରି ବଜାଇବାରୁ ଦେବତାମାନେ ଆସିଲେ । ରଖି ଯେପରି କହିଥିଲେ ରାଜାପୁଅ ସେପରି କଲେ । ସେପରି କଲାରୁ ଦେବତାମାନେ କହିଲେ ଯେ ତୁମେ ଆମକୁ ଛାଡ଼ିଦିଅ । ତୁମ ଦରକାର ସମୟରେ ତୁମେ ଯେଉଁଠି ବାଜା ବଜେଇ ଆମକୁ ଡାକିବ ଆମେ ଆସିବୁ ଓ ତୁମର ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ କରିବୁ । ତାପରେ ସାନପୁର ସେହି ଗଛ ମୂଳକୁ ଆସିଲା । ପୂର୍ବରୁ ଅନ୍ୟ ତିନିଭାଇ ଆସି ବସିଥାନ୍ତି । ସାନଭାଇ ବଡ଼ଭାଇମାନଙ୍କୁ ସୁନାର ଫଳ ପାଇବା କଥା ପଚାରିଲା । ବଡ଼ଭାଇମାନେ କହିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଖୋଜି ଖୋଜି ପାଇଲେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସାନଭାଇ କହିଲା ଜନ୍ମ ହୋଇଛି ଦିନେ ମରିବା । ତେଣୁ ଚାଲ ଘରକୁ ଫେରିଯିବା । ତେଣୁ ସେମାନେ ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ବଡ଼ ଭାଇ ଆଗରେ ଚାଲିଲେ । ଘରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସକାଳ ହେଲା । ରାଜା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡକେଇ ସୁନାର ଫଳ ଫଳିଥିବା ଗଛ ଓ ତୋଳି ତୋଳି ଖାଉଥିବା ମୟୂରକୁ ଆଣିଛ କି ନାହିଁ ବୋଲି ପଚାରିଲେ । ସମସ୍ତେ ମନା କଲେ । ତେଣୁ ରାଜା ପ୍ରଥମେ ସାନପୁଅର ମୁଣ୍ଡ କାଟ କରିବା ପାଇଁ କରୁଆଳକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ସାନପୁଅ ବାପାଙ୍କୁ ଟିକେ ଘରୁ ଆସିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ମାଗିଲା । ରାଜା

ରାଜି ହେବାରୁ ସେ ଘରୁ ଯାଇ ଲୁଚାଇ ରଖୁଥିବା ଯୋଡ଼ି ନାଗରା ଓ ବାଡ଼ି ନେଇ ଆସିଲା । ଦୁଆର ପାଖରେ ଯୋଡ଼ି ନାଗରା ଡିବି ଡିବି କରି ତିନି ଥର ବଜାଇବାରୁ ଗୋଟିଏ ଗଛ ହେଲା । ସେଥିରୁ ସୁନାର ଫଳ ଫଳିଲା ଓ ମୟୂର ତାକୁ ଡୋଳି ଡୋଳି ଖାଇଥିବାରୁ ରାଜା ଦେଖୁ ଖୁସି ହେଲେ । ଚାରିପୁଅଙ୍କର ଜୀବନ ରକ୍ଷା ହେଲା । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଖୁସିରେ ରହିଲେ ।

(୩୨)

ଗୋନାସିକା ଗାଆଁରା କାତେ ଗିରି ବଂଶକି ଆସିଆନକି । ଏରେବେଲେ ଖରାଦିନ ଇସିରେନ୍ । ଦିନାମିଂ ଗିମାଆର ଗିରି ବଂଶ ବୁଡ଼ି ଅଜାଙ୍ଗ ଆରଦିନତେ ଲାଲାଇତେ ଅନ । ଏରେବେଲା ଆର ତଗରାୟ କେଶିସିଠି ଅଜାଙ୍ଗ ଆକୁୟାନା । ଶେଷରେ ଗୋନାସିକା ହିତ ତୁଲିରେ ଅଜାଙ୍ଗ ଲୁଚୀର ଜୟ । ଯେତେଲାଲକେ ଜୁ ଆଲିବ ସେତେ କୁବା କୁବାର ଲାଂକେ । ଲାଲାଇ ଲାଲାଇ ଅଜାଂ ତେକେ କେଞ୍ଜିଏ । ତାପରେ ଇଞ୍ଜା ଆରିଆନା ଇଞ୍ଜା ଆରିଆୟ ଯେମିତି ଇଞ୍ଜାବ ତୁଙ୍ଗ । ତାପରେ ରାତିଆ ଗୁଚଗାନ ବେଲା ସ୍ୱପ୍ନ ଡିଞ୍ଜା । ଆମ ଆଞ୍ଜିତେ ଦିନ ପୂଜା ମିକିମା । ତାପରେ ଅଜାଙ୍ଗ ଭୁଗ ଡିଞ୍ଜା ।

ଏତାୟା କିଛି ଦିନ ପରେ ଗଡ଼ ରାଜା ଗୋନାସିକା ତେଜେନା । ତେନକି ପରେ ଜୁଆର କିବାନକି, ମନ୍ଦିର ବନାୟକି । କେୟୁଝରଆ ବ୍ରାହ୍ମଣ କିତେ ଡାକେଅକି ବିରି ପୂଜା କିବକି । କିରୁ ଉଜା କିକିକିବ୍ କେୟୁଝରା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗଜକି । ରାଜା ତେକାନାଲତା ଗାଣ୍ଡାମି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଡାକେଓ । ଆରକି ପୂଜା କିବକି । ଟାଙ୍କୁଣି ତିଅ ରୟାନକି ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ପୂର୍ବରୁ ଗୋନାସିକା ଅଞ୍ଚଳରେ ଗିରି ବଂଶର ଜୁଆଙ୍ଗ ଲୋକମାନେ ରହୁଥିଲେ । ଥରେ ଖରାଦିନେ ସେହି ଗାଆଁର ଜଣେ ବୁଢ଼ା ଅଳ୍ପ ଖୋଲିବାକୁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲା । ସେ ବୁଲି ବୁଲି କୌଣସି ଜାଗାରେ ଆଳୁ ପାଇଲା ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଗୋନାସିକାର ଜଙ୍ଗଲ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଆଳୁ ଲତା ଦେଖି ପାରିଲା । ସେ ସେଠି ଯେତେ ଆଳୁ ଖୋଲୁଥାଏ, ତାହା ସେତେ ଭିତରକୁ ଭିତରକୁ ଯାଉଥାଏ । ଶେଷରେ ସେହି ଆଳୁକୁ ଖୋଲି ନ ପାରି ସେ ଆଳୁକୁ ଗୋଞ୍ଜି ଦେଲା । ସେହି ଆଳୁକୁ ଗୋଞ୍ଜି ଦେବା ଫଳରେ ସେଥିରେ

କ୍ଷତ ହୋଇ ରକ୍ତ ବାହାରିଲା । ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକେ ରକ୍ତ ବାହାରିବା ଦେଖି ଘରକୁ ଚାଲିଗଲା । ଏହାପରେ ରାତିରେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ସ୍ୱପ୍ନ ହେଲା । ତୁମେ ମୋତେ ସବୁଦିନ ପୂଜା କର । ତାପରେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ସବୁଦିନ ଯାଇ ଆଲୁ ଭୋଗ ଲଗାଇ ଫେରି ଆସୁଥାଏ ।

ଏହାର କିଛିଦିନ ପରେ ଗଡର ରାଜା ଖବର ପାଇ ସେହି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଗଲେ । ସେ ସେଠାରେ ଶିବଲଙ୍କା ଥିବାର ଦେଖି ସେ ଜୁହାର କରି ଫେରିଆସିଲେ ଓ ପରେ ମନ୍ଦିର ତିଆରି କରାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ପୂଜା କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦୁଝରର କିଛି ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଲେ । ମାତ୍ର ସେମାନେ ସେଠି ପୂଜା କରି ନପାରି ମରିଗଲେ । ରାଜା ଏହାପରେ ଢେଙ୍କାନାଳ ଅଞ୍ଚଳରୁ କିଛି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଡକାଇ ପୂଜା କରାଇଲେ ଓ ସମସ୍ତେ ଖୁସିରେ ରହିଲେ ।

(୩୩)

ଆଗ କାଳିଆ ରକ୍ଷି, ରକ୍ଷି ଆଣି କିବି ଆସିଆନକି ଗୋନାସିକାତେ । ଏରାତେ ଆରକିତେ ଗତେ ଜାଗା ଆମେଦୋ ଏନା । ରକ୍ଷି ଚିନ୍ତାକିବ ଆରକିତେ ଅଲଗା ଇଂଜଂ ମୁଇଣ୍ଡ ନିଶିରେ । ନୂଆଁ ଇଞ୍ଜାରେବ ପିଲାର କି ରୟାନକି ଇଞ୍ଜାଁରା ରକ୍ଷି ଆଉ କୁଟୁମର ରୟାନକିୟା । ଏରେ ଇଞ୍ଜା ରାତେ କନନଣ୍ଡ କଲେଡ, ଆରାକା ଆରାକା କଲେଜାନକି ରକ୍ଷିଆ ଇଞ୍ଜାରବ ଡେନକି । ରକ୍ଷି ଚିନ୍ତାକିବ ଆର କିତେ ବିରି ଉପାୟ କିବଜ ଏରାତେ ରମଇ ନାକି । ଚାଙ୍ଗୁ ମୁଇଣ୍ଡ ବନାଅ, ଚାଙ୍ଗୁ ସଇଣ୍ଡ ବାମାଜାଇକି ସେଇ ଭଳିଆ ଆପସଜ, ଏରେ ଦିନ ତାସୁନ୍ ଚାଙ୍ଗୁ ବାଜାଇ ବାଜାଇ ରୟାନକି ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଆଗକାଳରେ ରକ୍ଷି ଓ ରକ୍ଷିଆଣି ଗୋନାସିକା ଅଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର କିଛି ପୁଅ ଓ ଝିଅ ଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଘରେ ରହିବାରୁ ଘରର ଜାଗା ରହିବା ପାଇଁ କମ୍ ହେଲା । ରକ୍ଷି ଚିନ୍ତା କଲେ ଏବଂ ସେହି ପାଖରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଘର ତୋଳିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରି ଘରଟିଏ ତିଆରି କଲେ । ପୁରୁଣା ଘରେ ରକ୍ଷି ଓ ରକ୍ଷିଆଣି ରହିଲେ ଏବଂ ନୂଆ ଘରେ ନିଜର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶୋଇବା ପାଇଁ ପଠେଇଦେଲେ । ପିଲାମାନେ ସେହି ଘରେ ରହି ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଝଗଡ଼ା କରନ୍ତି

ଓ ରକ୍ଷି ରକ୍ଷିଆଣି ପାଖକୁ କହିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ରକ୍ଷିଙ୍କର ଶୋଇବାରେ ବ୍ୟାଘାତ ହେଲା । ସେ ଚିନ୍ତା କଲେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କିପରି ଶୁଖିଳିତ କରି ରାତିରେ ଶୋଇପାରିବେ । ଏହାର କିଛି ଦିନ ପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଚାଞ୍ଚୁ ତିଆରି କଲେ ଓ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଇଦେଲେ । ସେ ଚାଞ୍ଚୁକୁ ପାଇ ପିଲାମାନେ ରାତିରେ ବଜାଇଲେ ଓ ଝିଅମାନେ ନାଚିଲେ । ଏହାପରେ ସେମାନଙ୍କର କଳିଗୋଳ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ଓ ସମସ୍ତେ ସୁଖରେ ରହିଲେ ।

(୩୪)

ମହାପୁରୁ ଲଟବ ଖେଳନା ଓୟାଟ ମୁଣ୍ଡୁଷ ରୂପରେ ତେୟାରେଅ । ଏରେ ଖେଳନାରେ ତିଆରେସେର ବହୁତ ସୋପାର ଜୟାନ । ଏରେ ମୂର୍ତ୍ତିରେତେ ଜୀବନ ଦାନ ତିଂଜ । ମହାପୁରୁ ଆରକିତେ ଜଜ କୋଳତେ ଅୟାଟ କାଡି ତିଂଜ । କାଡି ସେ ଯାନକିୟା ନକିଅ ପରେ ବହୁତ ତିଲାୟାନ କିୟା । ମହାପୁରୁ ଆରକିତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀୟା ପାଖତା ତଣ ଗାର । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆରକି ଆଡେ ତଣ ତିଂଜଜ ମନ ଶାନ୍ତି ଏୟାନ କିୟା । ଯେହେତୁ ଆର ସେକାଳତେ କାଡି ତିଂଜର ଏରେବେଳ ତାସୁନ ସେକାଳତେ କାଡି ଗସେରେକି ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଦିନେ ମହାପ୍ରଭୁ ଦୁଇଗୋଟି ମାଟି କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କଲେ । ସେହି ମାଟି କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ସେହି କଣ୍ଢେଇଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଦେଖି ମହାପ୍ରଭୁ ସେହି କଣ୍ଢେଇ ଦୁଇଟିକୁ ଜୀବନଦାନ ଦେଲେ । ପାଖରେ ଦୁଇଟି କାଠି ଥିବାରୁ ମହାପ୍ରଭୁ ସେ ଦୁଇଟିକାଠି ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଦେଲେ । କାଠି ଘସି ସାରିବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ଭୋକ ହେଲା । ଏହାପରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ଯେ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କିଛି ଅନ୍ନ ଖାଇବାକୁ ଦିଅ । ଏହାପରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ଶାନ୍ତି କରାଇଲା । ତାପର ଦିନଠାରୁ ସେମାନେ ଖାଇବା ପୂର୍ବରୁ କାଠି ଘସିଥାନ୍ତି । ମହାପ୍ରଭୁ ସେମାନଙ୍କୁ କାଠି ଦେଇଥିବାରୁ ପ୍ରଥମେ ସେମାନେ ସକାଳୁ ଉଠି କାଠି ଘସିଥାନ୍ତି ।

(୩୫)

ମୁଇଁଷ ରାଜ୍ୟରା ମୁଇଁଷ କେଉଟ ଆସିଆନା । ଆର ସବୁଦିନ କାରଙ୍ଗ
 ମାରତେ ନଦୀବ ଅନ । ଆର ଦିନ କାରଙ୍ଗ ମାରକେ ହାଟବ ଗଗାନଜ ଅବସଙ୍ଗାଡ଼େ ।
 ଦିନମିଂ ଆର ଜାଲ ବସାଅ କଇଁଟ ଆଉ କାରଙ୍ଗ ତଗାନକି । ଆର ଅରେନଜ
 କଇଁଛରେତେ ଇଂଜଂ ଉନ । କାରଙ୍ଗତେ ଆବସଙ୍ଗାଡ଼େ ଗଗାନ । କଇଁଛ କୁଲତା
 ଆରିଆନଜ ତମ ତିଶି ଗଲାଓଜ ସମୁଦାୟ କାମ ଉଟାଅଜ କଇଁଟ କୁଲବ ତୁଇରାନ ।
 କେଉଟ ବେଲେକା ଇଆନ୍ ଆଲୁଙ୍ଗାବ୍ ତୁଇରତେ । ସେତା ଇଗର୍ ବୋହୁ ଆଲୁଙ୍ଗା
 ତିବିରି ଲାଗେ ସେରେ । ଆଟିକାବ ଜୟଜ ତଣ ଗଲାଇ ସିକି । ସାକ୍‌ଶା ତିଂଜକି ।
 ଦିନମିଂ କାରଙ୍ଗ ଆବସଙ୍ଗାଡ଼େ ଗଗ ଉନାନଜ ଅଧଗଟାଙ୍ଗତା ଫେରେୟ । ତେନଜ
 ସେତାର୍ ତୁଲିଆ ଛାପେସେରେ । ତେଶିକି କଇଁଛ ସୁନ୍ଦରୀ ଅରିଆନଜ ସାକ୍‌ଶା
 ତେଂଜଜ କଇଁଟ କୁଲବ ତୁଇନା ଗାମଏରେ ବେଳ । କେଉଟ ଇତିରା ଶବ । ବିତେ
 ଆଞ୍ଜତେ ମେଶବଂଇ ଆଞ୍ଜ୍ ମାରାଇୟାନା । ତେଶିକି ଆରକିଆ କରିଧରି ଜାମ
 କବକିୟା ।

ଏରେ ରାଜ୍ୟର ରାଜା ମୁଇଁଷ କାନିଆଁ ଲଙ୍ଗଲଙ୍ଗ ଅନା । ସବୁଆଡ଼େ
 ତଗରାୟକି । କାହିଁୟା ଆକୁୟକି । ତେଶିକି ବାରିକ ଅନଜ ଗାତାୟ ଆଂଜ ମୁଇଁଷ
 ବଢିଆର କାନିଆଁ ଜସେବେ । ତେଶିକି ରାଜା କେଉଟତେ ଆବତାକାୟ । ତାପରେ
 ଗାମ ମୁଇଁଷ ସୁନାର ଉଆସ ମେ ବନାଏ ଯଦି ଆଁୟତା ମେ ବରନେ । ମା ବନାଅୟ
 ଆମ କୁଟୁମ୍‌ମତେ କାନିଆଁ ନରେନା । ନହେଲେ ଆମତେ ନବଗଜେ । କେଉଟ
 ବେତଙ୍ଗାନା । ଇଞ୍ଜାବଅନଜ ମନ କଷ୍ଟରେ ଲେବେର କେ । କଇଁଟ ସୁନ୍ଦରୀ ବୁବୁଲର
 ତେଶିକି ଜିକେ ବିତେ ମନମଣ୍ଡେ କସରତେକେ । ଆଂତେ ଗାତା ନିଂତେ । କେଉଟ
 ଗାମ ଆଂତେ ରାଜା ଗାତା ସେକି ସୁନାର ଉଆସ ମୁଇଁଷ ବନାଇ ନି ଗାମ । କଇଁଟ
 ସୁନ୍ଦରୀ ଗାମ ଏରେତେ ଆମତେ ତିତ୍ରା ମିକିବକେ । ତେରା ସେକାଳତେ ମନା ନଦୀ
 ତୁଲିତେ ମେତାକେ ଏକ କଇଁଟ ସୁନ୍ଦରୀୟା ବୁଇର ତୁଲି ତୋ ଆସିକେ ସୁନାର
 ବାକ୍‌ରେ ଆନେ । ତାପରେ କେଉଟ ଅରେନାନ୍ । ମନରତେ ଭାବେକେ ଭାବେକେ
 ଇନିଂ ବୁଲୁଂ ସୁନା ବ ସତେ ମୁଇଁଷ ଉଆସ ମିନା । ତାପରେ ଇଞ୍ଜାଆଉଟିଆନ ରାଜା
 ଘରବ ଗଗ । ତେଶିକି ମିସ୍ତାକିତେ ତାକେୟକି । ସୁନାର ଯେତିକି କେଂଞ୍ଚିକି ସେତିକି
 ବୁକେ । ତାପରେ ଉଆସ ବନାୟ । ତେଶିକି ଇଞ୍ଜାବ ତୁଙ୍ଗ । ତେଶିକି ରାଜା କେଉଟତେ

ଆଉ ଥର ମିଠା ଆବତାକେୟକି । ଏରାତେ ଗାମକି ଉତ୍ପାସତ ମେବନୟ । ନି
ଉତ୍ପାସ ବିଷୟରେ ବାତୁଲି ତିଂଜ । ତେଣିକି କେଉଟ ଇଂଜୀବ ତୁଙ୍ଗ । ଏରେବେଳା
ମନ କଷ୍ଟରେ ଲେବେର । ତେଣିକି ନଦୀ କୁଳବ ଅୟନ । ଆଉଥରେ ମିଠା ଏରେ
ଇଂ ତ କଇଂଚ ସୁନ୍ଦରୀ ଆବୁଇର ଗାମ ତୁଲି ସାଳରା ରୁକୁବ ଆଟିକାରେ ଆନେ ।
ତେଣିକି କେଉଟ ଅରେନାନ୍ । ଇନିଂ ବୁଲୁଂ ରୁକୁବ୍ ସେତେ ମୁଇଶ୍ଚ ବାତୁଲି ମିନା ।
କେଉଟ ରାଜା ଇଞ୍ଜୀବ ଗଗ । ରାଜାତେ ଗାମ ତାଗତେ ଅତେଂତୋ ସବୁଦାୟ
ଆଟିକାତେ ତୁଲି ବସାୟ ନିଞ୍ଜକି । କେଉଟ ଗାମ ରୁକୁବ୍ତେ ମାଇନିଂଜ ଗକେ
ଆଇଲା, ତଣ, ସକାଶା, ସବୁଗଟା ପରିବା ଇନିଞ୍ଜା ଅନା ତେଣିକି କେଉଟ ରାଜା
ଗାମ ଆବ ତାକେୟ ତେଣିକି ରାଜା ସବୁଦାୟ ଲୋକ କିତେ ଡିଙ୍ଗରା ଡିଙ୍ଗ । ରାଜା
ଇଞ୍ଜି ଆଁତେ ଭୋଜି ଉରୁତେ ତେନାପେ । ସମୁଦାୟ ଲୋକକି ତେନେଞ୍ଜକି ମନ
ଖୁସିରେ ଉରକି, ଜିମକି ବିରି ତୁଙ୍ଗକି ।

ତେଣିକି ରାଜା ମନରେ ବାବେୟ କତେ ବିରି ଗାମକେୟ କୁଟୁମ୍ପରେତେ
ନରେନ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଗାମ ୨ ଚାଖଣ୍ଡିଆ ମଣିଷ ୩ ଚାଖଣ୍ଡିଆ ନିଶ ଅରେନତେ ଅତର
ନିଡିଞ୍ଜେ । କେଉଟତେ ଆବତାକେୟକି । କେଉଟ ଗାମ । ଯାଗାମ ତା ଡିଞ୍ଜି ଆଉରି
ବିରି ଇଡିଞ୍ଜାପେ । ରାଜା ଗାମକୁ ୨ ଚାଖଣ୍ଡି ମଣିଷ ୩ ଚାଖଣ୍ଡିଆ ନିଶ ମରେନ ।
କେଉଟ ଗାମ ନୁଇଶ୍ଚ ମୁଣିଷ ମାତ୍ରା କୁଏ । ଏରେବେଲୁ ପୁଣି ମନଦୁଃଖରେ ଇଞ୍ଜୀବ
ତୁଙ୍ଗ । ତା ଆରଦିନ ପୁଣି ସେକାଳ ପାୟ । କେଉଟ ନଦୀ କୁଳବ ଅନଜ ତାକେଲେ
ଏ ୨ ଚାଖଣ୍ଡିଆ ମଣିଷ ୩ ଚାଖଣ୍ଡିଆ ନିଶ ଆଜିମ୍ ଗାତାସେକେ ଇଂଜୀବ ବାନା
ଉତ୍ପା । ତେଣିକି ଆର ତାଗତା ପୁଟୁଙ୍ଗ କିନା ଆରିଆନା । ତେଣିକି ଏଣିବରବ
ବାଉରବ ଇଞ୍ଜୀବ ତେନକିଆ । ତାର ଆରଦିନ ରାଜା ଇଞ୍ଜିଆଁରବ ସମୁଦାୟ ଅନକି ।
୨ ଚାଖଣ୍ଡିଆ ଗାମକେ ଏ ରାଜା ଆଁତେ ବିତେ ମାଗତାକେ । ତେଣିକି ରାଜାକା
ସଙ୍ଗେ କୁରିମାନକି । ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀ ଗଞ୍ଜିଞ୍ଜକି । କେଉଟ ଇଆନା ରାଜା ଆଜିର ଇଆନା
୨ ଚାଖଣ୍ଡିଆ ମନ୍ତ୍ରୀ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ କେଉଟ ଥିଲା । ସେ ପ୍ରତିଦିନ ନଦୀରୁ
ମାଛମାରି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରେ । ସେ ପ୍ରତିଦିନ ମାଛମାରି ନେଇ ବଜାରରେ ବିକ୍ରି
କରେ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଘରକୁ ଆସି ବାକି ସମୟ କଟାଇଥାଏ । ଦିନେ ସେ ନଦୀକୁ

ଯାଇ ଜାଲ ପକାଇବାରୁ ଗୋଟିଏ କଇଁଛ ଓ କିଛି ମାଛ ତା ଜାଲରେ ପଡ଼ିଲେ । ସେଇ କଇଁଛଟିକୁ ଘରକୁ ନେଇ ରଖିଲା ଓ ବଜାରକୁ ମାଛ ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ଗଲା । ସେ ଆଣିଥିବା କଇଁଛ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅଟିଏ ଥାଏ । କେଉଟ ବଜାରକୁ ଯିବାର ଦେଖି ସେ କଇଁଛ ଖୋଳରୁ ବାହାରି ରୋଷେଇଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଘରର ସବୁ କାମ ଶେଷ କରି କେଉଟ ଆସିଲାବେଳକୁ ଖୋଳରେ ପଶିଯାଇଥାଏ । କେଉଟ ଆସି ଏ ସବୁ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ପ୍ରତିଦିନ କଇଁଛ ରୂପୀ ଝିଅଟି ଏପରି ସବୁଦିନ କରୁଥାଏ । ଏମିତି ଭାବରେ କିଛିଦିନ ଚାଲିଗଲା । ଦିନେ କେଉଟ ବିଚାର କଲା ଯେ ଘରର କାମକିଏ କରିଦେଉଛି ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଦାପ ଜଳାଇ ଦେଉଛି ସେ ଦେଖିବ । ଦିନେ ମାଛ ବିକ୍ରି କରି ଯିବା ବାହାନା କରି ଅଧାବାଟରୁ ଫେରି ଆସି ଦେଖିଲା ଯେ ଗୋଟିଏ ଝିଅଟିଏ ସବୁକାମ କରୁଛି । ତାପରେ ଦେଖିଲା କଇଁଛର ଖୋଳଟି ଖାଲି ପଡ଼ିଛି । ସେ ସଙ୍ଗେ ଯାଇ ସେଇ ଝିଅଟିକୁ ଧରି ପକାଇଲା ଓ ତାର ପରିଚୟ ପଚାରିଲା । ସେ ନିଜକୁ ସମୁଦ୍ର କନ୍ୟା ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଲା ଏବଂ କହିଲା ଯେ କେଉଟ ଛୁଇଁ ଥିବାରୁ ସେ ଆଉ ଖୋଳ ଭିତରେ ପଶି ପାରିବ ନାହିଁ । ସେ କେଉଟର ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ରହିଲା ।

ସେହି ରାଜ୍ୟର ରାଜା ଗୋଟିଏ ରାଣୀ ଖୋଜି ଆଣିବାକୁ ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ଆମାତ୍ୟଗଣଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । କେହି ସେପରି ରାଣୀ ହେବାପରି ସୁନ୍ଦର ଝିଅ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଜଣେ ବାରିକ ଆସି ଖବର ଦେଲା ଯେ ଜଣେ କେଉଟର ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଛି । ତାକୁ ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରି ରାଜା ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ କେଉଟକୁ ଡକାଇଲେ । ରାଜା କେଉଟକୁ ଗରିବ ଜାଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ରାଜ୍ୟରେ ଯଦି ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଉତ୍ତାସ କରିପାରିବୁ ତୁ ସୁଖରରେ ରହିବୁ । ନଚେତ୍ ତୋତେ ମୃତ୍ୟୁ ଦଣ୍ଡ ଓ ତୋର ସ୍ତ୍ରୀ ରାଣୀ କରିବି । ଏହା ଶୁଣି କେଉଟ ଡରିଗଲା ଓ ଘରକୁ ଯାଇ ମନ ଦୁଃଖରେ ଶୋଇ ରହିଲା । କଇଁଛ କନ୍ୟା ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଦେଖି କଥା କଣ ବୋଲି ପଚାରିବାରୁ କେଉଟ ରାଜା କହିଥିବା ସୁବକଥା ତା ଆଗରେ କହିଲା । କଇଁଛ କନ୍ୟା କହିଲା ମୋର ମାଆ ପାଖକୁ ଯାଇ ଯଦି ମାଗିବ ସେ ତୁମକୁ ସବୁ ସୁନା ଦେଇଦେବ । ତୁମେ ସୁନ୍ଦର ଉତ୍ତାସ ତୋଳି ପାରିବ । କେଉଟ ନଦୀ କୂଳକୁ ଯାଇ କଇଁଛ କନ୍ୟାର ମାଆକୁ ସୁନା ମାଗିବାରୁ ବାକସରେ ଥିବା ସୁନା ମୁଣ୍ଡାଟିଏ ଦେଲା, ଯାହାକୁ କାଟିଲେ ସେଥିରୁ ଅଧିକ ସୁନା ବାହାରିଥାଏ । କେଉଟ ଛୋଟ ସୁନାଖଣ୍ଡ

ପାଇ ମନ ଦୁଃଖ କରୁଥାଏ । ମାତ୍ର ମିଷ୍ଟାକୁ ଦେବାପରେ ଏହାର ଗୁଣ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଓ ସେ ଉଆସ ତିଆରି କରିଦେଲା ।

ଏହାପରେ ରାଜା କଇଁଛ କନ୍ୟାକୁ ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରି କେଉଟକୁ ପୁଣି ଥରେ ଡକାଇ କହିଲେ, ଏ ସାରା ରାଜ୍ୟର ଲୋକଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଭୋଜି ଖାଇବାକୁ ଦିଅ । ମାତ୍ର କେଉଟ ପାଖରେ ଧନ ନଥିବାରୁ ସେ ଆସି କଇଁଛ କନ୍ୟାକୁ କହିଲା । କଇଁଛ କନ୍ୟା କହିଲା, ମୋର ମାଆକୁ ମାଗିଲେ ସେ ସବୁ ଦେଇଦେବ ।

କେଉଟ ଭୋଜି ପାଇଁ ଧନ ମାଗିବାକୁ ଗଲା । କଇଁଛ କନ୍ୟାର ମାଆ ତାକୁ ଏକମାଣ ଚାଉଳ ଦେଲେ । ରାଜା ଘରେ ବସିଥିବା ହାଣ୍ଡିରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏ ଚାଉଳ ପକାଇ ଭାତ, ମାଂସ, କ୍ଷୀରି, ତରକାରୀ ଆଦି ଦେବାକୁ କହିଲା ପରେ ସୁଖାଦ୍ୟ ସବୁ ତିଆରି ହୋଇଗଲା । ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଲୋକ ଆସି ଭୋଜି ଖାଇଲେ ।

ଏହାପରେ ରାଜା ରାଗିଯାଇ କହିଲେ ଦୁଇ ଚାଖଣ୍ଡି ମଣିଷ ଓ ତିନି ଚାଖଣ୍ଡି ନିଶ ଥିବା ମଣିଷ ଆଣିଦେଲେ ବଞ୍ଚୁ ନଚେତ୍ ଶିର କାଟ ହେବ । କଇଁଛ କନ୍ୟାକୁ ଏକଥା କହିବାକୁ ସେ କହିଲା, ମୋ ମାଆକୁ ମାଗିଲେ ସେ ଦେବ । କେଉଟ କଇଁଛ କନ୍ୟାକୁ ମାଆ ପାଖକୁ ଯାଇ ମାଗିବାରୁ ସେ ଦୁଇ ଚାଖଣ୍ଡିଆ ମଣିଷ ଓ ତିନି ଚାଖଣ୍ଡି ନିଶଥିବା ମଣିଷଟିଏ ଦେଲେ । କେଉଟ ତାକୁ ଧରି ଘରକୁ ଆସିଲେ । ଘରୁ କଇଁଛ କନ୍ୟା, କେଉଟ ଓ ଦୁଇ ଚାଖଣ୍ଡିଆ ମଣିଷ ମିଶି ରାଜ ଉଆସକୁ ଗଲେ । ରାଜା ଏହି ଛୋଟ ମଣିଷକୁ ମାରିବାକୁ ଚାହିଁବାରୁ ରାଜାଙ୍କ ସହିତ ତାର ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା ଓ ରାଜା ଶେଷରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କଲେ । ରାଜ୍ୟରୁ ପାପ ଦୂର ହେଲା । ସେହି ରାଜ୍ୟରେ କେଉଟ ରାଜା, କଇଁଛ କନ୍ୟା ରାଣୀ ଓ ଦୁଇ ଚାଖଣ୍ଡିଆ ମଣିଷ ମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ଚଳାଇଲେ ।

(୩୭)

ମୁଁଟ ରାଜ୍ୟଆ ମିନଗି ବୁୟାଁ ଓ ଜୁଆଙ୍ଗତାଏ ଓ ମୁଇଁଟ କନଶ୍ଚ ଆସିଆକନି । ଦିନମିଂ ବଣତା ମୁଇଁଟ ଆଶୁ ମିନଗ ମୁଶୁଷ ସବ ବିରି ଏରେ ଗାଅଁରାତେ ଆସ୍‌ସଂତେ ଗାମଜ ବୁଲାଅ । ଏରେବେଲା ବୁୟାଁ ମୁଶୁଷ ଅରାସିଆନ୍ ଓ ଜୁଆଙ୍ଗତାଏର କିଲଜି ଆରାସିଆନ୍ । କନଶ୍ଚ ଆସିଆନ୍ ଆଶୁ ଉନ । ବୁଇର ଓ ଅବାରକିଆ ଜୟକିଆଜ

ଦୁଃଖ କିବକିଆ । ଆର ମୁଇଁଟ ଆଉଳିଆ ବଦଳାୟକ ଆଣୁ ଉନତେକେ । ଆରକି
 ତେନକିଆ କନଶ୍ଚେତେ ବଣବ ଗଗତାଦିରେ ମନସ୍ତ କିବକିଆ । କନଂତେତେ ଆଟବ
 ଗଗକିଆ ନୁଆଁ ପେଷ୍ଟ ସାଟ୍ ସଂଅଙ୍ଗ କିଆ ଉରୁରୁତେ ଡିଂଜକିଆ । ବିରି ଅବାର
 ବଣତେ ଗଗବିରି ସାଡ଼େଅଓ ବିରି ଇଂଜାବ ତେନ ଏରେବେଳା ଆଣୁ ଜିଂଙ୍ଗଅ
 ଆଂଜା ଜଳାଆଁଜ୍, ମାଣ୍ଡିଆ ଗାମଜ୍, ସଦାବେଳେ ଜିଙ୍ଗଅ ଏରେବେଳା ଭୂୟାଁ ଓ
 ଜୁଆଙ୍ଗତାଏରେରବ ଆଣୁରେତେ ପିଜକିଆ । ଆଣୁ ବଣବ ଖୁସିରେ ତୁଂଙ୍ଗଅ ।
 ଏରେବେଳା ଆରା ଜଳାରତେ କୁୟ । ଆରକିଆ ଯଳା ଇୟାନକ୍ରିଆ ବିରି ମୁଇଁଟ
 ରାଜ୍ୟବ ତୁଙ୍ଗଅକିଆ ଏରାତେ କୁବା ଇଞ୍ଜାତେ ରହେଆନକିଆ । ଦିନମିଂ ଆଣୁ
 ପୁକୁରି ତାକ୍ ଉରୁତେ ଅନବେର ଏରେବେଳା ଏରାତେ ମଲୁଷ ଚଳାନକି
 ଉଆଂମାଂକି । ମୁଇଁଟ ମୁଗୁସକଞ୍ଚେଲାନ, ଆରା ବକବତା ଜାମା ରାସିଙ୍ଗସୁରେ ମୁଶୁଷ
 କଞ୍ଚେଲା ଏରେ ସାଡ଼େ ସେରାନ, ଏରେ ଆଣୁ ଗଗାନ ।

ଡ଼ିଞ୍ଜି ଡ଼ିଞ୍ଜି ଲାଟପ ସାକଇ ରାସିଂ ଆଞ୍ଜଡ଼େ

ଡ଼ିଞ୍ଜି ଡ଼ିଞ୍ଜି ଲାଟପ ସାକଇ ପାଟିଜମ୍ପା ଆଞ୍ଜଡ଼େ

ମୁଳମ୍ପସକଞ୍ଚେଲାନ, ସାକଇରେତେ ଆରା ତାଲୁରା ରାସିଂ ଗାରାନ,
 ଏରେବେଳା ସାକଇ ଆରତେ ଟେକେଅ ବିରି କାକାରା ସାମୁରବ ଗଗ । ରାଗରେ
 ମୁଶୁଷ ଲକେଞ୍ଚେଲାନ, ସାକଇତେ ଲେଲେଂୟମାନ, ଏରେବେଳା କାକାର ସାମୁରା
 ଆଉଚାୟ କାକାର ମୁଶୁଷଲମ କଞ୍ଚେଲାନତେ ଜୟ ବିରି କାକାର ଖୁସି ଇୟାନନା ।
 ଦୁମ୍ପଦାମ୍ପରେ ବାହାଘର ଇୟାନନା । କିଚିଦିନ ଅନ ଗାଁ ଅରକିବ ଚଉଠି ଅନକିଆ ।
 ସାକଇ ଗାଁ ଗାଁ ଆଲୁଙ୍ଗତେ ଉନ ନ ହେଲେ ଆଂତେ ସେଲକ୍ କେମେତାପ୍ ସାକଏ
 ଆଲୁଙ୍ଗତେ ରହେୟାନ ବରକାନିଆଁର ଇଞ୍ଜାବ ଅନକିଆ । କିଚିଦିନ ଇୟାନ,
 ଇଞ୍ଜାବ ପେରଅକିଆ । ବିରି ଅଚତା ଅବାର ବୁଇର କିଆ । ଭିକ ଗାଗା ନମାକିଆ
 ଏରେବେଳା ଜୟକିଆ ବିରି ଖୁସି ଇୟାନକିଆ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଜଣେ ଭୂୟାଁ, ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ
 ପୁଅ ଥିଲା । ଦିନେ କିଛି ଲୋକ ଜଙ୍ଗଲରୁ ମାଙ୍କଡ଼ ଧରି ଆଣି ସେହି ଗାଆଁରେ ବିକ୍ରି
 କରିବା ପାଇଁ ବୁଲୁଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଭୂୟାଁ ଲୋକ ଓ ତା ସ୍ତ୍ରୀ ଘରେ
 ନଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପୁଅଟି ମାଙ୍କଡ଼କୁ ରଖିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ହେଲା । ସେ ଗୋଟିଏ

ଧାନପୁତ୍ରା ବଦଳ ଦେଇ ମାଙ୍କଡ଼ଟିକୁ ରଖିଲା । ବାପା ମାଆ ଫେରି ଆସି ଦେଖୁ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ସେ ଗୋଟିଏ ଧାନପୁତ୍ରା ବଦଳରେ ସେ ମାଙ୍କଡ଼ଟିକୁ ରଖିଛି । ସେମାନେ ପୁଅକୁ ବାହାରେ ରଖିବା ପାଇଁ ମନସ୍ତ କଲେ । ପୁଅକୁ ହାତରୁ ନୂଆ ପ୍ୟାକ୍ଟ୍ ସାର୍ଟ କିଣି ଆଣି ତାକୁ ପିନ୍ଧେଇଲେ ଏବଂ ସେ ପିଲାକୁ ସେହିଦିନ ଭଲ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ପିଲାର ବାପା ତାକୁ ଜଙ୍ଗଲରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଆସିଲେ ।

ଏପଟେ ମାଙ୍କଡ଼ ଘରେ ସେ ପିଲାକୁ ନ ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ପୁଅ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ବୋଲି ପଚାରିବାରୁ ସେମାନେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ । ମାଙ୍କଡ଼ ଖୁସିରେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଚାଲିଗଲା ଓ ସେ ପିଲାକୁ ଠାବ କଲା । ସେମାନେ ଦୁଇଜଣ ମିଶି ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଚାଲିଗଲେ ଓ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ କେଠାଘର କରି ରହିଲେ । ଦିନେ ମାଙ୍କଡ଼ ପୋଖରୀକୁ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଯାଇଥିବା ସମୟରେ କିଛି ଝିଅ ଗାଧୋଉଥିବାର ଦେଖିଲା । ଗୋଟିଏ ଝିଅ ତାର ଗଭୀର ଫୁଲ ତଳେ ଥୋଇଦେଲେ ଗାଧୋଉଥାଏ । ମାଙ୍କଡ଼ ତାକୁ ନେଇ ପଲେଇଲା । ଝିଅଟି ମାଙ୍କଡ଼କୁ ତା'ର ଗଭୀର ଫୁଲ ମାଗିବାକୁ ତା' ପଛେ ପଛେ ଗାଧୋଇଲା । ଶେଷରେ ସେମାନେ ମାଙ୍କଡ଼ର ଘର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ଗଲାବେଳେ ଝିଅଟି ମାଙ୍କଡ଼କୁ ଗାଳି ଦେଇ ଦେଇ ଯାଉଥାଏ । ମାତ୍ର ମାଙ୍କଡ଼ ଗାଳିକୁ ଭୁକ୍ଷେପ ନକରି ତାକୁ ତା' ଭାଇ ପାଖକୁ ନେଇଯାଉଥାଏ । ତା ଭାଇ ସେ ଝିଅପିଲାଟିକୁ ଦେଖୁ ଖୁସି ହେଲା । ତା ଭାଇ ଓ ସେ ଝିଅର ବାହାଘର ହୋଇଗଲା । ତାର କିଛିଦିନ ପରେ ସେମାନେ ଗାଁଆ ପାଖରେ ଉପବୃତ୍ତେ ରଖିବ । ନହେଲେ କୁକୁରମାନେ କାମୁଡ଼ି ଦେବେ । ଏହାପରେ ଶ୍ୱଶୁର ଘରେ କିଛିଦିନ ରହି ସେମାନେ ଫେରିଆସିଲେ । ଏପଟେ ତାଙ୍କର ବାପା ମାଆ ଭିକ ମାଗି ବୁଲି ବୁଲି ଆସି ତାଙ୍କ କେଠାଗର ଦେଖୁ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲେ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଆନନ୍ଦରେ ରହିଲେ ।

(୩୭)

ମୁଇଶ୍ୱ ଗାଆଁରା ସାତ ଭାଇ ଆସିଆନାକି । ସାନଭାଇ ବହୁତ ଅଳସୁଆ ଆସିକେ । ଆର କାମ୍ କିକିପ୍ ଅଙ୍ଗରଜେନା । ସାବରଂଙ୍ଗ କାକାରକି ଆରତେ ଡ଼ିଡ଼ିଂଙ୍ଗତେ ବିଚାରଆନ୍ କି । କୁବା କୁଲିର ଆରତେ ଡ଼ିଅ ବୁଜିନମାନ । ଯେତେବେଳେ କାକାର ବିଚାର କିବାନ୍ କି ଏଭଳିଆ କୁଲିର ଅଂସେର ତାପରେ

ଆରତେ ଅନଜ ଗାତଅ । ତାପରେ ଆର ମୁଞ୍ଚୁ ବୁଞ୍ଚି କିବ କଦଳୀ ସୁମସିଂ ଢେଜ
 ଅରେନ ଏରେ ସୁମସିଂ ଲୁଞ୍ଚିରେ ଆଣ୍ଡିଜ । ତାପରେ କଟାର ଆବଗୁଚଗଜ ତୁଞ୍ଚ ।
 କୁବା କାକାର ଆଳିଚିଆ ସବାନ୍ଦ ଅନ । କଦଳୀ ସୁମସିଂ ଢେଜ । ଗଜ ଗାମଜ
 ତୁଂଗ । ସେକାଳ ଇଆନ୍ ବଳତେ ଜୟ କିଜୁ ଆର ଗଗଜ୍ ଜେନା । ଆର ତୁଞ୍ଚଜ
 ମିନଗାଆସରା ବଗାଳିଆ ରଏଆନ୍ । ଏରେ ମାଲିକରେ ଗାମଜୁ ସବୁଦିଗ,
 ଅଲେତସରାଇ ମେଗଗେ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗବ ମେଗଗର । ମେଗଗର ଗାମ । ବଗାଳିଆ
 ସବୁଦିଗ ଅଲେଜ ସରାୟ । ଦିନମିଂ ଆର ମନରେ ଭାବେୟ ବିରି ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗ
 ମେଗର ଗାମସେକେ ଗାମ । ତାପରେ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗ ଗଗ । ଗଗ ଯେତେବେଳେ
 ଆଲିଂତା ସାତ ଭଉଣାକି ତେଣ୍ଡେ । ଏରେ ପୁଖରୀରାତେ ଉଆ ଗାନକି । ଏରେ ଉଆ
 ଗାନକି ଯେତେବେଳେ ବଗାଳିଆର ଜୟଜ ଲୁବଆନ୍ ଲୁବଆନ୍ ବଳତେ ଆରକିତେ
 ଆବଜରମନ । ଅବଜରମାନ ବଳତେ ଲାଳାଜ ଖୁଣ୍ଟା କିବକି । ତାପରେ ରାତି
 ଇଆନା । ମାଲିକରେ ଯୟୟୁ ଅଲେୟକି ତୁଞ୍ଚ କିତେ ବଗାଳିଆ ଆତୁଂକେ । ତାର
 ମାଲିକ ବଗାଳିଆର ମାଂଗାତୁଞ୍ଚ । ମନା କିବସେର ଏରେବ ଗମକସେରେ ଏରେ
 ଗାମଜ ଆର ଏରେ ଗଗାଜ୍ ଅନ । ଅନ ଯେତେବେଳେ ଗଗାଜ୍ରେ ଲାଳାଜ ଖୁଣ୍ଟା
 ଇଆନ ଯ ତକସେରେ ତାପରେ ଆର ମନ୍ଦରେବ ମଣିଷ କିବ । ତାପରେ ଇଞ୍ଜାବ
 ତୁଞ୍ଚ କିଆ । ମାଲିକ ଜିଜ୍ ବିତେ ଏରେ ବ ମେଗଗ । ଆଂତ ମନା କିବସିର ।
 ବିତେ ମେଗଗ । ଆମ କାନିଆଁ ମୁନେ ବିରି । ଅଜ ଉନେ ଗାମ । ଆରତେ ମୁଞ୍ଚୁ
 ବୁଞ୍ଚି ଗାତାଅ । ଗାମଜ ସାନ ଜୁଆଙ୍ଗ ଡାଇରା କତେର ମିଟିକାଇ ମେସବ୍ ବିରି
 ଦଉଡ଼ିସୁକ୍ ମିତୁଞ୍ଚ । ଅତଲିବ ଆମେନା ଗାମକିଜ ମାମେରାଣ୍ଡ ଗାମ । ତାପରେ
 ଆରଦିନ ଏରେବ ଅଲେଇ ସରାଇ ଗଗ ସେତେବେଳେତେ ଆଲିଂତାର ଆରକି
 ଅଲେ ଆନକି । ତାପରେ ଆର ସୁମସିଂ ତୁଞ୍ଚିଆ ଲରାନ୍ । ଉଆଚ୍ ପନକି ଏରେ
 ବେଳା ବଗାଳିଆର ସାନ ଲୁକରା କତେର କୁଣ୍ଡ ଗଗଗାଆନ । ଅଚରିବ
 ଆମେନା ଗାମକିରେ ବେଳା ଅଚଂଲିବ ଆରାମେରାନ୍ । ଅନ କତେରେ ମାଲିକରା
 ଆସରା ତିଞ୍ଜ । ତାପରେ ଆର ଟସର କତେରେ ଆସଗ । ତାପରେ ଆଲିଂବ
 ଆର ସାନ ବକରାଏର ତୁତୁଞ୍ଚ୍ ରେକା ତାପରେ ଆରତେ ଇଞ୍ଜାବ ତୁଞ୍ଚ କିନକି ।
 କିନକି ଯେତେବେଳା ଆର ତେନଆଉ ଚିଆନ । ଆରକି ଖୁସିରେ ରହୟାନ୍
 କିଆ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ :

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ସାତ ଭାଇ ମିଳିମିଶି ଚଳୁଥିଲେ । ସାନଭାଇ ଭାରି ଅଳସୁଆ । ସେ କାମ କରିବାକୁ ଯାଏ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଭାଇମାନେ ଏହାର ଗୁଣ ଜାଣି ଏହାକୁ ଘରୁ ବିତାଡ଼ିତ କରିବା ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କଲେ । ନିଜର ବଡ଼ ଭାଉଜ ସେ ଦିଅରକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ନିଜ ସ୍ଵାମୀମାନଙ୍କୁ ବିରୋଧ କରିପାରୁ ନଥିଲେ । ଦିନ ଅଳସୁଆ କୁମରକୁ ମାରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିବା ବଡ଼ ବୋହୂ ଜାଣି ପାରି ତାକୁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ପଠାଇଦେଲେ । କୁମର ଜଙ୍ଗଲରେ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଲୋକର ଚାକର ଭାବରେ ରହିଲା ।

ସେ ଲୋକ ଚାକରକୁ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ଯିବାକୁ ମନା କରିଥିଲା । ମାତ୍ର ଦିନେ କୁମର ବଳଦ ନେଇ ସେ ପଟକୁ ଗଲାରୁ ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀରେ ସାତ ଜଣ ପରୀ ଗାଧୋଉଥିବାର ଦେଖିଲା । ସେମାନେ ଚାକର ଟୋକା ଦେଖି ରାଗି ନିଆଁ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଗଲେ । ତାର ମଣିଷ ରୂପ ବଦଳାଇଦେଲେ । ସଞ୍ଜ ହେବା ପରେ ମାଲିକ ତାକୁ ଘରକୁ ନ ଫେରିବା ଦେଖି ସେ ଜାଣିପାରି ଦକ୍ଷିଣ ପଟକୁ ଗଲେ ଏବଂ ମନ୍ତ୍ର ବଳରେ ତାକୁ ପୁଣି ଚାକର କରିଦେଲେ । ଚାକରକୁ କହିଲେ ତୁ ଯଦି ଏହି ପରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ତାହେଲ ତାଙ୍କ ଲୁଗା ରଖିନେବୁ । ଏହାପରେ ଦିନେ ଚାକର ସାନ ପରୀର ଲୁଗା ଠିକ୍ କରି ନେଇ ପଳାଇଲା । ଫଳରେ ସେ ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଯାଇ ନପାରି ଚାକର ପାଖକୁ ଗଲା ଓ ତାର ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ରହିଲା ।

(୩୮)

ମୁଇଷ୍ଟ ବଗାଳିଆ ଆସିଥାନା । ଆର ବଣତେ ବୁଲି ବୁଲି ମୁଇଷ୍ଟ ପରୀ କୁୟ । ଆରତେ ଜାନିଆଁ ଉଜ ଇଂଜା କନ କଆର ହେଏନା । ଦିନମିଂ ରାଜା ଶିକାର କିକିବ୍ ତେନ । ତେନ ଯେତେବେଳା ତାଗ ଏଜେଲାନ । ବଣତେ ତାଗ ଆକୁଜଥାନ । ଆର ବିରି କିମିବେ । ତାପରେ ଆର ଆଉବ ନିଜ ଲଂଲଂଙ୍ଗ । ଆଗିଲତା ଜୟକୁ ମୁଇଷ୍ଟ ପାଲା ଇଂଜା ସିଚେରେକି । ତାପରେ ଆର ଏରେବଅନ ଆର ତାଗ ଗାରାନ । ଗାରାନ ଯେତେବେଳେ ବଡ଼ିଆ କୁଆଙ୍ଗତାୟ ଆସିକେ । ଆର ତାଗ ଡିଂଜ । ରାଜା ଲୁଭଇନା ତାପରେ ରଜା ଇଞ୍ଜାବ ତୁଙ୍ଗ । ମନ୍ତ୍ରୀରେ ଗାତାଅରେ ସାଉରତେ ଆବ୍ତାକେୟ । ମିଟିଂ ନିକମା ତାପରେ ମୁଇଷ୍ଟ ଲୋକ ଅନଜ ତାକେୟ । ଲୁକରେ

ଗାମଜ ଆଞ୍ଜ ରାଜାର ବିରି ଉରକେ ଯୁ ଆଞ୍ଜତେଡାକେକେ, ଗାମଜଆରଅନ ତାପରେ
 ରାଜା ଆରତେ ଗାମଜ ତେରା ସେକାଳ ପାଉ ପାଉ ସାତ ଭାର କ୍ଷୀର ମରେନା
 ନହେଲେ ଆମତେ ଶୁଳିଆ ପଦାତେ ନିଶୁଳାନମ୍, ଆମାମରେନଜ କୁରୁମମତେ
 ଆଞ୍ଜ କାନିଆଁ ଉନି । ଆର ମନଦୁଃଖରେ ତୁଜା । ତୁଜା ବିରି ଆର କେନାଟିଆ
 ଡାକସେରେ । କୁରୁମର ତଗରାୟ ଡାକକି । ଆର ତଗରାଇ ତଗରାଇ କାନଟିଆ
 ଅନ । ଜୟକୁ ଆର କେନାଟିଆ ଡକସେରେ । ବିତେ ମିଶିଂ କେନାଟିଆ ଡକସେରେ ।
 ଆର ଗାମ ଆଂୟତେ ରାଜା ଗାମସେକେ ଜୁ ସେକାଳ ପାଉ ପାଉ ସାତ ଭାର କ୍ଷୀରମ୍
 ରେନ୍ ଗାମସେକେ, ଆଞ୍ଜ ମାନତା କ୍ଷୀର କୁୟେ । ଆମ ଏରେତେ ଚିତ୍ରା ମିକିବ୍କେ
 ଡାକେତେ ଅନ । ଅନ ବିରି ଚିଠି ଆଗିଲାତା ଅବଳଂଗ । ଅବଳଂଗଜ ବିରି ଆର
 ଚିଠିରେ ପଡ଼େୟ । ତାପରେ ଡେନକି । ମୁଜ୍ଜ କୁଅରାତେ କ୍ଷୀ କିମିଂଜ । ସେକାଳ
 ପାଉ ପାଉ ବଗାଳିଆ ସାତଭାର କ୍ଷୀର ଅଭରାୟ । ଆଉ ପରମିଂତା ଡାକେୟକି ।
 ଦିନି ଆନ୍ତେ ବିତେ ଡାକେ କି ଆଞ୍ଜତେ ଆରା ବିରର ଉରକେ । ତାପରେ ରାଜାବ
 ଅନ । ତେରା ସେକାଳ ପାଉ ପାଉ ସାତ ଭାର ମହୁରସ ମରେନ । ନହେଲେ
 ଆମତେ ଶୁଳିଆ ପଦାତେ ନିଶୁଳାନମ୍ । କୁରୁମତେ ନେଗଜା । ତାପରେ ମନଦୁଃଖରେ
 ଗାମ । ଅନଜ କେନାଟିଆ ଡକଆନ । କୁରୁମର ତଗରାୟକି ଜୁ ଆକୁଜକେ ।
 କେନାଟିତାଂ ଅନକୁ କେନାଟିଆ ଡକସେରେ । ନା ବିତେ ମେଡକସେରେ, ଆଂତେ
 ତ ରାଜା ଗାମସେକେ ଯୁ ସେକାଳ ପାଉ ପାଉ ସାତ ଭାର ମହୁରସ ମରେନ
 ଗାମସେକେ । ଉବୁଲଡ଼ଂଦର ମହୁରସ ମାନତା ଅରେନ । ଏରେତେଆମ୍ ଚିତ୍ରା
 କିବ୍କେ । ଆଜି ମହୁମବତୀ ଆରତେମେ ଡାକେ । ତଣ ଉରତା ବିରି ଆଜିରତେ
 ଡାକେ ଅନ । ଅନ ବିରି ଚିଠିରା ଆଗିଲାତା ଅବଳଗ । ଚିଠିରେ ପଡ଼େୟ ବିରି ଆର
 ଡେନକ୍ତି ଏରେ କୁଅରେତେ ମହୁରସ କିବ । ସେକାଳ ପାଉ ପାଉ ମହୁରସ ଆଉଚାୟ ।
 ଆଚାୟ ଯେତେବେଲେ ରାଜା ବହୁତ ଲେଲେୟାନ୍ । ନିମ ଉବଲିଜାତର କୁୟ
 ନିଂତେ କିଛି ଯେଜା ଯୁଜ୍ଜ ନିକିବେ । ଆଉଥରେ ଡାକେୟକି । ଆରତେ ଗାମକି
 ତେରା ସେକାଳ ପାଉ ପାଉ ଯୁଜ୍ଜ ପଡ଼ିଆ ମେଡ଼େନା । ଆମ ତେଲଂ ଯୁଜ୍ଜ କରାମିନ ।
 ମାମା ଡେନଜ ଆମତେ ଶୁଳିଆ ପଦାତେ ନିଶୁଳାନମ୍ । ମନଦୁଃଖ କିବଜ ତୁଜା ।
 ଡକସେର ବେଳତେ ଅନଜ ଡାକେୟ ମିଶିବିତେ ନାବ ମେଡକସେରେ ଜେନଂ
 ଆଂତେ ରାଜା ଗାମସେକେଜୁ ତେରା ସେକାଳ ପାଉ ପାଉ ଯୁଜ୍ଜ ପଡ଼ିଆ ମେଡେନା
 ଗାମସେକେ । ଆମ ଏରେତେ ଚିତ୍ରା ମିକିବ୍କେ । ଆଂଞ୍ଜ କାକାଂଜ କୁମ୍ଭବର୍ଷ ଆସିକେ

ଆରତେ ଆମ ମନା ମତାକେ । ମେଜୟଜ ମେବତ° ଆଣ୍ଡ । ଅନଜ ଚିଠି
 ଲେଖେୟ ଚିଠି ସବଜ ଆର ଅନ । ଆଗିଲାରତା ଅବଳଗ ପଡ଼ିଅ ବିରି ତେନକିୟା ।
 ତାପରେ ଇଣିରା ତକନକି ବିରି ଯୁଦ୍ଧ ପଡ଼ିଆ ଅନକି । ଆର ବାରହାତ ଲମ୍ବା ଆସିକେ ।
 ଅନଏରେ ବେଳା ମୁଇଷ୍ଟ ବାରିକରେ ଆଜ୍ଞା ମୁଇଷ୍ଟ ଇତିରି ଇତି°ତେ ଆଇରେନ
 ଆପେ ଚିତ୍ରାଇ କବର ଗାମଜ ବେଳା କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ଅନ । ଆରତେ ପଗବିରି କେଟାକିବ ।
 ଆବନିବ ଗଟକିଆନ । ଆରକି ସମୁଦାୟ ଗଜେ°ୟ°କି । ଆରକି ତଜାକି ଇଞ୍ଜର
 ଆଉଟା ବିରି ତୁଜା । ତାପରେ ରାତିଆର କତେର ଗାରାନ ଆର ଟସରତା ଚୋଅଜ
 ଡି°ଜ । ଆର ଲେବେର ବେଳା ଆରକି ଉଡ଼ିଆନ ତୁଜାକି । ସେକାଲେ ବୁତୁରାନକୁ
 ଜୟକୁ କେହି ଜତେ । ତାପରେ ଆର ଯଉଠି ରହିଶିରାନ, ଏରେବ ଫେରେୟ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ ବଗାଳିଆ ଥିଲା । ସେ ବଣରେ ବୁଲୁ ବୁଲୁ
 ଗୋଟିଏ ପରୀ ସହିତ ଭେଟ ହେଲା । ତାକୁ ସେ ବିବାହ କରି ଆଣି ଜଙ୍ଗଲ ମଝିରେ
 ଘର କରି ରହିଲା ।

ଦିନେ ସେ ରାଜ୍ୟର ରାଜା ଶିକାର କରିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ । ଜଙ୍ଗଲରେ
 ବୁଲୁ ବୁଲୁ ଶୋଷ କରିବାରୁ ଜଙ୍ଗଲରେ ଗଛ ଉପରେ ଚଢ଼ି ପାଖ ଗାଁକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ।
 ସେଠାରୁ ବଗାଳିଆର ଘର ଦେଖି ତା'ର ଘରକୁ ଆସିଲେ । ଏହାପରେ ରାଜା
 ପରୀକନ୍ୟାକୁ ଦେଖି ତାଙ୍କର ଲୋଭ ହେଲା । ସେ ତାକୁ ପାଇବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ ।
 ଏହାପରେ ରଜା ଉଆସକୁ ଫେରିଆସି ବଗାଳିଆକୁ ରାଜପ୍ରାସାଦକୁ ଡକାଇଲେ ।
 ରାଜା ତାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ଯେ କାଲି ସକାଳୁ ସାତ ଭାର କ୍ଷୀର ଆଣି ପହଞ୍ଚାଇବୁ
 ନହେଲେ ତୋତେ ଶୁଳି ଦିଆଯିବ ଏବଂ ତୋ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ମୁଁ ବିବାହ କରିବି । ସେ ମନ
 ଦୁଃଖରେ ଘରକୁ ଗଲା ଓ ପରୀକୁ କହିଲା । ପରୀ କହିଲା ମୋର ମା ଜଙ୍ଗଲ
 ଆରପାଖରେ ଅଛି । ତାକୁ ଯାଇ ମାଗିଲେ ସେ ତାହା ଦେବ । ବଗାଳିଆ ପିଲା ତା
 ସ୍ତ୍ରୀ ପାଖରୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ନେଇଗଲା ଓ କ୍ଷୀର ସାତ ଭାର ମାଗିଲା । ପରୀର ମାଆ
 ତାକୁ ସାତ ଭାର କ୍ଷୀର ଦେଇ ପଠାଇଦେଲେ । ସେ ସକାଳ ନ ହେଉଣୁ ରାଜାଘରେ
 ତାହା ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଲା ।

ଏହାପରେ ରାଜା ପୁଣି ଡକାଇଲେ ଓ କହିଲେ କାଲି ସକାଳ ପାଉ ପାଉ ତୁ
 ସାତ ମାଠିଆ ମହୁ ଆଣି ମତେ ଦେବୁ, ନଚେତ୍ ତୋତେ ଶୁଳି ଦିଆଯିବ । ସେ ପୁଣି

ଯାଇ ତା ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା । ପୂର୍ବଥର ପରି ତାର ମାଆ ପାଖକୁ ସେ ତାକୁ ପଠାଇଲା ଓ ବଗାଳିଆ ମହୁ ଆଣି ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ଦେଲା ।

ଏହାପରେ ରାଜା ତାକୁ ପୁଣି ଡକାଇଲେ ଓ କହିଲେ କାଲି ସକାଳ ନ ପାହୁଣ୍ଡୁ ତୁ ଯୁଦ୍ଧ ପଡ଼ିଆରେ ହାଜର ହେବୁ ଓ ମୋ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବୁ । ଯଦି ହାରିଯାଉ ତୋ ସ୍ତ୍ରୀ ମୋର ହେବ । ସେ ଯାଇ ଏକଥା ତା ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା । ତା ସ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ ତା ମାଆ ପାଖକୁ ପଠାଇଦେଲା । ତାର ମାଆ ସହିତ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ପରି ବିରାଟକାର ଲୋକଟିଏ ରହୁଥିଲା ଯିଏ କି ପରୀକନ୍ୟାର ଭାଇ ଥିଲା । ଯୁଦ୍ଧର ଖବର ଶୁଣି ତାର ଭାଇ ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ଥଳକୁ ଆସିଲା ଓ ରାଜା ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କଲା । ଯୁଦ୍ଧରେ ରାଜା ସହିତ ସୈନ୍ୟସାମନ୍ତ ମଲେ । ବଗାଳିଆ ଓ ପରୀ ସେହି ରାଜ୍ୟର ରାଜା ଓ ରାଣୀ ହୋଇ ରହିଲେ । ପରୀର ଭାଇ ଓ ତା'ର ମା' ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ଥଳରୁ ଫେରିଗଲେ ।

(୩୯)

ଏକଦଶ ରାଜମିତେ କାଣ୍ଡାକିଆ କମଡ଼ର କିଆ । କାଣ୍ଡାକ ଆଉ ବୁଢ଼ାବ ବଣବ ଅନକିଆ ରଂରତେ । ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ବିଲିମ କନ୍ଦାଳବ ଉଂରଡ଼େ ପୁଟିସେର କାଣ୍ଡାକରେ ଗାମକେ ବାଜାଗେରି ଜେନାରି ବୁଢ଼ାକ ଗାମକେ ଜାଗେ । ତକର ଗାକେ ଅସି ଅସି ଅଜାକ୍ ସେରର ଆପା କଞ୍ଚେଲାନ ପାତେ ଯଦି ମିଡ଼ିଞ୍ଚେ ତାହେଲେ ଗଂଗାଂପା ଇଞ୍ଚାବ । ମାଣ୍ଡିଆ ଉଂଡେ ବଡ଼ିଆଁରେ ଆରେଞ୍ଚେର କୁଳିକାଳାର ଇସେରେ ଏରେ ଉଂଡେତେ କଞ୍ଚେଲାନତା ଲଭୁଆନା । ତେନକି ବିରି ଜିମକିକି କଞ୍ଚେଲାନଶ୍ଚ ଜିମକ ଲୁଭୁଆନା । ଇନି ଉଂରଡ଼େ ମାଣ୍ଡିଆ ବାସ ବଂତେ ଆଇରା । ବାରେନଛେର ପରା ଲାଣ୍ଡି କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ଗାମ କୁ ନନା ମିଶିଂ କିଲାଜ କୁ ନନା । ଅବାର ଗାମ କୁ ନନା ତେବେ ଲାଣ୍ଡି । ନରେନା ଅନକି ଆଉଚିଆନକି ବିରି ଜାଗାନ୍କି । ତକର ଆରିଆନା । ଆରିଆନୟୁ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ଶବ । କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ଗାମ ଏବା ଏବା ଆଂଡେ ଗଗେଇଂ ମାମ୍ପମଂଡ଼େ ମିଜିମଂ କେତେ ଅନାତାଇ । ଦୁଇଦିନର ଅନକିଆ ବିରି ତକର ଗାମକେ ଚଉଠି ବାନ । ଅରେନା ତାସୁନ କିଛି କାମ ଆକିବ/ଚୁଉଠିବାନା ଗାମଜ ଉଗରେ ଆନା । ଆମ ତଣ ସାକଣା କମିମଞ୍ଚି ବିରି ଅନକିଆ ଚୁଉଠି । କୁଂ କାତା ଆସରା ଆଉଚିଆନ କିଆ ଏକଲଙ୍ଗ ତଣ ଗାଡ଼ିକି ଡ଼ିଞ୍ଚେ । ଯସକ ସେର ଯାସିଆନ ରୟେନ କିଆ । ଏକଲଙ୍ଗ ତଣ ଗାଡ଼ିକି ଡ଼ିଞ୍ଚେ । ଯସକ ସେର ଯାସିଆନା ରୟେନ କିଆ । ଦୁଇଦିନ ଉବୁଲୁଜାଜିର ବାରୟାନତେ

ବାକୁଜେ କାଡ଼ ବୁଜାବୁଜା ମାନକିଆ । ଏରେ ସମୟରେ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ଫେରେୟ
ଅବା ରାକାବ । ତକତେତେ କେଂକେଂୟାଂକିଜ ଜିମକି ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ା ଓ ବୁଢ଼ୀ ଥିଲେ । ସେମାନେ ଜଙ୍ଗଲକୁ
ଛତୁ ପାଇଁ ଗଲେ । ଦିନେ ଦୁଇଜଣ ମଣି ଜଙ୍ଗଲରୁ ଛତୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଗଲେ ।
ଗୋଟିଏ ହୁଙ୍କାରେ କିଛି ଛତୁ ଫୁଟିଥିବାର ଦେଖିଲେ । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଧୁ
ସାପ ରହୁଥିଲା । ସେ କହିଲା ଏ ଜଙ୍ଗଲର ଛତୁ ସବୁ ମୋର । ତୁମେ ଯଦି ମୋତେ
କିଛି ଦେବ ତାହେଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଛତୁ ଦେବି । ଏହାପରେ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ କହିଲେ ଯେ
ଆମର ଝିଅକୁ ତୁମକୁ ଦେବୁ । ତୁମେ ଆମକୁ ଛତୁ ଦିଅ । ଏହାପରେ ସେମାନେ
ଛତୁ ନେଇ ଚାଲିଗଲେ । ଅନ୍ୟଦିନେ ତାଙ୍କର ଝିଅକୁ ନେଇଆସି ଗୋଧୁକୁ ଦେଲେ ।
ମାତ୍ର ଝିଅ ତା' ସହିତ ରହିବାକୁ ନାରାଜ ଥିଲା । ଝିଅ କହିଲା ଚାଲ ଚଉଠି ବାହୁଡ଼ା
କରିଯିବା । ଏହାପରେ ସେମାନେ ଶ୍ଵଶୁର ଘରକୁ ଆସିଲେ । ଝିଅ ଖୁସି ନ ଥିବାର
ଦେଖି ଶ୍ଵଶୁର ଘରର କୁକୁରମାନେ ଗୋଧୁକୁ କାମୁଡ଼ି କାମୁଡ଼ି ମାରିଦେଲେ । ଝିଅ
ବାପ ଘରେ ଖୁସିଲେ ରହିଲା ।

(୪୦)

ମୁଇଣ୍ଡ ବଣତେ ଅଳଂ ଆଉ ମୁଇଣ୍ଡ ଶିଆଳ ସଙ୍ଗାତ ସବାନକିୟା । ଆରକିୟା
ଦିନମିଂ ଭୋଜି ଉରୁତେ ଗାତାଏନ କିଆ । ଅଳଂ ଗାମ ଆଞ୍ଜ ସେଂକଇ ଆରେନେ
ଆଉ ଶିଆଳ ଗାମ ଆଞ୍ଜ ରୁକୁର୍ ଅରେନେ ଅନକିଆ । ଶିଆଳତେ ଲୋକକି ଜୟକି
କୁ ଆବୁଜତେ ଅନକି । ଗଟକିବାରୁ ଶିଆର ଓ ଅଳଂ ଫେରକିଆ । ତାପରେ ଶିଆଳ
ଗାମ ଆଞ୍ଜ ସେଂକ ଅରେନ ଓ ଅଳଂ ଗାମ ଆଞ୍ଜ ରୁକୁର୍ ଅରେନ । ଶିଆଳ ମୁଇଣ୍ଡ
ଇଞ୍ଜା ମାଟା ସେଂକଏ ଶବକୁ ଅରେନ । ଅଳଂ ବି ରକୁନ୍ ଦାନ୍ତରବ ସାତାଏ ଶୁନ
ସାଡ଼ାଇ ବିରି ଅରେନ ଓ ବାନ୍କ ତଣ ଓ ଆଇଲା ଠିକଠାକ କିବକିୟା । ଶିଆଳ ବଡ଼
ଚାଲାକ । ସମୁଦାୟ ଜିମେ ଗାମଜ ଅଳଂତେ ଚାଲାକ କିବ । ଶିଆଳ ଗାମ
ଆଞ୍ଜାତେ ଆମ ଆଗଲା ତରେ ଆଞ୍ଜତେ ଅଚତା ମେତରେ । ଶିଆଳ ଗାମ ଯିଏ
ଦାଉଲା ମବ୍ତେଜ ଆର ତଣ ମୁରେ । ଆଗିଲା ଶିଆଳ ଅଳଂତେ ଥର ତାପରେ
ଅଳଂ ମୁନିଆଁ ଦାନ୍ତରେବ ଦାଉଲା ରେତେ ଅବତେଜତଣ ଉର । ତାପରେ ଶିଆଳ
ପାଳି କିବାନ କିଆ । ଶିଆଳତେ କୁର ଦାଉ ଥର ଦାଉଲାରେତ କେଡ଼ାବକେକୁ

ଆରିଂଡ଼ ଅତେଜ । ତାପରେ ଶିଆଳ ତତମାନ ବିରି ରହିଯାନ । ଅଳଂ ଖୁସିରେ ତଣ ଭର । ଶିଆଳ ଗାମ ଆଞ୍ଜା ପାଇଁ ଅଛ କିଛି ଉନେ । ଆମ ବେଶି ମୁରେ ବୋଲି ବୁଦ୍ଧି ମିକିବ । ଏରା ଧୂରେ ଆମତେ ଆଞ୍ଜା ଆଉନକେନା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲରେ ଗୋଟିଏ ଠେକୁଆ ଓ ଗୋଟିଏ ବିଲୁଆ ସଙ୍ଗାତ ବସିଥାନ୍ତି । ସୋମାନେ ଦିନେ ଭୋଜି କରିବାକୁ ବିଚାର କଲେ । ଠେକୁଆ କୁକୁଡ଼ା ଆଣିବାକୁ ଗଲା ଓ ବିଲୁଆ ଚାଉଳ ଆଣିବାକୁ ଗଲା । ବିଲୁଆକୁ ଦେଖି ଲୋକମାନେ ମାରିବାକୁ ଗୋଡ଼ାଇବାରୁ ବିଲୁଆ ଓ ଠେକୁଆ ଫେରି ଆସିଲେ । ଏହାପରେ ବିଲୁଆ କୁକୁଡ଼ା ଓ ଠେକୁଆ ଚାଉଳ ଆଣିବାର ଯୋଜନା କଲେ । ବିଲୁଆ ଗୋଟିଏ ଘରୁ କୁକୁଡ଼ା ଆଣି ଆସିଲା । ଠେକୁଆ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ବିଲରୁ ଧାନ ଛଡ଼ାଇ ଚାଉଳ ଆଣିଲା । ଦୁଇଜଣ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ବିଲୁଆ ଚାଲାକ ଥିବାରୁ ସବୁ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାର ମନସ୍ତ କରି କହିଲା, ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ବାନ୍ଧି ଦେବ । ସେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ଦଉଡ଼ି ଛିଣ୍ଡାଇ ଯଦି ଆସେ ତାହେଲେ ସେ ଭୋଜି ଖାଇବ । ପ୍ରଥମେ ବିଲୁଆ ଠେକୁଆକୁ ବାନ୍ଧି ଦେଲା । ମାତ୍ର ଠେକୁଆ ତାର ମୁନିଆଁ ଦାନ୍ତରେ ଦଉଡ଼ି କାଟି ଆସି ଭୋଜି ଖାଇଲା । ଏହାପରେ ବିଲୁଆର ପାଳି ପଡ଼ିଲା । ଠେକୁଆ ବିଲୁଆକୁ ଜୋରରେ ବାନ୍ଧି ଦେଲା । ବିଲୁଆ ଦଉଡ଼ିକୁ କାମୁଡ଼ି ଛିଣ୍ଡାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ବିଲୁଆ ବନ୍ଧା ହୋଇ ରହିଲା ଓ ଠେକୁଆ ମଜାରେ ସବୁ ଭୋଜି ଖାଇଲା ତୁ ବେଶୀ ଖାଇବୁ ବୋଲି ଏପରି ଚିତ୍ରା କରିଥିବାରୁ ତତେ ମୁଁ କିଛି ଖାଇବାକୁ ଦେବି ନାହିଁ । ଭୋଜି ଶେଷରେ ଠେକୁଆ ଖୋଲିଦେଲା ।

(୪୧)

ମୁଇଁଷ ବଣ ଆ ସିଲିପ, କିଳକ, ଶିଆଳ ଓ ବାନାଇ ଆସିକେକି । ସାବରଙ୍ଗ ନଜର ଆସିକେ ଏରେ ସିଲିପତେ ଶୁଇଁଷ ନିଜିମେ । ସିଲିପତେ ସଦାବେଳେ ଆରକା ସୁମୁରାକାତେ ଆବଡ଼େରମଡ଼େ । ଥରମିଂ କିଳକ ଅଲେଇ ଅରେନାନ ଜ ବଣ ଅଂରେରେ । ସିଲିପ ଏରେ ଗଟାଙ୍ଗ ଦେଇ ଅଷ୍ଟେ । କଳିକ ଆଲୁଭ ଇଆନ ସିଲିପତେ ଜୟଜ । କିଳକଗାମ ଆମତେ ଜିମ, ସିଲିପ ଗାମ ଆରା କଳିଜାର ବଢ଼ିଆ ମିଠା ଆରତେ ଜିମେ । ସିଲିପ ଗାମ୍ ଆରତେ ଜିମେତା ତାପରେ ଆଂତେ ମିଜିମେ । ତାପରେ କିଳକ କଳିଜା ଜିଜିମତେ ଆରିଆନା । କଳିଜା ଜିଜିମତେ ଅଲେଜଆ

ପାଞ୍ଜରାବ ତୁଳରାଜ । ଏରେବେଳା ସିଲିପ ଆରତେ ଠେଲେୟସ ସିଲିପ ଘଟକି ସି ତୁଂଗ । ତାପରେ ବାନାଇ ସାମୁରାତେ ଅନଜ ହାବଡ଼େ ଆନା । ବାନାଇ ଏରେବେଲୋ କାଇ ଜିମ ଜିମନାନ ବାନାଇ ଆଂତେ ଜୟଜ ଜିମେ ଗାମ, ସିଲିପ ବାନାଇତେ ଗାମକେ ଆଉମୁଁଇତା ଉଚୁଳି ଆସକେ ଏରେ ଜିମେତା ଆଞ୍ଜତେ ଅତତା ମିଜିମେ । ତାପରେ ସିଲିପ ଘଟକି ସୁନ ତୁଂଗ ।

ତାପରେ ଶିଆଳ ସାମୁର ଭେଟଘାଟ ଇଆନ୍ କିଆ । ଶିଆଳ ଗାତରତା କମ୍ପଡ଼ର ଆବିରିଆନା ଜିମ୍‌ଜିମାନାନ୍ ଏରେବଜୋ ସିଲିପତେ ଜୟ । ଶିଆଳ ସିଲିପତେ ଜିମେ ଗାମ । ସିଲିପ ଗାମ ଏରେ ନୁଇତା ଜମେ କଂମ୍ପଡ଼ରଡ଼େ ଏରେ ବେଳା ସିଲିପ ତେ କଟେଲୟ ବିରି ଘଟକସେନ ତୁଙ୍ଗ । ତାପରେ ବିଳକ, ଶିଆଳ ଓ ବାନାଇ ଦିନମିଂ ଗାତାଏକ କି ଯୁ ସିଲିବା ସାମୁରବ ଅନକି । ସିଲିପ ଝାଟା ଆଲିଂତା ତକସେରେ ଏରାତେ ସିଲିପତେ କୁୟକି । ସିଲିପତେ ଜିମକି ଏନାନ ବିରି ମିକିବଡ଼େ । ସିଲିପଗାମ ଗାଁତା ବଇକ୍ଷରା ତେଷ୍ଟେକି । ଏରାଦିରେ ଆଞ୍ଜ ଏନାନ ଲରଚେରେ । ଆରକି ଗାମକି ନିଂତେ ବି ନାନତେ ଅଲରେ ଆରକିତେ ଅଲରୟ ସିଲିପ ଘଟକିସେନ ତୁଙ୍ଗ ।

ତାପରେ ଦିନମିଂ ନଦୀ ବାଲିତେ ସିଲିପତେ କୁୟକି ଯ ଆର କାଳାର ଗାଗାଞ୍ଜମାନ ଜିଜିଂମନା ଆକି ତିନିଜଣ ମେସେଆନକିଜ୍ ଯ ଅନକି ସିଲିବା ସାମରୁ ଆରଗାମା ଲଲ ବାଲିତେ ସମଦାୟ ଅମର ଡିଅକିବକେ । ସମୁଦାୟ ଗାମକି ନିଞ୍ଜା ଅମର ନିଞ୍ଜେତେକି ଡିଅ କିବେ । ସିଲିପ ଗାମ ଆଗିଲା ଅମରଡ଼େ ରିମ୍‌ଝିମ୍ ଗାମେ ଅରୁତା ଡିଅଙ୍ଗ ମିନା । ସମୁଦାୟ ଅମରତେ ବାଲିକିବ ଆରକା ଅମତକି କାଟିନିଞ୍ଜା ଓ ଗଞ୍ଜିଦକି । ଅତତା ସିଲିପ ଆରାମରେ ରହେଏନା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲରେ ହରିଣ, ବାଘ, ଶିଆଳ ଓ ଭାଲୁ ଥାଆନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କର ନଜର ଥାଏ କିପରି ସେମାନେ ହରିଣକୁ ଖାଇବେ । ହରିଣଟି ସବୁବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ଥରେ ବାଘ ଗୋଟିଏ ମଡ଼ ଆଣି ଜଙ୍ଗଲରେ ଖାଉଥାଏ । ହରିଣ ସେହି ବାଟ ଦେଇ ଯାଉଥାଏ । ହରିଣକୁ ଦେଖି ତା'ର ଲୋଭ ହେଲା ଓ ଖାଇବ ବୋଲି କହିଲା । ହରିଣ ତାକୁ କହିଲା, ପଡ଼ିଥିବା ମଡ଼ର କଲିଜା ବେଶୀ ସୁଆଦ । ତେଣୁ ତାକୁ ଖାଇ ମୋତେ ଖାଇବୁ ବୋଲି କହିଲା । ଏହାପରେ ବାଘ କଲିଜା ଖାଇବାକୁ ମଡ଼ର ପଞ୍ଜରା ଭିତରେ ମୁହଁ ପୁରାଇଲା ବେଳକୁ ହରିଣ ତାକୁ

ପେଲିଦେଲାଯେ ବାଘଟି ସେଇଠି କିଛି ସମୟ ଅଟକି ଗଲା ଓ ହରିଣ ସେଠାରୁ ପଳାଇଗଲା । ଏହାପରେ ଭାଲୁ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଭାଲୁ ସେହି ସମୟରେ କାଜ ଖାଉଥାଏ । ଭାଲୁ ତାକୁ ଦେଖି ଖାଇବାକୁ ମନ କରିବାରୁ ହରିଣ ତାକୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କାଜ ପେନ୍ଥା ଦେଖାଇ ଦେଇ ଗଛକୁ ଚଢ଼ାଇ ଦେଲା ଓ ସେ ଦୌଡ଼ି ପଳେଇଲା । ଏହାପରେ ଶିଆଳକୁ ଭେଟ ହେଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ଖାଲରୁ ମହୁରସ ବାହାର କରି ଖାଉଥାଏ । ହରିଣକୁ ଦେଖି ଖାଇବ ବୋଲି କହିବାରୁ ସେ ମୁହଁ ପୁରାଇଥବବା ସମୟରେ ସେହି ଖାଲରେ ଜୋରରେ ପେଲିଦେଲା ସ ହରିଣ ପଳାଇଲା । ଏହାପରେ ତିନିଜଣ ଏକସଙ୍ଗରେ ଦିନେ ଯୋଜନା କରି ମାରିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ହରିଣ ପତ୍ର ଗଦା ଉପରେ ବସିଥାଏ । ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି କହିଲା, ଆଜି ଶିକାରୀମାନେ ଆସିବେ । ତେଣୁ ମୁଁ ଏଠି ଲୁଚିବା ପାଇଁ ବସିଛି । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଆମକୁ ଲୁଚେଇ ଦେ । ସେମାନଙ୍କୁ ହରିଣ ପତ୍ରରେ ଲୁଚେଇ ଦେଇ ପଳେଇଗଲା । ଆଉ ଦିନେ ଗୋଟିଏ ନଦୀ ତଟରେ ନଦୀ ବାଲିରେ ହରିଣ ଶିମ୍ଭ ଭାଜି ଖାଉଥାଏ । ସେହି ତିନିଜଣ ମିଶି ପହଞ୍ଚି ଯିବାରୁ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲା, ଏହି ତତଲା ବାଲିରେ ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଖିରୋଗ ଭଲ କରିଦେବି । ସମସ୍ତେ ଭଲଭାବରେ ଦେଖିପାରିବ । ସମସ୍ତେ କହିଲେ, ଆମର ଆଖି ଭଲ କରିବେ । ଏହାପରେ ହରିଣ କହିଲା, ପ୍ରଥମେ ଟିକିଏ ପୋଡ଼ିବ ଓ ପରେ ଭଲ ହୋଇଯିବ । ଏହାପରେ ଜଣ ଜଣ କରି ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଖିରେ ତତଲା ବାଲି ଦେଇ ଆଖି ଫୁଟାଇଦେଲା । ଶେଷରେ ସମସ୍ତେ ମରିଗଲେ ଓ ହରିଣ ସୁଖରେ ରହିଲା ।

(୪୨)

ମୁଲୁଷ୍ଟ ରାଜ୍ୟଆ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ଆସିଆନା । ଆର ସାତଗୋଟା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ଆସିଆନକି । ଆରା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡକା କାଣ୍ଡାରିଆ ଆଡ଼େନକି । ଶେଷରେ ସାନ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ କାଣ୍ଡାରିଆ ଡେନକି । ତ୍ରିଅର ଗାତାଇ ଗିତିଆନକି ଜ ଜାନିଆଁ ଗମଆକି । ତାପରେ ଆରକି ଛଅ ଭଉଣୀ ଗାମକି ନିଂଦିନମିଂ ବଣବ ନନା । ଆରତେ ଅବଗଜତେ ଉପାୟ କିବକି । ବଣବ ନନା ଗାମକି । ବଣ ଗଟା ଅଜାନଗାନକି, ଏରାତେ ମୁଲୁଷ୍ଟ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡତେ ବାବୁଙ୍ଗ କେତାବ । ଆର ମୁଲୁଷ୍ଟକଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡକି ଆରତେ ଅରେନ କି ଯ ଇଞ୍ଜା ଉନକି । ଆର ଅଚେତ ଇଆନ ଯ ରୟେସେରାନ ।

ଆରଦିନ ବରତେନଜ କାନିଆଁତେ ତାକେପେ ଗାମକି । ଆର ବୁଇର ଅନଜ ଉଣୁକୁଳ ତାକେୟ । ବୁଇର - 'ବୁଲୁନା କନକ ରାଣୀ ତକନା କନକ କାନିଆଁ କୁଳିତେ । ଶହାଡ଼ା ଇଞ୍ଜାର ବରତେନ କାନିଆଁ ଗମନମ ଆମତେ ।'

କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ - 'ବୁଲୁର ଆରମିଡ଼େ ବୟଂ ତକ ଅରିମଡ଼େ ନିଞ୍ଜ । ନ ଅଂଚେର ସାତ ଭଉଣୀ ଗଟାଂତେ ନୁକିୟ ବାବୁଙ୍ଗ ରାଣୀ କପାଳତେ ଡେଜ ।'

ଅଚେତା ଆରତେ ଆରିମାନକି ବୁଲୁର । ଅଚତା ବର ଅନଜ ନିଜେ ଜୟକୁ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ବାବୁଙ୍ଗ ବିଷରେ ଗଗଜ ଉପରେ ତକଆନତେ । ବରଆ ଲୁକରକି ଚେର ମୂଳି ଅଷ କାନିଆଁରାଏତେ ତିଞ୍ଜକିଜ କାନିଆଁରେ ଡିଅ ଇଆନା ଅରୁତା ବାହାଘର କୁରିଆନା । ଅଚତା କାନିଆଁରାୟ ସମୁଦାୟ ଆଜିର କିତେ ତାକେୟ ତୁଡୁଙ୍ଗତା ଦିନ ଆଜିର କିତେ ତାଲେୟଜ ବାବୁଙ୍ଗ ବିଷ ତଣ ଗାତ ତିଡ଼ିଞ୍ଜ ବିରି ଆରକି ଉରକିଜ ତୁଙ୍ଗକି । ସାନ କାନିଆଁର କୁଇଁକାରଡ଼ା ଇଞ୍ଜାରାତେ ଡିଅର ରୟେୟେନା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋପିଏ ରାଜ୍ୟରେ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ଓ ତା'ର ସାତଟି ଝିଅ ଥାଆନ୍ତି । ସେ ଝିଅମାନଙ୍କର ବିବାହ ପାଇଁ କୌରସି ବରପାତ୍ର ଆସିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ସାନଝିଅ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବରପାତ୍ର ଆସିଲେ । ବିବାହର ଦିନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଏହାପରେ ଅନ୍ୟ ଛଅ ଭଉଣୀ ସେହି ସାନ ଭଉଣୀକୁ ମାରିବାର ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରି ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯିବାକୁ କହିଲେ । ଜଙ୍ଗଲ ଯିବା ବାଟରେ ସେମାନେ ସାନ ଭଉଣୀକୁ ଗୋଟିଏ ହୁଙ୍କା ପାଖକୁ କୋଳି ତୋଳିବା ପାଇଁ ପଠେଇଲେ । ସେଠାରେ ଆଗରୁ ରହୁଥିବା ଗୋଟିଏ ସାପ ସାନ ଝିଅକୁ କାମୁଡ଼ିଦେଲା । ଅନ୍ୟ ଭଉଣୀମାନେ ଅଚେତ ଅବସ୍ଥାରେ ତାକୁ ଆଣି ଘରେ ରଖିଲେ ।

ପରଦିନ ବର ଆସିବା ପରେ ସେ କନ୍ୟାକୁ ଡକାଗଲା । ମାଆ ଯାଇ ପ୍ରଥମେ ତାକିଲା - 'ଉଠଲୋ କନକ ରାଣୀ, ବସଲୋ କନକ ବେଦୀରେ । ସାହାଡ଼ା ଘରର ବର ଆସିଲେ ବିବାହ ହେବା ପାଇଁ ।'

ଝିଅ କହିଲା - 'ଉଠି ନ ପାରଇ ମାଆ, ବସି ନ ପାରଇ । ଆମ୍ଭେ ଯାଇଥିଲୁ ସାତ ଭଉଣୀ, ବାଟରେ ପାଇଲୁ ସର୍ପ ରାଣୀ । ମଥାକୁ ମାଇଲା ହାଣି ।'

ଏହାପରେ ଆଉ କେହି ଉଠାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ବର ନିଜେ ଯାଇ ଦେଖିଲାଯେ ଝିଅ ସର୍ପ ବିଷରେ ମରିବା ପ୍ରାୟ ପଡ଼ିରହିଛି । ବରପକ୍ଷର ଲୋକ ବିଷ ହରଣ ଚେର ଦେଲେ । କନ୍ୟା ଭଲ ହେଲା ଓ ବିବାହ ଶେଷ ହେଲା ।

ଏହାପରେ ସେ କନ୍ୟା ତା'ର ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ନିଜର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ପାଇଁ ଡକେଇଲା । ନିଜର ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ଘରକୁ ଫେରିବା ଦିନ ସାପ ବିଷ ଖୁଆଇ ପଠେଇ ଦେଲା । ସେହି ଛଅ ଭଉଣୀ ଫେରିବା ବାଟରେ ପଡ଼ି ବିଷଜ୍ୱଳାରେ ମରିଗଲେ । ସାନ ଝିଅଟି ସୁଖରେ ଶ୍ୱଶୁର ଘରେ ରହିଲା ।

(୪୩)

ମୁଇଁ ରାଜ୍ୟଆ ସାଧବ ଆସିଆନା ଆର କାନିଆଁ ଉନଜ ସୁଖରେ ଚଳନମାନ । ଆର କୁଟୁମ୍ବର ମୁଇଁ ଜନ୍ମ କିବବିରି ଗଜ । ସାଧବ ବଳର ଆସିଆନ କାନିଆଁ ମୁଇଁତା ଉନେଗାମଜ ଆର ତଗରାଧନା । ଅଚତା ତଗରାୟନା ବିରି ତ୍ରିଅର ମୁଇଁ କାନିଆଁ ଅରେ ନାନ । ଆରା ଆଗିଲା କନଡ଼ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କୁବାବ ଇସ୍ତୁଲ ଅଜନ ମାନା ଆଗିଲା କନଡ଼ତେ ତ୍ରିଅର ଆକୁଇକି ତଣ ଉରୁତେ ଆଡ଼ିକେ । ଆର ଦିନମିଂ ରାସ୍ତାତେ ସ୍କୁଲ ଅଜନ ମାନା । ଗବାବାଂତେ ମୁଇଁ ଅକେଜ୍ ଗଚେର ଆର ଏରେତେଜୟ । ଆରା ଆଲିଂତାତେ କେଷ୍ଟେଲାନ କି ଉନିଉଡ଼ିତା ଜିଜିଂମାନକି କଷ୍ଟେଲାନ ଗାମ ମୁଣୁଷକନ ନଷ୍ଟେତେ, ଏରେ ଗମତ ଅଲେଜ ତେ ଆବରାୟ ଆଞ୍ଜି ତିଂକେ । ମୁଲଷକନଷ୍ଟେ ଗାମ ଆଞ୍ଜି ଆରତେ ଆରୁମଡ଼େ ଏକେ ଜେନା ଆବିରେ ଆଞ୍ଜି ବାରବାୟ ଆଞ୍ଜିତେ ଜାତି ଲୁକକି ଆଞ୍ଜିତେ ସମକେହି । ଆଞ୍ଜି ଜାତି ମାରାମିଇନା । କେଷ୍ଟେଲାନ ଗାମ ଆଞ୍ଜି ମୁଇଁ ଆମତେ ମନ୍ତ୍ର ତିଞ୍ଜମ ଏରେ ଗାମ ମାବିରାଓୟ ଆମା କିଛି ଆରିଧନା । ଅଚୁତା ଆର ଆବିରାୟ କେଷ୍ଟେଲଜ୍ ଖୁସିଆନ ଜ ମୁଇଁ ମାଟା ପକ୍ଷା ତିଞ୍ଜ । ଆମ ଇନି ବେଲେର ଡ଼େ ମେସବଜ ସୁରୁ କତାରେ ମେକଂଏ । ମିସିଂ ଆମତେ ଅଚତା ବିଷ ତିମିନ ଡାଇୟ ବୁଇନଂ ।

ଆରଦନ ଆରା ବୁଇ ବିଷ ଆଉ ତଣ ମେସାଇକେ ବିରି ତିଞ୍ଜ । ଆର ଏରେ ଆଲିରେ ବଦଳାୟାନ ଅରେନନ ଏରେ ଆଲିର ଉର । ଯଉଟା ବିଷ ଆଲି ଏରେ ବଇର ରଜ ଗଜ । ଅଚତା ଆକବଗ ମୁଲଷକନଷ୍ଟେ, ଶାନ୍ତିରେ ରସଆନା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସାଧବ ଥିଲା । ସେ ବିବାହ କରି ସୁଖରେ ଚଳୁଥିଲା । ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ ଗୋଟିଏ ଶିଶୁପୁତ୍ରକୁ ଜନ୍ମ ଦେବା ପରେ ମରିଗଲା । ସାଧବର ବୟସ ଥିବାରୁ ସେ ଆଉ ଥରେ ବିବାହ କଲା । ଏହାପରେ ପୁଅଟି ଧିରେ ଧିରେ ବଡ଼ ହୋଇ ସ୍କୁଲକୁ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସାବତ ମାଆ ଏହି ପୁଅକୁ ବେଶ୍ ଭଲ ପାଏ ନାହିଁ । ଭଲକରି ଗଣ୍ଠେ ଖାଇବାକୁ ବି ଦିଏ ନାହିଁ । ସେ ଦିନେ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଉଥିବା ବାଟରେ ବଳଦ ମରି ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖିଲା । ଏହା ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚିଲ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି କହିଲା- ଏ ପିଲା ଏ ମଡ଼ଟିକୁ ପଦାକୁ ବାହାର କରିଦେ, ମୁଁ ଖାଇବି । ସେ କହିଲା ମୁଁ ଏହା କରିପାରିବି ନାହିଁ । ମୋତେ ଜାତିଭାଇ ଧରିବେ । ମୋର ଜାତି ମାରା ହୋଇଯିବ । ଚିଲ କହିଲା ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମନ୍ତ୍ର ଦେଉଛି । ଏହ କହି କାଢ଼ି ଦେଲେ କିଛି ହେବ ନାହିଁ । ଏହାପରେ ପିଲାଟି ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ପଢ଼ି ବାହାରକୁ କାଢ଼ିଦେଲା । ଚିଲ ଖୁସିହୋଇ ପିଲାକୁ ଗୋଟିଏ ବିର ପକ୍ଷୀ ଦେଲା, ଯାହାକୁ ଦେଖିଲେ ଭବିଷ୍ୟତ କଥା ଜାଣିହୁଏ । ଏହାଧରି ତା'ଣ ମାଆକୁ ଦେଖିବାରୁ ସେ ତା'ଣ ରୂପ ଦେଖିପାରିଲା ।

ତା ପରଦିନ ତା'ଣ ମାଆ ତାକୁ ଭାତରେ ବିଷ ମିଶାଇ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା । ପିଲାଟି ଏହା ଜାଣିପାରି ଭାତ ଥାଳି ବଦଳ କରିଦେଲା । ସେ ଭଲ ଭାତ ଥାଳି ଖାଇଲା ଓ ତା'ର ମାଆ ବିଷମିଶା ଭାତ ଥାଳି ଖାଇ ନିଜେ ମଲା । ଏହାପରେ ମା' ଛେଉଣୁ ପିଲାଟି ସୁଖରେ ରିହିଲା ।

(୪୪)

ମୁଇଣ୍ଡ ସାଧବ ବଗାଳିଆ କାଣ୍ଡାଇକିଆ । ଆରକିଆ କଞ୍ଚଲାଣ୍ଡ ମୁଇଣ୍ଡ ଆର କନଡକି ଛଅ ଭାଇ ଆସିଆନକି ଆରକି ସମଦାୟ ମୁଲ କିବାନକିଯ ଚଳେକେକି । କାଣ୍ଡାଇ ଦିନମିଂ ବୁଢ଼ାତେ ଗାମ ମୁଇଣ୍ଡ ସେକଂଇ ବାମଲେନାଜ ବାଜିମା କନଡକି ଅନକି କନଡ଼ କି ଦିନମିଂ ଗାତାଆନକି । ଆରାକିଆ ଜିନିଷରକି କୁ ନଲର । କାଣ୍ଡାଇରେ ସବୁବାଉତା ମୁଇଣ୍ଡ ମୁଇଣ୍ଡ ଜିନିଷରକି ଗାରଗାର । ଗାରଗାର ଅତତା ଆଳିତି ସମୁଦାୟ ତେନକି ବୁଢ଼ା ଗାମକେ ବଡ଼ାବ ଗବକେକୁ ତେରେନ ଇଜିମ୍ । ଅତତା ଲୁପ୍ତା କାଣ୍ଡାଇକିଆ ଆଇକାରେ ଜିନାକିଆ ।

ଆରଦିନିଂତା ସମୁଦାୟ ବଣବ ଅନକି । କନଡ କିତେ ଲଟବ ଜବରା
 ତିଡ଼ିଞ୍ଚେର କଞ୍ଚେଲଣ୍ଡେତେ ଆଚଲା ଓ ତଣ ତିଞ୍ଚେକେ । ତେରେନ ସୁମୁଣଂ ଅନଜ
 ବୁଡ଼ା ତେରେନ ଅବଜୟଜ କନଣ୍ଡକି ଜିମକି । ଇଞ୍ଚାତା ମୁଇଣ୍ଡ ସୁକୁଡ଼ାକ ଗଗଜ
 ସୁମୁସିଂତେ ଉଜୁରତେର ଡ଼ାଗ୍ ଅରେନତେ ଅନା ଗାମଜ ଇଂଜବ ଅନ ମୁଇଣ୍ଡ ଆଣୁ
 ତେନ ବିରି ପାଞ୍ଚି କାକାରତେ ଅଗଜ । ମୁଇଣ୍ଡ କାକାର ମୁଇଣ୍ଡ ବକରାଇର ରାୟନା
 କିଆ ବଳତେ ବାନକଡ଼ର ଇଞ୍ଚା କିବାନ କିଆ ବିରି ଅଜାଜ୍ ଜିମକିଆଜ ରହାନକିଆ ।

ଏରେ ରାଜ୍ୟଆ ରାଜରେ ପାରିଧି କିକିବତେ ଆରିସେରେ । ବୁଲିବୁଲି
 ଲୁକକି ତାଗ ଏଜେଲାନ ଅନକି । ରାଜା ଗାମ ମାଣ୍ଡା ତାକ ଆସିକେ । ସୁମସିଂ
 ତାଞ୍ଚାତେ ବିରି ଜୟ ତାକ ମାଣ୍ଡାକ ଆସିକେ ଯୁ । କୟକିଜୁ ବହୁତ ଲାଙ୍କା ମୁଇଣ୍ଡ
 ବଣୁଆ ବଗକି ତକସେରେ କି । ଏରା ଅନକିୟୁ ପୋଖରୀ । ବଗ ମୁଇଣ୍ଡ ଜାଗା
 କୁଆଳ ସଙ୍ଗକେ । ଏରା ଜୟକିଜୁ ଇଞ୍ଚା ଆସିକେ ।

ଲୋକ ଇଞ୍ଚାବ ଅକନିଜ ଲାଲାଇଜ୍ ଗାରାନକି । ଆର ମୁଣ୍ଡୁଷଞ୍ଚିଲାଣ୍ଡେ
 ଆଞ୍ଚି ଇଞ୍ଚି ନେଙ୍ଗଲାର ଆସିକେ ଗାମ ଆଞ୍ଚି ଲାଲାଇ ମାମାତେ ତିଡ଼ିଞ୍ଚିରିମତେଂ
 ଜେନା ଆରକି ଗାମକି ନିଂ କତେ ନିଡ଼ିଂ ଜେ । କତେ ଆଣିଜାନଜ୍ ତିଂଜ୍ ଏରେବେଳା
 ଆରତେ କଗଗକି ରାଜା ଆସରବ । ସେମାନେ କହିଲେ ଆମେ ଲୁଗା ଦେଉଛୁ ଲୁଗା
 ପିନ୍ଧି ସେବାନକୁ ନିଆ ହେଲା ସେତେବେଳ କଗଗାନ କିଦ ରାଜା ଆସର ଆଇବି
 ଆହକି ।

କାକାର ବଣତା ତୁଙ୍ଗ । ବକ ରାଏରତେ ବିହୁତ ତଗରା ଅକି ଆରତେ
 ଅରୁତା ଆଣୁକି ତେନକିୟ ଯିମଞ୍ଚକି ଆରା ଖପୁରି ଅଳକ ସେରାନ ।

ମୁଇଣ୍ଡ ଛେଲିଆ ବଣବ ମେରମ ସରାଇ ଗଗ । ବଣ ବୁଲିବୁଲି ମୁଇଣ୍ଡ ଜାଗା
 ଖପୁରୀର ଅଳଗ ସେରେ । ଜୟଜ ଛେଲିଆ ଗୋକା ସେଗଜ ଅରେନାନ ଆରତେ
 ସାରିଜି ବନାଇନ ବିରି ଗାଁ ଗାଁ ବୁଲିଅ । ଶେଷରେ ସାରିଜି ସବାନଜ ରାଜା ସାମୁରା
 ଆଉଟିଆନା । ରାଣୀ ଆରତେ ତଣ ଉରୁତେ ତିଞ୍ଚି । ସାରିଜି ଉନ୍ ବିରି ତଣ ଉରେ
 ଉଆଗାମ, ଆରା ସାରିଜିରତା ଖପୁରୀରେ ଅନ ଆରୟାଅ । ମୁଇଣ୍ଡ ସେଲକ୍ ଖପୁରୀ
 ଲଗାୟ । ତାପରେ ରାଣୀ ଏଣେ ଖପୁରୀରେ ଏଲେବ ତୁଲଜାକ ମଣିଷ ପରିକା
 ତିଆରିୟଜ ମହାପୁରୁ ତାକେୟ ଜୀବନ ତିଂଞ୍ଚି । ମୁଲୁଷ କନନଣ୍ଡେ ବୁଲୁରାନ୍ ବିରି
 ବକରାଏରତେ ଚିନିଅଁ ।

ଅଗିଳା ସାରିକିଲରେ ତିଅ ଅଜାଜାଆନ ଅକଲଂଜ ବଳତେ ସେଲଗ ସାମାନ୍
 ତେଜି ବିତେ କେରାବଡ଼େ । ଅରୁତା ଆରତେ କେହି ବିକ୍ ମୁଗାମି ଆଡ଼ିଞ୍ଜିକି । ଆର
 ଆଉଥର ମିତା ମେରମ ସରାୟ । ଆର କିଆ ବାଲ, ଭଉଣୀ ରାଜା ଉଆଁସଆ ତିଅ
 ରଏଆନା କିଆ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ସାଧବ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ରହୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ
 ଝିଅ ଓ ଛଅ ପୁଅ ଥିଲେ । ସେମାନେ ମୂଲ ଲାଗି ଯେଟ ଯୋଷଡ଼ି । ଦିନେ ବୁଢ଼ା
 ବୁଢ଼ୀକୁ କହିଲା- ଆମେ ଆଜି କୁକୁଡ଼ା ମାରି ଦୁଇଜଣ ଖାଇବା । ପିଲାମାନେ ଏକଥା
 ଶୁଣିଲେ । ପିଲାମାନେ ବିଚାର କରି ସବୁ ଜିନିଷ ନେଇଯାଇଛି । ରାନ୍ଧିବା ପରେ
 ସମସ୍ତେ ଆସିବାରୁ ବୁଢ଼ା କହିଲା ଜଙ୍ଗଲକୁ ନେଇ କେନ୍ଦୁ ଖୁଆଇ ଦେବି ଓ ନିଜେ
 ମାଂସ ଖାଇଲେ ।

ପରଦିନ ସମସ୍ତେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲେ । ବୁଢ଼ା ପୁଅମାନଙ୍କୁ ଅଖାଦ୍ୟ ପୁଡ଼ିଆ
 ଦେଇଥାଏ ଓ ଝିଅକୁ ମାଂସ ଭାତ ଦେଇଥାଏ । କେନ୍ଦୁ ଗଛ ପାଖକୁ ଯାଇ ବୁଢ଼ା
 କେନ୍ଦୁ ତୋଳିଲା । ପିଲାମାନେ କେନ୍ଦୁ ଖାଇଲେ । ଘରୁ ନେଇ ଯାଇଥିବା ଲାଉକୁ
 ଗଛରେ ଟାଙ୍ଗିଦେଇ ବାପା ପାଣି ଆଣିବାକୁ ଯିବ କହି ଘରକୁ ପଳେଇଲେ ।
 ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ ଆସି ଭାଇକୁ ମାରିଦେଲା । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଭାଇ ଓ ଗୋଟିଏ
 ଭଉଣୀ ରହିଲେ । ଜଙ୍ଗଲରେ ସେ ଦୁଇଜଣ ବସା ବାନ୍ଧି ଆଳୁ କାଇ ଖାଇ
 ରହିଲେ ।

ପାରିଧି ସମୟ ଆସିବାରୁ ରାଜା ପାରିଧି କରିବାକୁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି ।
 ରାଜାଙ୍କୁ ଶୋଷ ହେବାରୁ ରାଜାଙ୍କ ଲୋକମାନେ ପାଣି ଖୋଜିଲେ । ସେମାନେ
 ଗଛରେ ଚଢ଼ି ଅନୁମାନେ କଲେ ଯେ ଯେଉଁଠି ବଗ ଥିବ ତା ପାଖରେ ପୋଖରୀ
 ଥିବ । ଯେଉଁଠି ଧୂଆଁ ଉଠୁଥିବ, ତା ପାଖରେ ଘର ଥିବ । ତା'ପରେ ସେମାନେ ଧୂଆଁ
 ଉଠୁଥିବାର ଦେଖି ସେ ଭାଇ ଭଉଣୀ ରହୁଥିବା ଘର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେମାନେ
 ଝିଅଟିକୁ ନିଆଁ ମାଗିଲେ । ଝିଅଟି କହିଲା ମୁଁ ଲଙ୍ଗଳା ହୋଇ ନିଆଁ ନେଇ ଦେଇପାରିବି
 ନାହିଁ । ସେମାନେ ତାକୁ ଲୁଗା ଦେଲେ । ଝିଅଟି ଲୁଗା ପିନ୍ଧି ନିଆଁ ଆଣି ଦେବା
 ସମୟରେ ଝିଅଟିକୁ ଧରି ପକାଇଲେ ଓ ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଗଲେ ।

ଭାଇ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଯେଉଁଲା । ସେ ଭଉଣୀକୁ ବହୁତ ଖୋଜିଲା । ସେ ପିଲାକୁ ମାଙ୍କଡ଼ମାନେ ଖାଇଗଲେ । କେବଳ ଖପୁରାଟି ପଡ଼ିଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଛେଳିଆ ଟୋକା ସେହି ଖପୁରାକୁ ନେଇ ସାରଙ୍ଗୀ ତିଆରି କଲା ଓ ଭିକ୍ଷା ମାଗି ମାଗି ବୁଲିଲା । ଶେଷରେ ସେ ସାରଙ୍ଗୀ ଧରି ସେଇ ରାଜା ଓ ରାଣୀଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ରାଣୀ ତାକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ ଓ ସାରଙ୍ଗୀ ରଖି ଖାଇବାକୁ କହିଲେ । ସେଇ ସାରଙ୍ଗୀକୁ ରାଣୀ ଆଣି ସେଥିରୁ ଖପୁରାଟି ବାହାର କରି ସେଥିରେ ଗୋଟିଏ କୁକୁର ଖପୁରୀ ଯୋଡ଼ି ଛେଳିଆ ଟୋକାକୁ ଦେଇଦେଲେ । ଏହାପରେ ରାଣୀ ସେହି ଖପୁରାକୁ ଢିଙ୍କିରେ କୁଟି ମଣିଷ ପରି ତିଆରି କରି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଡାକି ଜୀବନଧାସ ମନ୍ତ୍ର ପୁଞ୍ଜିବାରୁ ସେ ପିଲାଟି ବଞ୍ଚିଉଠିଲା ଓ ନିଜ ଭଉଣୀକୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲା ।

ସେପଟେ ଛେଳିଆ ଟୋକା କୁକୁର ଖପୁରୀର ସାରଙ୍ଗୀ ପାଇ ସେ ଭୋ ଭୋ ହେବାରୁ ଲୋକମାନେ ଭିକ ଦେଲେ ନାହିଁ । ସେ ପୁଣି ଛେଳି ଚରେଇଲା ।

ରାଣୀ ନିଜର ଭାଇକୁ ପାଇ ଖୁସି ହେଲେ ଓ ଦୁଇଜଣ ରାଜ ଉଆସରେ ରହିଲେ ।

(୪୫)

ମୁଇଣ୍ଡ ସାଧବର ମୁଇଣ୍ଡ କଞ୍ଚିଲାଣ୍ଡ ଆସିଆନା । କଞ୍ଚିଲାଣ୍ଡ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କୁବାୟ । ନାଲବ ଉଆ ତାକତେ ଅନ । ଗଉଳ କନନ ମଇଁଷି ଚରାଏନମାନିଉଆ ଡାକ ଜାଗତେ । ମୁଇଣ୍ଡି ଚରାକଇ ଗାତବ କନନଡ଼େ ସାଧବ କଞ୍ଚିଲାଣ୍ଡତେ ଭଲମନ୍ଦ ଗାଏ ଏଅନ କେୟାୟ ବାନଂ ତୁଙ୍ଗକେୟା । ତୁଂଗ କିଆଜ ଦିନି ଦହି ଆବସଙ୍ଗ ଗଗ ।

ଆଞ୍ଜିତେ ବିରି ମେଗାମକେ ଏଜେମା ଦେଇନା

ଯଦି ତାକ୍ ଆମ ଅନାନା ଆରାତା ଦହି ଉଣ୍ଡିକି

ଦିନମିଂ ଆବସଙ୍ଗର ଅବାର ଇଂଞ୍ଜାରାରତେ ତାକେଅ ଅବାର ଦହି କୁରୁନାନ । ଏରେ ପିଲାରେତେ ତାକେୟ ନନତେ ରହେନାଗା ଗାମ । ଆରତେ ଏରା ଜମିବାଡ଼ି ତିଞ୍ଜିକି ଚାଷବାସ କିବାନା ଏରା ରହେଏନା । ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ଚଳୟେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ସାଧବର ଗୋଟିଏ ଝିଅ । ସେ ଝିଅକୁ କେଉଁଠାକୁ ଛାଡ଼ି ନଥାଏ । ଝିଅ ବଡ଼ ହେବାରୁ ନଦୀକୁ ଗାଧୋଇବାକୁ ଗଲା । ଗଉଡ଼ ପିଲା ମଇଁଷି ନେଇ ଛାଡ଼ି

ଦିଅନ୍ତି ଗାଧୁଆ ତୁଠରେ । ଗଉଡ଼ ପିଲା ଝିଅ ପଟରେ ଗଲା ଓ ତାକୁ ବିବାହ କଲା ।
ସେ କ୍ଷୀର ଦହି ବିକ୍ରି କଲା ।

ମୋତେକି ବୋଲନ୍ତି ଏ ଜେମା ଦେଇନା
ଦିହ ପାଣି ଚଲା ରଖନା ।

ତାଠୁ ଦହି ରଖନ୍ତି । ସାଧବର ଝିଅ ସାଧବ ଘରକୁ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳେ
ସେମାନେ ତାକୁ ରଖିନେଲେ । ସାଧବ ତାକୁ ସେଠି କିଛି ଜମି ଦେଲା । ସେମାନେ
ଜମିବାଡ଼ି କରି ସେଠାରେ ଖୁସିରେ ରହିଲେ ।

(୪୭)

ଦିନମିଂ ମହାପୁରୁ ମୁକ୍ତ ସଳପ ସୁସୁସିଂତେ ରାତେ ତେନଜ ଆଟିକା
ଉଜୁର । ମହାପୁରୁ ସୁମସିଂ ଲକାରାତେ ଲେବେର କିଆ । ବଟବ କୁଆଙ୍ଗ ଓ କୁଆଙ୍ଗୁଣୀ
ଏରେ ଗଟାଂ ଦେଇ ଅନକିଆ ଆରକିଆ ଜୟକିଆ ଆଟିକା ଉଜୁରୁଇ ସେରେ ।
ଆରକିଆ କୁଆଙ୍ଗ ଭାଜାନ ବିରି ଆଟିକାରେତେ ଅବଳେ ଅକିଆଜ ଉରକିଆ ।
ମହାପୁରୁ ଦମ୍ଭଦ କୁଆଙ୍ଗରିକି ଆତେ ଲେଲେଦାନ । ଆରଗାମ ଆଞ୍ଜତେ ଆଗାର
ଚେରାଜ ଆଞ୍ଜ ଡିଞ୍ଜେ ତାନ ଆପା ବିତେ କଲେର ଆଅବଳେୟାନଜ ଆଉରକେ
ତାଇ ଆଞ୍ଜ ଅପାତେ ଅଭିଶାପ ଡିକେ, ଆପାହଡ଼ା ଡିଡ଼ିତେ ଆଲାଉନା ବିରି ଆଗଇରେ ।
ଏତେ ଦିନତାସୁନ/କୁଆଙ୍ଗ ଗାତାକୁଗରେ ମଦ ଉରକିଆଜ ଗୁରୁଚେରେ କିଆ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଦିନେ ମହାପ୍ରଭୁ ଗୋଟିଏ ସଳପ ଗଛରେ ସଳପ ରସ ପିଇବା ପାଇଁ
ଗୋଟିଏ ହାଣ୍ଡି ବାନ୍ଧିଥିଲେ । ଏହାପରେ ସେ ସେହି ଗଛ ପାଖରେ ଥିବା ଚଟାଣରେ
ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ସେ ଜାଗାଟି ଜଙ୍ଗଲ ଜାଗା ହୋଇଥାଏ । ସେହିରାସ୍ତା ଦେଇ
ଦୁଇଜଣ କୁଆଙ୍ଗ ସ୍ତ୍ରୀମା ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଯାଉଥିଲେ । ସେମାନେ ହାଣ୍ଡି ଚଙ୍ଗା ହୋଇଥିବାର
ଦେଖିଲେ । ଏହା ଦେଖି କୁଆଙ୍ଗ ହାଣ୍ଡିରୁ ସଳପ ରସ ଆଣି ପିଇଦେଲା । ଏହାପରେ
ମହାପ୍ରଭୁ ଉଠିପଡ଼ି କହିଲେ - ମୋତେ ମାଗିଥିଲେ ଦେଇଥାନ୍ତି, ତୁମେ ନିଜେ
କାହିଁକି ଖାଇଲ ? ଏହାପରେ ସେ ଅଭିଶାପ ଦେଲେ ଯେ କୁଆଙ୍ଗମାନେ ଏହିପରି
ମଦ ପିଇ ବିଭିନ୍ନ ଜାଗାରେ ପଡ଼ି ମରିବ । ସେହିଦିନଠାରୁ ମଦ ପିଇ ରାସ୍ତାଘାଟରେ
ପଡୁଛନ୍ତି ।

(୪୭)

ମୁଇଁଷ ରାକ୍ଷସ ଆସିଆନା । ଆରା କୁରୁମ୍ଭୁଆର ପାଞ୍ଚକଣ କଞ୍ଚିଲାଣ୍ଡ
ଆସିଆନକି । ଆରକି ସଦାବେଳେ ଲୁକକିତେ ଆରଧି କିବକିକି ବରି ଦିନ କାଟେରେକି
ସାନ କଞ୍ଚିଲାଣ୍ଡ କୁଜତ ଦମ୍ଭକିବକେ । ଆର କଂସେରଜ ଆର ବୁଇରତେ କଳ
ଦାନ୍ତର ମନ୍ତ ସମୁଦାୟ ଦାନ୍ତରା ଉଠେକେ ।

ଦିନମିଂ ରାକ୍ଷସୀ ମୁଇଁଷ ବ୍ରାହ୍ମଣ କନନ ଆରଧି କିବାନଜ ଅରେନ । ସାନ
କଞ୍ଚିଲାଣ୍ଡତେ ଡିଞ୍ଚକିଆ ଆମ ମଗଲାଏ ଗିଳିନସରେ ନିୟା ବାଡ଼େନଦ ବାଉରେ ।
ସାନ କଞ୍ଚିଲାଣ୍ଡ ବାମଣ କନଣ୍ଡତେ ବାହାଲନା ଗାମଜ ମନକିବ ଓ ଶେଷରେ ବୁଇରା
ସାମୁରାତେ ମନ୍ତ ଦାନ୍ତର ରେକି ଗାରନ । ବୁଇର ଆରତେ ମନ୍ତ ଦାନ୍ତର ଡିଞ୍ଚି ।

ମୁଇଁଷ ଅଲେଇଜଗେଅ ବିରି ବୁଇରତେ ଡିଞ୍ଚି । ବ୍ରାହ୍ମଣତେ ଆର ସବାନଜ
ବାହାଘର କୁରିଆନଜ ଡୁଙ୍ଗ । ଅରୁତା ରାକ୍ଷସୀ କଂଡ଼ ନିଜିମେ ଗାମଜିଜ ଗାତାଆନକି
ରାକ୍ଷସୀ କଞ୍ଚିଲାଣ୍ଡ ମନ୍ତ ସଶେର ବୋଲି ଆରକିତେ କଟି ଆକିବକି । ଅରୁତା
ଆରକିଆ ବାନଗବ ସୁକରେ ରଏୟାନ ଜିଆ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାକ୍ଷସ ଥିଲା । ତାର ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ୫ଟି ରାକ୍ଷସୀ ଝିଅ ଥିଲେ ।
ସେମାନେ ସବୁବେଳେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶିକାର କରି ଦିନ କାଟନ୍ତି । ସାନଝିଅଟି
ଟିକିଏ ଦୟାଳୁ ଥିଲା । ସେ ଜାଣିଥିଲା ଯେ ତା'ର ମାଆର କଳଦାନ୍ତରେ ମନ୍ତସବୁ
ଗଢ଼ିତ ହୋଇ ରହିଛି ।

ଦିନେ ରାକ୍ଷସୀ ଗୋଟିଏ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପିଲାକୁ ଧରି ଆଣିଲେ । ଏହାପରେ
ସେମାନେ ସାନଝିଅକୁ ରାକ୍ଷିବାକୁ କହି ପୁଣି ଶିକାରକୁ ଗଲେ । ଏହାପରେ ସେ ଝିଅ
ବ୍ରାହ୍ମଣପିଲାଟିକୁ ପାଇ ତାକୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲା । ଶେଷରେ ତା ମାଆ
ପାଖରେ ଥିବା ମନ୍ତ ଦାନ୍ତ ସବୁ ମାଗିନେଲା । ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପିଲାକୁ ନ ରାକ୍ଷି ଗୋଟିଏ
ଗାଈ ରାକ୍ଷିଦେଲା । ବ୍ରାହ୍ମଣ ପିଲାକୁ ଧରି ପଳାଇଲା । ଏହାପରେ ରାକ୍ଷସୀମାନେ
ଜାଣିପାରି ସେମାନଙ୍କୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଗଲେ । ମାତ୍ର ସାନ ଝିଅଟି ମନ୍ତ ଜାଣିଥିବାରୁ
ତାର କିଛି କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ସୁଖରେ ରହିଲେ ।

ମୁଇଁଷ ଗାଁତେ ମୁଇଁଷ ବୁଢ଼ା ଆସିଆନା । ଆର କୁରୁମ୍ଭ କନଡକିତେ ସବାନୟ ରହେନମାନ । ଆର ଏରେ ବଗିଚାରା ତେ ବାଇଗଣ, ଶିମ୍ଭ, କାଳାର, ମେଷାଶିଂଘ, ବୈଷଲୁ, ଶୁକୁଡାକ, ଚାଷ କିବ ସେରାନା । ଏରେ ବଗିଚାରେ ବ ଦିନି ମୁଇଁଷ ତୁପକ୍ ତେନଜ ବୈଷାକୁ ଜିମିଂକେ । ବୁଢ଼ା ଦିନମିଂ ବିଚାର କିବାନା ତୁପକତେ ଦିନମିଂ ତାଲେ ଡିଂଜେ । ବଗିଚାରେ ମୁଇଁଷ ବୈତାଳଲୁବ ଅରେନ ଆରା ଆଲୁଣ୍ଡା ମନ୍ଦିରେ ଆରିୟା ଜ ଲାଲାଇ ବାଇତାକୁବକ ରାତେ ଉଶିଗ ଉଶିଜ ସାଗାର ଏରାତେ ଅଚଂର । କଦଳୀ ଅଲାଇ ମୁଇଁଷ ତାନଚେର ଯେମିତି ତୁପକ ଆରିମ୍ଭେ କଂ କଂ ଜେନା । ତୁପକ ତେନ ଶୁକୁଡାକ ସାମୁରାୟ ତକ ଆନ ଜିମେ ବୋଲି ତୁମୁଗାର ଉସିଗ ଏରେ ବେଲା ତୁମୁଶିର ଲାଲାଇ କଲବ ଏରେ ତାସୁନ ତୁପକ ମେସାରତେ ବଗିଚାରେ ବ ସରେତେ ଆଡେଷ୍ଟେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ଗାଆଁରେ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ା ଥିଲା । ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଧରି ସେ ଗାଆଁରେ ରହେ । ବୁଢ଼ା ବଗିଚାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପନିପରିବା ଯଥା : ବାଇଗଣ, କଖାରୁ, ଲାଉ, ଭେଣ୍ଟି, ଶିମ୍ଭ ଆଦି ଚାଷ କରିଥିଲା । ହେସାଁ ବଗିଚାକୁ ସବୁଦିନ ଗୋଟିଏ ପେଟା ଆସେ । ସେ ବାଡ଼ିବଗିଚାର ସବୁ ପନିପରିବା ଖାଇଦିଏ । ଦିନେ ବୁଢ଼ା ବିଚାର କଲା ଆଜି ପେଟାକୁ ପାନେ ଦେବି । ସେ ବଗିଚାରୁ ଗୋଟିଏ ବୌତାଲୁ ଆଣିଲା । ଏହାପରେ ବୌତାଲୁ ଭିତର ଅଂଶ ଅତି ଯତ ସହକାରେ ବାହାର କରିଦେଲା । ଘର ଭିତର ରୁଲିରୁ ନିଆଁ ଆଣି ସେହି ବୌତାଲୁ ଭିତରେ ପୁରାଇ ରଖିଦେଲା । ଏହା ଉପରେ ଗୋଟିଏ କଦଳୀ ପତ୍ର ଘୋଡ଼ାଇ ରଖିଦେଲା ଯେମିତି ପେଟା ଜାଣିପାରିବ ନାହିଁ । ଏହାପରେ ଗୋଟିଏ କଦଳୀ ପତ୍ର ଘୋଡ଼ାଇ ରଖିଦେଲା ଯେମିତି ପେଟା ଜାଣିପାରିବ ନାହିଁ । ଏହାପରେ କଦଳୀ ପତ୍ର ଘୋଡ଼ାଇ ରଖିଦେଲା ଯେମିତି ପେଟା ଜାଣିପାରିବ ନାହିଁ । ଏହାପରେ ପେଟା ଆସି କଖାରୁ ପାଖରେ ବସିଲା । କଖାରୁକୁ ଖାଇବ ବୋଲି ଥଣ୍ଡ ପୁରାଇବାରୁ ଥଣ୍ଡ ପୋଡ଼ିଗଲା । ଏହାପରେ ସେହିଦିନଠାରୁ ଦିନବେଳେ ପେଟା ଆଉ ବଗିଚାକୁ ଆସେ ନାହିଁ ।

(୪୯)

ମୁଇଁଷ ଗାଆଁତେ ମୁଇଁଷ କଙ୍ଗେର ଆସିଆନା । ଆର ନାଆଁରା ଶୁକୁରୁ,
ଆର ସବୁଦିନ ମେରମ୍ ସଇରାକେ । ଆର ଭାବେୟ ଇଂଜାଠାକା ଜୁଇଁ ଜୀବନତ୍ତରିକି
ଆସିକେବି ଆରକି କିଛି କାମରେ ଆଲାଗାରକି । ଦିନମିଂ ଆର ଭାବେ ଭାବେ
ଲେବେରଂ ବେଲା ସ୍ୱପ୍ନ ଜୟ ।

ଆର ଆଗିଲା ଅଲେଇ ଆବଅନ । ଅଲେଇ ଗାମ ଶୁକୁର, ଆଂତେ ଆମା
ଇଂଜାବ ଗଂଜା ଆମତେ ଆଂଜ ବହୁତ ଉପକାର କିବେ । ଆଂୟୁ ଆମତେ କ୍ଷୀର
ଡିଂଜର । ଆଂୟା କନନିଶ୍ଚିକି ଆମ ଜମିତେ ହଳ ମିକିମା । ଆତତା ମୁଇଁଷ ମେରମ
ଆବ ଅନ । ମେରମ ଗାମ ଆଂତେ ଉନା । କୁବାଅଜ ଅଂୟତେ ମାପସଂଜା ବିରି
ରକୁବ ମେସଜା ।

ଅତତା ଶୁଆ କଡେରାବ ଅନ । ଶୁଆ ଗାମ ଆଂତେ ଆମ ଉନା ଆମା
ସହିତ ଅଂୟ ଗାତାଏନା । ଆମତେ ମୁଇଁଷ ଗାତାଗାତି ସାଜା ମିକିମା ।

ଅରୁତା ସେକ ଆବ ଅନ । ସେକଇ ଗାମ ଆଂୟତେ ଆମ ଉନା ।
ଆଂୟ କୁବାଜ ଆମ ଆଇମିଜିମେ । ବନ୍ଧୁକି ତେନ କିଜ ଆଂୟୁ ଆଇଏଲା
ମିଦିମେ ଆୟଂ କେରାବାନଜ ସେକାଳ ଏୟା ବୋଲି ମକଙ୍ଗେ । ଏରେ ପୁଇଁଷ
ସେକଇ କେକେରେ କେ ଗାମ ଶୁକୁରୁଆ ଲେବେରସ ଭାଙ୍ଗେ ଏନା । ବୁଇରତେ
ଗାମ ଆଂୟୟ ଇଂଜାୟା ପଶୁ କଡେର ଡିକି ସତ ଆସିକେକି କେତେ ଉପକାର
କିବକେକି ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ଗାଆଁରେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ଥିଲା ତା'ର ନାମ ଶୁକୁରୁ । ସେ
ପ୍ରତିଦିନ ଛେଳି ଚରାଇବାକୁ ଯାଏ । ସେ ମନରେ ଭାବୁଥିଲା ଯେ ଘରେ ଯେଉଁ
ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ ରହିଛନ୍ତି ସେମାନେ ସବୁ କୌଣସି କାମରେ ଲାଗନ୍ତି ନାହିଁ । ଦିନେ
ଏକଥା ଭାବି ଭାବି ଶୋଇପଡ଼ିଲା ଓ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲା ।

ସେ ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ଗାଈ ପାଖକୁ ଗଲା । ଗାଈ କହିଲା ଶୁକୁରୁ ତୁମେ ମୋତେ ତୁମ ଘରକୁ ନିଅ । ମୁଁ ତୁମର ବହୁତ ଉପକାର କରିବି । ମୁଁ ତୁମକୁ କ୍ଷୀର ଦେବି ଓ ମୋର ଛୁଆ ତୁମ ଜମିରେ ହଳ କରିବ । ଏହାପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଛେଳି ପାଖକୁ ଗଲା । ସେ କହିଲା ମୋତେ ରଖ । ବଡ଼ ହେଲେ ମତେ ବିକ୍ରି କରି ତୁମେ ଚାତକି କିଣି ପାରିବ ।

ଏହାପରେ ସେ ଶୁଆ ପାଖକୁ ଗଲା । ଶୁଆ କହିଲା ମୋତେ ନେଇ ରଖିଲେ ମୁଁ ତୁମ ସହିତ କଥା କହିପାରିବି । ତୁମୁକ ଗୋଟିଏ କଥାକୁହା ସାଙ୍ଗ ମିଳିଯିବ ।

ଏହାପରେ କୁକୁଡ଼ା ପାଖକୁ ଗଲା । ସେ କହିଲା - ମୋତେ ତୁମେ ମାରି ମୋର ମାସଂ ଖାଉଛ । ବନ୍ଧୁ ଆସିଲେ ମୋର ମାଂସରେ ଅତିଥି ଅତିଥି ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଛି । ମୁଁ ରାବିଲେ ସକାଳ ପାହିଲା ବୋଲି ଜାଣୁଛ । ଏହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ କୁକୁଡ଼ା ରାବ ଦେଲା । ଶୁକୁରୁର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସେ ତା'ର ମାଆକୁ କହିଲା - ଆମ ଘରର ପଶୁପକ୍ଷୀ ସତେ କେତେ ଉପକାରୀ ।

(୪୦)

ମୁଇଁଷ ରାଜ୍ୟଆ ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆସିଆନା । ଇଂଜାରେତେ ସାଉର, କୁରୁମ୍ବର କଅଁଳାଶ୍ଚ ଗାଣ୍ଡାମି ତଳେ ନମାନକି । ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣତା ସବୁଦିନ ଭିକ ଗାଗାର । ଭିକ ଅରେନକେ ବିରି ଆରକା ଲୁକରେ କିତେ ଚଳାଇକେ । ଦିନମିଂ ଆମିନକ୍ତା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଇଂଜାରେବ ଅନ । ଦୁଆରେତେ ଗାମ ଆମ ସହରେତେ ମନତାନା କାମ ପାଇଟ ମିକିବାନଜ ପଇସା ପତ୍ର ମୁକୁଇନା । ଆଞ୍ଜା ଗାତା ସମାବିରି ଏରେବ କମ ଅନାତାଇ । ଆରା କୁରୁମ୍ବରେତେ ଗାମ ଆଞ୍ଜା ତେରା ସହର ଅନା । ଆଞ୍ଜା ଲାଗି ଗାଣ୍ଡାମି ମଳାପ କିବେ । ଆରା କୁରୁମ୍ବର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବୁଆ କବ୍‌ସର ଢେକିତେ ତୁଲୁଙ୍ଗ । ରକ୍ତବ ତୁଲୁଙ୍ଗେଜ ଅଲାର ବନାଅ । ସେକାଳ ଇଆନା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆଳାଗ ସବାନ ଯ ଏକେତା ସହର ବାହାରବ । ଅନ ଅନ ମୁଇଁଷ ବରଗଛର ମୂଳରେ ତକଆନା ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରେତେ ତିଲାଏ ଏନା । ଆଞ୍ଜା ମୁଇଁଟମଣ୍ଡା ଜିମେ ନା ସମୁଦାୟ ଜିମେ । ଏରେ ବରଗଛ ଆଲିଂତା ଗାଣ୍ଡାମି ଭୂତ ଆସିଆନକି । ଆରକି ବ୍ରାହ୍ମଣ ବିରି କିବ୍‌ଡେ ଗାମକିଜ ମସୁଦୁଷ୍ଟି କିବ୍‌ସେକେ କି । ଏରେ ଭୂତରେ କି

ଗାମକି ଏ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏରେକି ତିଞ୍ଜିଂୟାନେ ଏରେକି ନିଜିମେ ଏରେ ବଦଳରେ ଆମତେ ଝୁଲାମୁଣି ତିଂଞ୍ଜ । ଏରେ ଝୁଲାମୁଣିରେ ଯାମେଗାନା ତା ତିମିନ୍ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭୂତ ଗାତାକିତେ ରାଜି ଇଆନା ଆର ସମୁଦାୟ ଆଳାଗ ଆରକିତେ ତିମିଜ । ଆର ଝୁଲାମୁଣି ସବାନଜ ଇଞ୍ଜାବ ତେନ । ଆର ତେଜା ତେଜାର୍ ମୁଇଞ୍ଚ ଗାଆଁତେ ବୁଲଇୟାନ । ଏରେ ଗାଁରା ନାମ ଚଳାଡିହା । ଏରେ ଗାଆଁରେ ମୁଇଞ୍ଚ ଧନୀ ଇଞ୍ଜା ଆସିଆନା । ଆର ଏରେ ଇଞ୍ଜାରେବ ଅନ ଏରାତେ ରାତି କଟାଇଁ ବ ସକାଳ ଇଂଜାବ ଅନାତାଲି ମନେ ମନେ ପାଞ୍ଚେୟ । ରାତିୟା ତିଲାୟ ଆନଜ ଏରେ ଝୁଲାମୁଣିତେ ତଣ ଗାରାନ । ଝୁଲାମୁଣି ତଣ ତିଞ୍ଜ । ଏରେ ଜୟଜ ବ୍ରାହ୍ମଣ ତାଟକାଲଏନା । ଆର ମୁଇଞ୍ଚ କୁଇନା ବିଲି ଯୋଜନା କିଡ଼ । ତଣ ଉର ବିରି ଅରୁତା ଧନୀ ଲୋକରେ ଆରାକନଡ଼ ବ୍ରାହ୍ମଣତେ ଦିନକିଆ ରାସ୍ତାତେ ଆର ଝୁଲାମୁଣିରେ ଗଗାନକେୟା । ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୁଣି ଏରେ ବରଗଛରେ ଅନ ଭୂତ କିତେ ସମୁଦାୟ ଦୁଃଖ ଜଣାଆ । ଏରେ ଅନକିୟ ଅମ୍ବଟ ଜିନିଷ ନିଡ଼ିଞ୍ଜେ ଗାମକିଜ ରାଜି ଇଆନକି । ମୁଇଞ୍ଚ ଶଙ୍ଖ ଆଉ ମୁଇଞ୍ଚ ବାଡ଼ି ତିଞ୍ଜକି । ଶଙ୍ଖତେ ଟାକା ମେଗେରାନଜ ଟାକା ତିମିନେ । ବାଡ଼ିତେ ଚୋର ଲୋକତେ ମାବୁୟଜ୍ ଆର ପୁଣି ଧନୀ ଇଂଜାରେ ଅନ । ଧନୀଘରେ ଆଉଟିଆନା ଆରକି ଏଥର ଅମ୍ବଟ ଜିନିଷ ଗଗଡ଼ା ଦିରେ ଯୋଜନା କିବାନ୍କି । ରାତିଆ ଶଙ୍ଖ ଆଉ ବାଡ଼ି ଚୋର କିକିବଡ଼ା ପାଇଁ ବାଡ଼ି ଆରକିତେ ବହୁତ ଆବୁଜ । ଆରକି ପୂର୍ବରୁ ଗର ସେରେନକି ଝୁଲାମୁଣି, ଶଙ୍ଖ, ବାଡ଼ି ଆରତେ ଫେରାଅ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏରେକିତେ ସବାନ ବିରି ଇଞ୍ଜାବ ଅନ । ଧନୀ ଇଆନ ଯ ଖୁସିରେ ଚଳେୟ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣଟିଏ ଗାଏ । ଘରେ ସ୍ତ୍ରୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଝିଅ ଚାରିଜଣ-ଗୋଟିଏ ପରିବାର ଚଳୁଥିଲେ । ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣଟି ସବୁଦିନ ଭିକ୍ଷା ମାଗି ଆଣି ନିଜର ପରିବାର ଚଳାଇଥାଏ । ଦିନେ ଆଉ ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘରକୁ ଆସିଲା । ତାକୁ କହିଲା ତୁମେ ସହର ଯାଇ କାମକଲେ ଭଲ ରୋଜଗାର କରିବ । ତୁମେ ଯାଅ ସହରରେ କାମ କରିବ । ସେହି ବ୍ରାହ୍ମଣଟିର କଥାମାନି ସେ ସହରକୁ ଯିବାକୁ ମନସ୍ତୁ କଲା । ତା' ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା - ମୁଁ କାଲି ସହରକୁ ଯିବି । ମୋ ପାଇଁ ଚାରିଗଣ୍ଡା ମଣ୍ଡାପିଠ ତିଆରି କରିବେ । ତାର ସ୍ତ୍ରୀ

ସଙ୍ଗେ ଧାନ ଶୁଖାଇ ଦିନିକିରେ କୁଟିଲା । ତାପରେ ଚାଉଳ ଭିଜାଇ ବାଟିକୁଟି ପିଠା ତିଆରି କଲା । ସକାଳ ହେଲା । ବ୍ରାହ୍ମଣଟି ପିଠାଧରି ପାଖ ସହରକୁ ଯିବାକୁ ବାହାରିଲା । ଯାଇ ଯାଇ ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ବରଗଛ ମୂଳର ବସିଲା । ଗରିବ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଭୋଗ ଲାଗିଲା । ସେ ଭାବିଲା ଏକ ଗଣ୍ଡା ଖାଇବି ନା ସବୁଯାକ ସବୁଯାକ ଖାଇଦେବି । ସେହି ବରଗଛ ଉପରେ ଚାରିଟି ଭୃତ ଥାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣର ଗତିବିଧି ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି । ସେଇ ଭୃତମାନେ କହିଲେ - ହେ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ସେ ପିଠାଗୁଡ଼ିକୁ ଆମକୁ ଦେଇଦେ । ଆମେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଖାଇବୁ । ତା ବଦଳରେ ଆମେ ତୋତେ ଗୋଟିଏ ଝୁଲାମୁଣି ଦେବୁ । ସେ ମୁଣିକୁ ତୁ ଯାହା ମାଗିବୁ ସେ ତାହା ଦେବ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭୃତଙ୍କ କଥାରେ ରାଜି ହୋଇଗଲା । ସେ ସମସ୍ତ ପିଠା ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ଝୁଲାମୁଣିଟି ଧରି ଘରକୁ ଫେରିଲା । ସେ ଫେରିବା ବାଟରେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇଗଲା । ସେ ଗାଁର ନାଁ ହେଉଛି ଚକାଡ଼ିହା । ସେ ଗାଆଁରେ ଗୋଟିଏ ଧନୀଘର ଥାଏ । ସେ ସେହି ଘରକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କ ଘରେ ରାତିଟି କଟାଇ ସକାଳୁ ଘରକୁ ଯିବ ବୋଲି ମନେରେ ଭାବି ସେଠାରେ ରାତିରେ ରହିଲା । ରାତିରେ ଭୋକ ହେବାରୁ ସେ ଝୁଲାମୁଣିକୁ ଭାତ ମାଗିଲା । ଝୁଲାମୁଣି ଭାତ ଦେଲା । ଏହା ଦେଖି ଧନୀ ଲୋକଟି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା ଓ ତାହା ପାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରି ସେ ଏକ ଯୋଜନା କଲା । ବ୍ରାହ୍ମଣଟି ଖାଇସାରି ଶୋଇପଡ଼ିବା ପରେ ଧନୀ ଲୋକ ଓ ତାର ପୁଅ ମିଶି ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ବାନ୍ଧି ରାସ୍ତାରେ ଗଡ଼ାଇ ଦେଲେ ଓ ଝୁଲାମୁଣିଟି ନେଇଗଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୁଣି ବରଗଛ ମୂଳକୁ ଗଲା ଓ ଭୃତମାନଙ୍କୁ ସବୁ ଦୁଃଖ କହିଲା । ଏହାଶୁଣି ସେମାନେ ଦୁଇଟି ଜିନିଷ ଦେଲେ । ଗୋଟିଏ ଶଙ୍ଖ ଓ ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ି । ଶଙ୍ଖକୁ ଚକା ମାଗିଲେ ଚକା ଦେବ ସ ବାଡ଼ିଟି ଚୋରି କରିବା ଲୋକଙ୍କୁ ପିଟିବ । ସେ ପୁଣି ଯାଇ ସେହି ଧନୀ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେମାନେ ଏଥର ଏହି ଦୁଇଟି ଜିନିଷ ନୋବ ପାଇଁ ଯୋଜନା କଲେ । ରାତିରେ ଶଙ୍ଖ ଓ ବାଡ଼ି ଚୋରୀ କରିବା ପାଇଁ ଯିବାରୁ ବାଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ପିଟିଲା । ସେମାନେ ପୂର୍ବରୁ ନେଇଥିବା ଝୁଲାମୁଣି ସହ ଶଙ୍ଖ ଓ ବାଡ଼ି ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଫେରାଇ ଦେଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଘରକୁ ଗଲା ଓ ଧନୀ ହୋଇ ଖୁସିରେ ରହିଲା ।

କୃଷ୍ଣାଙ୍ଗ ଲୋକଗୀତ

(୧)

ବାନାଲେକୁ ବକ ବାଡୁଙ୍ଗେ ବକ ଛିଲିଆ ପଦା କାଳୁକଡେର ବାଲାଇନା
 ବେହୁନାଲେ ବକ ବେଗେଲା ସେଲାନ ଲୁତୁଡାର ବେହୁଲାକେ
 ଆଙ୍ଗାରୁଲେ ମଇଲେ ସେଲାନତେ ବାଟିନିନ୍ ଆନ୍ଦାରଲେ ମଲେ
 ଶାମାକଳି ମଲେ ସେଲାନତା ବକବଡାର ବାବାବା

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଯିବାରେ ଭାଇ ଫେରିବାରେ ଭାଇ ଆଲୁ ଖୋଳିବା
 କାନଫୁଲ ଭାଇ କାନଫୁଲ ଝିଅମାନଙ୍କର କାନର କାନଫୁଲ
 ଅନ୍ଧାରରେ ଦେଖାଯିବ ନାହିଁ ଝିଅକୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତୁ ଅନ୍ଧାର ହୋଇଗଲା
 ମୁଣ୍ଡରେ ଜବରା ପଡ଼ିଛି ବଣରେ ଭାଇ ଭଉଣୀ ମାନଙ୍କର ।

(୨)

ରାମତିଲାର ହିଲ ମଲେ, ରାମତିଲାର ହିଲ ମଲେ
 ଲେଙ୍କିବାକେ ଗାମକି ରାଗଡ଼େମେ ତଡାର
 ଗୁଣ୍ଡିତୁଲିଆ ଅଳଙ୍ଗ, ଗୁଣ୍ଡିତୁଲିଆ ଅଳଙ୍ଗ
 ତେରାର ମେଡେନା ଗଲ°
 ସେଲାନ, ତାଇ ତେରାରା ମେଡେନା°ଏ ଗଲ°
 ଆକବଡିଡିର ଚେରେ ମଲେ, ଅକବଡିଡିର ଚେରେ ମଲେ
 ସେଲାଙ୍ଗ ତାଇରେ ତେନଜ ମଜାଙ୍ଗଆ ଡିଡିର ଚେରେ
 ଅଜାଙ୍ଗ ଲେରାୟ ସେକେ ମଇଲେ, ଅଜାଙ୍ଗ ଲେରାୟ ସେକେ
 ସତଜେନା ମିଛଜେନା ସେଲାନ ତାଇରେ
 ଲିରାୟ ସେକେକି ମଜାଙ୍ଗଆ
 ଲିବିରାୟ ସେକେ ତାଗ ବାପଗ ଉୟାଙ୍ଗ ମେଡେନା ତେରା ମୟା°
 ଲିବିରାୟ ସେକେ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ରାଶି ହିତ ଭାଇ ରାଶି ତିହ
ରାଗୁଛନ୍ତି ସେପଟେ ଯିବା ନାହିଁ; ତାଙ୍କର ତଷ୍ଟି ଦିପାଳ ହେଉ
ଗଣ୍ଡି ତଳର ଠେକୁଆ, ଗଣ୍ଡି ତଳର ଠେକୁଆ
କାଳିକି ଆସିବ ଶିନ୍ଧୁ, ଝିଅମାନେ ଆସିବେ କାଳି ଶିନ୍ଧୁ
ପାଉଁଶ ହୋଇଛି ଗଦା, ପାଉଁଶ ହୋଇଛି ଗଦା
ଝିଅମାନେ ମଧ୍ୟ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛନ୍ତି ମଣ୍ଡରେ ପାଉଁଶ ଗଦା ପରି
ଆଳୁ ଗଜା ହୋଇଛି, ଆଳୁ ଗଜା ହୋଇଛି
ସତ ନାହିଁ, ମିଛ ନାହିଁ ଝିଅମାନେ ମଣ୍ଡ ଦୁଆରେ ଅନେଇଛି
ପାଣିରେ ମାତିଲ କାଦୁଅ ହେଲା, କାଳି ପୁଣି ଆସିବୁ ।

(୩)

ନାରେ ନାରେ ନାରେ ଲୋ ନାରେ ନାରେ ନାରେ
ଚମ୍ପା ରାସିଂ ଲୋ ଚମ୍ପା ରାସିଂ
ଅମା ମନ ମଣ୍ଡେ ବିଡ଼ିକେ ମିସିଂ
ଚମ୍ପା ରାସିଂ ଲୋ ଚମ୍ପା ରାସିଂ
ବିଇତେ ମେଜେକେ ଲୋ ମିସିଂ
ଗାତାଏ ମିସିଂ ଲୋ ଗାତାଏ ମିସିଂ
ମୁହଁତେ ମଉଲା ମିସିଂ
ଚମ୍ପା ରାସିଂ ଲୋ ଚମ୍ପା ରାସିଂ
ମେଡ଼େନା ଲୋ ସାମୁଇଁୟ ମିସିଂ
ଚମ୍ପା ରାସିଂ ଲୋ ଚମ୍ପା ରାସିଂ
ବାଆନା ଗଲବ ମିସିଂ
ଚମ୍ପା ରାସିଂ ଲୋ ଚମ୍ପା ରାସିଂ
ସଙ୍ଗେ ଗାମକମଲୋ ସୁନା ରାସିଂ
ଚମ୍ପା ରାସିଂ ଲୋ ଚମ୍ପା ରାସିଂ
ବୁଲୁନା ତକନା ଲୋ ନାଜି ମିସିଂ

ବଆନା ଗଳବ ଚମ୍ପା ରାସିଂ
ବଆନା ଗଳବ ଚମ୍ପା ରାସିଂ
ବଆନା ଗଳବ ଚମ୍ପା ରାସିଂ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଚମ୍ପା ଫୁଲ ଲୋ ଚମ୍ପା ଫୁଲ
ତୋ ମନ ପରୀକ୍ଷା କରୁଛି ଆଜି
ଚମ୍ପା ଫୁଲ ଲୋ ଚମ୍ପା ଫୁଲ
କାହିଁକି ଲୁହ ଗତାଉଛୁ ଆଜି
କଥା ଥିଲା କଥା ହୁଅ
ମୁହିଁ କାହିଁକି ମଉଳା ରଖୁଛ
ଚମ୍ପା ଫୁଲ ଲୋ ଚମ୍ପା ଫୁଲ
ବଜାରକୁ ଯିବା ଆଜି
ଚମ୍ପା ଫୁଲ ଲୋ ଚମ୍ପା ଫୁଲ
କିଣି ଦେବି ଲୋ ସୁନା ଫୁଲ
ଚମ୍ପା ଫୁଲ ଲୋ ଚମ୍ପା ଫୁଲ
ଉଠି ପଡ଼ ଯିବା ଆଜି
ବଜାରକୁ ଯିବା ଚମ୍ପା ଫୁଲ
ବଜାରକୁ ଯିବା ଚମ୍ପା ଫୁଲ
ବଜାରକୁ ଯିବା ଚମ୍ପା ଫୁଲ

(୪)

ନାରେ ନାରେ ନାରେ ଲୋ .....
ସେଲାନ ଡାଇ ଜଳା ବାଇନା
ବଡ଼ ଜାଳ ବ ବୁଲି ବାନା
ଶାଗ ମାଗୁଣି ବାକାମ
ଡ଼ିଅ ବାଗି ବାଗାତାନମା
ଦୁଃଖରେ ସୁଖରେ ବାଇନା
ଘର ଦୁଆର ବାକିମା

କୁହୁ ଜାତିଆ ବାବିନା

ଆଁଜ୍ଞା ଗାଥାରେ ମେସମା

ଦିନମିଂ କାମ ବାକିମା

କାମତେ ମନ ବାକିମା

ସଂସାର ସାର ବାକିମା

ସେଲାନ ଡାଏ ଜଳ ବାଜନା

ବଣ ଜାଳ ବୁଲି ବାନା

ସେଲାନ ଡାଏ ଜଳ ବାଜନା

ତାସ ବାସ ତିଅ ବାକିମା

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ :

ଝିଅଲୋ ସାଥୁ ହେବା

ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ବୁଲିବା

ଶାଗ ତୋଳିବା

ଭଲ ମନ୍ଦ କଥା ହେବା

ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ଏକାଠି ହେବା

ଘର ତିଆରି କରିବା

ମାଣ୍ଡିଆ, ଜାତିଆ ବୁଣିବା

ମୋ କଥାରେ ଚଳିବୁ

ଦିନବେଳା କାମ କରିବା

କାମରେ ମନ ଦେବା

ସଂସାର କରିବା

ସାଥୁରେ ସାଙ୍ଗ ହେବା ଆ

ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ବୁଲି ଯିବା ଆ

ଝିଅ ଲୋ ସାଙ୍ଗ ହେବା ଆ

ଚାଷ ବାସ ଭଲ କରିବା

(୫)

ମେଜେଜର ନାଜି ବଳ କଣ୍ଠାଏ

ପର ଇଞ୍ଜା ରାତେ ମେରଏନା ଡାଏ

ଡିଅ କୁଶଳରେ ମାସିନାଡାଏ

ସାଉମ୍‌ତେ ଶରଧା ମିକି ମାଡାଏ

ଜାଳ ଖଣ୍ଡବ ଲୋ ଅନାର ଡାଏ

ଆଏଁତେ ମନ ମଳଗଜ ଦୁକ ମିକି ବାନଣ୍ଡ

ଗଳଂ ସେକାଳତେ ମିଡୁଁଏଁ ଡାଏ

ମାମିଂତେ ଲେମେଜମ୍ ଡାଏ ବଳ କଣ୍ଠାଏ

ମାମିଂମା ଗାତାରେ ମେମାନେ ସେରେ

ବୁଲୁବତନର ମେମାନେ ସେରେ

ଶାଗ ମାମୁଣିରେ ମିଡିଞ୍ଜେ

ସାଉମା ଗାତାର ମେମାନେ

ଆଜଲା ବାରଣା ମା ଆଁଏଁ

ମେଜେଗ ନାଜି ବଳ କଣ୍ଠାଏ

ପର ଇଞ୍ଜାରାତେ ବଳ କଣ୍ଠାଏ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

କାନ୍ଦିବୁ ନାହିଁ ଲୋ ସାଥୁ

ପର ଘରେ ରହିବୁ

ଭଲରେ ରହିବୁ

ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରିବୁ

ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବୁଯା

ମତେ ମେନେକରି ଦୁଃଖ କରିବୁ ନାହିଁ

ସକାଳରୁ ଶିଳ୍ପ ପଲେଇବୁ

ଶାଶୁ ତୁମକୁ ରାଗିବ

ଶାଶୁର କଥା ମାନିବୁ

ସମସ୍ତଙ୍କ ଭଲ କଥା ମାନି ଚଳିବୁ

ଶାଗ ଇତ୍ୟାଦି ଦେବୁ

ସ୍ଵାମୀର କଥା ମାନିବୁ

ଅକାରଣେ ଗାଳି ଶୁଣିବୁ

କାନ୍ଦିବୁ ନାହିଁ ଲୋ ସାଙ୍ଗ

ପରଘରେ ରହିବୁ ।

(୨)

ବୈରତରଣୀ ନଦୀ ବ୍ୟକ୍ତେ ଜାଣି

ଗୋନାସିକାତେ ଇରେ ବାରୁଣୀ

ମେଡ଼େନା ଲୋ ନାଜି ମନ ଜାଣି

ଗୋନାସିକାତେ ଇରେ ବାରୁଣୀ

ଆମା ଗାତାମଡ଼େ ବଡ଼େ ଚାହାଣୀ

କଙ୍ଗୋରକି ଇରେ କି ବାୟାଣୀ

ମେଜ୍ୟ ଲୋ ନାଜି ବାରୁଣୀ

ମିସୁନ ଲୋ ନାଜା କୁଣ୍ଡି ଚାହାଣୀ

ଆୟତେ ମିଳିବର ବାୟାଣୀ

ମିଆଣ୍ଡ ନାଜା ଚାତୁଣୀ

ମେଜରେ ଲୋ କେତେ ଡିଅ ଜାଣି

କଙ୍ଗୋରକି ଲୁବଆନ ମନ ଜାଣି

କଙ୍ଗୋରକି ଲୁବଆନ କି ମନଜାଣି

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ବୈରତରଣୀ ନଦୀ ତଳକୁ ବହି ଚାଲିଛି

ଗୋନାସିକାରେ ହୁଏ ବାରୁଣୀ

ମନ ଜାଣି ସେଦିନ ଆସିବୁ

ଗୋନାସିକାରେ ହୁଏ ବାରୁଣୀ

ତୁମ କଥାଟିର ବଡ଼ ଚାହାଣୀ

ପିଲାମାନେ ହେଲେ ବାଜଆ ..

ଶାଗ ଇତ୍ୟାଦି ଦେବୁ

ସ୍ଵାମୀର କଥା ମାନିବୁ

ଅକାରଣେ ଗାଳି ଶୁଣିବୁ

କାନ୍ଦିବୁ ନାହିଁ ଲୋ ସାଙ୍ଗ

ପରଘରେ ରହିବୁ ।

(୨)

ବୈରତରଣୀ ନଦୀ ବ୍ୟକେ ଜାଣି

ଗୋନାସିକାତେ ଇରେ ବାରୁଣୀ

ମେଡ଼େନା ଲୋ ନାଜି ମନ ଜାଣି

ଗୋନାସିକାତେ ଇରେ ବାରୁଣୀ

ଆମା ଗାତାମଡ଼େ ବଡ଼େ ଚାହାଣୀ

କଙ୍ଗୋରକି ଇରେ କି ବାୟାଣୀ

ମେଜ୍ୟ ଲୋ ନାଜି ବାରୁଣୀ

ମିସୁନ ଲୋ ନାଜା କୁଣ୍ଡି ଚାହାଣୀ

ଆୟଁତେ ମିଳିବର ବାୟାଣୀ

ମିଆଣ୍ଡ ନାଜା ଚାତୁଣୀ

ମେଜରେ ଲୋ କେତେ ଡ଼ିଅ ଜାଣି

କଙ୍ଗୋରକି ଲୁବଆନ ମନ ଜାଣି

କଙ୍ଗୋରକି ଲୁବଆନ କି ମନଜାଣି

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ବୈତରଣୀ ନଦୀ ତଳକୁ ବହି ଚାଲିଛି

ଗୋନାସିକାରେ ହୁଏ ବାରୁଣୀ

ମନ ଜାଣି ସେଦିନ ଆସିବୁ

ଗୋନାସିକାରେ ହୁଏ ବାରୁଣୀ

ତୁମ କଥାଟିର ବଡ଼ ଚାହାଣୀ

ପିଲାମାନେ ହେଲେ ବାଜଆ

ସୁନ୍ଦର ମାଳି ପିନ୍ଧିବୁ
 ଯାହା ଦେଖିବୁଲେ ବାରୁଣୀ
 ମତେ ଛାଡ଼ି ଯିବୁ ନାହିଁ
 ମତେ ବାୟା କରିବୁ ନାହିଁ
 କେତେ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଛି
 ପିଲାମାନେ ଦେଖି ଲୋଭ କରିବେ
 ପିଲାମାନେ ଦେଖି ଲୋଭ କରିବେ

(୭)

ମେଡ଼େନା ଲୋ ଚମ୍ପା ଗୋରୀ
 ମନମତେ ଲୋ ମନ କରି
 ତୁଳି କଣ୍ଠ ବାଆନ ଲୋ ତୁଳି କଣ୍ଠ ବାଆନା
 ରାଜଜ ବାଞ୍ଛାୟ ସତେ ସିନା
 କିତି ଗାଡ଼ି ମଟର ମେଜ୍ୟ ଲୋ ନୂଆ ସହର
 ବଜ୍ୟ ଲୋ ନୂଆ ସହର
 ମନମତେ ଶାନ୍ତିମିକିବେଜ
 ମଜିମେ ଲେ ଝିଲି କାକାରା
 ବନ ବନ ରାସିଂ ମିସୁନାଲୋ ଚମ୍ପା ରାସିଂ
 ବାଜ୍ୟ ଲୋ ସୁଗାଜ ରାସିଂ
 ମିସୁନାଲୋ କିତି ରାସିଂ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଆସିବୁ ଲୋ ଚମ୍ପା ଗୋରୀ
 ଧାର ମନରେ ଆସିବୁ
 ତଳି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବା ଲୋ ତଳି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବା
 ରାଜ୍ୟ ବୁଲି ଦେଖିବା ସିନା
 କେତେ ଗାଡ଼ି ମଟର ଦେଖିବୁ
 ଦେଖିବୁ ନୂଆ ସହର

ଧୂର ମନ କରି ଜଣୁଆ

ଖାଇବୁ ଜିଲାପି କାକରା

ଭନ୍ନ ଭନ୍ନ ଫୁଲ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଲୋ ଚମ୍ପା ଗୋରୀ

ଦେଖିବା ଅନେକ ଫୁଲ

ପିନ୍ଧିବୁ ଲୋ କେତେ ଫୁଲ

(୮)

ଯଏ ସେରମ ଲୋ ମାଣ୍ଡା ତେକ ଆମତେ

କିତି ବଳତେ ଇଳି ମମ୍

ପାଦମତେ ଲୋ ଲଂ ସେରେ

ମୁଖମ୍ ତେ ଲୋ ଲଂ ସେରେ

ମେଡ଼େନା ଲୋ ଗଲଂ ଗଲଂ

ନାଜି ମେଡ଼େନା ଲୋ ମିସିଂ ଗଲଂ ଗଲଂ

ଗାତାଏ ଶ୍ରେଲେ ମିଳିବର ଗଲଂ

ମଆଣ୍ଡାତେ ନାଜି ଜୟେନମ୍

ପାସୁରା ସୁଇଣ୍ଡୋ କିମମ୍

ଆମତେ କୁ ତେରା ଗାମସ ଲୋ

ମନରୟେ ଆନା ଆମତେ ଲୋ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଦେଖୁଥିଲି ଲୋ କେଉଁଠି ତୋତେ

କେତେବେଳେ ଯିବି ଭୁଲି

ପାଦଟିକୁ ଥିଲି ଚାହିଁ

ମୁହଁଟିକୁ ଥିଲି ଚାହିଁ

ଆସିବୁ ଲୋ ଶିଉ ଶିଉ

ଆଜି ଆସିବୁ ଶିଉ

ମୋ କଥାଟି ଶିଉ ଭୁଲି ଯିବୁ ନାହିଁ

ଆଉ କେଉଁଠି ଦେଖିବି ତୋତେ

କେମିତି ପାଶୋରିବି ତୋତେ

କାଲି ତୋତେ ନେଇଯିବି

ମନ ରହିଛି ତୋ ଠାରେ

(୯)

ମାଘରେ ତେନଜ ଲୋ ଫଗୁଣରେ ତେନଜ

ସେଲାନ କଜୋର ବଡ଼େ ମଉଜ

ଇନିତା କାନିଆଁ ଲୋ ଆଉତା କାନିଆଁ

ସେଲାନକି ଇରେ ବଡ଼ ଛାନିଆଁ

ଗାତ ତାଜୁ ନାଟ ବଡ଼େ କିଜ୍ କିକି

ସୁଲଭ ପୁଲଭ ବଡ଼େ କିପଡ଼େ କି

ବୁଢ଼ାରେ କି ଲଂ ଜଏକି କି

କାଣ୍ଡାଏରେ କି ଲାରାଏ କେ କି

ସେଲାନ କଜୋର ନାଟ କିଜ୍ କିକି

ବୁଢ଼ା କାଣ୍ଡାଏ କିତେ ହରସ କିପ୍ କେକି

ମାଜାଜ୍ ଦୁଆରତେ ନାଟ କିପଡ଼େକି

ଲୁକକି ବଡ଼େ ଗାଦାଜରେକି

ବୁଢ଼ା କାଣ୍ଡାଏକି ଖୁସି ଇରେକି

ସେଲାନକି ଇରେ କି ବଡ଼ ଛାନିଆଁ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ମାଘ ଆସିଗଲା ଫଗୁଣ ଆସିଗଲା

ପିଲାମାନଙ୍କର ଖୁସି ଆସିଗଲା

ଏପଟେ ସେପଟେ କାନିଆଁ

ଝିଅମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ବଡ଼ ଛାନିଆଁ

ଭଲ ନାଟ ନାଚୁଛନ୍ତି

କେତେ ଉସାହରେ ନାଟ କରୁଛନ୍ତି

ବୁଢ଼ାମାନେ ତାହା ଦେଖୁଛନ୍ତି

ବୁଢ଼ାମାନେ ଖୁସିରେ ହସୁଛନ୍ତି

ପୁଅ ଝିଅମାନେ ନାଚ କରୁଛନ୍ତି

ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀମାନଙ୍କୁ ଖୁସି କରୁଛନ୍ତି

ମଣ୍ଡ ଦୁଆରରେ ନାଚ ଚାଲିଛି

କେତେ ଲୋକ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଛନ୍ତି

ଖୁସି ହେଉଛନ୍ତି ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ

ଝିଅମାନେ ବଡ଼ ଛାନିଆଁ ହେଉଛନ୍ତି ।

(୧୦)

ମାଘ ପଡ଼ା ଅବ ମିସିଂ

ମେତଂଆଁ ଲୋ ଚମ୍ପା ରାସିଂ

ତଂ ସେନା ଲୋ ବଣ ରାସିଂ

କଙ୍ଗେ କିତେ ମିକୁଜିଂ

କାଳିଆ ବେଜରାଂ ମିଡ଼ିଂ

ତଣ ଆରିଗା ଲୋ ମଡ଼ିଂଞ୍ଜି

ଡିଅ ମନ୍ଦରେ ଲୋ ମିକୁ ଜିଙ୍ଗେ

ମାଘ ପାଡ଼ା ଅବ ମିସିଂ

ହରସ ନିକିମା ନାଜୀ ମିସିଂ

କାହିଁବ ମନର ନାଜୀ ମିସିଂ

ମେଡ଼େନା ଲୋ ନିବ ଚମ୍ପା ରାସିଂ

ମେତଜା ଲୋ ଚମ୍ପା ରାସିଂ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଆଜି ମାଘ ପୋଡ଼ି ପର୍ବ

ଚମ୍ପା ପୁଲ ପିନ୍ଧିବୁ ଲୋ

ବଣର ପୁଲ ପିନ୍ଧିଆ

ପର ଗାଁର ପିଲା ସହିତ ମିଶିବୁ

ତାଙ୍କ ବିଡ଼ି ଦୋକ୍ତା ଦେବୁ

ଭାତ ତରକାରୀ ଦେବୁ

ଭଲ ମନ୍ଦ ବୁଝିବୁ

ମାଘ ପୋଡ଼ି ପର୍ବ ଆଜି

ହରଷ କରିବା ଲୋ ସାଥୁ ଆଜି

ଆଜି କୁଆଡ଼େ ଯିବୁ ନାହିଁ

ମୋ ପାଖକୁ ଆସିବୁ ଆଜି

ପିନ୍ଧି ଥିବୁ ଲୋ ଚମ୍ପା ଫୁଲ ।

(୧୧)

ବୈଶାଖ ମାସ ଲୋ ବଡ଼େ କାରା

ଛାଇ ମୂଳତେ ମୁଣୁଷ କା ଆସରା

ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସ ଲୋ ଅଲେ ଆସରା

ମନାଲୋ ବୁଢ଼ି କାରାକାରା

ଆଷାଢ଼ ମାସତେ ଲୋ ଗିମା ବରା

କାମ କିପସେନା ଲୋ ଅଡ଼ାଗ୍ ଅଡ଼ାଗ୍ ପରା

ଶ୍ରାବଣ ମାସ ଲୋ ଝଡ଼ି ବରଷା

ମୂଲ ମଜୁରୀ ଲୋ ଲାକୁ ଆସରା

ବୃଧ ମାସରେ ଯୁଆଣି ବରା

କବକେକି ଜିମକେକି ସୁଖରେ ପରା

ଅଶ୍ୱିନ ମାସରେ ଦେବୀ ଦଶରା

ବାଆନା ଲୋ ନାଜି ଗଡ଼ ଯାତରା

କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ ଲୋ ଗଡ଼ାଗ୍ ଆସରା

ନୂଆ ତଣ ନାଜା ଉରକି କି ପରା

ମାର୍ଗଶୀର ମାସ ଲୋ କୁଦୁଜାଟିଆ

ବାଗାନା ଲୋ କାରା କାରା

ପୁଷ ମାସ ଲୋ ବଡ଼ ରାଜା କେ

ଲାଲାଇଡ଼େ ଲୋବଡ଼େଇଣି ତାତାକେ

ମାଘ ମାସତେ ଲୋ ବର କାନିଆଁ

କଜୋରକି ଇରେକି ଛନଛନିଆଁ

ଫଗୁଣ ମାସରେ ଲୋ ଦୋଳ ଯାତରା
ବାଆନା ଲୋ ନାଜି ହୁଣ୍ଡା ଯାତରା
ଚଇତ ମାସରେ ଲୋ ଚଇତ ଗଳା
ତେର ଦିନ ପରେ ଝାମୁ ଯାତରା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ବୈଶାଖ ମାସରେ ବଡ଼ ଖରା
ଛାଇ ମୂଳରେ ଲୋକଙ୍କ ଆସରା
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସରେ ଆମ୍ବ ଆସରା
ଆମ୍ବ ପାଇଁ ଯିବୁ ଖରା ଖରା
ଆଷାଢ଼ ମାସରେ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା
ବର୍ଷାରେ ଭିଜି କାମ କରିଆ
ଶ୍ରାବଣ ମାସରେ ଝଡ଼ି ବରଷା
ମୂଳ ମଜୁରୀ ଲୋକଙ୍କ ଆଶ୍ରା
ଭାଦ୍ରବ ମାସରେ ମକା ପ୍ରବଳ
ସୁଖରେ ଖାଆନ୍ତି ସକଳ
ଆଶ୍ୱିନ ମାସରେ ଦେବୀ ଦଶରା
ଦେଖୁଥିବୁ ଚାଲ ଗଡ଼ ଯାତରା
କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ ଗଡ଼ାଧାନ ଆଶ୍ରା
ନୁଆଖାଇ ପର୍ବ ପାଳିବୁ ପରା
ମାର୍ଗଶୀର ମାସରେ ମାଣ୍ଡିଆ ଜାତିଆ
ତାକୁ କାଟିବା ଖରା ଖରା
ପୌଷ ମାସରେ ପ୍ରବଳ ଶୀତ
ନିଆଁ ଜାଳି ଦେହକୁ ଉଷୁମ ରଖ
ମାଘ ମାସରେ ବର କନିଆଁ
ପୁଅମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଛାନିଆଁ
ଫଗୁଣ ମାସରେ ଦୋଳ ଯାତରା
ଆମେ ଯିବା ପରା ହୁଣ୍ଡା ଯାତରା
ଚୈତ୍ର ମାସରେ ଚୈତ୍ର ପର୍ବ
ତେର ଦିନ ପରେ ଝାମୁ ଯାତରା

(୧୩)

ନାଜି ଲୋ ମନସ୍ତେ ରସୟାନା ଲାଜି

କଲେର ମେଡ଼େନଜ ଡାଗଡ଼େ ମେରଗ

ଆମତେ ଗାମକମକି କଜଳ ମୁକି

ସଖି ଲୋ ମନସ୍ତେ ରସୟାନା ଲାଜି

ପାରତି ଗାମାତାରେ ରସୟାନା ବାଜି

ଗଜାତି ଗାତାସଦାରେ ରୟସନା ବାଜି

ନାଜି ଲୋ ମନସ୍ତେ ରସୟାନା ଲାଜି

କକମା ମିଶୁଶେରେ ଲୋ ବାତାର କୁଣ୍ଡି

ପୁଲିରେ ମିଶୁସେରେ ଲୋ କଜେର ଦେଖି

ମଜାଏ ଆନସ୍ତେ ରସୟାନା ଲାଖି ।

ରଜା ଦେଖା ମିରେ କଜେର ଦେଖି

ଆମତେ ଗାମ କମକି କଜଳ ମୁଖି

ନାଜି ଲୋ ମନସ୍ତେ ରସୟାନା ଲାଖି ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ସାଥ୍ ଲୋ ମନ ରହିଗଲା ଲାଖି

ତୁମ୍ଭ କିନା ଆସି ପାଣି ଢାଳୁଛୁ

ତତେ କହନ୍ତି ଲୋ କଜଳ ମୁଖି

ମନ ରହିଲା ଲାଖି ।

ପ୍ରୀତି ଗାମୁଛାରେ ରହିଲା ବାଜି

ସାଜା ସାଥ୍ କଥା ରହିଲା ବାଜି

ସାଥ୍ରେ ମନ ରହିଲା ଲାଖି ।

ତୁମ୍ଭ ବେକରେ ପିନ୍ଧିଥିବା ମାଳି ଓ ପୁଲି

ପିନ୍ଧିବୁ ଏହା ପିଲାକୁ ଦେଖି

ମନ ରହିଲା ଲାଖି

ରଜା ଦେଖାଉଛୁ ପିଲାକୁ ଦେଖି

ତତେ କହନ୍ତି ଲୋ କଜଳ ମୁଖି

ମନ ରହିଲା ଲାଖି ।

(୧୪)

ମିସିଂ ଲୋ ନାଜା ମେକଜରେ
 ମେଡ଼ାଜିଂ କେ ଲୋ ଧରେ ଧରେ
 ମନେ ମନେ ଲୋ ନାଜି ମେଗାତାଏରେ
 ଜନିବ ମେଲଂକେକୁ ମେକଟାରେ
 ରସିକାଣୀ ନାଗରୀ ମିସେରେ
 ମିସିଂ ଲୋ ନାଜା ମେକଜରେ
 ମେଡ଼ାଜିଂ କେ ଧରେ ଧରେ ।
 ଆମ ଲାଗି ଆଖି ତେଷ୍ଟେରେ
 ଆମତେ ଲୋ ଆଖି ଲୋବରେ
 ମେଡ଼ାଜିଂ କେ ଲୋ ଧରେ ଧରେ
 ଆମତେ ଲୋ ଆଖି ଲୋବରେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ
 ସାଥ୍ ଲୋ ଆଜି ଦେଖା ହେଲୁ
 ଚାଲୁ ଅଛୁ ଧରେ ଧରେ
 ମନେ ମନେ କଥା ହେଉଛି ମୁଁ
 ଏପଟେ ଚାହିଁଲେ ଠାରି ଦେବୁ
 ରସିକ ନାଗରୀ ହୋଇଛୁ
 ସାଥ୍ ଆଜି ଦେଖା ଦେଲୁ
 ଚାଲୁ ଅଛୁ ଧରେ ଧରେ
 ତୁମ ଲାଗି ମୁଁ ଆସିଅଛି
 ତୁମ ଲାଗି ମୁଁ ଲୋଭରେ ପଡ଼ିଛି
 ଚାଲୁଛୁ ଧରେ ଧରେ
 ତୋତେ ମୁଁ ଲୋଭ କଲି ।

(୧୫)

କେଳାଂତା ବୁଆରେ କାକାଏ
 ବାଉକାଡ଼ ଅନ ଦଲକାଏ
 ଚାକୁଣ୍ଡା ଶାଗରେ କାମକେତେ
 କୁଲିଂଣ୍ଡା ତମରଡ଼ କାସୁକେତେ

ତାଲୁଁ ଗତାଙ୍ଗାଁ ସାରୁ ଲାତା
 ସେଲାନି କଲେର କି ଲାରା ଗାତା
 ପାକୁଟ କମାଣ ଦେଇଦେ କି
 କଲେରକି ସେଲାନି ଗଞ୍ଜିଞ୍ଜି
 ଗତାଙ୍ଗ ଗଜତେଜେ ଏଟେଇ କତେର
 ସେଲାନି ଗାମକେ କି ନେକେଷକେଞ୍ଜା
 କଲେରକି ଗାମକେକି ଜେନା ଜେନା
 କଲେରକି ସବକିକି ବଜବଡ଼ତା
 ସଲୋନକି ସବକି ଆଟାଡ଼ତା

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଭାଡ଼ିର ଧାନ ଏକାଠି କର
 ଦେବସୁର ଧାନକୁ ପିଟିଲା
 ତାକୁଣ୍ଡା ଶାଗଟି ଦୋଲୁଛି
 ଭାଉଜର ପାଟି କାଟୁଛି
 ଗାଧୁଆ ବାଟରେ ସାରଲତା
 ଯୁବକ ଯୁବତୀଙ୍କର ଲାଗିଛି ହସକଥା
 ତଳ କମାଣ ସବୁ କାଟୁଛନ୍ତି
 ଯୁବକ ଯୁବତୀ ମରିଗଲେ
 ବାଟରେ ମରିଛି ଛୋଟ ଚଢ଼େଇ
 ଯୁବତୀ କହୁଛି କାଟିଦେବ ତାକୁ (ଚଢ଼େଇକୁ)
 ପିଲାମାନେ କହୁଛନ୍ତି ନାହିଁ ନାହିଁ
 ପିଲାମାନେ ଧରିଲେ ମୁଣ୍ଡ ପଟ
 ଯୁବତୀ ଧରିଲେ ଲାଞ୍ଜପଟ

(୧୭)

ଦେକା ମିଆନ ମିସିଂ ଦେକା ମିଆନ
 ମେଡ଼ାଜିଂ କେ ନାଜି ଗିଆନ ଗିଆନ
 ଆମତେ ଲୋ ବଡ଼େ ଝୁରିକେ
 ଅମର ଆମାକୁଡ଼େ ଆନ୍ଦାର କରତେ

ମୁନୁଜାରେ ନିଜାଁ ସାଜେ ମେଗାତାରେ
 ମେକଜରେ ମିସିଂ ମେକଜରେ
 ଆମ ବିତେ ନାଜା ମାଜିଜିକେ
 ଆର୍ଷଣ୍ଡେ ଆମତେ ଲୋ ମନ କିବକେ
 ମେକଜରେ ମିସିଂ ମେକଜରେ
 ଗାତା ମେଗାତାଏ ଡେନା ସେକାଳତେ
 ମେଡେଡେ ଲୋ ବୁଲୁଡେ
 ତମ ସେନଂ ଲୋ ଗଟାଂଜାତେ
 ମେଲାରାଏ ଲୋ ଆର୍ଷତେ
 ମେକଜରେ ମିସିଂ ମେକଜରେ
 ଆର୍ଷତେ ମେକୟଜ ମେପେରେକେ
 ଉଛୁଲିବ ଲୋ ବିତେ ମେଲଂକେ
 ମେକଜରେ ଲୋ ମିସିଂ ମେକଜରେ
 ଆୟଂତେ ମେୟୟଜ ବିତେ ମାଲାରାକେ
 ଆମ୍ ଲାଗି ଆର୍ଷ ଝୁରିକେ
 ଦେଖା ମିଆନ୍ ମିସିଂ ଦେଖା ମିଆନ୍
 ମେଡାଜିଂକେ ଲୋ ଗିୟାନ୍ ଗିୟାନ୍

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଦେଖାହେଲା ଆଜି ଦେଖାହେଲା
 ଚାଲୁଛୁ ସାଥ୍ ଲାଜେଇ ଲାଜେଇ
 ତୋତେ ଲୋ କେତେ ମୁଁ ଝୁରୁଛି
 ଆଖିକୁ ମୋର ନିଦ ଆସୁନାହିଁ
 ସ୍ୱପ୍ନରେ ମୋ ସଜେ କଥା ହେଉଛି
 ଦେଖା ହେଲା ଆଜି ଦେକା ହେଲେ
 ତୁମେ କହିଲି ସାଥ୍ ପଚାରୁ ନାହିଁ
 ମୁଁ ତୁମକୁ ମନେ କରୁଛି
 ଦେଖା ହେଲା ଆଜି ଦେଖା ହେଲା

କଥା ଦେବୁ ଭେଟ ପାଇଁ ସକାଳରେ
ଆସିବୁ ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ
ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବି ତୋତେ ବାଟରେ
ହସିଦେବୁ ଦେଖିବ ମୋତେ
ଦେଖା ହେଲା ଆଜି ଦେଖା ହେଲା
ମୋତେ ଦେଖୁ ଫେରି ଯାଉଛୁ କାହିଁ
ପଛ ପଟେ ସାଥୁ ଦେଉଛୁ ଚାହିଁ
ଦେଖା ହେଲା ଆଜି ଦେଖା ହେଲା
ମୋତେ ଦେଖୁ କାହିଁ ହସୁ ନାହିଁ
ତୁମ ଲାଗି ମୁଁ ଝୁରୁଛି
ଦେଖା ହେଲା ଆଜି ଦେଖା ହେଲା
ଚାଲୁଅଛୁ ସାଥୁ ଲାଜେଇ ଲାଜେଇ

(୧୭)

ନାଁରେ ନାଁରେ ନାଁରେ ଲୋ ନାଁରେ ନାଁରେ ନାଁରେ
ମନେ ମନେ ଲୋ ନଜା ମିସିଂ ଝୁରିକେ
ହାଟ ବାଟ ଲୋ ନଜା ମେଠାରେ କେ
ଗଟାଜ ସିଟାଜ ଲୋ ନଜା ମିଜି ଜିଁ କେ
ଏରେ ଟଗଜାତେ ଲୋ ମକର ଯାତରା ତେ
ଆଲ ଗାବ ମନ ଆଟରେକେ
ଯାତରାବ ମନ ଏଣ୍ଡେ ଟରେକେ
ମେଲଜ୍ କେ ଆୟଂତେ ମେଲାରାକେ
ମନଏଣ୍ଡେ ଅମାବ ଟରେକେ
ବାଇସେରାନ ଦେଖା ଯେତେରାତେ
କୁ ବାନା ବାଜୟେ କଇଲଂକିତେ
ମିନର୍ ମଣ୍ଡେ ନାଜି ମାମା ଡାକେକେ
ଲଂକାତା ମେଲଂସେକେ କଇଁର କିତେ

ଭେଟ ଇଆନଜ ଆୟତେ ଅଲଗା ମେଲଂକେ
 ଆୟତେ ମେଜୟଜି ମା ତୁଷ୍ଟାଏ କେ
 ମନେ ମନେ ଆୟଂ କୁରିକେ
 ଅଲଗାବ ମନ ମଡ଼ିଂକେ
 ଆତେ ମେ ବାଣାରେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ମନେ ମନେ ଲୋ ସାଥୁ ଝୁରୁଛି
 ହାଟ ବାଟରେ ତୋତେ ଠାରୁଛୁ
 ବାଟରେ ଘାଟରେ ସାଥୁ ପଚାରୁଛି
 ସେହି ପାହାଡ଼ରେ ମକର ଯାତ୍ରାରେ
 ଅଲଗାକୁ ମନ ଯାଉ ନାହିଁ
 ଯାତ୍ରାରେ ମନ ଲାଗି ଯାଉଛି
 ଅନେଇଲେ ମତେ ହସୁଛୁ
 ମୋ ମନଟି ତୁମ ପାଖକୁ ଯାଏ
 ଦେଖା ହୋଇଥିଲା ଯାତ୍ରାରେ
 ଚାଲ ଯିବା ଦେଖିବା ଠାକୁର
 ଏକା ଯାଉଛୁ ସାଥୁ ତାକୁ ନାହିଁ
 ଦୂରରୁ ଅନେଇଛୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ
 ଭେଟ ହେଲେ ଲୋ ମୋତେ ଅଲଗା ଅନାଉଛୁ
 ମୋତେ ଦେଖିଲେ ତୁଷ୍ଟାଉ ନାହିଁ
 ମନେ ମନେ ମୁଁ ଝୁରୁଛି
 ଅଲଗା ପିଲାକୁ ମନ ଦେଇଛୁ
 ମତେ ସାଥୁ ପାଶୋରି ଦେଲୁ

(୧୮)

ସପାର ରୁମୁଜଡ଼ ନିନିରା ରୁପର
 ମୁଦୁର ଲାଗେରେ ଗାତାର
 ନାଟ ଶାଳତେ ଡାକିକେ ଦିରେ ଦିରେ
 ଚାରିଯାଏକେ ଜଳାର

ଇନିଂଡେ ଲଂସେକେ ମନେ ମନେ
ଉଛୁଳିବ ଲଂକେ ଲଂକେ
ଗଟକେ ଗଟକେ ବକର ତାକେକେ
ବକରା ଗାତାର ଅ ଆଁକେ
ବୁଜର ଲଂସେକେ ଏରେଜା ଆଲଂକେ
ଅଟ ଗାତାର ମନ ଅବଲକେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଝିଅ ରୂପ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର
କଥା ଲାଗେ ତା'ର ମଧୁର
ନାଟ ସମୟରେ ଚାଲେ ଧରେ ଧରେ
ସାଙ୍ଗମାନେ ଠାର ମାରନ୍ତି
ମୋ ଉପରେ ପିଲାଙ୍କର ଲୋଭ ରହିଛି
ପଛପଟେ ବୁଲି ବୁଲି ଅନୋଉଛି
ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ସାନ ଭାଇ ତାକୁଛି
ଭାଇର ତାକ ଶୁଣୁ ନାହିଁ
ମାଆ ତାକୁ ଅନେଇଛି, ତା ପ୍ରତି ନିଘା ନାହିଁ
ପଛ କଥା ମନେ ଭାବୁଛି ।

(୧୯)

କାନିଆଁ ଅରସ ଲେ ମିସିଂ
ଚାଲୁରେ ନିବୁଜେ ମିସିଂ
ମେତଜା ଲୋ ଚମ୍ପା ରାସିଂ
ଢ଼ିଅ ମିକିଜେ ନାଟ ମିସିଂ
ମେଗପର ମେପଗର ଲୋ ନାଜା ମିସିଂ
ଡ଼ିଂଝମ୍ ଲୋ ଆମତେ ରାସିଂ
କଉରୁନମ୍ ଲୋ ଆମତେ ମିସିଂ
ମେତଜା ଲୋ ମଲ୍ଲି ରାସିଂ

ସାମୁଦ୍ଧେ ମେରଏନା ମିସିଂ

ମେତଜାକୁ ମଲ୍ଲି ରାସିଂ

ମିକିମାର ରାଗ ଲୋ ମିସିଂ

ଆଜାଠେ ଅରସ ଇନା ମିସିଂ

ଆନା ଲାଗି ଉପାସ ମିସିଂ

ଚାଙ୍ଗୁ କୁରେଲ ମିସିଂ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

କନିଆଁ ଲା ତୁ ହରସ ଆଜି

ଚାଙ୍ଗୁ ବଜେଇବ ଆଜି

ପିନ୍ଧିବୁ ଲୋ ଚମ୍ପା ଫୁଲ

ନାଟିବୁ ତୁ ଆଜି ଭଲ

ମାଡ଼ିବୁ ନାହିଁ ସାଥ

ଦେଉଥିବି ତୋତେ ଫୁଲ

ତୋତେ ରଖିବି ମୁଁ ବୋହୂ କରି

ପିନ୍ଧିବୁ ମଲ୍ଲୁ ଫୁଲ

ପାଖରେ ରହିବୁ ଆଜି

ପିନ୍ଧିବୁ ଚାଲୋ ମଲ୍ଲୁ ଫୁଲ

କରୁଛୁ କି ରାଗ ଆଜି

ମୋ ପାଇଁ ଖୁସି ହୁଅ ଆଜି

ତୋ ପାଇଁ ରହିଛି ଉପାସ ଆଜି

ଚାଙ୍ଗୁ ବଜେଇବି ଏଠାରେ ଆଜି ।

(୨୦)

ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା ତେ ଶୁଭ ବେଳାତେ

ବୁଆ ମୁଗାମିଂ ଶୁଭ ନିକିପ୍ ତେ

ବୈଶାଖ ମାସତେ ଅକ୍ଷୟେ ତୃତୀୟାତେ

ଅନୁକୂଳ ବୁଆ ଲୋ ନିବିଜଡ଼େ

ଯେତେ ଲୋକରେ କି ପୁରୁତିରା ଏରେ ବଳତେ ବିରଡ଼ିକି ପରା
ବେଳରେ ଲୋ ଟାଣ କାରାକେ
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସରାତେ ରଜ ସଂକ୍ରାନ୍ତିତେ
ସେଲାନକି ଡକରେ କିଡ଼ିଅ ଦୋଳିତେ
ଗିମାରେ ଗୁରୁକେ ଲକାରେ ଲାରାକେ
ଗୁଜି ସିନିରେ ଇନିଂ ନେଲା ଗାଏରେ
ବିହୁଡ଼ା ଇର ଲୋ ଜତନରେ
ଶ୍ରୀବଣ ମାସ ଅତେ ତେଏଁ ଲୋଗଡ଼େ ଲାଗେରେ ଏତେ
ତେଲଂଡ଼େ ତେଂକିକି ଚାତା ତୁଳିତେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟା ଶୁଭ ସମୟରେ
ଧାନ ମୁଠେ କରୁଛୁ ଶୁଭ
ବୈଶାଖ ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟାରେ
ଅନୁକୂଳ ଧାନ ବୁଣୁଛୁ
ଯେତେ ଲୋକମାନେ ସେତେବେଳେ ଚଷୁଛନ୍ତି
ବେଳରେ ଟାଣ ଖରା ହେଉଛି
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସର ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ
ଝିଅମାନେ ବସନ୍ତି ଭଲ ଦୋଳିରେ
ବର୍ଷା ପଡ଼ିଲେ ମାଟି ହସୁଛି
ଗଜିଆ ଲଙ୍ଗଳ ଆମେ ଲଗାଉଛୁ ।
ବିହୁଡ଼ା ହୁଏ ହୁଏ ଯତନରେ
ଶ୍ରୀବଣ ମାସରେ ବଛା ହୁଏ
ବଛା ଯାଏ ଛତା ତଳେ ।

(୨୧)

ମିସିଂ ଲୋ ନାଜା ମେକଜରେ
ମେଡାକିଂଜେ ଲୋ ଧିରେ ଧିରେ
ମନେ ମନେ ଲୋ ନାଜା ମେଗାତାରେ
ଇନିବ ମେଲଂଗଜ ମେକଠାରେ

ରସିକ ନଗରୀ ଲୋମିସିଂ ମିସେରେ

ଡାକନ୍ତେ ଲୋ ମେଲଂସେରେ

ଆମ ଗାତାମ୍ବେ ମଜାଂତେ ନେଗାତାରେ

ଗଟାଂ ସିଟାଂ ଲୋ ନାଜି ନେଗାଥାଏରେ

ମିସିଂଜ୍ ସେଲାନଡ଼େ କି କଡ଼େସ୍ତେରେ କି

ମେଲ ନିନିସ୍ତେ ନିଆଁଞ୍ଜି ନାଜି ମସରେ

ମିସିଂଜ୍ ସେଲାନଡ଼େ କି କଡ଼େସ୍ତେରେ

ଗାଆଁ ନିନିଂସ୍ତେ ନାଜି

କୟଜ ଆଏଂତେ ବଡ଼େ ସୁକ ଲାଗେରେ

ଆମତେ ଲୋ ଆୟଁ ମନ କିପକେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଆଜି ସାଥ୍ ଦେଖା ହେଲ

ତୁମେ ଚାଲୁଛ ଧରେ ଧରେ

ମନେ ମନେ ସାଥ୍ କଥା ହୁଅ

ଏପଟେ ଅନେଇଲେ ଠାରି ହେଦ

ଆଜି ରସିକ ନଗରୀ ହୋଇଛୁ

ଚାଲିକୁ ଚାହିଁ ରହିଥିବୁ

ତୁମ ବିଷୟରେ ମଣ୍ଡରେ କଥା ହେଉଛୁ

ବାଟ ଘାଟରେ କତା ହେଉଛନ୍ତି

ଆଜି ଝିଅମାନେ ଆସିଛନ୍ତି

ମିଳନ ହେଲେ ସାଥ୍ କମ୍ପିବ

ଆଜି ଝିଅମାନେ ଆସିଛନ୍ତି

ଗାଆଁ ଦାଣ୍ଡ ସବୁ କମ୍ପିବ

ଦେଖିଲେ ମୁଁ ଖୁସି ହେଉଛି

ତୁମକୁ ମୁଁ ମନେ କରୁଛି

ତନ୍ତ୍ରଣ ତୁଳିଆ ଲାଲାଏ ଲୋ ସେଲାନତାଏ
 ତନ୍ତ୍ରଣ ତୁଳିଆ ଲାଲାଏ
 ଲାଲାଏ ଜଳେ ଜଳେ ଆତମା ବାଧକେ
 ଲାଲାଏ ସାମୁରା ମେଡ଼କସେରେ
 ଗିତଏଁତେ ମିସୁଁନେକେ ଚାଙ୍ଗୁତେ ମିସୁଁନେକେ
 ସତେ ଲୋ ସଲାନତାଏ ମା ଆସିକେ
 ଏତେ ଶରଧାରେ ତାକେକେ
 ବିତେ ଲୋ ସେଲାନତାଏ ମାଆଁକେ
 ତନ୍ତ୍ରଣ ତୁଳିଆ ଲାଲାଏ ଲୋ ବାଙ୍ଗୁରି
 ତନ୍ତ୍ରଣ ତୁଳିଆ ଲାଲାଏ
 ଲାଲାଏ ଜଳେ ଜଳେ ଆତମା ଜଳେକେ
 ଲାଲାଏ ସାମୁରା ମାସିକେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ:

ତେନ୍ତୁଳି ତଳର ନିଆ ଲୋ ଝିଅ
 ତେନ୍ତୁଳି ତଳର ନିଆଁ
 ନିଆଁ ଜଳି ଜଳି ଆତ୍ମା ବାଧୁଛି
 ନିଆଁ ପାଖରେ ତୁ ବସିଛୁ
 ମୋ ଗାତକୁ ବାଉନୁଛୁ ଚାଙ୍ଗୁତକୁ ବାଉନୁଛୁ
 ସତେ ଲୋ ଝିଅ ତୁ ଏଇଠି ଅଛୁ
 ଏତେ ଶରଧାରେ ତାକୁଛି
 କାହିଁକି ଝିଅ ତୁ ଶୁଣୁନୁ
 ତେନ୍ତୁଳି ତଳର ଲୋ ବାଙ୍ଗୁରି
 ତେନ୍ତୁଳି ତଳର ନିଆଁ
 ନିଆଁ ଜଳି ଜଳି ଆତ୍ମା ଜଳୁଛି
 ନିଆଁ ପାଖରେ ତୁ ବସିଛୁ ।

(୨୩)

ଲଟବଡ଼ା ଇଣ୍ଡର ଟାଙ୍କର ପଥର
 ଇନ୍ଦିଂତେ ଜରେ ସାପାର
 ଆରତ ଇନ୍ଦିଂତେ ଜୀବନ ତିଷ୍ଠେକେ
 ଆଣ୍ଡାତା ଧମର ଲଂସେକେ
 ଗିମାରେ ଗୁରୁଜ ଲଟବଡ଼େ ଇରେ ସଜ
 ଆରା ଲାଗି ଇଜିଂ ମେ ବଞ୍ଚେକେ
 ଗିମାରେ ଗୁରୁଜ ନେଲାରାକେ
 ସୁଖ ଦୁଃଖ ଗାତା ନେଗାତାଏ କେ
 ଉଜା ନିକିବାଂଜ ଗିମା ଗୁରୁକେ
 ବାର ଆଣି କଏଲଂ ସତ ଆସିକେ
 ଉଜା ନିକିବାଂଜ ଗିମା ଗୁରୁକେ
 ଆରା ଲାଗି ଇନ୍ଦିଂ ନେବେଞ୍ଚେକେ
 ଗିମାରେ ଗୁରୁଜ ନେଲାରାକେ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ:

ମାଟିର ଦେହ ଟାଙ୍କର ପଥର
 ଆମକୁ ଦେଖାଯାଏ କେତେ ସୁନ୍ଦର
 ସିଏତ ଆମକୁ ଜୀବନ ଦେଇଛି
 ଉପର ପଟୁ ଧର୍ମ ଅନେଇଛି
 ବର୍ଷା ହେଲେ ହୁଅଇ ସଜ
 ତା' ଲାଗି ଆମେ ବଞ୍ଚୁଛୁ ଆଜ
 ବର୍ଷା ହେଲେ ଆମେ ହସୁଛୁ
 କେତେ ସୁଖ ଦୁଃଖ କଥା ହେଉଛୁ
 ପୂଜା କଲେ ଗାଆଁରେ ବର୍ଷା ହେଉଛି
 ବାରଆଣି ଦେବତା ସତ ଅଛି
 ପୂଜା କଲେ ବର୍ଷା ହେଉଛି
 ତାଙ୍କ ଲାଗି ଆମେ ବଞ୍ଚୁ ରହିଛୁ
 ବର୍ଷା ହେଲେ ପୁଣି ଖୁସି ହେଉଛୁ

ରାମ ନାଆଁରେ ନିଗାତାଏରେ
 ଆର ଭଗବାନ ଇସେରେ
 ରାଦା ସୀତା ଡେଣ୍ଡେ ଧରେ ଧରେ
 ଇନିଂ ଲଟବଡ଼ା ଆଳି ଗାଆଁରେ
 ରାମ ଇଏଆନା ଅଯୋଧ୍ୟା ପୁରେ
 କୃଷ୍ଣ ଲରନା ଗୋପପୁରେ
 ବଣ ବୁଲିକେ ଲକ୍ଷ୍ମଣରେ
 ରାମ ସାଙ୍ଗେ ସୀତା ଅକ୍ଷେରେ
 ରାମ କୃଷ୍ଣ ଲୀଳାରେ
 ପାପ ତାପ ତୁମଙ୍ଗ ଦୁରେ
 ରାମରେ ବଡ଼େ ଖୁସି ଇରେ
 ରାମ ନାମରେ ନିଗାତାଏରେ

କୃଷ୍ଣ ନାଆରେ ନିଗାତାଏରେ
 ଦୁନିଆଁ ଆଲୁଅ ଜଳେ ରେ
 ଆରତେ କୃଷ୍ଣ ଲୁବରେ
 ରାମ କୃଷ୍ଣ ଜନମରେ ।
 କୃଷ୍ଣ ଜନମ ଆବ ମଥୁରାରେ
 ବିତେ ଲରନା କୃଷ୍ଣରେ
 ରାମ ସାଙ୍ଗେରେ ଅକ୍ଷେରେ
 ତୋର କିବାନ ରାବଣରେ ।
 ଇନିଂ ମିସିଂ ନିଗାତାଏରେ
 ଇନିଂ ମିସିଂ ନେମାନରେ ।
 ଧୂପରେ ବଡ଼େ ଲାଗେରେ
 କୃଷ୍ଣ ନାମରେ ନିଗାତାଏରେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ରାମ ନାମଟି ଗାଉଛୁ
 ସିଏ ଭଗବାନ ହୋଇଛି
 ରାଧା ସୀତା ଆସୁଛନ୍ତି ଧରେ ଧରେ
 ଏଇ ମାଟରି ଉପରେ
 ରାମ ରହିଲା ଅଯୋଧ୍ୟାରେ
 କୃଷ୍ଣ ଲୁଚିଲା ଗୋପପୁରେ
 ବଣ ବୁଲୁଛନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମଣ
 ରାମଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସୀତା ଗଲେ
 ରାମ କୃଷ୍ଣ ଲୀଳାରେ
 ରାମନାମରେ ବଡ଼ଖୁସି
 ରାମ ନାମଟି ଜପୁଛୁ

କୃଷ୍ଣ ନାମଟି ଗାଉଛୁ
 ଦୁନିଆଁ ଆଲୁଅ କରିଛି
 ତାଙ୍କୁ କୃଷ୍ଣ ଲୋଭ କରେ
 ରାମ କୃଷ୍ଣ ଜନମରେ
 କୃଷ୍ଣ ଜନମ ମଥୁରାରେ
 କୃଷ୍ଣ କାହିଁକି ଲୁଚିଲାରେ
 ରାମ ସଙ୍ଗେ ଯାଇଛନ୍ତି
 ରାବଣ ତାଙ୍କୁ ତୋରୀ କଲେ
 ଆମ୍ଭେ ଗାଉଛୁରେ
 ଧୂପ ବହୁତ ଲାଗୁଛି
 କୃଷ୍ଣ ନାମଟି ଗାଉଛୁ ।

(୨୫)

ନାଁରେ ଲୋ ନାଁରେ ନାଁରେ ଲୋକ ନାଁରେ ନାଁରେ ନାଁରେ...

ନାଜିଲୋ ମନେ ମନେ ବିତେ ମିଝୁରିକେ

ନାଜିଲୋ ମନେ ମନେ ବିତେ ମିଝୁରିକେ

କଙ୍ଗୋର କିତେ ମେଜୟଜ ଫେରେକେ

କାଣ୍ଡାଏ କିତେ ମେଜୟଜ ମିଜିଜିଂ କେ

ନାଜିଲୋ ଅଲଗାବ ମେଲଂଗଜ ମେଲାରାକେ

ନାଜିଲୋ ମନେ ମନେ ମିଝୁରିକେ

ମିଛ ଗାତାୟଜ ମେଲାରାକେ

• ସଖୁଲୋ ମନେ ମନେ ବିତେ ମିଝୁରିକେ

ବିରି ଗାତାଏ ମେଭା ବେକେ

ଜିଜାମ କିଲୋ ନାଜା ମା ତୁଣ୍ଡାଏକେ

ନାଜିଲୋ ମନେ ମନେ ବିତେ ମିଝୁରିକେ

ସଖୁଲୋ ମନେ ମନେ ବିତେ ମିଝୁରିକେ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ମନେ ମନେ କାହିଁକି ଝୁରୁଛୁ ସାଥୁ

ମନେ ମନେ କାହିଁକି ଝୁରୁଛୁ

ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁ ଫେରି ଯାଉଛୁ

ବୁଢ଼ା ଦେଖିଲେ ତୁ ପଚାରୁଛୁ

ସାଥୁଲୋ ଅଲଗା ଅନାଜି ହସୁଛୁ

ସାଥୁ ଲୋ ମନେ ମନେ କାହିଁକି ଝୁରୁଛୁ

ସାଥୁଲା ଅଲଗା ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ହସୁଛୁ

ମିଛ କହି କହି ହସୁଛୁ

ସଖୁଲୋ ମନେ ମନେ କାହିଁକି ଝୁରି ହେଉଛୁ

କେଉଁ କଥା ଭାବୁଛୁ

ପଚାରିଲେ ସାଥୁ ତୁଣ୍ଡାଇ ନାହିଁ

ସାଥୁଲୋ ମନେ ମନେ କାହିଁକି ଝୁରୁଛୁ

ସଖୁଲେ ମନେ ମନେ କାହିଁକି ଝୁରୁଛୁ ।

(୨୬)

ସେଲାନଶ୍ଚେ ଲଂ ସେକେ ଜଳାର ତାକେକେ
କେଡେ ସୁନ୍ଦର ଧୂଳି ମେସାକେ
ନାଟ କିତା କିତା ମିରୁକ୍ଷିକେ ବିଡେ
ନାଟ କିଜେ ଆଉକୁଟିଇତା
ଗାତାମଡେ ଲୋ ନାଜା ଡିଅରତା
ନାଟ କିଜେ ଆଉକୁଟିଇତା
ନାଟମଡେ ଲୋ ନାଜି ଡିଅବିତା
ଚାଲିମଶ୍ଚେ ଲୋ ନାଜି ଡିଅରତା
ସେଲାନଶ୍ଚେ ଲଂ ସେକେ ଜଳାର ତା କେକେ
କେଡେ ସୁନ୍ଦର ଧୂଳି ମେସାରକେ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଝିଅ ଅନେଇଛି ତା'ର ସାଥୁମାନେ ତାକୁଛନ୍ତି
କେଡେ ସୁନ୍ଦର ଧୂଳି ଉଡ଼ାଉଛି
ନାଚି ନାଚି ମାଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି
ନାବ ଆଉ ଚିକେ ନାଚ
ତୁମ କଥାସି ସାଥୁ ଭଲ
ନାଚ ଆଉ ଚିକେ ନାଚ
ତୁମ ନାଚ ଲୋ ସାଥୁ ଭଲ
ତୁମ ଚାଲି ମଧ୍ୟ ଭଲ
ଝିଅ ଅନେଇଛି ସାଥୁ ତାକୁଛି
କେଡେ ସୁନ୍ଦର ଧୂଳି ଉଡ଼ି ଯାଉଛି ।

(୨୭)

ବୁଧ ମାସତେ ତିଲାଇଡେ ବାଧେକେ
ଶାଗ ଜୁଆଣିତେ ମେଲଂସେକେ
ଅଶିଶ ମାସତେ ବୁଆରେ ବିଲମକେ
ଗଡ଼ାଗ ବୁଆରେ ଲୋ ନୁରକେ

କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ ଗିମାରେ ସାଡ଼େକେ

ଆଗୁଁର କେ ବଳତେ ଆଶ୍ଵାବ ନେଲଂକେ

ତାପରେ ଡେଣ୍ଠେଲୋ ମାସ ମଗୁଣାର

ଘାସ ବାକାଳିତେ ବୁକେ କାକର

ପୁଷ ମାସ ରାତେ ବଡ଼େ ରାଗାଁକେ

ବିଳବ ନନଜ ବୁଆ ନେଗକେ

ମାଘ ମାସରେତେ କାମ ଜେଲାଏକେ

ମୁଲିଆ ପୁଲିଆ ମେକ ସାଡ଼େକେ

ଫଗୁଣ ମାସରେ ଲୋ ଅଲେ ଏରାକେ

ବଣ ଜାଳତେ କତେର ଗିତକେ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଭାଦ୍ରବ ମାସରେ ଭୋଜରେ ବାଧେ

ଶାଗ ମକାକୁ ଚାହିଁ ରହିଥାଉ

ଅଶିଷ ମାସରେ ଧାନ ପାଛେ

ଗଡ଼ାର ଧାନ ଆମେ କାଉ

କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଯାଏ

ବର୍ଷା ନ ହେଲେ ଉପରକୁ ଅନେଇ ରହୁ

ତାପରେ ଆସେ ମାର୍ଗଶୀର ମାସ

ଘାସ ବାଡ଼ିରେ ଶିଶିର ପଡ଼େ

ପୌଷ ମାସରେ ବଡ଼ ଶୀତ

ବିଲକୁ ଗଲେ ଧାନ କାଟୁଛୁ

ମାଘ ମାସରେ କାମ ସରିଯାଏ

ମୁଲିଆ କାମ ନେକ ସାଡ଼େକେ

ଫଗୁଣ ମାସରେ ଆମ୍ଭ ବଉଲେ

ବଣରେ କେତେ ଚଢ଼େଇ ରାବଡ଼ି

ଏଲା ରସିକା ବସନ୍ତ ରସିକା

ମିସିଂ ଯାଇଲୋ ମିଆନ ଦେଖା

ଆମା ଲାଗିର ରାତି ଦିନରେ

କିଛି ସୁଖଲୋ ଆଲା ଗେରେ

ଆମ ଗାତାରେ ପରତେ ଜେନା

ଇନି ଗାମଚାରେ ତେରା ମେଗନା

ଗାମଚାତେ ନାଜା ମନ ମାସିନା

ମେଗାଆଁ ଲୋ ତେରା ସିନା

ଇନି ସେଲାନତାଏରେ ସପାର ଜରେ

ଗଟାଜା ସିଟାଜା ତେ ବଡ଼େ ଗାତାରେ

ମିସିଂ ଲୋ ନାଜା ଦେଖାମିରେ

ମେଚାଜିଂକେ ଧିରେ ଧିରେ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ:

ଆଲୋ ବସନ୍ତ ରସିକ

ଆଜି ତୋର ହେଲା ଦେଖା

ତୋ ଲାଗି ରାତି ଦିନ

କିଛି ସୁଖ ଲାଗୁ ନାହିଁ

ତୋର କଥାକୁ ପରତେ ନାହିଁ

ଏ ଗାମୁଛା କାଲି ନେବୁ

ଗାମୁଛା ନେଇ ମନେ ରଖୁବୁ

ନେଇଯିବୁ କାଲି

ଏ ଝିଅଟି ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଛି

ବାଟଘାଟରେ କତା ହେଉଛି

ସାଥୁ ଆଜି ଦେଖା ହେଲ

ଚାଲୁଅଛୁ ଧିରେ ଧିରେ ।

(୨୯)

ନାଁରେ ନାଁରେ ନାଁରେ ଲୋ ନାଁରେ ନାଁରେ ନାଁରେ ....

ମେଣ୍ଡକ୍ ଲୋ କିପ୍ ସେରାନ୍ ଆମତେ ଭାବ ପାରତି

ଆତମା ଏଣ୍ଡେ ବାଧେ କୈ ଆମା ଲାଗି

ମନଏଣ୍ଡେ ରାଂସେରେ ଆମ ଲାଗି

ଆମ ଗାତାମଣ୍ଡେଲୋ ଇମିତି

ଆମତେ କିପ୍ ସେରାନ୍ ଭାବ ପାରତି

ପଦମିଂ ଗାତାରେ ମାମାବଂଗଂ

ଆୟଁତେ ଲୋ ବିତେ ମିକି ବାନାରାଗ

ଆମ ଗାତାମଣ୍ଡେ ଇମିତି

କିପ୍ ସେରାନ୍ ଲୋ ଭାବ ପାରତି

ଆୟଁତେ ଲୋ ଆମ୍ ମିଭୁଲିଆନା

ଜବାବ୍ ଗାତାରେ ଆରୟାନା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ସାଥ୍ କରିଥିଲି ତୋତେ ଭାବ ପିରତି

ତୁମ କଥାଟିରେ ମୋର ଆତ୍ମା ବାଧୁଛି

ମନ ରହିଯାଇଛି ତୁମରି ଠାରେ

ତୁମର କଥାଟି ଏମିତି

ତୁମକୁ କରିଥିଲି ଭାବ ପାରତି

ପଦେ କତା ମାତ୍ର ଜଣେଇଲ ନାହିଁ

ତୁମେ ମୋତେ ରାଗିଲ କାହିଁକି

ତୁମ କଥାଟି ଏମିତି

କରିଥିଲି ତୁମ ସହିତ ଭାବ ପାରତି

ମାତ୍ର ତୁମେ ଭୁଲିଗଲ

କଥାର ଜବାବ୍ ନ ରଖିବଲ ।

(୩୦)

ଏଡ଼େକି ସାପାର ନିନିରା ରୂପର
 ମେଜରେ ଲୋ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର
 ଗରୁଡ଼ାଲ ଗାମ କମକି ଆମତେ
 ଲୁବରେ କି ସମସ୍ତେ
 ବକଞ୍ଜାବ ଗଗେ ଆମତେ
 ଜୟଜଲେ ଆମତେ ଲୁମୁବନା
 ଏଲେଲେଜାଣ୍ଡ ଆର୍ଦ୍ଧତେ ସିନା
 ଦୁଃଖ ସୁଖରେ ଏଗାତା ଅନା
 ତରୁକି ଆବୁନେ ତେରା ତେରା କାନିଆଁ ପରା
 ବକଞ୍ଜାବ ଗଗେ ଲୁବରେ କି ପରା ଦୁନିଆଁ ସାରା
 କାଣ୍ଡାରିଆ କିଂତେ ମିସିଂ ମିସିଂ
 ଅବାର କିତେ ନିକୁ ଜିଂ ଜିଂ
 ଅବାଣ୍ଡେ ଗାମଜ ଜେନା ଜେନା
 ଅମାନତରେ ଜନିଂ ନିଡ଼ିଗାନା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

କେତେ ସୁନ୍ଦର ଝିଅର ରୂପ
 କେତେ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଉଛି
 ସୁନ୍ଦରୀ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି ତୁମକୁ
 ସମସ୍ତେ ଦେଖି ଲୋଭ କରୁଛନ୍ତି
 ସାନ ଭାଇ ସହିତ ନେବି ତତେ
 ଦେଖିଲେ ସମସ୍ତେ ଲୋଭ କରିବେ
 ରାଗିବ ନାହିଁ ମୋ ପାଇଁ ସିନା
 ଦୁଃଖ ସୁଖରେ କଥା ହେବ
 ସାନ ଭାଇ ପାଇଁ ନେବି କନିଆଁ ପରା
 ଲୋଭରେ ପଡ଼ିଛି ଦୁନିଆଁ ସାରା
 ଡ଼ଣ୍ଡାରିଆ ପଠେଇବି ଆଜି
 ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କୁ ପଚାରିବୁ ଯାଇ
 ତୁମ ବାପା କହିଲେ ନାହିଁ ନାହିଁ
 ଅନାୟାସରେ ଆମେ ନେବୁ ଟାଣି ।

(୩୧)

ବିରି କିବେ ବିରିଜେନା କଦମ୍ବ ଆ ରାସିଂ
 କଷ୍ଟ ମିଡ଼ିଅେର ଲୋ ମେତେନ ମିସିଂ
 ମିଛେ ମାହାଳିଆ ସିନା କଦମ୍ବ ଆ ରାସିଂ
 ଆରାତାଏ ନଦୀତେ ଡକ ଡକ ମିସିଂ
 ଦେଖା ମାୟାନା ମିସିଂ ଦେଖା ମାୟାନା ମିସିଂ
 ମନଏଶ୍ଚେ ମେବାଗୁଙ୍ଗା ଲୋ କଦମ୍ବ ରାସିଂ
 ଆମ ମେ ବାଗୁଙ୍ଗା କଦମ୍ବ ଆ ରାସିଂ
 ମନ ଦୁଃଖ ଇଆନା ଆଜ୍ଞା ମିସିଂ
 ଇଲିବେ ନାଜି ଆମତେ ମିସିଂ
 ଝୁରି ଝୁରି ଦିନ ଲୋ ମନା ମସିଂ
 ଆମ ମେବାଗୁଙ୍ଗା କଦମ୍ବ ଆ ରାସିଂ
 ଝୁରି ଝୁରି ଦିନ ମନା ମିସିଂ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

କଣ କରବି କ'ଣ ନାହିଁ କଦମ୍ବ ପୁଲ
 ଆଜି କଷ୍ଟ ଦେଇଥିଲୁ ଆସିଲୁ ଯାଇ
 ମିଛରେ ସିନା ଲୋ କଦମ୍ବ ପୁଲ
 ଅରତାଇ ନଦୀ କୂଳେ ବସିଛି
 ଦେଖା ହେଲା ଆଜି ଦେଖା ହେଲା
 ମନଟିକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଲୁ କଦମ୍ବ ପୁଲ
 ତୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଲୁ କଦମ୍ବ ପୁଲ
 ମନ ଦୁଃଖ ହେଲା ମୋର ଆଜି
 ପାଶୋରି ଦେବି ସାଥୁ ଆଜି ତୋତେ
 ଝୁରି ଝୁରି ଯିବ ଦିନ
 ତୁ ମନ ଭାଙ୍ଗି ଦେଲୁ କଦମ୍ବ ପୁଲ
 ଆଜି ଝୁରି ଝୁରି ଯିବ ଦିନ ।

(୩୨)

ଭୁଆଲୋ ସଙ୍ଗାତ ବଣବ ବାନା

ଆସଂ ସାଗରେର ବାକାମକାମା

ରୁପୁଲି ବାପୁରାୟ ଛାଇ ମୂଳ ତେର

ବାଡକନା ଲୋ ବାଡକନା କୁଟି କରାଏ

ବଡ଼େ ବାଜି ରାୟାନା

କାରାରେର ବଡ଼େ କାଟେକେ

କାଟେକେ ଗାମକେ ଆମତେ ବଡ଼େ

ମା ମିବୁଜିକେ ଆଇଣ୍ଡେର ଆମତେ ଗାମକେ

ଆଲୋ ମନ ବିରାଜ କତେଂ ତେର

ବିତେ ମେରାଜ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଆସଲୋ ସଙ୍ଗାତ ବଣକୁ ଯିବା

ପିତା ଶାଗ ତୋଳିବା

ଶାଗ ରୁକଲିରେ ପୁରାଇ ଛାଇ ମୂଳେ ଟିକେ ବସିବା

ବଡ଼ ଖରା ଲୋ ବଡ଼ ଖରା ବାଧୁଛି ପରା

ଖରା ବହୁତ କାରୁଛି

କାରୁଛି ବୋଲି ମୁଁ ତୋତେ କହୁଛି

ବୁଝି ନ ବୁଝିଲା ପରି ହେଉଛି

ମୁଁ ତୋତେ କହୁଛି

ଆଲୋ ମନ କଷ୍ଟ କାହିଁକି

ତୋ ଲୁଗା କ'ଣ ପାଇଁ ଚିରାଇଲୁ ।

(୩୩)

ଅବାରେ ମିସିଂଲେ ବକ ଚାଙ୍ଗୁରେ ବାବଗେ ବକ ।

ବାକିବେ ସୁଲଜ ବକ ସେଲାନ କିତେ ବାଜଏକ ।

ତିନି ଦିନ ମିନା ଅବ ଗାଆଁରେ ସିନା ତଅଳ ॥

ବୁଢ଼ା କି ଲିମିଲିୟାଏକି କାଣ୍ଡାଏକି ଲାମା ନିଞ୍ଚକି ।

ବନ୍ଧୁ ବାସିଆ ତେନକ ବାକିବେ ବଡ଼ ମଉଜ ॥

ସାଙ୍ଗ ଜଳାରେ ନିନା ବନ୍ଧୁ ସଙ୍ଗେ ବାଗାତାନା ।

ଓଆ ବକ ନେକ ଗାମା ଦୁଃଖ ସୁଖ ନିକୁସିମା ॥

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ପର୍ବରେ ଆଜି ଭାଇ ଚାଲୁ ବଜେଇବା ଭାଇ

କରିବା ଆନନ୍ଦମୟ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବା

ତିନିଦିନ ହେବ ପର୍ବ ଗାଆଁ ସିନା ହେବ ଚହଳ

ବୁଢ଼ାମାନେ ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି ବୁଢ଼ାମାନେ ହସଖୁସି ହେଉଛନ୍ତି

ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବମାନେ ଆସିଲେ କରିବା ବଡ଼ ମଉଜ

ବନ୍ଧୁ ସହିତ ବସିବା କଥା ହେବା ସାଙ୍ଗ ହୋଇ

ଆସ ଭାଇ ଚାଲ ଯିବା ଦୁଃଖ ସୁଖ ପଚାରିବା

(୩୪)

ଚଙ୍ଗ ତୁଳିତେ ଭାଗ ସାମୁତେ ଜନିଂ ଇଞ୍ଜା ନିକିଡ଼େ

ବଣ ଜାଳରେ ନିଞ୍ଜାଁ ସାଆ ଜୁଆର ନିକିଆଁ ଉଆ

ତିଲାଏକେ ବୋଲି ନିଜ୍ଞ ନାମାକଂକେ ମନ ସୁକେ ନାଆସିକେ

ଯେ ଯୁଆଡ଼େ ଦୁଃଖନି କିପଡ଼େ ଭଗବାନତେ ଲଂ ସେକେ

ବୁଢ଼ଲୁ ଅଜ ମଣ୍ଡକରଡ଼ା ଇଞ୍ଜାତେ ଟାକୁଣି ଚୁଳନିରେ

ଯେ ଯାହାର ଦୁଃଖ ଗଟାଙ୍ଗଡ଼େ ଏରାତେ ନିକୁଜିଂଜିଂକେ

ନିଞ୍ଜ କାହାର ବଗାରା ଜେନା ଟାକୁଣି ନିଞ୍ଜା ଆପଣା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ପାହାଡ଼ ତଳେ ପାଣି ପାଖରେ ଆମେ କରିଛୁ ଘର

ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ଆମର ସାହା ଜୁହାର କରିବା ଆସ

ଭୋକ ବୋଲି ଆମେ ମାନୁନାହୁଁ ମନ ସୁଖରେ ରହିଛୁ

ଯେ ଯୁଆଡ଼େ ଦୁଃଖ କରନ୍ତି ଭଗବାନ ସବୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି

ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲେ ମଣ୍ଡ ଘରେ ସମସ୍ତେ ହେଉ ରୁଣ୍ଡ

ଯେ ଯାହାର ଦୁଃଖ ବାଟରେ ଯାଏ ସେଇଠି ହେଉ ମେଳ

ଆମେ କାହାରି ଭଗାରା ନୋହୁଁ ସମସ୍ତେ ଆମ ଆପଣାର ।

(୩୫)

ତିତିଣୀ ତୁଳିଆ ଲାଲାଜଜେ ଲୋ ସେଲାନଶ୍ଵାଏ
 ତିତିଣୀ ତୁଳିଆ ଲାଲାଜ
 ଲାଲାଜେ ଜଳେ ଜଳେ ଆତ୍ମା ଜଳେକେ
 ଲାଲାଜେ ତୁଳିଆର ମେତକସେରେ
 ସତେଲେ ସେଲାନଶ୍ଵାଏ ମାସିକେ
 ବେଜେରାଙ୍ଗେ ମୁଠାମିଞ୍ଜି କାଳିଆ ଆଲାକ ମୁଠାମିଞ୍ଜି
 ତାଲୁଗଗ ଗଟାଙ୍ଗତେ ମେଗକ ସିନିଂ
 ଇତିମ୍ଵ ମିଡ଼ିଞ୍ଜର ଲକାତେ ମୁନେ
 ଜାତିଶ୍ଵେର ବୁମୁଡ଼େନା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ତେହୁଳି ତଳର ନିଆଁ ଲୋଜସଜନୀ
 ତେହୁଳୀ ତଳର ନିଆଁ
 ନିଆଁ ଜଳି ଜଳି ଆତ୍ମା ଜଳୁଛି
 ନିଆଁ ପାଖରେ ବସିଛି
 ସତେ ଲୋ ମୁଁ ତୋତେ ତାକୁଛି
 ଦକ୍ତା ମୁଠେ ପତ୍ର ବିଡ଼ି ମୁଠାଏ
 ଗାଧୁଆ ଘାଟକୁ ନେଇଥିବୁ
 ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେବୁ ନାହିଁ
 ଜାତିଟି ତୋର ଚାଲିଯିବ

(୩୬)

ଉଆଲେ କଙ୍ଗେରନି ନନା ବଶବ
 ବଶରା ଲାକୁରେ କି ନରେନାର
 ବଶରା ଲାକୁରେ କିଲେଜରେ ସାପାର
 କକବ୍ତେଲେ ଲାଗେରେ ବାତାର
 ବିରିବିରି ଲାକୁ କଳେ ଆସିକେ ବଶାରାର

କକବତେ ଆଜି ଅଣ୍ଡେ ବଣବ
 ସେକାଳ କାରାରେଲେ ସମୁସିଞ୍ଚଣ୍ଡେକି ଜରେ ଡିଅର
 ସେକାଳ ବଣ ବୁଲିଲେ ଲାଗେରେର
 ପବନ ତେଲେ ସୁମୁସିଞ୍ଚଣ୍ଡେକି ସଁ ସଁକେରାବତେକି
 ଲୋକରିକି ଅଂଡ଼କିଜ କାଡ଼ିଞ୍ଚିର ଡେକି

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଆସରେ ପିଲାମାନେ ବଣକୁ ଯିବା
 ବଣରୁ ଫଳ ଆଣିବା
 ବଡ଼ ବଡ଼ ଫଳ ସବୁ କେତେ ସୁନ୍ଦର
 ଖାଇବା ପାଇଁ ଲାଗେ କେତେ ମଧୁର
 କ'ଣ କ'ଣ ଫଳ ସବୁ ଅଛି ବଣରେ
 ଖାଇବା ପାଇଁ ପଲୋଉଛି ବଣକୁ
 ସକାଳ ଖରାରେ ଗଛଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଯାଏ ସୁନ୍ଦର
 ସେତେବେଳେ ବଣ ବୁଲି ବୁଲି ଯିବା ପାଇଁ ହୁଏ ମନ
 ପବନରେ ସୁଁ ସୁଁ ଶବ୍ଦ ହୁଏ
 ଲୋକେ ଶୁଣିଲେ ଚମକି ପଡ଼ନ୍ତି ।

(୩୭)

ନିତା ଗାଆଁ ନିନିଞ୍ଚି ତେଲେ ବଡ଼େ ସାପାର
 ଗାଁ ବେଳା ମିଞ୍ଚି ବଣରେ କି ଜରେ ସାପାର
 ନିଜ ଗାଆଁ ତାଲେ କାନ୍ଦା ବିରି ଆସିକେ
 ଯୁଆଡ଼େ ମନଜକି ବାଣା ଆଇରେ
 କଳ ନାଳ ବଣରେ କି ବଳେ ଗାଆଁରେ କି
 ଅଦକତା ବାତାଜରେ ତୁଲେ ଜରେ ସାପାର
 ନିତା ଗାଆଁ ନିନିଞ୍ଚିଣ୍ଡେଲେ ବଡ଼େ ସାପାର ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଆମ ଗାଆଁଟି ଦେଖିବାକୁ କେତେ ସୁନ୍ଦର
 ଗାଆଁ ଚାରିପାଖ ବଣଗୁଡ଼ିକ ସୁନ୍ଦର

ନିଜ ଗାଆଁରେ କ'ଣ ସବୁ ଅଛି

ଯୁଆଡକୁ ଗଲେ ବି ବଣା ହୁଏ

ନଦୀ ନାଳ ବଣ ଗାଆଁ

ଆଉ ଅଧ ଗାଆଁ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର

ଏପର ଆମ ଗାଆଁ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର

(୩୮)

ଅଲଗା ଗାଆଁ ସେଲାନକି ଡେଞ୍ଜେରିକି

କଙ୍ଗୋରକି ଚାଙ୍ଗୁ ବୁଗକି ଏତେ

କିକିତେ ତେନକି

କିକିଜଡ଼ା ବେଳା କଙ୍ଗୋର ତେକି ଲାରାଅକି

ଲାରାଓକି ଏତେ ସେଲାନଶେକି ଗିଆନାନକି

ଲାରାଓକି ଏତେ ଇଶିରକି ଆଲାଶେ ଆନକି

ଜୟକି ବାଙ୍ଗୁରି କା ବକବଡ଼ାକା ଜାବାକା

ଅଲଗା ଗାଆଁ ସେଲାନକି ଡେଞ୍ଜେରିକି

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଅଲଗା ଗାଆଁର ଝିଅମାନେ ଆସିଛନ୍ତି

ପିଲାମାନେ ଚାଙ୍ଗୁ ବଜାଉଛନ୍ତି, ଝିଅମାନେ ନାଚୁଛନ୍ତି

ନାଚିଲାବେଳେ ପିଲାମାନେ ହସୁଛନ୍ତି

ହସିଦେଲେ ଏଥିପାଇଁ ପିଲାମାନେ ଲାଜ କରୁଛନ୍ତି

ହସିବା ଯୋଗୁଁ ଦେହଟିକୁ ଆଉଁସିବାକୁ ଗଲେ

ଦେଖିଲେ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡରେ ଲଟକା କଣ୍ଠା

ଅଲଗା ଗାଆଁର ଝିଅମାନେ ଆସିଛନ୍ତି ।

(୩୯)

ସ୍ତ୍ରୀ- କୁ କୁଲେ କମଙ୍ଗୋର ସେଆଁତାର କୁ

ଡଢ଼ାଗାଡ଼ିଆ ରାସିଂଡେ ତେ ବାନାର କୁ

ପୁ- କୁ କୁ ଲୋ ସେମେଲାନ ସେଜାତାର କୁ

ଡଢ଼ାଗାଡ଼ିଆ ରାସିଂଡେ ବାନାର କୁ

ସ୍ତ୍ରୀ- କୁ କୁଲେ କମଳେର ସେଆଁତାରକୁ

କାଉଟିଆ ପାଗମ ତେତେ ଲଂସେକେ କୁ

ପୁ- କୁ କୁ ଲୋ ସେମେଲାନ୍ ସେଜାତାର କୁ

ଯୁଡ଼ା ବନ୍ଧା ବାଂସମ୍ ତେତେ ଲଂ ସେକେ କୁ

ସ୍ତ୍ରୀ- ତେ ତେଲେ କମଳେର ଡିଞ୍ଜାତାର ତେ

ବାଛି ବାଛି ରାସିଂ ତେ ଅବଳଗେ ତେ

ପୁ- ତେ ତେ ଲୋ ସେମେଲାନ୍ ଦେରାର ସବେ ତାର ତେ

ବାଛି ବାଛି ରାସିଂ ତେ ଅବେଳ କେତେ

ସ୍ତ୍ରୀ ଉଆଲେ କମଳେର ଅଲେ ନାର ଉଆ

ବେଳରେ ଅଣ୍ଡେତେ ଅଲେନାର ଉଆ

ପୁ- ତେ ତେ ଲୋ ସେମେଲାନ୍ ଦେରାର ସବେତେ

ବେଳରେ ଅଣ୍ଡେତେ ଅଲେର ତେ

ସ୍ତ୍ରୀ-କୁ କୁଲେ କମଳେର ବାଡୁଂଜେ କୁ

ବେଳରେ ଅଣ୍ଡେତେ ବାଡୁଂଜେ କୁ

ପୁ- ଉଆଲୋ ସେମେଲାନ୍ ତଳା ଜିଜା ଉଆ

ବକ ମିଶ୍ଟେ କାସୁକେ ଗୁଚଗତେ ଉଆ

ସ୍ତ୍ରୀ ତେ ତେଲେ କମଳେର ଗୁଚଗାଁର ତେ

ବକମ୍ ମଣ୍ଡେ ଦଲେକେ ତେ

ଉଆଲେ କମଳେର ବାଡୁଂଜେ ଉଆ

ଅରି ହେ ଦଇବ ଅରି ହେ କରମ

ଇନି କଜେ ଲଗଡ଼ା ଜୀବନର ଅନ

ବନସ୍ତେ ଜାଲରାର ଜୀବନର ଅନ ...

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ସ୍ତ୍ରୀ - ଚାଲ ଚାଲ ରେ ପିଲା ଆଗେଇ ଚାଲ

ଖାଲି ଡ଼ିପ ତେଇଁ ପୁଲ ପାଇଁ ଯିବା ଚାଲ

ପୁ- ଚାଲ ଚାଲ ଲୋ ଝିଅ ଆଗେଇ ଚାଲ

ଖାଲ ଡ଼ିପ ତେଇଁ ପୁଲ ପାଇଁ ଯିବା ଚାଲ

ସ୍ତ୍ରୀ- ଚାଲ ଚାଲ ରେ ପିଲା ଆଗେଇ ଚାଲ

ପଗଡ଼ିକୁ ଅନେଇ ଯିବି ଚାଲ

ପୁ- ଚାଲ ଚାଲ ଲୋ ଝିଅ ଆଗେଇ ଚାଲ

ଗଭାକୁ ଦେଖୁ ମୁଁ ଯିବି ଚାଲ

ସ୍ତ୍ରୀ - ଦେ ଦେରେ ପିଲା ଗଛକୁ ଉଠି ପଡ଼

ବାଛି ବାଛି ପୁଲ ସବୁ ପକେଇ ଦେ

ପୁ- ଦେ ଦେ ଲୋ ଯୁବତୀ ବାଡ଼ିଟି ଗଛରେ ଡେରି ଦେ

ବାଛି ବାଛି ପୁଲ ସବୁ ପକେଇ ଦେଉଛି ଦେ

ସ୍ତ୍ରୀ- ଆସରେ ପିଲା ଓହ୍ଲେଇ ପଡ଼

ବେଳ ଗଲାଣି ଓହ୍ଲେଇ ପଡ଼

ପୁ- ଦେ ଦେ ଲୋ ଯୁବତୀ ଡେରା କାଠ ଧର

ବେଳ ଗଲାଣି ଓହ୍ଲାଇଛି ଧର

ସ୍ତ୍ରୀ- ଚାଲ ଚାଲରେ ଯୁବକ ପଳେଇବା ଚାଲ

ବେଳ ହେଲାଣି ପଳେଇବା ଚାଲ

ପୁ- ଆସ ଲୋ ଯୁବତୀ ପାଦ ଲମ୍ବେଇ ଆସ

ମୁଣ୍ଡ ବଥା ହେଉଛି ଶୋଇବି ଆସ

ସ୍ତ୍ରୀ- ଦେ ଦେ ରେ ଯୁବକ ଶୋଇ ପଡ଼ ଦେ

ମୁଣ୍ଡ ଘସି ଦେଉଛି ଦେ

ଆସରେ ଯୁବକର ଜୀବନଟି ଗଲା

ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ଜୀବନଟି ଗଲା

(୪୦)

ଉଆ ଉଆ ଉଆଳିକି

ଇନିଂ ନେବ ତମା

ଗାଆଁ ଦାଣ୍ଡ ଧୂଳିତେ ଇନିଂ ଇଞ୍ଜା ନିକିମା

ଗଛ ତୁଳିତେ ନେବତମା

ଅଣସମ୍ ଆଲଗା କାନିଆଁ ନିକିମା

ନାଲେ ନାଲେ ତା ନିଇଁ

ସପତା ସପତା ନିକିଇଁ କିଞ୍ଜିମା

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଆସ ଆସରେ ଛୁଆମାନେ

ଆମେ ମିଶି ଖେଳ ଖେଳିବା

ଗାଆଁ ଦାଣ୍ଡ ଧୂଳିରେ ଘର କରିବା

ଗଛ ମୂଳରେ ଖେଳ ଖେଳିବା

ପଶସ ପତ୍ରର କନିଆଁ କରିବା

ହାତ ଧରା ଧରି ହୋଇ ନାଚି ଖେଳ ଖେଳିବା

(୪୧)

ଟାଣ କାରାତା ତାତକେ ପବନ

ବ୍ୟକେ ଇଣିତା ଗିଳିଂ

ତାତକେ ବାଲି ତାତେକେ ଦାଣ୍ଡ

କସରକେ ନଇ ନାଳ

ଅଲେ ବିଲମକେ ବିଲିମକେ ଅଳସମ୍

ଜଳେକେ ମୁଲୁନ ରାସିଂ

ଅଂଅଁଣା ଉରିଳା ଖୁଜୁରୀ ଜାମ୍

ବିଲମକେ ପୁଣି କୁଲାପ

ଉଆ ଉଆଳକି ନୁରେ ନିଇଂ

ବିଲିମ୍ପୁଷ୍ଟ ଲାକୁରେକି

ଲୁଟି ବଣତେ ମନ ଅରସେ

ମଜା ନେମାରେ ଜାଳିଂ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଟାଣ ଖରାରେ ତାତେ ପବନ

ବହେ ଦେହରୁ ଝାଳ

ତାତି ଯାଏ ବାଲି ତାତି ଯାଏ ଦାଣ୍ଡ

ଶୁଖି ଯାଏ ନଇ ନାଳ

ଆମ୍ ପାଚିଯାଏ ପଶସ ପାଚିଯାଏ

ମହୁଲ ପଡ଼େ ଖସି

ଆଁଳା, ହରିଡ଼ା, ଖଜୁରୀ, ଜାମୁ
ପାଟିଯାଏ ପୁଣି ବେଳ

ଆସ ଆସରେ ଏହା ଖାଇବା
ପାଟିଲା ପଳ ସବୁ

ଲଟା ବଣରେ ମନ ହରସେ
ଖୁସିରେ ନାଟିବା ଖେଳି ।

(୪୨)

ନାଁରେ ନାଁରେ ନାଁରେ...

ସେଲାନଡ଼ାଇ ଡେମେନା ସତେ ଚାଲୁନାଟ କିକିତେ

ଆଞ୍ଜଳେନା ମନ ପରତେ

ମାଡ଼ିଞ୍ଜେରେ ଲୋ ସୁନ୍ଦୁରୁର କତେ

ଦୋଳି ଲାମା ଗେନା ଆମା ଝିଲି ମିଲି ପାଦମତେ

ନାଟରେ ନିକିଜେ ବିତେ

ଉଆଁଲୋ ସେଲାନକି ଚାଲୁ ତାକେକେ

ଗାତଂଡେ ତାକେକେ

ଲାଟବ ଚାଲୁ ବାବୁକେ

ଅଡେଷ୍ଟେ ମନରାତେ ଚୁପ୍‌ସାଜେନା ରୁନ୍ଦାଲିୟତେ

ସେଲାନଡ଼ାଇ ଲୋ ମନ ଇସେରାନତେ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଝିଅ ଆସିବୁଲୋ ଚାଲୁ ନାଟ କରିବାକୁ

ମୋର ମନ ପରତେ ହେଉନାହିଁ

ପିନ୍ଧିବୁ ଲୋ ନାଲି ଶାଢ଼ୀ

ଧୁଳି ଲାଗିଯିବ ଝିଲିମିଲି ପାଦରେ

କାହିଁକି ନାଟ ନାଟିବୁ

ଆଲୋ ଝିଅ ଚାଲୁ ଡାକୁଛି ତୋତେ

ଗାତ ତୋତେ ଡାକୁଛି

ଭଙ୍ଗା ଚାଲୁ ବାଜିବାରୁ

ତୋ ମନକୁ ପାଇଲା ନାହିଁ

ଠିକ୍ ତାଳରେ ବାଜୁ ନାହିଁ ତଥାପି ମାଡ଼ିଆସ

ଝିଅଲୋ ରୁଷି ଯାଇଛୁ ।

(୪୩)

ଡେ ଡେଲେ ବକ ସାଜେ ସାଜନା

ଗାଆଁ ବୁଲିବାନା

ସୁନ୍ଦର କତେରେ ବାସବ ସେନା

ସେଲାନତାଇ ବାକୁୟଜ ବାଇବାଇନା

ଡେଲେ ବକ ବାତେ ବାଚେନା

ମିସିଂଡେର ବକ ଗନା

ସେଦିନ କଥାରେ ବାଗାଇ ସେରେନା

ବେହେରା କଥାରେ ଚିତ୍ତା ଜେନା

ଚାଲୁ ଗାତ ବାଗାତ ନମା

କୁଆଙ୍ଗକି ଗାମକେକି ଜେନା ଜେନା

ମସିଂଡେରେ ବକ ଗନା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଆସ ଆରସ ଭାଇ ସଜାଇ ଦିଅ

ଗାଆଁ ବୁଲି ଯିବା ଚାଲ

ସୁନ୍ଦର ଲୁଗାରେ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯିବ

ଝିଅଲୋ ତୋତେ ଲୁଗା ପିନ୍ଧାଇ ଦେବି ଆ

ଆସ ଆସ ଭାଇ ବାଛି ବାଛି ନେଇ ଯାଅ

ଆଜି ନେଇଯିବା ଭାଇ

ସେଦିନ ଯେଉଁ କଥା ହୋଇଥିଲା

ବେହେରା କଥାରେ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ

ଚାଲୁ ଗାତ ଗାଇବା ଚାଲ

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ କହୁଛନ୍ତି ନାହିଁ ନାହିଁ

ଆଜି ନେଇ ଯିବା ନାହିଁ

(୪୪)

ବାର ମୁଣ୍ଡାଣି କଇଁଳାଞ୍ଜଳି ଏଡ଼େନା

ନାଗମ୍ ପୂଜା ତିଳେ ଏକୁଏନା

ହାଡ଼ି ଦୁଆଡ଼େ ଲୋ ଚାଉଳ ଧୁଆଡ଼େ

ଆଷାଢ଼ ମାସରେ ରଥ ଯାତରା

ଜେନା ମେଗାମର ବକରାଇ ବାନା ଯାତରା

ବଳଭଦ୍ର କଇଁଳାଞ୍ଜଳି ତେ ନେଜଇ ପରା

ଅସୁର ଖାଲରା ତୁଳିତା ଗଟାଞ୍ଜ

ଜେନାମେଗାମର ବକରାଇ ବାନା ଯାତରା

ଅସୁର ହାତ ମେସବେ ମୁଇଁଷ ଇଞ୍ଜାବ ବାଗଞ୍ଜା

ଚିନ ବାବାନାଏଜ ବାକବେ ପରା ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ବାରମୁଣ୍ଡାଣି ଦେବତା ଆସିବ

ଦେହୁରା କରୁଛନ୍ତି ପୂଜା

ତାହାଣ ଓ ବାମ ହାତରେ ଦେଉଛନ୍ତି ଚାଉଳ

ଆଷାଢ଼ ମାସରେ ରଥ ଯାତରା

ନାଜ୍ କହିବୁନି ଯିବା ଯାତରା

ବଳଭଦ୍ର ଠାକୁର ଦେଖିବା ପରା

ଅସୁର ଖୋଲର ତଳପଟେ ରାସ୍ତା

ନାହିଁ କରିବୁନି ଯିବା ଯାତରା

ଅସୁର ହାଡ଼ ଗୋଟିଏ ଘରକୁ ନେବା

ତାକୁ ଯୋଡ଼ି ତୁନ କରିବା

ଦକ୍ଷାରେ ମିଶାଇ ଖାଇବା ।

(୪୫)

ଆଉବ କୁକୁଡ଼ାଏ ତୁଙ୍କେ ନି ସେଲାନତାଏରେ ଅମରବ ଲଙ୍ଗେ

ଆଏତ୍ତେର ବଡ଼େ ଗିଆନକେ

ଆଗିୟାତାନ୍ ଜେନା ଆଏତ୍ତେ ବିଳା ଆସିକେ ଏତେ

ଏତେ ଗାମ୍ବକେ ସଙ୍ଗାତ

ଏତେ ଏକେତେ ଆଏଁ ଲାଜ କୁଳିଆ ତୁଙ୍ଗେ ବାରିଆ

କିମିପେ ପଛେ କେସିଆ

ଗିୟାନାନ୍ ଜାଲେ ଚାଙ୍ଗୁରେ ବୁଗେ ବାୟୁ

ନାଟରେ କିଜେପେଲେ ତୁ

ଚାଙ୍ଗୁରେ ନିବୁକେ ମନ ହରଷ ଲେଲେୟାପେ କାଲେତୁ ବାଇସ

ତାଇଙ୍ଗ୍ ସେକେ ତୁ ଚାଙ୍ଗୁ ପିଆସ

ଲେଲେ ଜାନକି ଜାଲେ ଆଡ଼ି ଲେମେଜକି ବିତେ ଲେମେଜେକି ବୁଡ଼ାରେକି

ଇନିଞ୍ଜାତେତୋ ତମଡ଼େ କି

ଆହୁରି ଖୁସି ନେମାନେକି

ତଣ୍ଡରେ ସିନାଲୋ ତଣ୍ଡେ ଆଳି ଅସଲ ବୁତାଏ ଗାରକିକି

ଡାକୁଆଡ଼େ ମଙ୍ଗାଏ ଅଳି

ବେଦାରେ ବୁତାଏ ଗାରକି ସେଲାନକି କଙ୍ଗୋରକି କାମ ଅନକି

ପୁଣି ନିଅନ୍ତା ବିଜିମକି

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ଏ କପୋତ ଚଢ଼େଇ ଭିଡ଼ିଯାଉଛି, ଏ ଟୋକି ମତେ ଅନୋଉଛି

ମତେ ବହୁତ ଲାଗ ମାଡ଼ୁଛି

ତାକୁ ଲାଜ ଲାଗୁନାହିଁ, ଭିଡ଼ି ଥିବାରୁ ମୋତେ ବହୁତ ଲାଜ

ଏଥିପାଇଁ ତୋତେ କହୁଛି ସଙ୍ଗାତ

ଦେଖୁଛନ୍ତି ମୁଁ ଲାଜକରି ବାହାରେ ବାହାରେ ପଲୋଉଛି

ନାରିହ ଭାବି ଅପମାନ କରୁନ ତ

ଲୀଜ କଲେବି ଆଜି ଚାଙ୍ଗୁ ବଜେଇବି ଲୋ ବାଙ୍ଗୁରୀ
ନାଟ ନାଟିବୁ ଚାଲ
ଚାଙ୍ଗୁ ବଜାଉଛୁ ମନ ହରସରେ ରାଗେ ପଛେ ନାଟିବା ଚାଲ
ଚାଲିଛି ଅମାର ଚାଙ୍ଗୁ ଅଭ୍ୟାସ
ଯିଏ ରାଗିଲେ ରଗନ୍ତୁ ପଛେ କ'ଣ ପାଇଁ ରାଗିବେ ଗାଁର ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ମାନେ
ସେମାନେ ଆହୁରି ଖୁସି ମନେଇବେ
ଜିରମାନା କରିବେ ସିନାଲୋ ବଡ଼ ଘୁସୁରୀଟେ ମାଗୁଛନ୍ତି
ଡାକୁଆ ଆସି କହିଛି
କାମ ପାଇଁ ଘୁସୁରୀ ମାଗୁଛନ୍ତି ଝିଅ ଓ ପିଲାମାନେ କାମକୁ ଯାଉଛନ୍ତି
ପୁଣି ଥରେ ନିଅନ୍ତା ଖାଇ ଫେରି ଆସିବେ

(୪୭)

କାଳରେ ବାସାଜାନ୍ ସମନ୍ଧ୍ୟ ଆଟାଙ୍ଗ ମିଡୁଙ୍ଗେଲୋ ଯୋଲା କଂସ ଗଟାଙ୍ଗ
ଚଉଠି ମେଡ଼େନା ତେରା ମୟାଁ
ଗୁଣ୍ଡି ତୁଳିଆର ଅଳଂ ମାରିଆନା ତେରା ଗଳଂ
ଯେମିତି ନାଉଟିନା ଗଳଂ
ତୁଡୁଙ୍ଗାତେ ସେନାଲେ ମଙ୍ଗେ ସେକେ ପୁଣି ଜେନା ମେଗାମକେ
କୁଇକାରନିଂ ମଦ ଆବୁରକେ
ମଦରେ ଶ୍ୟ ଟଙ୍କା ଅରେନସେକେ ଉଆଲେ ଆରାମ ବାଉରେ ଗାମକେ
ଆରାମଡ଼ ଆଂଜତେ ଆମା ଉରକେ ଜେନା
ବଲେତ ମାମା ଉରକେ ଭିଲା ଲୋକକିତେ ଚିନ୍ତା କିବ୍‌କେ
ଏତେ ମଦରେତେ ଜେନା ଗାମକେ
ଏକଳଂଙ୍ଗ କାନିଆରା ବାଡୁଙ୍ଗେ ଗାମକେ ମିସିଂତେର ଆର ମଙ୍ଗେକେ
ତେରା ତେର ଆର ଜେନା ଗାମକେ
ବର କୁଳିଆକି ବିରି ଏଗାମକେ କୁଲେ ଆଗିଲାବ ଆପେ ସେଙ୍ଗାପେ
ନିଇଁବା ଉଛୁଲିତା ବାଡୁଙ୍ଗାକେ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

କାଳ ଝାଡ଼ିଲା ଯେ କାଳି ଅଷ୍ଟାଗୁଡ଼ା ଚାଳ ପଳେଇବା କଂସକୁ
 ଚଉଠି ଆସିବୁ ଆଜି କି କାଳି
 ଗଣ୍ଡି ତଳର ଠେକୁଆ ବାହାରିବୁ କାଳି ଶିନ୍ଧୁ
 ଶିନ୍ଧୁ ପହଞ୍ଚିବା ଗାଁକୁ
 ପଳେଇବାକୁ ସିନା ମଜୁଛୁ ପୁଣି ନାହିଁ କାହିଁକି କରୁଛୁ
 - ଶଶୁର ମଦ ଖାଇବାକୁ ଡାକୁଛନ୍ତି
 ମଦ ପାଇଁ ଶହେ ଟଙ୍କା ଆଣିଛନ୍ତି ଆସ ଜୁଆଇଁ ଖାଇବା କହୁଛନ୍ତି
 ଜୁଆଇଁ କହୁଛନ୍ତି ମୁଁ ଖାଇବି ନାହିଁ
 କ'ଣ ପାଇଁ ପିତ୍ତ ନାହିଁ, ଭିଡ଼ ଲୋକ ପାଇଁ ଚିତ୍ରା କରୁଛ କି
 ଏତେ ମଦ ପାଇଁ ନାହିଁ କରୁଛ କି
 ବର୍ତ୍ତମାନ କନିଆଁ ଯିବା ପାଇଁ କହୁଛି, ଆଜି ଯିବା ପାଇଁ କହୁଛି
 କାଳିକୁ ନାହିଁ କହୁଛି
 ବରଯାତ୍ରୀମାନେ କ'ଣ କହୁଛ ଚାଳ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଚାଳ
 ଆମେ ପଛରେ ଚାଲୁଛୁ ।

(୪୭)

ଲାରେ ଲାରେ ଲାରେ ଲୋ ଲାରେଇଁ ଲାରେ
 ଅରାତେ ମେଲାର ମାଣ୍ଡିଆ ମୁନ
 ଲଲଙ୍ଗ ଲଲଙ୍ଗ ଦାନ ଅନ ମାଣ୍ଡିଆ ମୁନ
 ମୁଣ୍ଡୁଷ କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡେ ବଡ଼େର ଯେଲେ
 ବୁଇର ଅଞ୍ଚେରେ ଲୋ ଡାଗ ଅରେଂଡେ
 ଆରାଲୋ ଆଜଇ ବିତେ ଗେୟେଲେ
 ବୁଇନମ୍ ଅଞ୍ଚେରେ ଡାଗଡେ
 ଡାଏ ଲଅନା ଆଝି ଅଦବାଟଡେ
 ବିଗ ମେଡାକେ ଗଇଁନଗଡେ
 କୁ କୁଲା ବର୍ଷ ବିଗରକୁ
 କରଆରା ଉନ୍ତେକେ ଅଳାଗଡେ
 ଅରେନେ ଅରେନେ ଆଝି ବିଗ ଅରେନେ
 ବକରାମଣ୍ଡେ ବଡ଼େ ବାୟାରେ
 ବଇଁ ଉଞ୍ଚେଲେ ଗାମ କରାଆରା

ନୀଳକୁ ଯାଇ କ'ଣ କଲୁ

ଝିଅଟି ବଡ଼ କାନ୍ଦୁଛି

ବହୁତ ଲୋକ ହୋଇଛନ୍ତି ପାଣି ପାଖରେ

ପାଣି ଘାଟର ରାସ୍ତା ପାଇଲି ନାହିଁ ।

(୪୮)

କାଯାଲୋଗ୍ ଅଞ୍ଚଳରେ କିୟା

ବୁଢ଼ୀ ବୁଢ଼ୀକିୟା କଞ୍ଚେଲଗ ଗାତଏଲେ

କାରାରେ କିଜେ ଲୋ ବାଜୁରୀ ତେଗେ ତେଗେ ତା

ଅତାମାଏଁ କାଟେକେ ଲୋ

ମନମଣ୍ଡେ ଅନତେରେ କାନ୍ଦୁରା ତାଗଡେ ଡେଡେ

ଆଏଁଥେର ବଡେ ଏକେଳାକେ

ମୁଇଁଷ୍ଟ ଅରେନେ ଡିଅ ହଲା ଗଣ୍ଡେ ତାଗଡେର

ଉରକେ ଜୀବନଇଁଷ୍ଟେ କୁଟିୟାଁ ଶାନ୍ତି ରଏଁରେମେ

ତାହାଗ ଡିଞ୍ଜାଜ ଆମତେ

ମନଣ୍ଡେ ରୟୟାନ ତିଲାକେ ତେ ଲୋ ବାଜୁରୀ

ଡେଏବିୟ ଇୟାଁ ଆଁବକୁ ଲୋ ବାଡୁକେ ବିଗ

ଇୟାଁଆବ ଆଉତିନା ଜିବଇଁ ବାରେର ରଏରେମେ

ଦୁଃଖ ସୁଖ କାମଇଁ ବାରେର କେଳାଅ ଲୋ ବାଜୁରୀ

ତେରାର ଗଳଂ ବାନା ବାଜୁରୀ

କାରାର ବଡେ କାଟେକେ

ଆତମା ଏଁଣ୍ଡେର ବଡ଼ ବାଦେକେ

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ବନ୍ଧକାମ ଚାଲିଛି

ବୁଢ଼ୀବୁଢ଼ୀମାନେ ପିଲାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଗାଉଛନ୍ତି

ଖରାଟି ନାଚୁଛି ଲୋ ତେଇଁ ତେଇଁକା

ମନଟି କଷ୍ଟ ହେଉଛି ଲୋ

ମନଟି ରହିଯାଇଛି ଲାଉତୁମ୍ବା ପାଣି ପାଖରେ

ଗୋଟିଏ ଶିଆଳି ପତ୍ର ଆଣି ଆସିବୁ ଯାଆ ଲୋ

ମତେ ବହୁତ ଶୋଷ ଲାଗିଲାଣି

ପିଇଲେ ଜୀବନଟା ଶାନ୍ତି ହୋଇଯିବ

ପାଣି ତୁଣ୍ଡରେ ଗଲା ପରେ
ଭୋକରେ ମନ ରହିଲାଣି ଲୋ ବାଜୁରୀ
ଶିଶୁ ଘରକୁ ଯିବା ଚାଲି ଲୋ ବାଜୁରୀ
ଘରକୁ ପହଞ୍ଚିବା ଜୀବନଟା ବଞ୍ଚିଯାଉ
ଦୁଃଖ ସୁଖ କାମ ସରିଲା ଆମର ଲୋ ବାଜୁରୀ
ବାଲିକି ଶିଶୁ ଆସିବା ଲୋ ବାଜୁରୀ
ଖରାଟି ବଡ଼ କାରୁଛି ଲୋ ବାଜୁରୀ
ଆତ୍ମାକୁ ଏଠି ବଡ଼ ବାଧୁଛି ।

(୪୯)

ଅଳସମ୍ ଅଲାର୍ କାନିଆରାଏ
ଚାନିଆଁ ବିତେ ମିରେ ବକରାଏ
ହଲାର୍ କାନିଆଁରାଏ ବନାଇରିକି
ଉଆଲିରେକି ହେବଡ଼ମ୍ ଡିକି
ବାଡ଼ି କାଣ୍ଡାରିଆ କତେଷ୍ଟେକି
ଅଲାର୍ କାନିୟାରାଏ ଅରେଷ୍ଟେକି
ଫଗୁଣ ମାସତେ ବାଗର
ବିତେ ବକରାଏ ଥର ଥର
ଆମ୍‌ଶେ ସଙ୍ଗାତ କୁବାର
ମିକୁଜନା ଲୋ ସାନ ବର
ବାଗର ଇଆୟ ଗୋଆ ମୁଇଣ୍ଡ
ଆର୍ବ୍ ଡିଞ୍ଜମ୍ ମେରମ୍ ମୁଇଣ୍ଡ
ମେଗା ଥାଏ ଆଗିଲାର
ଆର୍ବ୍ ଜନା ଥର ଥର
ବାଗର ଇଆୟ ମେୟେଗର
ଆର୍ବ୍ ତୁଜେ ଥର ଥର
ଗାତାଏ ସେକମ୍ ଲୋ ମେୟେଗର
ବାଗର ଯେଲାଅୟ ମିଡ଼ଙ୍ଗର
ମେତୁଜେ ଲୋ ପର ଘର
ଆଁତେ ନିକୁବ ସାତପର ।
ମନା ଲୋ ଆଜିକାର ମାମିଇକାବ
ଦୁଃଖ ମିକିବେ ବିତେ ଲୋ

ବାଗରମ୍ ଜେଳାଅ ଆଛିକାର

ଆଏଁ ତୁଜୋ ମିଶିଏଁ ଶ୍ଵେର

ପାଶୁରା ଆସୁରା ମିକିବର

ମା ମେଯକେ ଜେନା ମିସିଂ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ

ପଶସ ପତ୍ରର କନିଆଁ ଖେଳ

ଛାନିଆ ହେଉଛୁ କଅଣ ପାଇଁ

ପତର କନିଆଁ କରୁଛନ୍ତି

ଛୋଟ ଛୁଆମନେ ଖେଳୁଛନ୍ତି

ବାଡ଼ି ଦାଣ୍ଡିଆ ଯାଉଛନ୍ତି

ପତ୍ର କନିଆଁ ଆଶୁଛନ୍ତି

ଫଗୁଣ ମାସରେ ବାହାଘର

କଅଣ ପାଇଁ ହେଉଛୁ ଥର ହର

ତୁ ତ ସଙ୍ଗାତ ବଡ଼

ପାଇବୁ ତୁ ଛୋଟ ବର

ବାହାଘର ହେଲେ ଗୁଆ ଦବ

ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଛେଳି ଦେବି

ପୂର୍ବରୁ ମୋତେ କହିଥିବୁ

ମୁଁ ହେବି ଥର ହର

ବାହାଘର ହେଲେ କାନ୍ଦିବୁ ନାହିଁ

ମୁଁ ପଳେଇବି ବହୁତ ଶିଘ୍ର

କହିଦେଉଛି ମୁଁ ତୁ କାନ୍ଦିବୁ ନାହିଁ

ବାହାଘର ସରିଲା ପରେ ପଳେଇବି

ପରର ଘରକୁ ଯିବୁ ଲୋ ତୁହି

ମୋତେ କରିବୁ ତୁ ସାତ ପର

ଯିବୁ ଲୋ ତୁ ଶାଶୁଘର

ଦୁଃଖ କରୁଛୁ କାହିଁ ପାଇଁ

ବାହାଘର ସରିଲା ପରଦିନ

ମୁଁ ପଳେଇ ଯାଉଛି ଆଜି

ପାଶୋରି ଯିବୁନାହିଁ ମୋତେ

ଆଜିଠୁ ଦେଖୁ ପାରିବି ନାହିଁ ତୋତେ

ପହଳି

(୧)

କୁଆଙ୍ଗ-ଆଲୁ ବ ଅଣ୍ଡେ ଗୈ ଗୈ ରେ
ବା ଏବ ଅଣ୍ଡେ ଜାଳାକାରେ । (ଜେନକ)

ଓଡ଼ିଆ- ଘରକୁ ଗଲେ କୁଣ୍ଡେଇ ହେଉଛି
ବାହାରେ ରୁପ୍ ରହିଛି । (ଛାଣ୍ଡୁଣୀ)

(୨)

କୁଆଙ୍ଗ-ଉଳି ଅଲିଂତା ବାନାଏ ଅଳଗାନା
ଇଶିରତା କୁଣ୍ଡା ସଲବଲା ଏରେ । (ଅଳସମ୍)

ଓଡ଼ିଆ- ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ଭାଲୁ ଖସି ପଡ଼ିଲା
ତା ଦେହରେ ରୁଟି ସାଲୁ ସାଲୁ । (ପଣସ)

(୩)

କୁଆଙ୍ଗ - ବଇଁଲ ଆସନ୍ତେ ଡିଂଏଁ ବିରି ଅନା । (ସେତାକ)

ଓଡ଼ିଆ - ମାଆ ଲୋ ମତେ ଦେଇକି ଯାଆ । (କବାଟ)

(୪)

କୁଆଙ୍ଗ - ଡକସେନା ଲୋ କୁଜି କାଣ୍ଡାଏ
ଆସଁ ଅଣ୍ଡେ ସରଗବ ଉଡ଼ି । (ବିକିମ୍ ଆଉକାଲାଏ)

ଓଡ଼ିଆ- ବସିଥାଆ କୁଜି ବୁଡ଼ି
ମୁଁ ଯାଉଛି ସରଗକୁ ଉଡ଼ି । (କଲେଇ, ଝଡ଼ିପୋକ)

(୫)

କୁଆଙ୍ଗ - ଏଣ୍ଡେରା ମେରମ୍ତେ କାଳିଆ ଆକା । (ଟସର)

ଓଡ଼ିଆ - ଧଳା ଛେଳିକୁ କାଳିଆ ପଘା । (ଟସର)

(୬)

କୁଆଙ୍ଗ - ବୁଇର ଝାମ୍ପରା କଞ୍ଚେଲାଣ୍ଡ ସୁନ୍ଦରୀ । (ଡୁକାରୀ)

ଓଡ଼ିଆ - ମାଆ ଝାମ୍ପୁରୀ ଝିଅ ସୁନ୍ଦରୀ । (ଲକା ମରିଚ)

(୭)

କୁଆଙ୍ଗ - କାଳିଆ ଅଲେଇ ଡକସେରେ

ସୁନ୍ଦର ଅଲେଇ ଜାଞ୍ଜାନ୍ କେ, (ଲାଲାଇ, ଆଟିକା)

ଓଡ଼ିଆ - କାଳି ଗାଈ ବସିଛି, ନାଲି ଗାଈ ଚାଟୁଛି । (ନିଆଁ ଓ ହାଣ୍ଡି)

(୮)

ଜୁଆଙ୍ଗ - ତିନିଜଣ କୁଣିଆଁ ଅନକି

ବାନତ ବାଏତେ ରଏ ଏନା କିଆ

ମିନକ ଆଲୁବ ତୁଇରାନା (ଚପଲ ଓ ମୁଣ୍ଡସ)

ଓଡ଼ିଆ - ତିନିଜଣ ବନ୍ଧୁ ଆସିଲେ

ଦୁଇଜଣ ବାହାରେ ରହିଲେ

ଜଣେ ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଲେ । (ଚପଲ ଓ ମଣିଷ)

(୯)

ଜୁଆଙ୍ଗ - ଆଲିଂତା ବାସାର ତୁଲିତା ସୁସୁର । (ମୁଣ୍ଡନ)

ଓଡ଼ିଆ - ଉପରଟି ବସା ପରିତଳଟି ଅଣ୍ଟାପରି । (ମହୁଲ)

(୧୦)

ଜୁଆଙ୍ଗ - ଆଲିଂତା ନାଳା ଆଳା ତୁଲିଆ ଖପର ନଡ଼ିଆ

ଆର ଛଣତା ଟାଲଲି ଆରା ତୁଲିଆ ଡାଗ୍ । (ନଡ଼ିଆ)

ଓଡ଼ିଆ - ଉପରେ ଛଣ ତା ତଳେ ଖପର

ତା ତଳେ ଟାଲଲି ତା ଭିତରେ ପାଣି । (ନିଡ଼ିଆ)

(୧୧)

ଜୁଆଙ୍ଗ - ରାଜା ସେଡାଗ୍ ତ ଆଜିର ତେ କିବ୍ ତେ । (ଶିଆଳି ମଞ୍ଜି)

ଓଡ଼ିଆ - ରାଜା କବାଟ ଶିଙ୍ଘ ପିଟେ ନାହିଁ । (ଶିଆଳି ମଞ୍ଜି)

(୧୨)

ଜୁଆଙ୍ଗ - ରାଜା ବାରର ଉଂଣ୍ଡେ ଉଂଣ୍ଡେ । (ସେଲକ୍ ଆଟାର)

ଓଡ଼ିଆ - ରାଜାର ଭାର ଦୋହଲୁଥାଏ । (କୁକୁର ଲାଞ୍ଜ)

(୧୩)

ଜୁଆଙ୍ଗ - ସବୁଆଡ଼େ ପାଚେରୀ ମୁଜିଆ ଡାଗ୍ । (ନଡ଼ିଆ)

ଓଡ଼ିଆ - ସବୁଆଡ଼େ ପାଚେରୀ ମଝିରେ ପାଣି । (ନଡ଼ିଆ)

(୧୪)

ଜୁଆଙ୍ଗ - ଇତିବଡ଼ ବୁସୁଆଞ୍ଜ ଡାଲକେ

ଏଜେଲାନ ଆଞ୍ଜ ଆଡାଜିଂକେ କେ । (କଳମ)

ଓଡ଼ିଆ - ପେଟ ପୁରିଲେ ଚାଲେ, ଶୋଷ ହେଲେ ଚାଲେ ନାହିଁ । (କଳମ)

(୧୫)

ଜୁଆଙ୍ଗ - ଆଣ୍ଡାବ୍ ଇଜିଂଏଜାଣ୍ଡ ଚଅଗଟା ଏଟାବ ବକବଡ଼ ମୁଇଣ୍ଡ । (ଉଲିର)

ଓଡ଼ିଆ - ଉପରକୁ ଛଅଟା ମୁଣ୍ଡ, ତଳକୁ ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡ । (ଶିକା)

(୧୬)

କୁଆଜୀ - ମୁଇଷ୍ଟ ମୁଇଷିଆ ସାଠିଏଗଟା କିଲା । (ଅଳସମ)

ଓଡ଼ିଆ - ଗୋଟିଏ ମଇଁଷିର ସାଠିଏଟି କିଲା । (ପଣସ)

(୧୭)

କୁଆଜୀ - ଆଲିଙ୍ଗିଆଁ ଅୟାଗଡ଼ ଲକା ସୁଶୁତେରଡ଼ ମାନେ ବିରି । (ମୁଲୁନ)

ଓଡ଼ିଆ - ଉପରେ ରହିଲା ବସା, ତଳେ ରହିଲା ଅଣ୍ଟା । (ମହୁଲ)

(୧୮)

କୁଆଜୀ - ଆଲୁଙ୍ଗବ ଅଣ୍ଟେ କେରବଡ଼େ ବାଏଁବ ଅଣ୍ଟେ କେରାବଡ଼େ ନିରି ମିନ୍ଦା
(ସେଣ୍ଟାର)

ଓଡ଼ିଆ - ଭିତରକୁ ଯାଉଛି କାନ୍ଦୁଛି, ବାହାରକୁ ଯାଉଛି କାନ୍ଦୁଛି । (କବାଟ)

(୧୯)

କୁଆଜୀ - ଜଗତ ଉପେର ଆସିଆନ୍ ଘରଣୀ ଜିଙ୍ଗିବିରି ମିଜମଜ ମାସିକେ ।
(ତେନ୍ତରାକ)

ଓଡ଼ିଆ - ଶୂନ୍ୟରେ ଘର କରି ରିଛି, କ'ଣ ଖାଇ ବଞ୍ଚୁଛି । (ବୁଢ଼ିଆଣୀ)

(୨୦)

କୁଆଜୀ - ଆଠଗଟା ଇଜିଂଡ଼, ଶୁଳଗଟା ପଞ୍ଜରାର । (ତେନ୍ତରାଳ)

ଓଡ଼ିଆ - ଆଠଗୋଟି ଗୋଡ଼, ଷୋଳଗୋଟି ପଞ୍ଜରା । (ବୁଢ଼ିଆଣୀ)

(୨୧)

କୁଆଜୀ - ନେଗଣେ ନେଗଣେ ଆଡ଼ିତେ ନେଗଣେ

ଆଡ଼ି ଏସ ଚେକେ ଗଣେ । (ଆଲବଣୀ)

ଓଡ଼ିଆ - ଗଣିବୁ ଗଣିବୁ କେମିତି ଗଣିବୁ

ହାତ ଧରି ଧରି ଗଣୁଥା । (ପଟି)

***

